ဓါတုကထာမူလဋီကာဂဏ္ဌိနိသျ

(ကြာခံဆရာတော်)

ဟံသာဝတီဦး

ကြာခံဆရာတော် စီရင်အပ်သော

ဓါတုကထာမူလဋီကာဂဏ္ဌိနိဿယ

ပဥ္စမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း စာအုပ်ရေ (၁၀၀၀)

တည်းဖြတ်ကြီးကြပ်သူ ပါဠိဆရာ—ဦးဝင်းမောင်

PYIGYI MANDYNE PITAKA PRESS

ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်
၂၅-လမ်း စာဆိုတန်း အမှတ် ၅၂ ရန်ကုန်မြို့။

(၁၀-၉-၆၄)

ဂေါဇာ—၁၃၂၆ တော်သလင်းလ

A

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၂၊ ၂၅-လမ်း စာဆိုတန်း၊
ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်--မှ
ဦးအေးက ပုံနှိပ်သည်၊
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၁၆၉၊ ၀၂၃၀)
အုပ်ရေ (၁၀၀၀) ၁၀-၉-၆၄

ဝေဠုဝန် — ဆရာတော်ပုံ

ကြာခံ - ဆရာတော်ပုံ

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	ပဏ္ဏာမာဒိကထာ	၃
၃။	ဓာတုကထာကျမ်းကို ဟောတော်မူသောအခါနှင့် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းရာ	၅
၄။	ဓာတုကထာကျမ်း	၇
၅။	နယမာတိကာ	၁၁
၆။	သောက စသည်တို့သည် ဇရာ, မရဏ၌ ပါဝင်ခြင်း ...	၁၃
၇။	အဗ္ဘန္တရ မာတိကာ ...	၁၅
၈။	နယမုခ မာတိကာ	၁၈
၉။	သစ္စာ စသည်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောခြင်း	၂၀
၁၀။	သမ္ပယောဂ, ဝိပ္ပယောဂ တရားများ	၂၂
၁၁။	လက္ခဏာ မာတိကာ	၂၄
၁၂။	ဗာဟိရ မာတိကာ	၂၆
၁၃။	မာတိကာငါးပါး အစီအစဉ်	၂၇
၁၄။	သင်္ဂဟလေးခု ရှိခြင်းအကြောင်း	၂၈
၁၅။	တဆယ့်လေးနယတို့၏ အထူး	၃၀
၁၆။	တတိယနယမှ စုဒ္ဒသမနယထိ	၃၂
၁၇။	ဖဿသတ္တက ရာသီ	၃၅
၁၈။	ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့် ဧကဂ္ဂတာတို့ကို ဖဿသတ္တကရာသီ၌ မဟောခြင်း	၃၈

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ ။သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒ

၁၉။	သစ္စာ စသည်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောခြင်း	၄၂
၂၀။	ကံပုဒ်, ကရိုဏ်းပုဒ်တို့၏အရ ကွဲပြားခြင်း	၄၄
၂၁။	ရှေးရှေးပုဒ်ကို မူလီသွတ်တော်မမူခြင်း	၄၇
၂၂။	သမုဒယသစ္စာ၏နောက်၌ မဂ္ဂသစ္စာကို ဟောတော်မူခြင်း....	၄၈
၂၃။	အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း	၅၀
၂၄။	ဇာတိ စသည်တို့ကို ခန္ဓာနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း	၅၂

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ဒုတိယနယ	
၂၅။	ဒုတိယနယကို ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း	၅၄
၂၆။	နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို မဟောသင့် ဟောသင့်ကြောင်းကို မေး-ဖြေတော်မူခြင်း	၅၅
၂၇။	သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက တရားတို့ကိုပြခြင်း	၅၈
၂၈။	ဒုတိယနယ၌ မဟောသော တရားတော်များ	၅၉
၂၉။	အပေါင်းသည် အစိတ်နှင့်ငင်း၊ အစိတ်သည် အပေါင်းနှင့်ငင်း သင်္ဂါဟက စသည်မဖြစ် ...	၆၁
၃၀။	သမုဒ္ဒါယနှင့် ကေဒေသ သဘာဂ,ဝိသဘာဂတရားတို့၏ သင်္ဂါဟက စသည်မဖြစ်	၆၂
၃၁။	အသင်္ဂါဟက မရှိသည်ကိုပြခြင်း	၆၃
၃၂။	ပဌမနယနှင့် ဒုတိယနယတို့၏အထူး	၆၅
၃၃။	သမုဒယသစ္စာ သုခိန္ဒြေ စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ မဟောခြင်း	၆၈
၃၄။	ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာတို့၌ အနက်ယောဇနာတော်မူခြင်း	၆၉
၃၅။	စက္ခာယတန စသည်တို့ကို ထုတ်သင့် မထုတ်သင့်ကို မေး-ဖြေတော်မူခြင်း	၇၀
၃၆။	သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ မရှိသောတရားများ	၇၃
၃၇။	အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း	၇၆
၃၈။	ဋီကာဆရာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူခြင်း	၇၇
၃၉။	အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း	၇၉
	တတိယနယ	
၄၀။	ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို တတိယနယ၌ ဟောတော်မမူခြင်း	၈၁
၄၁။	အဗျာကတဓမ္မ စသည်တို့ကို ဟောတော်မမူခြင်းနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဟောတော်မူခြင်း	၈၃
၄၂။	အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း	၈၄
၄၃။	တတိယနယ၌ ဟောတော်မူသော တရားတော်များ	၈၅

မာတိကာ

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

စတုတ္ထနယ

၄၄။ ပဉ္စမ, ဒုဘိယနယ်ဘိုကဲ့သို့ စတုတ္ထ, ပဉ္စမနယတို့ကို ဟောတော် မမူခြင်းအကြောင်း ဂ၆
၄၅။ စတုတ္ထနယ၌ ထုတ်အပ် မထုတ်အပ်သောတရားများ ဂ၉
၄၆။ အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း ၉၀

ပဉ္စမနယ

၄၇။ ပဉ္စမနယ်၌ မဟောသောတရားတို့၏ အကြောင်းကို ပြတော်မူခြင်း ၉၄
၄ဂ။ ဝေ သဒ္ဒါ၏ အနိယတ- နိယာ- နိယာမန- နိဝါရဏ အနက်တို့ကို ပြတော်မူခြင်း ၉၆
၄၉။ အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း ... ၉၉

ဆဋ္ဌနယ

၅၀။ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းကို ပြတော်မူခြင်း.... ၁၀၄
၅၁။ ဆဋ္ဌနယ၌ မဟောသောပုဒ်များကို ပြတော်မူခြင်း ၁၀၅
၅၂။ ဥဒ္ဒါနဂါထာကို ပြင်တော်မူခြင်း ၁၁၁
၅၃။ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တံ၊ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော် မူခြင်းအကြောင်း ၁၁၂
၅၄။ သုခိန္ဒြေ စသည်တို့ကို ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု မဟောခြင်း၏ အကြောင်း ၁၁၃
၅၅။ ဝိညာဏ်ကို ခွတ်၌ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော် မူခြင်းအကြောင်း ၁၁၄
၅၆။ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းကို ပြတော်မူခြင်း ၁၁၅
၅၇။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ကို ထုတ်ရခြင်း ၁၁၇
၅ဂ။ ဝိတက်တိက်၌ အဋ္ဌကထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူခြင်း ၁၂၀
၅၉။ ဝိတက်တိက်၌ ဋီကာဆရာ၏အလိုတော်ကို ပြတော်မူခြင်း.... ၁၂၄

သတ္တမနယ

၆၀။ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို မဟောခြင်းအကြောင်း ၁၂၉

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၆၁။	ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သောတရားများ	....	၁၃၀
၆၂။	အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တပဒကို ဟောသင့်ခြင်း၏အကြောင်း	....	၁၃၂
၆၃။	အဖြေမရှိသောပဒများ	....	၁၃၂
၆၄။	သတ္တမနယ၌ ဟောတော်မူသောတရားများ	....	၁၃၃
၆၅။	ရှေးပါဠိဟောင်းကို ပြင်တော်မူခြင်း	....	၁၃၅
	အဋ္ဌမနယ		
၆၆။	သတ္တမနယကဲ့သို့ မဟောခြင်း၏အကြောင်း	...	၁၃၆
	နဝမနယ		
၆၇။	သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တအကြောင်း	....	၁၃၇
၆၈။	သမ္ပယောဂါ သမ္ပယောဂတရားများ	....	၁၃၈
	ဒသမနယ		
၆၉။	မဟောသော တရားများအကြောင်း	....	၁၃၉
	ဧကာဒသမနယ		
၇၀။	ရူပက္ခန္ဓာ အရူပဘာဝနှင့်တူသော တရားများ	....	၁၄၀
	ဒွါဒသမနယ		
	တေရသမနယ		
၇၁။	တေရသမနယ၌ ရူပက္ခန္ဓာ အရူပဘာဝနှင့် တူသော တရားများ	....	၁၄၁
၇၂။	စောဒနာ သောဓနိ	....	၁၄၃
၇၃။	တေသဋ္ဌိ သမ္ပယောဂေါ နာမ နတ္ထိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြတော်မူခြင်း	....	၁၄၅
၇၄။	ဝိပ္ပယုတ်လေးပါး	....	၁၄၆
၇၅။	ဓမ္မာယတန စသည်တို့ကိုမဟောခြင်း၏ အကြောင်း	....	၁၄၇
၇၆။	နိဂုံး....	....	၁၄၉

နိဒါန်း

ကတမော နယသာဂရော တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ-ဟု အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ နယသာဂရဖြစ်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ ယောဇနာ, သမ္ဗန္ဓ, သဒ္ဒတ္ထ, အဓိပ္ပါယတ္ထတို့ကို သိလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ ရှေးအခါ၌ မဟာအဋ္ဌကထာ, ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ, သင်္ခေပအဋ္ဌကထာ, အန္ဓကအဋ္ဌကထာ, မဟာပစ္စရိယအဋ္ဌကထာဟူကုန်သော အဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓမတညုအမော် မဟာထေရ်ကျော်တို့သည် ဖွင့်ပြစီရင်တော်မူကုန်၏။ ဗုဒ္ဓ မတညုတွင် တပါး-ပါဝင်တော်မူသော အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသမထေရ်သည် ထိုအဋ္ဌကထာကျမ်းကြီးတို့ကို တကျမ်းတည်း ပေါင်းစုလျက် ယခု ထင်ရှားတည်ရှိသော သင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာမည်သော အဋ္ဌကထာသစ်ကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာသစ်တွင် အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာတို့သည် ပါဝင်ကုန်၏။ ထိုအဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာတို့၏ ယောဇနာ, သမ္ဗန္ဓ, သဒ္ဒတ္ထ, အဓိပ္ပါယတ္ထတို့ကို သိဿာနု သိဿ ဖြစ်ကုန်သော တပည့် စဉ်ဆက်တို့ကို သိလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော အရှင်အာနန္ဒာမဟာထေရ်သည် ဋီကာတို့တွင် ရှေးဦးအစဖြစ်သော မူလဋီကာမည်သော ဋီကာကျမ်းကြီးကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုမူလဋီကာကျမ်းကြီး၌လည်း အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲစွာသော ယောဇနာစသည်တို့ကို သိလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော အဋ္ဌကထာ ကျမ်းပြု အရှင်ဓမ္မပါလ မဟာထေရ်သည် **အနုဋီကာ** ကျမ်းကြီးကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုမူလဋီကာ, အနုဋီကာကျမ်းကြီးတို့တွင်လည်း **ဓာတုကထာမူလဋီကာနှင့် ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ**တို့သည် အခက်ခဲဆုံးဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့သည် ဓာတုကထာ ဋီကက္ခ (ဋီကာခက်) ကထာဝတ္ထု အနုက္ခ (အနုခက်)ဟု မိန့်တော်မူကြကုန်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူခဲ့သော ခက်ခဲလှစွာသော ဓာတုကထာ မူလဋီကာ ကျမ်းကြီးကို ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ ဂဏ္ဌိကျမ်း, နိဿယကျမ်းတို့မှ၎င်း၊ ရန်ကုန်မြို့ ကြည့်မြင်တိုင် ဇေဋ္ဌဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှ၎င်း၊ ရရှိအပ်သော နည်းဖြင့် စီရင်အပ်သော ဤ **ဓာတုကထာ မူလဋီကာ ဂဏ္ဌိနိဿယ**ကျမ်းကို နယသာဂရသို့ ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်တော်မူလိုကြကုန်သော ထေရ-နဝ-မဇ္ဈိမဝင် စာချ-စာသင် သူတော်စင်တို့သည် ကြည့်ရှု ချပို့ သင်ကြားနိုင်ကြစေကုန်သတည်း။

လျှောက်ထားတောင်းပန်တော်မူခြင်း

အဋ္ဌသာလိနီ မူလဋီကာဂဏ္ဌိနိဿယတွင် နိဒါန်းစာမျက်နှာ (ခ)၌ ဝါကျ အနေအားဖြင့် (ယုန်တလင်းဆရာတော်ဘုရားသည် လျှောက်ထားတောင်းပန်အပ်သောကြောင့် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏)ဟု ရှိသင့်သည်ကို (ယုန်တလင်းဆရာတော်ဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏) ဟု ရှိသည်ကိုရင်း၊

စာမျက်နှာ(၁)(၆)၌ ဆန်းဂိုဏ်းအနေအားဖြင့် (အဘိဓမ္မဋီကာနာမ) ဟု ရှိသင့်သည်ကို (အဘိဓမ္မဋီကာနာမ)ဟု ရှိသည်ကိုရင်း၊

စာမျက်နှာ (၈)၌ လိင်အနေအားဖြင့် (ကတာ ယေပန နိဿယာ) ဟု ရှိသင့်သည်ကို (ကတာ ယာပန နိဿယာ) ဟု ရှိသည်ကိုရင်း၊

စာမျက်နှာ (၃) ၌ ဝုစ်အားဖြင့် (အတ္ထော၊ သဒ္ဒတ္ထ အဓိပ္ပါယတ္ထ သင်္ကေတတ္ထကို) ဟု ရှိသင့်သည်ကို (အတ္ထော၊ သဒ္ဒတ္ထ အဓိပ္ပါယတ္ထ သင်္ကေတတ္ထတို့ကို) ဟု ရှိသည်ကိုရင်း၊

စာမျက်နှာ (၁၁)၌ (ပန်၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ပန)ဟု ပုဒ်ပြတ်၍ ရှိသင့်သည်ကို (ဝါပန) ဟု ပုဒ်တွဲလျက်ရှိသည်ကိုရင်း၊

ဤသို့လျှင် ဝါကျ, ဆန်းဂိုဏ်း, လိင်ဝုစ်, ပုဒ်ပြတ် ပုဒ်စပ် စသည်တို့သည် **အဋ္ဌသာလိနီ မူလဋီကာဂဏ္ဌိနိဿယ** ကျမ်း၌ရင်း၊ ဤ **ဓာတုကထာ မူလဋီကာဂဏ္ဌိနိဿယ**ကျမ်း၌ရင်း၊ စာမူတခုမှ တခုသို့ ကူးယူပုံနှိပ်ရသည်ဖြစ်ပါသဖြင့် မှားယွင်းလျက် ပါရှိပါသောကြောင့် ပြင်ဆင်လျက် ကြည့်ရှုတော်မူပါရန်ကို လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါသည်။

ဓာတုကထာ မူလဋီကာ ဂဏ္ဌိနိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဏာမာဒိကထာ

(က) ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှိ၊ ပဏ္ဍုကမ္ဗလ အာသနေ။
အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ ပညာယ သမ္ပဝတ္တယိ။

(ခ) တဿ ပါဒေ နမဿိတွာ၊ သမ္ဗုဒ္ဓဿ သိရီမတော။
သဒ္ဓမ္မဉ္စဿ ပူဇေတွာ၊ ကတွာ သံဃဿစဉ္ဇလိံ။

(ဂ) ဂဏာသာမိံ မဟာထေရံ၊ ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒံ။
နတွာ ဝေဠုဝနံ မိရံ၊ ဂရုံ ဂါရဝ ဘာဇနံ။

(ဃ) ဓာတုကထံ ကရိဿာမိ၊ ဋီကာယတ္ထံ သ-ဂဏ္ဌိကံ။
အဘိဓမ္မဋီကာနာမ၊ ဝဏ္ဏနာသု သုဂမ္ဘိရံ။

(င) ပေါရာဏေဟိ အနေကာပိ၊ ကတာ ယောဇန နိဿယာ။
နတေဟိ သက္ကာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အတ္ထော ဝိညာတဝေ ဣဓ။

(စ) တသ္မာ သုခေန ဝါစေတုံ၊ ပညာဟာယန ကာလတော။
ပုဗ္ဗာစရိယ သီဟာနံ၊ နယံ နိဿာယ သာသနေ။

(ဆ) ဣမဉ္စ နိဿယံ နိစ္စံ၊ သာဓိပ္ပါယ ဝိဘာဝိနိံ။
အဝိက္ခိတ္တမနာ ဟုတွာ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါ,တိ။

(က) အဟံ၊ ငါသည်။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှိ၊ ပင်လယ် ကသစ်ပင်၏ အနီး၌။ ပဏ္ဍုကမ္ဗလ အာသနေ၊ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ ကျောက်ဖျာထက်၌။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူလျက်။ ယောဘဂဝါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ပညာယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်။ သမ္ပဝတ္တယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

(ခ) သိရီမတော၊ ဘုန်းကြက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာ လေးပါးကို သိတော်မူသော။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ နမဿိတွာ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နမဿိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တရားတော်ကိုလည်း။ ပူဇေတွာ—ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ပြီး၍။ သံဃဿစ၊ သံဃာတော်အားလည်း။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ကတွာ-ကရောမိ၊ ပြုပါ၏။ ကတွာ၊၍။

(ဂ) ဂဏာသာမိ °၊ ဂဏာသမုဋ္ဌာပက, ဂဏာသာမိ ဖြစ်တော်မူထသော။ မဟာထေရံ၊ မဟာထေရ်ကြီးလည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒံ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မ၌ ရဲရင့်သော ဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော။ ဓိရံ၊ တိပိဋက ဥက္ကဋ္ဌ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူထသော။ ဂါရဝ-ဘာဇနံ၊ အလုံးစုံသော သူတို့၏ ရိုသေခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝေဠုဝနံ၊ ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ဟု သညာပညတ်ထင်ရှားခြင်းလည်း ရှိတော်မူထသော။ မေ၊ ငါ၏။ ဂရုံစ၊ ဓမ္မာစရိယ ဆရာမည်တွင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကိုလည်း။ နတွာ-နမာမိ၊ ၏။ နတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။

(ဃ-င-စ) ယာ အဘိဓမ္မ ဋီကာနုဋီကာ၊အကြင် အဘိဓမ္မာ ဋီကာ မည်သော မူလဋီကာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထို ဋီကာသည်။ ဝဏ္ဏနာသု၊ ဋီကာတို့တွင်။ သုဂမ္ဘီရံ၊ အလွန် သိမ်မွေ့ ခက်ခဲ နက်နဲ လှသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာ အရှင်တို့သည်။ အနေကာပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ယေနိဿယာ၊ အကြင်အဘိဓမ္မာဋီကာ၏ နိဿယတို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ကတာ၊ အကယ်၍ကား ပြုတော်မူကြကုန်၏။ ပန၊ လည်း။ တေဟိ၊ ထိုနိဿယတို့ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ အဘိဓမ္မာဋီကာ၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော၊ သဒ္ဒတ္ထ, အဓိပ္ပါယတ္ထ, သင်္ကေတတ္ထကို။ ပညာဟာယန ကာလတော၊ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်သော ကာလဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ဝါ၊ အလွယ်တကူအားဖြင့်။ ဝိညာတဝေ၊ သိခြင်းငှါ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဘိဓမ္မာဋီကာ၏ သိမ်မွေ့ ခက်ခဲ နက်နဲလှသည်၏အဖြစ်, အလွယ်တကူ မသိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ဝါ၊ အလွယ်တကူအားဖြင့်။ ဝါစေတုံ၊ သင်ယူပို့ချနိုင်ကြစေခြင်း အကျိုးငှါ။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ ရှေးဆရာ အရှင်မြတ်တို့၏။ နယံ၊ နည်းကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ တဿာ ဋီကာယ၊ ထိုအဘိဓမ္မာဋီကာ၏။သဂဏ္ဌိကံ၊ ဂဏ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ခေတုကထံ၊ ခေတုကထာ အမည်ရှိသော။ အတ္ထံ- အနက်ကို။ ဝါ၊ နိဿယဖြစ်သောကျမ်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံ့။

(ဆ) မယာ၊ ငါသည်။ ကတံ၊ ရေးသား ပြုပြင် စီရင်အပ်သော။ သာဓိပ္ပါယ ဝိဘာဝိနိံ°၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ အနက်ကို ပြသော။ ဣမံ နိဿယဥ္စ၊ ဤ နိဿယကျမ်းကိုလည်း။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အဝိက္ခိတ္တမနာ၊တည်ကြည် ဖြောင့်မတ်သော စိတ်ရှိကြကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။နိသာမယထ၊ နာယူ သင်ကြား ပို့ချနိုင်ကြစေကုန်သတည်း။ဣတိ၊ ဤသည်ကား ရတနတ္တယ ပဏာမ စသည် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဓာတုကထာမူလဋီကာ ဂဏ္ဌိ နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

၁။ ဓာတုကထာကျမ်းကို ဟောတော်မူသောအခါနှင့် မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်း၏အကြောင်းရင်း

ဓာတုကထာ ပကရဏံ၊ ဓာတုကထာကျမ်းကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံသမယံ၊ ထိုဟောတော်မူသောအခါကို။ ဒဿေတုံဝါ၊ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ ဝိဘင်္ဂါနန္တရံ၊ ဝိဘင်းကျမ်း၏ အခြားမဲ့၌။ ဒေသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ပကရဏဿ၊ ကျမ်း၏။ ဓာတုကထာဘာဝံ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံဝါ၊ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါလည်း။ အဋ္ဌာရသ ဟိတိ အာဒိံ။အဋ္ဌာရသ ဟိစသော ဒေသနာတော်ကို။အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ထည့်) အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌာရသဟိ စသော ဒေသနာတော်၌။ (ဘဂဝါဧဝ မာရဘဉ္ဇနောတိ ထောမိတော သို့စပ်) ဗလဝိဓမန ဝိသယာတိက္ကမန ဝသေန၊ အားကိုဖျက်ဆီးခြင်း, ကာမဓာတ်ကိုလွန်မြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေဝပုတ္တ မာရဿစ၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်ကိုလည်း။ အပ္ပဝတ္တိ ကရဏ ဝသေန၊ မဖြစ်သည်ကို ပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရ မာရာနဉ္စ၊ ကိလေသမာရ်, အဘိသင်္ခါရမာရ်တို့ကိုလည်း။ သမုဒယ ပဟာန ပရိညာ ဝသေန၊ သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်း, ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓမာရဿစ၊ ခန္ဓမာရ်ကိုလည်း။ မစ္စုမာရဿစ၊ မစ္စုမာရ်ကိုလည်း။ ဗောဓိမူလေဧဝ၊ မဟာဗောဓိပင်၏ အနီး၌သာလျှင်။ ဘဉ္ဇိတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဍ္ဍုပ နိဿယ ရဟိတံ၊ တပါးသောမှီရာ မရှိသော။ နိရတိသယံ၊ လွန်ကဲသော။ တံဘဉ္ဇနံ၊ ထိုဖျက်ဆီးတော်မူခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြုတော်မူသောကြောင့်။ ဘဂဝါဧဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ မာရဘဉ္ဇနောတိ၊ မာရ

ဘဉ္ဇနေ့ာ-ဟူ၍။ အာစရိယေန၊အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ထောမိတော၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမာရဘဉ္ဇနော- ဟူသောပါဌ်၌။ မာရေ၊ မာရ် ငါးပါးတို့ကို။ အဘဉ္ဇေသိ၊ ချိုးဖျက်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ မာရဘဉ္ဇနော၊ မာရဘဉ္ဇန မည်တော်မူ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ မာရဘဉ္ဇနံ၊ မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ ပရ ရာဇာဒိ ဘဉ္ဇနံ၊ တပါးသောမင်း စသည်တို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ ရှိတော်မမူ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ မာရဘဉ္ဇနော၊၏။မဟာဝိက္ကန္တော၊ မြတ်သောဝီရိယ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟာဝီရိယော၊ မြတ်သောဝီရိယတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ မဟာဝီရော၊ မဟာဝီရ မည်တော်မူ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဒေသ ဒေသက ပရိသတ်တို့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ အဋ္ဌာရသဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်သလောဟု စုဒ်ရှိရကား ဓာတုကထာ ပကရဏံ-စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ဓာတုကထာ ကျမ်းကို ဟောရာဒေသ, ဟောတော်မူသောဒေသကဖြစ်သောဘုရား, တရားနာ ပရိသတ်တို့သည်ကား ပြဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထင်ရှားကုန်၏။ ဟောတော်မူသောကာလကား မထင်ရှားခဲ့သောကြောင့် ထိုကာလကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှါလည်း၊ ဝိဘင်းကျမ်းကို ဟောပြီးသည်နောက်၌ ဟောတော်မူသောကျမ်းသည် ဓာတုကထာကျမ်းဖြစ်သည်ဟု ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်း အဋ္ဌာရသဟိ-စသောပါဌ်ကို မိန့်တော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာတို့သည်လည်း မာရ်ငါးပါးကို အောင်သည်မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဘုရားကိုသာ မာရ ဘဉ္ဇနော-ဟုချီးမွမ်းပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တတ္ထ။ပ။ထောမိတော-ကိုမိန့်။

တပသာ ဥတ္တမော၌ ဝိသေသန, ဝိသေသျ အရတူသကဲ့သို့ ထိုအတူ မလဝိစန ဝိသယာတိက္ကမန ငွေသန၊ အပ္ပဝတ္တိ ကရဏ ဝသေန၊ သမုဒယပ္ပဟာန ပရိညာ ဝသေနဟူသော ဝိသေသနသုံးခုတို့နှင့် ဘဉ္ဇတတ္တာ-ဟူသော ဝိသေသျကို အရ တူယူ။

ပရူပနိဿယ ရဟိတံ-ဖြင့် ရဟန္တာကိုနစ်စေ၏။ နိရတိသယံ-ဖြင့် ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါကို နစ်စေ၏။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်းသည် ပရူပနိဿယ ရဟိတ နိရတိသယ ဖြစ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကိုသာ မာရဘဉ္ဇ နော-ဟု ချီးမွမ်းတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

မာရေ အဘဉ္ဇေသီတိ ဧတေန မာရာနံ ဘဉ္ဇနော မာရဘဉ္ဇနောတိ သမာသံ ဒဿေတိ။ ကိတန္တသမာသောတိပိ ဝဒန္တိ။ မာရဘဉ္ဇနံဝါ တေဿာတိ ဧတေန မာရာနံ ဘဉ္ဇနံ တေဿာတိ အဿ အတ္ထိ တဒ္ဓိတံဝါ။ ။**မဓုဋီကာ။** ။မာရဘဉ္ဇနံ-

ဟူသောပါဠိဖြင့် နိဂုတ္တိတဖြစ်သောအနက်ကို ပြတော်မူခြင်းငှါ နပရ ရာဇာဒိဘဥ္စနံ-စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။သဒ္ဒေါပလက္ခဏာဒီဟိ၊ပတိတဗ္ဗော နိဂ္ဂတိတံ။ကရောတော ဖလတ္တေန၊ အညတ္တာပေါဟနေနဝါ-ဟု သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ၌ မိန့်တော်မူ အပ်သည့်နှင့်အညီ မာရဘဉ္ဇနံ ဝေဝါတေဘာ-ဟု ဝေ-သဒ္ဒါရှိငြားအံ့၊ နပရ ရာဇာဒိဘဥ္စနံ-သည် ဝေ-သဒ္ဒါ၏ နိဂ္ဂတိတ အနက်မည်၏။ မာရဘဉ္ဇနံဝါ တေဘာ-ဟု ဝေ-သဒ္ဒါမရှိ ကန့်လေသောကြောင့် နပရ ရာဇာဒိဘဥ္စနံ-သည် အညတ္တာပေါဟနနည်း အားဖြင့် ကန့်အပ်သော နိဂ္ဂတိတအနက်မည်၏။ ။ဝီရသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်နှင့် အကြောင်းကို ပြတော်မူခြင်းငှါ မဟာဝိက္ကန္တော-စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။(မဟာဝိက္ကန္တော မဟာဝီရောနာမ-ဟုစပ်။)

အဘယ်ကြောင့် မဟာဝီရ-မည်ပါသနည်း။ စုဒ်။ မဟာဝီရိယောတိ-ကို မိန့်။ ။မြတ်သောဝီရိယတော်ရှိတော်မူသောကြောင့် မဟာဝီရ-မည်တော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤရတိ သင်္ကောစတိတိ ဤရော။ ဝီရိယ မရှိသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ရ၏။ ဝိဂတော ဤရော စိတ္တသင်္ကောစော အသ္မာတိ ဝီရော။ ဝိပုဒ်-ဤရပုဒ်-ပဥ္စမီဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်။ ဝီရိယဟူသော သကတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဒြဗ်ကိုရ၏။ ဝီရဿ ဘာဝေါ ဝီရိယံ။ သကတ်ဖြစ်သော ဝီရိယကိုရ၏။ မဟန္တံ ဝီရိယံ ယဿာတိ မဟာဝီရိယော၊ မြတ်စွာဘုရားကိုရ၏။ ။မြတ်စွာဘုရား၏ မဟာဝီရိယတော်ကို အနုဋီကာ၌ မဟာဝီရိယတာစ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယ ပါရမိတာယ စတုရင်္ဂ သမန္နာဂတ ဝီရိယာဓိဋ္ဌာနေန အနညသာဓာရဏ စတုဗ္ဗိဓ သမ္မပ္ပဓာန သမ္ပတ္တိယာစ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ မဟာဝီရိယတာစ၊ မဟာဝီရိယတော်ကိုလည်း။ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယ ပါရမိတာယ၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ဝီရိယပါရမီတော်ရှိတော်မူခြင်းကြောင့်။ စတုရင်္ဂ သမန္နာဂတ ဝီရိယာဓိဋ္ဌာနေနစ၊ လေးပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဝီရိယတော်ကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ အနည သာဓာရဏ စတုဗ္ဗိဓ သမ္မပ္ပဓာန် သမ္ပတ္တိယာစ၊ သူတပါးတို့ထက် လွန်ကဲသော လေးပါးကုန်သော သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ မဟာဝိက္ကန္တော-ဖြင့် မဟာဝီရ၏ ပရိယာယ်ကို ပြတော်မူ၏။မဟာဝီရိယောတိဖြင့် မဟာဝီရမည်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတော်မူ၏။

၂။ ဓာတုကထာကျမ်း

ခန္ဓာဒယော၊ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။အရဏန္တာ၊အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သဘာဝတ္တေနဝါ၊ သဘော-ဟူသောအနက်ကြောင့်၎င်း။ အဘိဓမ္မကထာဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေဝါ၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ တည်ရာဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ဓာတုယော၊ ဓာတုမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတ္ဘာစ၊ ပြုခြင်းကြောင့်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုဓာတ်တို့ကို။ ကထနတောစ၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဣမဿ ပကရဏဿ၊ ဤကျမ်း၏။ ဓာတုကထာတိ အဓိဝစနံ၊ ဓာတုကထာ-

ဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညေသု၊တပါးကုန်သော။ ပကရဏေသုစ၊ ကျမ်းတို့၌လည်း။ တေ သဘာဝါ၊ထိုခန္ဓာ အစ အရဏာ-အဆုံးရှိကုန်သော သဘော တရားတို့ကို။ ယဒိပိ ကထိတာ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောတော်မူအပ် ကုန်သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဓာတုကထာ ကျမ်း၌။ သဗ္ဗေသံ၊အလုံးစုံကုန်သော။တေသံ၊ထိုခန္ဓာအစ အရဏာ-အဆုံးရှိကုန်သော သဘော တရားတို့ကို။ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟာဒီသု၊ သင်္ဂဟနယ, အသင်္ဂဟနယ- အစရှိကုန်သော။ စုဒ္ဒသသု၊ တဆယ့် လေးပါး ကုန်သော။ နယေသု၊ နယတို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တခု တခုသောနယ၌။ ကထိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယံ၊ လွန်ကဲစွာ။ ကထနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤကျမ်းသည်သာလျှင်။ ဝေံနာမကံ၊ ဤ ဓာတုကထာ-ဟူသော အမည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညတ္ထ၊ ဓာတုကထာကျမ်းမှ တပါးကုန်သော အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့၌။ ဧကဒေသ ကထနမေဝ၊ တစိတ်အားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ အချို့အဝက်အားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကို သာလျှင်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤကျမ်းသည်သာလျှင်။ ဧဝံနာမကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)ဝါ၊တနည်း ကား။ ခန္ဓာယတန ဓာတူဟိ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာအစ ရှိကုန်သော။ အရဏန္တာနံ၊ အရဏာအဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့၏။သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟာ ဒယော၊ သင်္ဂဟ, အသင်္ဂဟ-အစရှိကုန်သော။ နယာ၊ နယ်တို့ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့တွင်။ မဟာ ဝိသယာနံ၊ အရာကျယ်ကုန်သော။ ဝါ၊ များကုန်သော။ ဓာတူနံ၊ ဓာတ်တို့၏။ ဝသေန၊ အားဖြင့်။ ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့ဖြင့်။ ကထာ၊ ဟောအပ်သောကျမ်းသည်။ ဓာတုကထာ၊ ဓာတုကထာမည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ဤကျမ်း၏။ ဧဝံနာမံ၊ ဤဓာတုကထာ-ဟူသော အမည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒွိဓာ၊ သင်္ခတဓာတ်, အသင်္ခတဓာတ်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားဖြင့်။ တိဓာ၊ ကာမဓာတ်, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်အားဖြင့် သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ဆဓာ- ပထဝီ-စသော ဓာတ်လေးပါး, အာကာသဓာတ်, ဝိညာဏဓာတ်အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားဖြင့်။ အဋ္ဌာရသဓာ၊ စက္ခု-စသော တဆယ့်ရှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဣတိ၊သို့။အနေကဓာ၊များစွာသောအပြားဖြင့်။ဓာတုဘေဒံ၊ဓာတ်တို့၏အပြားကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသေသိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုဘေဒပ္ပကာ သနောတ္တိ၊ ဓာတုဘေဒပ္ပကာသနောနာမ၊ မည်တော်မူ၏။ တဿတ္ထုန္တိ၊ ကား၊ တဿ ဓာတုကထာယ၊ ထိုဓာတုကထာကျမ်း၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အ-ကာရေ၊ အတ္ထံ-ဟူသောပုဒ်၌ အ-အက္ခရာကြောင့်။ အာ-ကာရဿ၊ တဿာ-ဟူသောပုဒ်၌ အာ-အက္ခရာ၏။ လောပေါ၊ ကြေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယံ ဓာတုကထန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ပကရဏာနံ၊ ကျမ်းတို့၏။

ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဝဏ္ဏနာယ၊ အဖွင့်၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ပကရဏန္တိ ဝစန သေသော၊ ပကရဏံ-ဟူသော ပါဌ်သေသသည်။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပါဌ်သေသ ရှိသောကြောင့်။ တေန၊ ထိုပကံရဏံ-ဟူသော ပါဌ်သေသနှင့်။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်တွဲသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ တဿ ပကရဏဿ အတ္ထံ တဿတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ အ-ကာရ လောပေါ ဝါ၊ တဿ ၌ အ-အက္ခရာကြေခြင်းကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ တံဒီပနံ၊ ထိုပြသည်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်။ ဝါ၊ ကား။ တံအတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။တံဒီပန ဝစန သဝနေန၊ ထိုအနက်ကိုပြသော တရားတော်ကို ကြားနာခြင်းဖြင့်။ ဥပ ဓာရေထ၊ မှတ်သားကြကုန်။ ဣတိ၊ ကား။ အဿ၊ ဤ တံသုဏာထ-ဟူသောပါဌ်၏။ အတ္ထော၊တည်း။ သမာဟိတာတိ၊ ကား။နာနာကိစ္စေဟိ၊အထူးထူးသောကိစ္စတို့ဖြင့်။ဝါ ိတို့ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊၏။စိတ္တေ၊ ၌။ အာဟိတာ၊ ထားကုန်သည်။ ဣတိ၊ ကား။ အဿ၊ ဤ သမာဟိတာ-ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အဒေသယိ ဓာတုကထံ—ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌ တဆယ့်ရှစ်ပါးသောခတ်တို့ကို ဟောအပ်သော ကျမ်းသည် ဓာတုကထာကျမ်းမည်၏ဟု ယူရာ၏။ ထိုအယူကို ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ခန္ဓာဒယော ။ပ။ အဓိ ဝစနံ—ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကာ၊ ခန္ဓာအစ အရဏာ အဆုံးရှိကုန်သောတရားတို့သည် သဘောဖြစ်သော အနက်,အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၏ တည်ရာဖြစ်သောအနက်တို့ကြောင့် ဓာတုမည်ကုန်၏။ ထို ခန္ဓာအစ အရဏာ-အဆုံးရှိကုန်သော သဘော တရားတို့ကို ဟောအပ်သော ကျမ်းသည် ဓာတုကထာကျမ်း မည်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

ကထိယတိ ကထာ၊ ဓာတူနံ ကထာ ဓာတုကထာတိ ဝိဂ္ဂဟံ ဒဿေတိ။ မဓုဋီကာ။ ။ခန္ဓာအစ အရဏာ-အဆုံးရှိကုန်သော သဘောတရားတို့ကို ဟောအပ်သောကြောင့် ဓာတုကထာ မည်ငြားအံ့၊ ဓာတုကထာ ကျမ်းမှ တပါးကုန်သော အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့သည်လည်း ဓာတုကထာမည်ရာသည်ဟု စုဒ်ရှိရကား ယဒိပိ။ပ။ ဝေ ံနာမကံ-ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။နဣဒမေဝ ဝေ ံနာမကံ၊ ဤကျမ်းကိုသာ ဓာတုကထာ-ဟု မဆိုသင့်။ စောဒနာ။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ။ယဒိပိ။ပ။ကထိတာ၊ အညေသုစ ပကရဏေသု တေသဘာဝါ ကထိတ ဘာဝတော။ (စောဒနာ အာဘောဂ။) ဣဒမေဝ ဝေံနာမကံ။(ပရိဟာရ)။ ။အဘယ်ကြောင့်နည်း သာတိသယံ ကထနတ္တိ။ (ပရိဟာရ အာဘောဂ။) အဘယ်ကြောင့် သာတိသယ ဖြစ်ပါသနည်း။ တွေပန တေသံ ။ပ။ ဧကေကဿ ကထိတတ္တာ—ကိုမိန့်။ (ပရိဟာရ အာဘောဂ ဟိတ်)။ ။သာတိသယ၏အဓိပ္ပါယ်ကို အနုဋီကာ၌၊တတ္ထ သာတိသယန္တိ သဝိသေသံ

ဝိစိတ္တာတိရေက ဝသေန အနဝသေသတော စ ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ—ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ။တတ္ထ၊ ထိုယဒိပိ စသောပါဠိတို့တွင်။ သာတိ သယန္တိ၊ ကား။ ဝိစိတ္တာတိရေက ဝသေနစ၊ ဆန်းကြယ်သော ဒေသနာ, လွန်ကဲသော ဒေသနာတော်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ အနဝ သေသတောစ၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်၎င်း။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ သ ဝိသေသံ၊ အထူးရှိသော။ ။တပါးသော အဘိဓမ္မာ ကျမ်း၌လည်း သာတိသယ အားဖြင့် ဟောတော်မူငြားအံ့၊ ဤကျမ်းကိုသာ ဓာတုကထာကျမ်းဟု မဆိုသင့်ဟု စုဒ်ရှိရကား၊ ဧကဒေသ ကထနမေဝဟိ အညတ္ထ ကတန္တိ—ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တပါးသော အဘိဓမ္မာကျမ်းတို့၌ တစိတ်တဒေသကိုသာ ဟောတော်မူသည်။ ဤကျမ်း၌ကား အကြွင်းမရှိ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဤ ကျမ်းသည်သာ ဓာတုကထာမည်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။သဘာဝဋ္ဌ အဘိဓမ္မကထာဓိဋ္ဌာနဋ္ဌ ဖြစ်သော ဓာတုသဒ္ဒါဖြင့် ဓာတုကထာမည်ကြောင်းကို ပြတော်မူပြီး၍ စက္ခု စသော ဓာတ်တဆယ့် ရှစ်ပါးတို့၌ ထင်သော ဓာတု သဒ္ဒါ၏ အစွမ်းဖြင့် ဓာတု ကထာ မည်ကြောင်းကို ပြလိုရကား၊ ခန္ဓာယတန ဓာတူဟိဝါ စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။တတ္ထ မဟာဝိသယာနံ၌ မဟာဝိသယ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အနုဋီကာ၌ မဟန္တော ပဘေဒါနုဂတော ဝိသယော ဧတေသန္တိ မဟာ ဝိသယော။ ဓာတုယော၊ နခန္ဓာယတနာနိ အပ္ပတရ ပဒတ္တာ—ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ။မဟန္တော၊ များသော။ ပဘေဒါနုဂတော၊ အပြားသို့လိုက်သော။ ဝိသယော၊ အရာသည်။ ဧတေသံ၊ ထိုဓာတ်တို့အား။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဟာဝိသယော၊ မည်၏။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ခန္ဓာယတနာနိ၊ ခန္ဓာ, အာယတနတို့ကို။ နလဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် မရအပ်သနည်းဟူမူ။ အပ္ပတရ ပဒတ္တာ၊ နည်းသော ပုဒ်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ။ဤဒုတိယနည်းဖြင့် ဓာတူဟိ ကထာ ဓာတုကထာ-ဟုပို့။ ။ဋီကာ၌ ပြတော်မူအပ်သော ပဌမ, ဒုတိယနည်းမှ တပါး အနုဋီကာ၌ တတိယနည်းကို ပြတော်မူ၏။ ။ယေနသဘာဝေန ဓမ္မာ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂေဟိ ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသေ လဘန္တိ၊ သော သဘာဝေါ ဓာတု၊ သာဓာတု ဣခ သာတိသယံ ဒေသိတာတိ သဝိသေသံ ဓာတုယာ ကထနတော ဣဒံ ပကရဏံ ဓာတု ကထာတိ ဝုတ္တံ။ ။ဝါ၊ ကား၊ ယေန သဘာဝေန၊ အကြင်သဘောဖြင့်။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂေဟိ၊ သင်္ဂဟနယ, အသင်္ဂဟနယ, သမ္ပယောဂနယ, ဝိပ္ပယောဂနယ တို့ဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသေ၊ ဥဒ္ဒေသ, နိဒ္ဒေသတို့ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ သော သဘာဝေါ၊ သည်။ ဓာတု၊ မည်၏။ သာဓာတု၊ ကို။ ဣခ၊ ဤကျမ်း၌။ သာတိ သယံ၊ လွန်ကဲစွာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသိတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓာတုယာ၊ ဓာတ်ကို။ ကထနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ သဝိသေသံ၊ အထူးရှိသော။ ဣဒံ ပကရဏံ၊

ဤကျမ်းကို။ ဓာတုကထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သင်္ဂဟ စသော နယတို့ဖြင့် ဥဒ္ဒေသ, နိဒ္ဒေသ နှစ်ပါးကို ရကုန်သော သဘောတရားကို ဤကျမ်း၌ လွန်ကဲစွာ ဟောအပ်သောကြောင့် ဤကျမ်းကို ဓာတုကထာကျမ်းဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အနုဋီကာ။

တဿတ္ထံ-၌ ပဒစ္ဆေဒနှင့် ပဒတ္ထတို့ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တဿတ္ထန္တိ။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗောကို မိန့်။

ပဌမနည်းကား တဿာ အတ္ထံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ တဿာ ဓာတုကထာယ-ဟု အနက် ယောဇနာပြတော်မူသည်။ ဒုတိယနည်းကား တဿ အတ္ထံ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ တဿ ပကရဏဿ-ဟု ယောဇနာ ပြတော်မူသည်။

တံသုဏာထ-၌ တံ၏ အတ္ထယောဇနာကို ပြတော်မူလိုရကား တန္တိ တံဒီပနံ သုဏာထ—စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ထိုပါဌ်တို့တွင် တံဒီပနံဖြင့် ဒီပယိဿာမိ—ကိုစွဲဟု ပြတော်မူ၏။ တံဝါ အတ္ထံ-ဖြင့် တဿတ္ထံကိုစွဲဟု ပြတော်မူ၏။ ။သမာဟိတာ၌ ပုဒ် ဖြတ် လျက် အဓိပ္ပါယတ္ထကို ပြတော် မူ လို ရကား သမာဟိတာတိ ။ပ။ အတ္ထော-ဟု မိန့်။

ပဌမနည်းဖြင့် သံအာဟိတာပုဒ်ဖြတ်၍ သံသဒ္ဒ, အာဟိတာ သမာဟိတာ-ပြုဟု ပြတော်မူ၏။ ဒုတိယနည်းဖြင့် သ-အာဟိတာ-ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ သသံ အတ္ထနေဝ စိတ္တေ အာဟိတာ သမာဟိတာ-ပြုဟု သဒ္ဒတ္ထ, သင်္ကေတတ္ထ, အဓိပ္ပါယတ္ထ သုံးမျိုး တို့တွင် အဓိပ္ပါယတ္ထဖြင့် ဖွင့်ပြတော်မူ၏။

၃။ နယမာတိကာ

ပန၊ ပဋိညာ ဥဒယျောဇနမှ တပါး ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒကို ဆိုအံ့။ တေသ ပကရဏဿ၊ ထိုဓာတုကထာကျမ်း၏။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သော၊ ထိုပကရဏ ပရိစ္ဆေဒကို။ ဣဓ၊ ဤဓာတုကထာ အဋ္ဌကထာ၌။ (နဝတ္တဗ္ဗောသို့စပ်) အတ္ထသာလိနိယံ၊ အတ္ထသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၌။ ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကျမ်း၏ အပိုင်းအခြားကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တောဝေ၊ ဆိုပြီးသည်သာတည်း။တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ တဘန် မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ စုဒ္ဒသ ဝိဓေန ဝိဘတ္တန္တိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တေဟိ၊ ထိုအပြား တို့ဖြင့်။ ခန္ဓာဒီနံ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏။ ဒေသနာ၊ ကို။ နိယတိ ပဝတ္တိယတိ၊ ဖြစ်စေ အပ်၏။ဣတိ၊ ကြောင့်။တေ ပကာရာ၊ ထိုအပြားတို့သည်။ နယာ၊ နယမည်ကုန်၏။

ဝါ၊ ကား။ ဧတေဟိ ပကာရေဟိ၊ ထိုအပြားတို့ဖြင့်။ ခန္ဓာဒယောဝေ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ကိုသာလျှင်။ နိယန္တိ ဉာယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ ပကာရာ၊ တို့သည်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ နယာနံ၊ နယတို့၏။ မာတိကာ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းတည်း။ နယမာတိကာ၊ နယတို့၏ အကျဉ်း မာတိကာ။ ဝါ၊ ကား။ နယာဧဝ၊ နယတို့သည် သာလျှင်။ မာတိကာ၊ အကျဉ်း ဖြစ်သော မာတိကာတည်း။ နယမာတိကာ၊ မာတိကာ။ ။ဧတေသံ ပဒါနံ မူလ ဘူတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ မူလမာတိကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟာဒီနံ၊ သင်္ဂဟာ အသင်္ဂဟာ အစရှိကုန်သော။ စုဒ္ဒ သန္နံ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ ဝါ၊ ပုဒ်တို့ကို။ ခန္ဓာဒိဓမ္မ ဝိဘာဇနဿ၊ ခန္ဓာ စသော တရားတို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်း၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ သော။ ဣမဿ ပကရဏဿ၊ ဤဓာတုကထာကျမ်း၏။ မူလ ဘူတတ္တာ၊ မူလဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿယ ဘူတတ္တာ၊ မှီရာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင် ဋီကာဆရာ — ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒကို အဋ္ဌ သာ လိနီ အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် ဤဓာတုကထာအဋ္ဌကထာ၌ တဘန် မိန့်ပြန်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ကောပနေ တဿ။ပ။ဝုတ္တာန္တိ—ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုခဲ့သော သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော- စသည်တို့ကို ဤ ဓာတုကထာ အဋ္ဌကထာ၌ တဘန် မပြပြီဟု ပြတော်မူလိုသော ကြောင့် သင်္ဂဟော။ပ။စုဒ္ဒသဝိဓေန ဝိဘတ္တန္တိ ဝုတ္တံ-ဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဝိဂ္ဂဟ၌ နိယတိ ပဝတ္တိယတိ-ဖြင့် နိဓာတ်၏ ပဝတ္တ နတ္ထကိုရင်း၊ နိယန္တိ ဉာယန္တိဖြင့် ဉာပနတ္ထကိုရင်း ပြတော်မူ၏။

နယန့် ပါပန်။တံ ပန ပဝတ္တနံ ဉာပနဥ္စ ဟောတီတိ ပဝတ္တိယတိ ဉာယန္တီတိစ ဒွိဓာပိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ ။အနုဋီကာ။ ။ပါပနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ နယနံ၊ မည်၏။ တံ ပန၊ ထိုနယန, ပါပနဟူသည်။ ပဝတ္တနဥ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဉာပနဥ္စ၊ သိစေခြင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်၊ ပဝတ္တိယတီတိစ၊ ပဝတ္တိယတိ ဟူ၍ရင်း။ ဉာယန္တီတိစ၊ ဉာယန္တိ—ဟူ၍ရင်း။ ဒွိဓာပိ၊ နှစ်ပါး အပြားဖြင့်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ဧတေသံ ပဒါနံ မူလ ဘူတတ္တာ၌ အနက်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာ ဆရာသည် ဧတေသံ ပဒါနံ မူလ ဘူတတ္တာတိ။ပ။အတ္ထော-ကို မိန့်။

စုဒ္ဒ သန္နံ ပဒါနန္တိ မူလ ဘူတတ္တာတိ ဧတ္ထ ဘာဝယောဂေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—ဟူသော မဓုဋီကာနှင့်အညီ စုဒ္ဒ သန္နံ ပဒါနံကား မူလဘူတတ္တာ၌ ဘာဝယောဂ သမ္ဗန်၊

သို့မဟုတ် အလွတ် သမ္ဗန်မည်၏။ ပဒါနန္တိစ သံသာမိ သမ္ဗန္ဓေ သာမိဝစန်-ဟူသော အနုဋ္ဌိကံသနှင့်အညီ သံ—သာမိစပ်။ ခန္ဓာဒိဓမ္မ ဝိဘဇနသာကား မူလ ဘူတတ္ထာ၌ တ္တသမ္ဗန်မည်၏။ လ္လမသာ ပကရဏသာကား မူလ ဘူတတ္ထာတွင် မူလ-ဟူသောပုဒ်၌ ပကရဏသာတိပန အဝယဝါယဝိသမ္ဗန္ဓေ—ဟူသော အနုဋ္ဌိကာ နှင့်အညီ အဝယဝီ, အဝယဝသမ္ဗန်စပ်။ ။တနည်းကား စုဒ္ဒသန္နံ ပဒါနံကား ခန္ဓာဒိ ဓမ္မ ဝိဘဇန၌ ယုဇ္ဇတ္တုပြီ၊ ပစ္စည်းမှီ၊ ဆဋ္ဌီကံနေစေ-ဟူသော နိယံနှင့် အညီ ဆဋ္ဌီကံစပ်။ ခန္ဓာဒိဓမ္မ ဝိဘဇနသာကား မူလ ဘူတတ္ထာ၌ တ္တ သမ္ဗန်ကို ကတ္တား အနက် ယောဇနာလျက် အန္တတ္ထ၌စပ်။ ။တနည်းကား လ္လမသာ ပကရဏသာ၌ ဝိသေသနစပ်။ ။တ္တတာ သမ္ဗန်၊ဤ နှင့်တန်ကို၊ကံနှင့် ကတ္တား၊ နက်ပြန်ငြားက၊ ဘာဝရှေ့ပုဒ်၊ ဘာဝယုဂ်မှာ၊ အန္တတ္ထာတွင်၊ စပ်ရာ မြဲမှတ်၊ ၏ပြန်လတ်က၊ဗာဟျတ္ထမှာ စပ်ရမြဲ။ ။သမ္ဗန်ငဲ့ထ၊ ပဒနောက်တွင်၊ ဘာဝဝင် သော်၊ ထိုပြင်အလွတ်၊ မချတ်သမ္ဗန်တခုရှိမြဲ။ ။နိယံ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ တဆယ့်လေးပါးသောပုဒ်တို့ကို ခန္ဓာ စသောတရားတို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းသည် ဤ ဓာတုကထာကျမ်း၏ မှီရာ မူလဖြစ်သောကြောင့် မူလ မာတိကာ-ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။တနည်းကား၊တဆယ့်လေးပါးသော ပုဒ်တို့ကို ခန္ဓာ စသောတရားတို့ဖြင့် ဝေဘန်သော ဤဓာတုကထာကျမ်း၏မှီရာ မူလ ဖြစ်သောကြောင့် မူလမာတိကာ-ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

၄—သောက စသည်တို့သည် ဇရာ-မရဏ၌ ပါဝင်ခြင်း

ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ အာဒီဟိ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဒိ ပဒါနိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသောပုဒ်တို့ကို။ ဒဿိတာနိစ၊ ပြအပ်ကုန်သည်ရင်း။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ ဝစနေန၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ သဒ္ဒါဖြင့်။ ဒွါဒသသု၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ ယေသု အင်္ဂေသု၊ အကြင်အင်္ဂါတို့၌။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ သဒ္ဒေါ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ သဒ္ဒါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေသု၊ ထိုတဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော အင်္ဂါတို့၌။ (ထည့်) တဒတ္ထာနိ၊ ထိုပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ အနက်ရှိကုန်သော။ ဒွါဒသ ပဒါနိ၊ တဆယ့်နှစ်ပုဒ်တို့ကို။ ဒဿိတာနိစ၊ ပြအပ်ကုန်သည်ရင်း။ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓစသောပုဒ်တို့ကို ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ အနက်ရှိကုန်သော တဆယ့်နှစ်ပုဒ်တို့ကို ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်နှစ်ခုစွဲ)တထာ ဒဿိတာနံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြအပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပဉ္စက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနဥ္စ၊ပုဒ်တို့၏ရင်း။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿိတာနံ၊ ပြအပ်ကုန်သော။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနဥ္စ၊ ပုဒ်တို့၏ရင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဉ္စ

ဝိသာဝိကေန ပဒသတေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဥ္စဝိသာဝိကေန ပဒသတေနဟူသောပါဌ်၌။ ဣဓ၊ ဤဓာတုကထာကျမ်း၌။ ဝိဘတ္တာနံ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ ကမ္မုပပတ္တိ ကာမဘဝါဒီနံ၊ ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ, ကာမဘဝ စသည်တို့၏။ ဘာဝနဘဝနဘာဝေန၊ ဖြစ်စေတတ် ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝေ၊ ဘဝ-ဟူသောပုဒ်၌။ အန္တောဂဓတာ ဝိယစ၊ အတွင်းဝင်သကဲ့သို့ရင်း။ ဇရာ မရဏာသ၊ ဇရာ မရဏ၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အင်္ဂဘာဝေန၊ အင်္ဂါ တခုစီ၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌာနိ ဝိယစ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ (ထည့်) သောကာဒီနံ၊ သောက စသည်တို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အင်္ဂ ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အနိဋ္ဌတ္တာစ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တန္နိဒါန ဒုက္ခဘာဝေနစ၊ ထိုဇရာ-မရဏလျှင် အကြောင်းရှိသော ဒုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇရာ မရဏေ၊ ဇရာ မရဏ၌။ အန္တောဂဓတာယ၊ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒဿ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်၏။ ဒွါဒသ ပဒတာ၊ တဆယ့်နှစ်ပုဒ်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဥ္စဝိသာဝိကေန ပဒသတေန-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ ပါဠိယံ၊ ဓာတုကထာပါဠိတော်၌။ ဘိန္နိတွာ၊ ခွဲ၍။ အဝိသဇ္ဇိတာနမ္ပိ၊ မဖြေအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ၊ သတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၏။ ဝါ၊တို့ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တေသမ္ပိ၊ထိုသတိပဋ္ဌာန် စသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ခွဲ၍။ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗတံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အဋ္ဌကထာဆရာသည် ပဉ္စဝိသာဝိကေန ပဒသတေန် ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ ရေတွက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် တရာနှစ်ဆယ့်ငါးပုဒ် ဖြစ်ပါသနည်း ဟု- စုဒ်ရှိရကား ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိ အာဒီဟိ-စသော ပါဌ်ကိုမိန့်။

လိုရင်းကား၊ တေသံ ဘာထာဒဿိတာနံ။ ပ။ ပဒ သတေနာတိ-ဟူသည်တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ-ဟူသောပုဒ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း၊ဖဿော။ ပ။ မနသိကာရော-ဟူသောပုဒ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ရင်း၊ တရာနှစ်ဆယ့်ငါး-ဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ-ပဉ္စက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၏အစွမ်းဖြင့် တရာနှစ်ဆယ့်ငါးပါး ဟု မိန့်တော်မူ၏။ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့သည် တပုဒ်စီရှိကြသောကြောင့် တရာနှစ်ဆယ့်ငါးပုဒ်-ဟု မဆိုသင့်၊ အဘယ်ကြောင့် တရာနှစ်ဆယ့်ငါးပုဒ်ဟု ဆိုပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ အာဒီဟိ။ ပ။ ဒဿိတာ

နီတိ-ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ စသောပုဒ်တို့ဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာ စသော ငါးပုဒ် စသည်တို့ကို ယူခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒေါ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒအင်္ဂါ တဆယ့်နှစ်ပါးတို့ကိုယူခြင်းကြောင့်ရင်း တရာနှစ်ဆယ့်ငါးပုဒ် ဟု ဆိုသည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ-ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ကို တဆယ့်နှစ်ပုဒ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ သောက အစရှိသော ပုဒ်တို့၏အပြားအားဖြင့် များစွာသောပုဒ်တို့သည် ရှိကြသည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ရှိကြသောကြောင့် ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒေါအရ တဆယ့်နှစ်ပုဒ်ဟု မဆိုသင့်ဟု စုဒ်ရှိရကား၊ တတ္ထ။ ပ။ ဒွါဒသ ပဒတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-ကိုမိန့်။

လိုရင်းကား ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒဿ ဒွါဒသ ပဒတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို တဆယ့်နှစ်ပုဒ်ဟုသာ မှတ်ရမည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ-သောက အစရှိသောပုဒ်တို့သည် ရှိကြသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် တဆယ့်နှစ်ပုဒ်သာ ဟု မိန့်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ သောကာဒီနံ ဇရာမရဏေ အန္တောဂဓတာယ ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သောက စသည်တို့သည် ဇရာ-မရဏပုဒ်၌ ပါဝင်သောကြောင့် ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်သည် တဆယ့်နှစ်ပုဒ်သာ ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ-အဘယ်ကြောင့် သောက စသည်တို့သည် ဇရာမရဏ၌ ပါဝင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား.သောကာဒီနံ အနိဋ္ဌတ္တာ တန္နိဒါန ဒုက္ခဘာဝေန စ ကိုမိန့်။ ။သောက စသည်တို့ကို အင်္ဂါတခုစီ၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုမရှိအပ်သော ကြောင့်ရင်း၊ ဇရာ မရဏ၏အကျိုးဖြစ်သောကြောင့်ရင်း ဇရာ-မရဏ၌ ပါဝင်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အနိဋ္ဌတ္တာစ ဒုက္ခဘာဝတောစာတိ ယောဇနာ။ မဏိဒီပကာ။ ။ တန္နိဒါန ဒုက္ခဘာဝေနာတိ ဇရာ မရဏ နိဒါန ဒုက္ခဘာဝေန။ အနုဋီကာ။ ။ သောက စသည်တို့သည် ဇရာ-မရဏ၌ ပါဝင်ကြသည်ကို ဥပမာဖြင့် ပြီးစေလိုရကား ကာမုပပတ္တိ။ ပ။ ဇရာ မရဏဿဝိယ ကိုမိန့်။ ။ကမ္မဘဝ စသော ဘဝတို့သည် ဘဝေါ-ဟူသောပုဒ်၌ ပါဝင်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း၊ ဇရာမရဏကို ဇရာတပုဒ် မရဏတပုဒ် အားဖြင့် တခုစီ အလိုမရှိအပ်သကဲ့သို့ရင်း၊ သောက စသည်တို့သည် ဇရာ-မရဏ၌ ပါဝင်ကြခြင်း၊ ဇရာ-မရဏမှ အသီးအခြား၏အဖြစ်ဖြင့် အလိုမရှိရခြင်းဖြစ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

၅–အဗ္ဘန္တရမာတိကာ

နယ မာတိကာဒီကဲ၊ နယ မာတိကာလျှင် အစရှိကုန်သော။ လက္ခဏ မာတိကန္တာ၊ လက္ခဏမာတိကာလျှင် အဆုံးရှိကုန်သော။ မာတိကာ၊ မာတိကာ

လေးခုတို့သည်။ ပကရဏန္တရာ ;သာဓာရဏတာယ၊ ကျမ်းတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၏။ မာတိကာနာမ၊ မာတိကာမည်ကုန်၏။ တဿာ၊ထိုဓာတုကထာ မာတိကာ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊အတွင်း၌။ ဝုတ္တော၊ဟောတော်မူအပ်သော။ ဝိဘဇိတဗ္ဗာနံ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းပြခြင်းသည်။ အဗ္ဘန္တရ မာတိကာနာမ၊ အဗ္ဘန္တရ မာတိကာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အယဥ္စတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအယဥ္စ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဇဝံ အဝတ္ဝာတိ တွေ၊ ၌။ သဗ္ဗာပိ။ ပ။ မာတိကာတို့ အယံ၊ သဗ္ဗာပိ ။ပ။ မာတိကာဟူသော ဤမာတိကာကို။ ဓာတုကထာ မာတိကာတော၊ ဓာတုကထာ မာတိကာမှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝုတ္တာယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ ဤအတူ။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဓာတုကထာယ အဗ္ဘန္တရမာတိကာတိ တွေ၊ ၌။ ဓာတုကထာ မာတိကာယ၊ ဓာတုကထာ မာတိကာ၏။ အဗ္ဘန္တရေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ မာတိကာတို့၏အတွင်း၌။ ထပိတာ၊ ထားအပ်သော။ တဒါဝေဏိက မာတိကာ၊ထိုအသီးအခြားဖြစ်သော မာတိကာကို။ တဿာယေဝ၊ ထိုဓာတုကထာ မာတိကာ၏သာလျှင်။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ထပိတာတိ၊ ထားအပ်၏ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကေဒေသူပစာရအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) အထဝါ၊ ကား။ ဇဝံ အဝတွာတိ တွေ၊ ၌။ သဗ္ဗာပိ။ ပ။ မာတိကာတို့ ဧတေန ဝစနေန၊ သဗ္ဗာပိ။ ပ။ မာဘိကာ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဓာတုကထာတော၊ ဓာတုကထာကျမ်းမှ။ ဗဟိဘူတာ၊ အပဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပကရဏန္တရ ဂတာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းတပါး၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိ အရဏန္တာ၊ ကုသလအစ အရဏအဆုံးရှိကုန်သော။ မာတိကာ၊တို့ကို။ ဝုတ္တာယထာ၊ဟောတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ ဤအတူ။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဓာတုကထာယ အဗ္ဘန္တရမာတိကာတိ တွေ၊ ၌။ ဣမဿ ပကရဏဿ၊ ဤဓာတုကထာကျမ်း၏။ အဗ္ဘန္တရေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ထပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာ၏။ မာတိကာယ၊ ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတတ္တာ၊ မရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကိဏ္ဏဘာဝေန၊ ပြွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပကိဏ္ဏကတာ၊ ပြွမ်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အယဥ္စ သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာတိ ဇဝံ အဝတွာ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌ မှတ်သားအပ်သော အနက်ကိုပြတော်မူလို

သော ဋီကာဆရာသည် တတ္ထ စေ အ၀တွာတိ ။ပ။ တိ အတ္ထော-ဟူသောပါဠ်ကို မိန့်။ ။ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူသဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ အယံ၊ ဤမာတိကာကို။ သမ္ဘာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ခေတုကထာယ မာတိကာဘိ၊ ဟူ၍။ ဗာဟိရ မာတိကာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောတော်မူသကဲ့သို့။ စေ၊ ဤအတူ။ အ၀တွာ၊ မဟောမူ၍ ဟူ၍ရင်း။ ။ ခေတုကထာယ အဗ္ဗန္တရေယေဝ ထပိဘဏ္ဍာ၌၊ ခေတုကထာယ၊ ခေတုကထာ မာတိကာ၏။ အဗ္ဗန္တရေယော၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဟူ၍ရင်း ယောဇနာရမည်ကို ပြတော်မူ၏။

အရှင်ဋီကာဆရာ-ခေတုကထာ အဗ္ဗန္တရေယေဝ ဟူသောပါဠ်ဖြင့် ခေတုကထာ မာတိကာတို့၌ ပါဝင်သည်ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အဗ္ဗန္တရ မာတိကာသည် အသီးအခြားဖြစ်သော မာတိကာဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့် အဗ္ဗန္တရ မာတိကာကို ခေတုကထာမာတိကာဟု ဆိုအပ်ပါသနည်း ဟုစုင်ရှိရကား၊ တဒ္ဒါဝေဏိကာ မာတိကာ ။ပ။ ဝုတ္တာကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အပေါင်း၏ ခေတုကထာဟူသောအမည်ကို အစိတ်ဖြစ်သော အဗ္ဗန္တရ မာတိကာ၌ တင်စား၍ သမုဒ္ဒေါ မယာ ဒိဋ္ဌောကဲ့သို့ ကောဒေသူပစာရတ္တအားဖြင့် ခေတုကထာယ အဗ္ဗန္တရေယေဝ ဟုမိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အထဝါ စသောနည်းဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ သဗ္ဗာပိ။ ပ။ မာတိကာတိ တေေန ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ခေတုကထာယ၊ ခေတုကထာ ကျမ်းမှ။ ဗဟိဘူတာ၊ အပဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော ကုသလအစ အရဏာ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ ဝုတ္တာယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ စေ၊ တူ။ အယံ၊ ဤအဗ္ဗန္တရမာတိကာကို။ အ၀တွာ၊ မဟောမူ၍။ ဟူ၍ရင်း၊ ခေတုကထာယ အဗ္ဗန္တရေယေဝ ဟူသောပါဠ်၌လည်း ခေတုကထာယ၊ ခေတုကထာကျမ်း၏။ အဗ္ဗန္တရေယေဝ၊ သာလျှင်။ဟု ယောဇနာနည်းကိုရင်း ပြတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် ဖွင့်ပြတော်မူသဖြင့် အဗ္ဗန္တရေ ဝုတ္တာ မာတိကာ-အဗ္ဗန္တရ မာတိကာ ဟုပြု။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ခေတုကထာ မာတိကာတို့၏အတွင်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော မာတိကာသည် အဗ္ဗန္တရ မာတိကာမည်၏။ တနည်းကား၊ ခေတုကထာ ကျမ်း၏ အတွင်း၌ ဟောတော်မူအပ်သော မာတိကာသည် အဗ္ဗန္တရ မာတိကာမည်၏ ဖြစ်ဘိသော်။ ။ခန္ဓာဒိပဒါနံ ဓမ္မသင်္ဂဏီမာတိကာယ အသင်္ဂဟိတတ္တာ ပကိဏ္ဏက မာတိကာတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠ်ဖြင့် ခန္ဓာ စသောပုဒ်တို့ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီမာတိကာဖြင့် မရေတွက်၊ ဤခေတုကထာ မာတိကာဖြင့် ရေတွက်တော်မူသောကြောင့် ပကိဏ္ဏက မာတိကာမည်၏ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာနည်းမှတပါး တနည်းအားဖြင့် ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် သဗ္ဗာယ အဘိဓမ္မာယ။ပ။ဝေဒိတဗ္ဗာ ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊အလုံးစုံသော အဘိဓမ္မာ မာတိကာဖြင့် မရေတွက်၊ ဤခေတုကထာ မာတိကာဖြင့်သာ ရေတွက်

တော်မူသောကြောင့် ပကိဏ္ဏက မာတိကာ ဟု သိအပ်၏ ဖြစ်ဘိသော်။ ။ မေ့သင်္ဂဏီ မာတိကာယာတိ တွေ နကေဝလံ ဓမ္မသင်္ဂဏီယာဝေ မာတိကာ၊အထခေါ သဗ္ဗာသာပိ အဘိဓမ္မဿာတိအတ္ထံ ဒဿေတုံ သဗ္ဗာသာတိ အာဒိမာဟ၊ အသင်္ဂဟိ တတ္တာတိ ကုသလာဒယောဝိယ သရူပေန အဒဿိတတ္တာ။ မဓုဋီကာ။ ။မာတိ ကာယ အသင်္ဂဟိတတ္တာတိ မာတိကာယ သရူပေန အဒဿိတတ္တာ၊ နအညထာ။ နဟိ မာတိကာယ အသင်္ဂဟိတော ကောစိပဒတ္ထော အတ္ထိ၊ ဝိကိဏ္ဏ ဘာဝေနာတိ ခန္ဓဝိဘင်္ဂါဒီသု ဝိသုံဝိသုံ ကိဏ္ဏဘာဝေန ဝိသဋ္ဌဘာဝေန။ ။အနုဋီကာ။ ။ ဤအနုဋီကာဖြင့် မာတိကာဖြင့် သရုပ်အားဖြင့် မဟောသည်ကို အသင်္ဂဟိတဟူ၍ ၎င်း၊ ခန္ဓဝိဘင်းပါဠိတော် စသည်တို့၌ အလုံးစုံပျံ့နှံ့၍ မဟောမူ၍ ပြိုးပြွမ်း၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ပကိဏ္ဏက မည်၏ဟူ၍၎င်း ပြတော်မူ၏။

၆—နယမုခ မာတိကာ

နယာနံ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော နယတို့၏။ ပဝတ္တိ ဒွါရဘူတာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ ဝိယောဂီ သဟယောဂီ ဓမ္မာ၊ သင်္ဂဟဓမ္မ အသင်္ဂဟဓမ္မ ဝိယောဂီဓမ္မ သဟယောဂီဓမ္မတို့သည်။ နယမုခါနိ၊ နည်းဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းတို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တ္တတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနည်းဖြစ်ကြောင်းတို့ကို။ ဥဒ္ဒေသော၊ အကျဉ်းပြသော မာတိကာသည်။ နယမုခ မာတိကာ၊ မည်၏။ စုဒ္ဒသာပိ၊ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော နယတို့သည်လည်း။သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ါနံ၊သင်္ဂဟပဒ အသင်္ဂဟ ပဒ သမ္ပယောဂပဒ ဝိပ္ပယောဂ ပဒတို့ကို။ ဝေါမိဿကတာ ဝသေန၊ ရောနှော သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တ္တတိ၊ ကြောင့်။ယေဟိ၊ အကြင်ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်သုံးပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့ကြောင့်။ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ တေစတ္တာရောပိ၊ ထိုသင်္ဂဟပဒ အသင်္ဂဟဒပ သမ္ပယောဂပဒ ဝိပ္ပယောဂပဒ လေးခုတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်သုံးပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည်။ စုဒ္ဒသန္နမ္ပိ၊ တဆယ့်လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နယာနံ၊ တို့၏။ မုခါနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တ္တတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုနည်းဖြစ်ကြောင်းတို့ကို။ ဥဒ္ဒေသော၊ သည်။ နယမုခ မာတိကာဘာဝေါ၊ နယမုခ မာတိကာ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။နယမုခ မာတိကာ၏ သရုပ်, အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် နယာနံ ပဝတ္တိ ဒွါရဘူတာ စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။လိုရင်းကား တေသံ ဥဒ္ဒေသော နယမုခ မာတိကာတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တဆယ့်လေး နယတို့ကို အကျဉ်းပြသောမာတိကာသည် နယမုခ မာတိကာ ဖြစ်ဘိသော်။ ။

ဤတေသံ ဥဒ္ဒေသော နယမုခ မာဟိကာ-ဟူသောပါဠိဖြင့် နယမုခါနံ မာဘိကာ-နယမုခ မာတိကာ-ဟူသော ဝိဂ္ဂဟ်ကို ပြတော်မူသည်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဤဝိဂ္ဂဟ်ကို ဆိုနိုင် ၂ါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟ။ ပ။ မုခါနီတိကိုမိန့်။ ။ သင်္ဂဟာဒမ္မ အသင်္ဂဟာဓမ္မ ဝိယောဂိခံမ္မ သဟယောဂိခမ္မတို့သည် နယမုခဖြစ်ကြသော ကြောင့် ဤဝိဂ္ဂဟ်ကို ဆိုသည်ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂဟာဓမ္မ စသည် တို့သည် နယမုခ မည်ပါသနည်း၊ စုဒ်။ ။နယာနံ ပဝတ္တိ ဒွါရဘူတာကို မိန့်။ တဆယ့်လေးပါးကုန်သော နယတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် သင်္ဂဟာဓမ္မ စသော လေးပါးတို့သည် နယမုခ မည်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ပဝတ္တိ ဒွါရဘူတာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဟု ဟေတုမန္တ ယောဇနာ။ ။ ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူသဖြင့် နယာနံ မုခါ နယမုခါ။ နယမုခါနံ မာဘိကာ နယမုခ မာတိကာ-ဟု ပြုရမည်ကို သိအပ်၏။ ။နယာနံ ။၂။ နယမုခ မာတိကာ-ဟူသော သခဲ်ပကို အကျယ်အားဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား စုဒ္ဒသာပိဟိ ။ပ။ ဟောန္တီတိ ကိုမိန့်။ ။စုဒ္ဒသာပီတိအာဒိနာ တဒမဝတ္ထံ ပါကဋတာံ ကရောတိ။ အနုဋီကာ။

အရှင်ဋီကာဆရာ—သင်္ဂဟာဓမ္မ စသည်တို့သည်၊ အဘယ်ကြောင့် တဆယ့် လေးနယတို့၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား စုဒ္ဒသာပိဟိ စသော ပါဠိကိုမိန့်။ ။လိုရင်းကား ယေဟိ တေ ။ပ။ မုခါနိ ဟောန္တီတိ- တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ခန္ဓာ, အာယဘန, ဓာတ် နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့် သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟ စသော လေးပါးသောပုဒ်တို့သည် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် တဆယ့်လေးနယတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကြသောကြောင့် မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-သင်္ဂဟ စသော ပဒလေးပါးတို့သည် အဘယ် ကြောင့် တဆယ့်လေးနယတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ပါသနည်း၊ စုဒ်။ ။စုဒ္ဒသာပိ ။ပ။ ပဝတ္တာတိကိုမိန့်။သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ လေးပုဒ်တို့ကို ရောနှောသည်၏ အစွမ်းဖြင့် တဆယ့်လေးနယဖြစ်ကြသောကြောင့် တဆယ့်လေးနယတို့၏ အကြောင်းဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား တံဟိ သင်္ဂဟော အရ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်သုံးပါး၊ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါအရ နာမက္ခန္ဓာ တို့ကြောင့် သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ-ဟူသော လေးပုဒ် တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုလေးပုဒ်တို့ကို ရောနှောခြင်းကြောင့် တဆယ့်လေးနယတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ကာရဏ ကာရဏမ္ပိ ကာရဏံတွေဝ ဝုစ္စတိ ဟူသည်နှင့် အညီ တဆယ့် လေးနယတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် နယမုခ မာတိကာ မည်၏။ ထိုကြောင့် နယာနံ ပဝတ္တိ ဒွါရဘူတာ ။ပ။ နယမုခ မာတိကာ ဟု သခဲ်ပကို မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

၄—သစ္စာ စသည်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောခြင်း

တတ္ထ၊ ထိုနယမုခ မာတိကာ၌။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ပဒါဒီသု၊ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ စသည်တို့၌။ သစ္စာဒီဟိပိ၊ သစ္စာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟကို။ ယဒိပိ ဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား ဟောအပ်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောအပ်သော်လည်း။ သော၊ ထိုသင်္ဂဟ အသင်္ဂဟကို။ သင်္ဂါဟက ဘူတေဟိ၊ ရေတွက်တတ်သောကတ္တားပုဒ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။တေဟိ၊ထိုသစ္စာ စသည်တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သင်္ဂဟ ဘူတေဟိ၊ ရေတွက်ကြောင်း ကရိုဏ်းပုဒ် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။တေဟိ၊ထိုသစ္စာ စသည်တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝုတ္တော၊ မဟောအပ်။ သောပိ၊ ထိုသင်္ဂဟ အသင်္ဂဟကိုလည်း။ စက္ခာယတနေန ။ပ။ အသင်္ဂဟိတာတိ အာဒိနာ၊ စက္ခာယတနေန။ပ။အသင်္ဂဟိတာ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ဓမ္မုဒ္ဒေါရေ၊ အမေး အဖြေ ဖြစ်သော ဓမ္မုဒ္ဒေါရ၌။ တတ္ထာပိ၊ ထိုပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာတို့၌လည်း။ ခန္ဓာဒီဟေဝ၊ ခန္ဓာ စသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ကတ္တားဖြစ်ကုန်သော သင်္ဂဟပုဒ်တို့ဖြင့်။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (နသင်္ဂဟာဘူတေဟိ သစ္စာဒီဟိ ဝုတ္တောဟု ပေး) တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တားပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်၊ရေတွက်ကြောင်း ကရိုဏ်းပုဒ်တို့ဖြင့် မဟောသည်၏အဖြစ်၊ ဓမ္မုဒ္ဒေါရ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာတို့၌လည်း ရေတွက်တတ်သော ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် မှတ်၍ ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်သုံးချက်ကိုစွဲ) တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် နယမုခ မာတိကာ၌ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော-ဟူ၍ ဟောပါသနည်း၊ သစ္စာ စသည်တို့ဖြင့်လည်း သင်္ဂဟနိဒ္ဒေသ အသင်္ဂဟနိဒ္ဒေသကို ဟောသင့်သည် မဟုတ်တုံလောဟု စုဒ်ရှိရကား တတ္ထ စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ပရိဟာရ-လက္ခဏအရစိ၊ဆိုက်ထိပုဒ်မှာ၊စောဒကာက၊ န-မပြုမူ၊ န-ကိုသွင်း။ န-ရှိလျှင်းက၊ န-ကိုပယ်မြဲ။ ဟူသောနိယံနှင့်အညီ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟောတိ နဝုတ္တံ-ဟု စောဒကထုတ်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟောဟု မဟောသင့်၊ သစ္စာ စသည်တို့ကိုထည့်၍ စတူဟိ သင်္ဂဟော စသည်ဖြင့် ဟောသင့်သည်ဟု စောဒနာသည်။ ။အဘယ်ငှေ့ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော ဟု မဟောသင့်ဟု စောဒနာပါသနည်း၊ စုဒ်၂ ။တတ္ထ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ။ ပ။ ဝုတ္တော ကိုမိန့်။ (တတ္ထ သင်္ဂဟိတေန။ပ။သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟော ဝုတ္တာဘဂဝတော-ဟု စောဒက အာဘောဂဟိတ်ခံ)။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သစ္စာ စသည်တို့ဖြင့်လည်း ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ သင်္ဂဟ

အသင်္ဂဟကို ဟောသင့်သောကြောင့် ဖြစ်ဘိ၏သော်။ ။တိဟိ သင်္ဂဟော တိဟိ အသင်္ဂဟောတိ ဝုတ္တံ။ (ပရိဟာရ)။ ။အဘယ်ကြောင့် ဟောသင့်ပါသနည်း၊ သေးပန သင်္ဂါဟက ဘူတေဟိ။ ပ ။ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ကိုမိန္န။ (ပရိဟာရ အဘောဂ)။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သစ္စာ စသည်တို့ကို ကတ္တားပြု၍ ဟောတော်မူခြင်း၊ ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောခြင်း၊ မေ့ဒ္ဒါရ ပုစ္ဆာ,ဝိသဇ္ဇနာတို့၌လည်း ကတ္တား ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့်မှတ်၍ ဟောတော်မူခြင်း၊ ဤအကြောင်းတို့ငြ် တိဟိ သင်္ဂဟော တိဟိ အသင်္ဂဟောဟု ဟောတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ တသ္မာတိ သစ္စာဒီနိ သင်္ဂါဟကဘာဝေန ဝုတ္တာနိ နသင်္ဂဟ ဘာဝေန၊ ခန္ဓာဒီနိယေဝစ သင်္ဂဟဘာဝေန ဝုတ္တာနိ တသ္မာ။ အနုဋီကာ။ ဟိတ်သုံးချက်စွဲကို ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

အဘယ်ကြောင့် သစ္စာ စသည်ဘိုကို ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောပါသနည်း ဟူသောအမေးကို အနုဋီကာ၌၊ ကသ္မာပနေတ္ထ သစ္စာဒယော သင်္ဂဟဘာဝေန နဝုတ္တာတိ၊ တထာ ဒေသနာယ အသမ္ဘဝတော၊ နဟိသက္ကာ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ သမုဒယ သစ္စာဒီဟိ၊ သညာဒီနံဝါ ဣန္ဒြိယာဒီဟိ သင်္ဂဟ နယေန ပုစ္ဆိတုံ ဝိသဇ္ဇိတုံဝါတိ။ တထာ အရိယ ဖလာဒီသု ဥပ္ပန္န ဝေဒနာဒီနံ သစ္စ ဝိမုတ္တတာယ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟို သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတောတိ ပုစ္ဆိတ္ဗာပိ ဧကေန သစ္စေန သင်္ဂဟိတောတိ အာဒိနာ နိယမေတ္ဗာ သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ နသက္ကာတိ။ ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ။ ပန်၊ စောဒနာ့,သောခနာကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနယမုခ မာတိကာ၌။ သစ္စာဒယော၊ သစ္စာ စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟ ဝသေန၊ သင်္ဂဟ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ကား၊ စောဒနာ၊ တည်း။ တထာ. ထိုကရိုဏ်း ပြုသော အားဖြင့်။ သစ္စာဒီနံ၊ သစ္စာ စသည်တို့ကို။ (ထည့်) ဒေသနာယ၊ ဟောခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူ။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့၏။ သမုဒယ သစ္စာဒီဟိ၊ သမုဒယ သစ္စာ စသည် တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟ နယေန၊ သင်္ဂဟနည်းဖြင့်။ ပုစ္ဆိတုံဝါ၊ ၄ါရင်း။ ဝိသဇ္ဇိတုံဝါ၊ ၄ါရင်း။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ သညာဒီနံဝါ၊ သညာ စသည်တို့၏လည်း။ ဣန္ဒြိယာ ဒီဟိ၊ ဣန္ဒြေ စသည်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟ နယေန၊ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတုံဝါ၊ ၄ါရင်း။ဝိသဇ္ဇိတုံဝါ၊ ၄ါရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မမူ။ တထာ၊ ထိုတူ။ အရိယ ဖလာဒီသု၊ အရိယဖိုလ် စသည်တို့၌။ ဥပ္ပန္န ဝေဒနာဒီနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာ စသည်တို့၏။ သစ္စဝိမုတ္တတာယ၊ သစ္စဝိမုတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ကတိဟိ သစ္စေဟိ သင်္ဂဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတ္ဗာပိ၊ မေးပြီး၍လည်း။ ဧကေန သစ္စေန သင်္ဂဟိတောတိ အာဒိနာ၊ ဧကေန သစ္စေန သင်္ဂဟိတော စသည်ဖြင့်။ နိယမေတ္ဗာ၊ မှတ်၍။ သင်္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂ—သမ္ပယောဂ-ဝိပ္ပယောဂ တရားများ

ပန၊ တိဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော ဟု ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှတပါး စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဟု ဟောတော်မူခြင်း အကြောင်းကို ဆိုအံ့။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ဓမ္မုဒ္ဓါရေပိ၊ မေး ဖြေအပ်သော ဓမ္မုဒ္ဓါရ၌ရင်း။ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနေသုစ၊ ပုစ္ဆာ,ဝိသဇ္ဇနာတို့၌ရင်း။ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ အရဏန္တာနံ၊ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့၏။ ယထာ သမ္ဘဝံ၊ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ တို့သည်။ စတူဟေဝ၊ လေးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တ္လတိ၊ ကြောင့်။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နနုစ စေဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယောဂသည်။ ရူပ နိဗ္ဗာနေဟိပိ၊ ရုပ်,နိဗ္ဗာန် တို့နှင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ တ္လတိ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ရူပ နိဗ္ဗာနေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဘာဝဿာပိ၊ ဖြစ်သော ဝိပ္ပယောဂ၏လည်း။ စတူဟေဝ၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့နှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ။ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) ဟိ၊ အကျယ် ချဲ၍ ဆိုအံ့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပေနဝါ၊ ရုပ်နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနေနဝါ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ရူပေနဝါ၊ ရုပ်နှင့်ရင်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သည်မှတပါး ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်သည်ကို ဆိုအံ့။ စတူဟော၊ လေးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တ္လတိ၊ ကြောင့်။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၏။ ရူပ နိဗ္ဗာနေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါပိ၊ ဝိပ္ပယုတ် ကိုလည်း။ ဝိပ္ပယုဇ္ဇမာနေဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ န်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်။ နိယမိတော၊ မှတ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ တေဟိ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတော၊ ဝိပ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကို ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ သောအယံ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ထိုဝိပ္ပယုတ်သည်။ အနာရမ္မဏာသာ၊ အနာရမ္မဏ ဖြစ်သော စက္ခာယတန စသည်၏။ အနာရမ္မဏ အနာရမ္မဏ မိဿကေဟိစ၊ အနာရမ္မဏဖြစ်သော သောတာယတန စသောတရား၊အနာရမ္မဏ မိဿကဖြစ်သော ဓမ္မာယတန စသောတရားတို့နှင့်ရင်း။ မိဿကဿ၊ အနာရမ္မဏ မိဿကဖြစ်သော ဓမ္မာယတန စသည်၏။ အနာရမ္မဏ အနာရမ္မဏ မိဿကေဟိစ၊ တို့နှင့်ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သည်မှတပါး ဖြစ်သည်ကိုဆိုအံ့။ အနာရမ္မ

ဏာသေ၊ ၏ရင်း။ မိဿကသော၊ ၏ရင်း။ သာရမ္မဏာနေ၊ သာရမ္မဏဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးနှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ (ထည့်) ဟောဘိ၊ ၏။ သာရမ္မဏာသော၊ သာရမ္မဏဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၏။သာရမ္မဏာနေစ၊နှင့်ရင်း။ အနာရမ္မဏာနေစ၊ နှင့်ရင်း။ မိဿကေနစ၊ နှင့်ရင်း။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ သည်။ (ထည့်) ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ သင်္ဂဟောဝယေဝ၊သင်္ဂဟသည်သာလျှင်။ သင်္ဂဟနယော၊ သင်္ဂဟနယမည်၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-အဘယ်ကြောင့် စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ-ဟူ၍သာ ဟောတော်မူပါသနည်း၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည် ရှိကြသည် မဟုတ်တုံလော-ဟု စုဒ်ရှိရကား ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါတိ ဝုတ္တံ-ကိုမိန့်။ ။ရူပ နိဗ္ဗာနေဟိ ။ပ။ ဘာဝတော ဟူသော သဒ္ဒါပကို အန္ဝယ ဗျတိရေကဖြင့် ချဲ၍ပြတော်မူလိုရကား နဟိ ရူပံ။ပ။ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗောကိုမိန့်။

နဟိ ရူပံ ရူပေန။ပ။နိဗ္ဗာနံဝါ ရူပေနဖြင့် ရူပ နိဗ္ဗာနေဟိ။ပ။ဘာဝတော ဟူသောဟိတ်ကို ဗျတိရေကအားဖြင့် ချဲ၍ပြတော်မူသည်။ စတူဟော ပန ခန္ဓေဟိ။ပ။ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတောဖြင့် အန္ဝယအားဖြင့် ချဲ၍ပြတော်မူ၏။ ထိုအတူ သောစာယံ။ပ။နဟောတိဖြင့် ဗျတိရေကအားဖြင့်ရင်း၊ အနာရမ္မဏာသာ။ပ။မိဿကေနစ ဟောတိဖြင့် အန္ဝယအားဖြင့်ရင်း ချဲပြတော်မူသည်။

စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဟူသောပါဠိတော်၌ စက္ခာယတန စသောတရားတို့၏ တပါးကုန်သော တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယောဂ ဖြစ်မဖြစ်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် သောစ စသောပါဠ်ကိုမိန့်။ ။သင်္ဂဟောယေဝ သင်္ဂဟ နယော-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ သဖြင့် သင်္ဂဟောစ အသင်္ဂဟောစ ယောဇေတဗ္ဗော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠ်ကို သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂဟနယကိုရင်း။ အသင်္ဂဟောစ၊ အသင်္ဂဟ နယကို ရင်းဟု အတ္ထယောဇနာ ရမည်ကို ဖွင့်ပြတော်မူ၏။

ရူပံ ရူပေန နိဗ္ဗာနေနဝါ ဝိပ္ပယုတ္တံ နဟောတိ၊ နိဗ္ဗာနံဝါ ရူပေန၊ ကသ္မာ သမ္ပယုတ္တန္တိ အနာသင်္ကနီယ သဘာဝတ္တာ၊ စတုန္နဥ္စ ခန္ဓာနံ အညမညံ သမ္ပယောဂီ ဘာဝတော ရူပနိဗ္ဗာနေဟိပိ သော အတ္ထိနတ္ထိတိ သိယာ အာသင်္ကာ၊ တသ္မာ တေသံ ဣတရေဟိ ဣတရေသဥ္စ တေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဝုစ္စတိ၊ နပန ရူပဿ ရူပေန နိဗ္ဗာနေနဝါ။ နိဗ္ဗာနဿဝါ ရူပေန ကဒါစိ သမ္ပယောဂေါ အတ္ထီတိ တဒါသင်္ကာ ဘာဝတော ဝိပ္ပယောဂေါပိ ရူပဿ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ၊ နိဗ္ဗာနဿဝါ တေန နဝုစ္စတိ၊ အရူပက္ခန္ဓေဟိပန ဝုစ္စတီတိ အာဟ စတူဟောဝါတိ အာဒိ။ ။အနုဋီကာ။ ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပေနဝါ၊ ရုပ်နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနေနဝါ၊ နှင့်ရင်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊

ဝိပ္ပယုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗာနံဝါ၊ သည်လည်း။ ရူပေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်းဟူမူ။ သမ္ပယုတ္တန္တိ၊ သမ္ပယုတ်ဟူ၍။ အနာသင်္ကနီယ သဘာဝတ္တာ၊ မယုံမှားအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုအံ့။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ နာမက္ခန္ဓာ တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမ္ပယောဂီဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ရူပနိဗ္ဗာနေဟိပိ၊ ရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်လည်း။သော၊ ထိုသမ္ပယုတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိလေသလော။ နတ္ထိ၊ မရှိလေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသင်္ကာ၊ ယုံမှား ခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ယုံမှားရာ သောကြောင့်။ တေသံ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့၏။ ဧကတရေဟိစ၊တပါးကုန်သော ရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်ရင်း။ ဧကတရေသံ၊ တပါးကုန်သော ရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့၏။ တေဟိစ၊ ထို နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့နှင့်ရင်း။ဝိပ္ပယောဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ်ကို။ဝုစ္စတိ၊ဟောအပ်၏။ ပန၊ ဝိပ္ပယုတ်ဟု ဟောအပ်သည်မှတပါး မဟောအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ရူပဿ၊ ၏။ ရူပေနဝါ၊ နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနေဝါ၊ နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ ရူပေနဝါ၊ နှင့်ရင်း။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခု၌။ သမ္ပယောဂေ၊ သမ္ပယုတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိလေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ တဒါသင်္ကာဘာဝတော၊ ထိုသမ္ပယုတ်အဖြစ်၌ ယုံမှားခြင်း၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ ရူပဿ၊ ၏။ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိဝါ၊ တို့နှင့်ရင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ၏။ တေနဝါ၊ ထိုရုပ်နှင့်ရင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါပိ၊ ဝိပ္ပယုဘ်ကိုလည်း။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ မဆိုအပ်သည်မှတပါး ဆိုအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။အရူပက္ခန္ဓေဟိယေဝ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ဖြင့် သာလျှင်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကို။ (ထည့်)ဝုစ္စတိ၊၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ စတူဟောဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

၄—လက္ခဏ မာတိကာ

သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါတိ ဧတဿ၊ သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ-ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝါ၊ ကို။ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟောဘိ ဧတေနပိ၊ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော-ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်ရင်း။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ်ဘိ ဧတေနပိ၊ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ-ဟူသော ဤပုဒ်နှင့်ရင်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ယောဇနာ၊ယှဉ်ခြင်းကို။ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ဧတေန၊ ထိုသို့ယောဇနာခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂဟသည်ရင်း။ အသင်္ဂဟောစ၊ ရင်း။ သဘာဂေါစ၊ သဘာဂလည်း ဖြစ်သော။ ဝိသဘာဂေါစ၊ဝိသဘာဂလည်းဖြစ်သော။ဘာဝေါ၊ ဘာဝသည်။ဝါ၊အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သမ္ပယောဂေါစ၊ သမ္ပယောဂသည်ရင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ ရင်း။ သဘာဂေါစ၊ သော။ ဝိသဘာဂေါစ၊ သော။ ဘာဝေါ၊ သည်။

ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ယဿ၊ အကြင်ခန္ဓာ စသောတရားအား။ သင်္ဂဟောစ၊ သည်ငှင်း။ အသင်္ဂဟောစ၊ သည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောဓမ္မော၊ ထိုခန္ဓာ စသောတရားသည်။ သဘာဂေါစ၊ သဘာဂသည်ငှင်း။ ဝိသဘာဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ယဿ၊ အကြင်ခန္ဓာ စသောတရားအား။ သမ္ပယောဂေါစ၊ သမ္ပယောဂသည်ငှင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုခန္ဓာ စသောတရားသည်လည်း။ သဘာဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဝိသဘာဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ခုသောနည်းတို့တွင်။ ယေန၊ အကြင်ရုပ္ပန စသော လက္ခဏာဖြင့်။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတူတိ၊ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။မနောဝိညာဏ ဓာတ်ဟူ၍။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ရုပ္ပနာဒိကော၊ ရုပ္ပန အစရှိသော။ သောသမာန ဘာဝေါ၊ ထိုတူသောအဖြစ်ကို။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟ၌။သဘာဂတာ၊ သဘာဂ၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ကေပ္ပါဒါဒိကော၊ ကေပ္ပါဒ အစရှိသည်ကို။ သမ္ပယောဂေ၊ သမ္ပယောဂ၌။ သဘာဂတာ၊ ကို။(ထည့်) ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဋီကာ။ ။သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါတိ အာဒိနာ လက္ခဏမာတိကာယ နယမုခ မာတိကာယ သဒ္ဓိံ ယောဇနံ ဒဿေတိ၊ အဋ္ဌကထာယံပန လက္ခဏမာတိ ကာယ နယမာတိကာယ သဒ္ဓိံ ယောဇနံ ဝုတ္တံ၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော။ ။ မဓုဋီကာ။ ။သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါတိ အာဒိနာ၊ သဘာဂေါ ဝိသဘာဂေါ စသော မူလဋီကာပါဌ်ဖြင့်။ လက္ခဏ မာတိကာယ၊ လက္ခဏ မာတိကာ၏။နယမုခ မာတိကာယ၊ နယမုခ မာတိကာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ဋီကာဆရာပြတော်မူ၏။ ပန၊ ဋီကာယောဇနာနည်းမှတပါး အဋ္ဌကထာ ယောဇနာနည်းကို ဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ လက္ခဏ မာတိကာယ၊ လက္ခဏ မာတိကာ၏။ နယမာတိကာယ၊ နယမာတိကာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုဋီကာ,အဋ္ဌကထာ ယောဇနာခြင်းတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ။အဋ္ဌကထာ ယောဇနာ နည်းမှ တပါး ယောဇနာတနည်းကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် သဘာဂေါ ဝိသဘာ ဂေါတိ စသော စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။ဤပါဌ်ဖြင့် လက္ခဏမာတိကာနှင့် နယမုခ မာတိကာတို့၏ ယှဉ်တွဲရသောနည်းကို ပြတော်မူသည်။ ။သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟနှစ်ပုဒ် တို့တွင် တခု တခုသော ပုဒ်၏ နှစ်ခုကုန်သော သဘာဂ ဝိသဘာဂပုဒ် တို့နှင့် ယောဇနာခြင်းကို နှစ်စေလိုရကား တေန စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။မဓုဋီကာ။ ။ တနည်းကား။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-လက္ခဏ မာတိကာနှင့် နယမုခ မာတိကာကို တွဲဘက်ယောဇနာခြင်းကြောင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေန

သင်္ဂဟော ။ပ။ ဝိသဘာဂေါ စာတိ-ကို မိန့်။ ။ဝေဠုကတ္ထာ- တသ္မာ- တေန- အဲယံဟောတ္တံ-တိ-မနသိ ကတ္ထာ-ကျမ်းမှာလာကြုံ-လဒ္ဒဂုဏ်။ (တွင်းကြီးနိယံ)။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သင်္ဂဟ သမ္ပယောဂသည် သဘာဂမည်၏။ အသင်္ဂဟ ဝိပ္ပယောဂ သည် ဝိသဘာဂမည်၏ဟု သိရခြင်းအကျိုးရှိ ယည် ဖြစ်ဘိသော်။

ယခုအခါ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သဘာဂအဖြစ်ကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြတော်မူခြင်းငှါ တတ္ထ စသောပါဠိကိုမိန့်။ အနုဋီကာ။ ။တတ္ထ သမာန သဘာဝေါ သင်္ဂဟေ သဘာဂတာ၊ ကေပ္ပါဒါဒိကော သမ္ပယောဂေတိ ဣမိနာ ရုပ္ပနာဒိဝိခုရော အသမာန သဘာဝေါ အသင်္ဂဟေဝိသဘာဂတာ၊နာနုပ္ပါဒါဒိကော ဝိပ္ပယောဂေတိ အယမတ္ထော အတ္ထသိဒ္ဓေါဘိ နဝုတ္တော။ ။အနုဋီကာ။ ။ တတ္ထ၊ ထို တတ္ထ စသောပါဠိ၌။ သမာန သဘာဝေါ၊ တူသောသဘောသည်။ သင်္ဂဟေ၊ သင်္ဂဟ၌။ သဘာဂတာ၊ သဘာဂအဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေပ္ပါဒါဒိကော၊ ကေပ္ပါဒ စသည်သည်။ သမ္ပယောဂေ၊ သမ္ပယောဂ၌။ သဘာဂတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဣမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ရုပ္ပနာဒိ ဝိခုရော၊ ရုပ္ပန စသော လက္ခဏာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သော။ အသမာန သဘာဝေါ၊မတူသော သဘောသည်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့် မတူခြင်းသည်။ အသင်္ဂဟေ၊ အသင်္ဂဟ၌။ ဝိသဘာဂတာ၊ ဝိသဘာဂ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ နာနုပ္ပါဒါဒိကော၊နာနုပ္ပါဒ စသည်သည်။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ ၌။ ဝိသဘာဂတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။အတ္ထသိဒ္ဓေါတိ၊အနက်အားဖြင့်မဆိုသော်လည်း ပြီး၏ဟူ၍။နဝုတ္တော၊ ဋီကာဆရာဆိုတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၈—ဗာဟိရ မာတိကာ

ဇဝံ ဓာတုကထာ မာတိကာတော ဗဟိ ထပိတတ္တာတိ ထွေ၊ ၌။ သဗ္ဗာပိ၊ ။ပ။ မာတိကာတိ ဧတေန ထပနာကာရေန၊ သဗ္ဗာပိ။ပ။ မာတိကာ ဟူသော ဤမာတိကာထားသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဗဟိ ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်၌။ ထပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေန ထပနာကာရေန၊ ဤထားသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ကုသလာဒီနံ၊ ကုသလ အစရှိကုန်သော။ အရဏန္တာနံ၊ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ ဌပေ၊ဤဓာတုကထာကျမ်း၌။ အထပေတွာ၊ မထားမူ၍။ ဓာတုကထာ မာတိကာတော၊ ဓာတုကထာ မာတိကာမှ။ ဗဟိ၊ အပဖြစ်သော။ ပကရဏန္တရ မာတိကာယ၊ ကျမ်းတပါးဖြစ်သော မြွေသင်္ဂဟမာတိကာကို။ ဝါ၊ ၏။ ဣမဿ ပကရဏဿ၊ဤဓာတုကထာကျမ်း၏။ မာတိကာဘာဝေန၊မာတိကာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ထပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပကာသိတတ္တာ၊ ပြအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂဏ္ဍိ။ ။ဝေံ ခေတုကထာ မာတိကာဒေဘာ ။ပ။ တိ အတ္ထော ဟူသော ပထမနည်းဖြင့် ဝေံ ခေတုကထာယ မာတိကာကော ဗဟိ ထပိဘတ္တာ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို ဝေံ ဧဘာန၊ ဤမာတိကာကိုထားခြင်းဖြင့်။ ခေဘုကထာယ၊ ခေတုကထာကျမ်း၏။ မာတိကာဘော၊ မှ။ ဗဟိ၊ နောက်၌။ ထပိတတ္တာ၊ ထားတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟု ဝေံသဒ္ဒါကို ဧဘ·သဒ္ဒါ၏ အနက်, ကရိုဏ်းအနက်ဖြင့်ရှင်း၊ ဗဟိသဒ္ဒါကို ပိဋ္ဌိသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြင့်ရှင်း ယောဇနာနည်းကို ပြတော်မူသည်။ ။ဧတေနဝါ စသော ဒုတိယနည်းဖြင့် ဗဟိသဒ္ဒါကို ပကရဏန္တရ မာတိကာယ ဟူသော ပါဠိသေသနှင့် ဂိသေသန,ဂိသေသျစပ်သဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဝေံ ဧတေန၊ ဤမာတိကာကိုထားခြင်းဖြင့်။ ခေတုကထာယ၊ ၏။ မာတိကာတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ အပဖြစ်သော။ ပကရဏန္တရ မာတိကာယ၊ ကျမ်းတပါးဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီ မာတိကာကို။ ထပိဘတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟု ယောဇနာနည်းကို ပြတော်မူသည်။

၁၁—မာတိကာငါးပါး အစီအစဉ်

ယေဟိ နယေဟိ ခေတုကထာယ နိဒ္ဒေသော၊ ဘေသု နယေသု တေဟိ ဝိဘဇိတဗ္ဗေသု ခန္ဓာဒီသု ဘေသံ နယာနံ ပဝတ္တိ ဒွါရလက္ခဏေသုစ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသု ခေတုကထာယ ဥဒ္ဒေသ ဝသေန ဝတ္တဗ္ဗံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ ယံဥဒ္ဒေသဝသေန ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝတွာ ပုန ယထာဝုတ္တာနံ ခန္ဓာဒီနံ ကုသလာဒိ ဝိဘာဂ ဒဿနတ္ထံ သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ခေတုကထာယ မာတိကာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေမေဉ္ဇ မာတိကာယ နိက္ခေပဝိဓိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။အနုဋီကာ။ ။ယေဟိ နယေဟိ၊ အကြင်တဆယ့်လေးပါးကုန်သော နယတို့ဖြင့်။ခေတုကထာယ၊ ခေတုကထာကျမ်းကို။ဥဒ္ဒေသော၊ဟောပြတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု နယေသု၊ ထိုတဆယ့်လေးနယတို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသုစ၊ ဟောပြအပ်ကုန်ပြီးသော်ရှင်း။တေဟိ၊ ထိုတဆယ့်လေးနယတို့ဖြင့်။ ဝိဘဇိတဗ္ဗေသု၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာ စသည်ဘို့ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသုစ၊ သော်ရှင်း။ တေသံ နယာနံ၊ ထိုတဆယ့်လေးနယတို့၏။ ပဝတ္တိ ဒွါရလက္ခဏေသု၊ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော နယမုခ မာတိကာ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော လက္ခဏ မာတိကာတို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေသုစ၊ သော်ရှင်း။ ခေတုကထာယ၊ ၌။ ဝါ၊ ကို။ ဥဒ္ဒေသ ဝသေန၊အကျဉ်း ဟောပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်သည်ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်ပြီး သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောဘိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ အကြင် ဟောအပ်သည်ကို။ ဥဒ္ဒေသ ဝသေန်၊ ဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ဟောအပ်၏။ တံ၊ ထိုဟောအပ် သည်ကို။ ဝတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ အကြင်အကြင် ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာဒီနံ၊ခန္ဓာ စသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကုသလာဒိ ဝိဘာဂ ဒဿနတ္ထံ၊ ကုသိုလ် စသည်ဖြင့် ဝေဘန်သောအားဖြင့် ပြတော်မူခြင်းငှါ။

သင်္ဂဟာဒိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာတို၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဥတိဝေ၊ သို။ တွေ့၊ ဤဓာတုကထာကျမ်း၌။ မာတိကာယ၊ ၏။ နိက္ခေပဝိဓိ၊ ထားတော်မူသော အစီအရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။တဆယ့်လေးနယရှိသော နယမာတိကာဖြင့် ဓာတုကထာကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုနောက် ထိုတဆယ့်လေးနယတို့ဖြင့် ဝေဘန်အပ်ကုန်သော ခန္ဓာ စသည်တို့ကို အဗ္ဘန္တရ မာတိကာဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ထိုနောက် တဆယ့်လေးနယတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော နယမုခ မာတိကာ, တဆယ့်လေးနယတို့ကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော လက္ခဏ မာတိကာကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုနောက် ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းဝိဘာဂကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဗာဟိရမာတိကာကို ဟောတော်မူသည်။

၁၂—သင်္ဂဟလေးခုရှိခြင်းအကြောင်း

သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒီသု၊ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော အစရှိကုန်သော ပါဠိတော်တို့၌။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟသည်။ ကေဝိဓော၊ တခုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုတခုတည်းသော သင်္ဂဟကို။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ စတုဗ္ဗိဓောတိ၊ လေးပါးဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်အပ်ပါသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ သင်္ဂဟောတိ သဒ္ဒဿ၊ သင်္ဂဟော ဟူသောသဒ္ဒါ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ အ-နိဒ္ဓါရိတတ္ထဿ၊ မထုတ်ဆောင်အပ်သော အနက်ရှိသော။ ဝါ၊အနက်ကို မဟောသော။ သဒ္ဒဿေဝ၊ သင်္ဂဟ ဟူသောသဒ္ဒါကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ၏သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူသောကြောင့်။ စတုဗ္ဗိဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ (ပြန်၍စပ်) သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒီသု၊ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော အစရှိကုန်သော။ သဒ္ဒေသု၊သဒ္ဒါတို့တွင်။ သင်္ဂဟ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ တာဝ၊ ရှေ့။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထဝသေန၊ အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တွေ့၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိဒ္ဓါရိတတ္ထဿ၊ သော။ သဒ္ဒဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ၏သာလျှင်။ ဝုတ္တဘာဝေါ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)။ ။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အနိဒ္ဓါရိတ ဝိသေသော။ မထုတ်အပ်သော အနက်အထူးရှိသော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ) ဝါ၊ အနက်အထူးကို ' ထုတ်နုတ်ခြင်းမရှိသော။ ဝါ၊ ကြောင့်။ **သာမညေန**၊ သင်္ဂဟ သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်တူသော**အား**ဖြင့်။ ဂဟေဘဠတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သော။

ဝါ၊ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အတ္တောပိ၊ အနက်ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒီသု၊ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော စသော ပါဠိတော်တို့၌။ သင်္ဂဟောတိ၊ ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိသေသော၊ အနက်အထူးကို။ နိဒ္ဒါရိတေ၊ ထုတ်နုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုအနက်၏။ ကေ ဝိဓတာ၊ တခု၏ အဖြစ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုအထူးကို ထုတ်နုတ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ အနက်အထူးကို မထုတ်နုတ်မီ ရှေးအခါ၌။ ကေ ဝိဓတာ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသိယာ၊မဖြစ်ရာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အနက်ထူးကို ထုတ်နုတ်သော အခါ တခု၏အဖြစ်၊ မထုတ်နုတ်မီရှေးအခါ၌ တခုမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောစိ၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။သင်္ဂဟော တာဝ ဇာတိ သဏ္ဌာတိ ကြိယာ ဂဏန ဝသေန စတုဗ္ဗိဓောဟု မိန့်အပ်သော အဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာ ဆရာသည် သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒီသု စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒီသု ဧဝံ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟု (ထည့်၍စပ်)။

သင်္ဂဟော ကေဝိဓောဝ ဝုတ္တောတိ ဖြင့် တခုတည်းသော သင်္ဂဟသဒ္ဒါကို အဋ္ဌကထာဆရာသည် အဘယ်ကြောင့် လေးခုဟု ဆိုနိုင်ပါသနည်းဟု စောဒနာသည်။ သင်္ဂဟောတိအတ္ထံ။ပ။ဝုတ္တတ္တာဖြင့် ဇာတိသင်္ဂဟ,သဏ္ဌာတိ သင်္ဂဟ စသောအနက်တို့ကို မဟောသောသင်္ဂဟသဒ္ဒါကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူသောကြောင့် စတုဗ္ဗိဓောဟု မိန့်တော်မူသည်ဟု ဖြေတော်မူသည်။

ဂါဝီတိ အယမာဟာတိ-တ္တေ ဂါဝီသဒ္ဒေါဝိယ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော တိတ္တေ ပဒတ္ထ ဝိပလ္လာသကာရိနာ ဣတိသဒ္ဒေန အတ္ထ-ပဒတ္ထကော သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ သဒ္ဒေါ သဒ္ဒ ပဒတ္ထကော ဇာယတီတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ အနိဒ္ဒါရိတတ္ထဿ သဒ္ဒဿေဝ ဝုတ္တတ္တာတိ၊ တေန အတ္ထုဒ္ဒါရတော သင်္ဂဟသဒ္ဒံ သံဝဏ္ဏေတီတိ ဒဿေတိ။ ။ အနုဋီကာ။ ။ဂါဝီတိ အယမာဟာတိတ္တေ၊ဤ၌ဂါဝီတိ အယမာဟ ဟူသောပါဌ်၌။ ပဒတ္ထ ဝိပလ္လာသကာရိနာ၊ ပုဒ်၏အနက် ဖေါက်ပြန်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ပုဒ်၏အနက် မရှိသည်ကို ပြုလေ့ရှိသော။ ဣတိသဒ္ဒေန၊ ဣတိသဒ္ဒါကြောင့်။ အတ္ထ-ပဒတ္ထကော၊အတ္ထ ပဒတ္ထကဖြစ်သော။ဝါ၊အနက်ကိုဟောသောပုဒ်ဖြစ်သော။ ဂါဝီသဒ္ဒေါ၊ ဂါဝီ သဒ္ဒါသည်။ သဒ္ဒ ပဒတ္ထကော၊ သဒ္ဒ ပဒတ္ထကသည်။ ဝါ၊ သဒ္ဒါဟူသော ပုဒ်၏အနက်ကိုဟောသည်။ ဇာယတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ တ္တေ၊ ၌။ ပဒတ္ထ ဝိပလ္လာသ ကာရိနာ၊ သော။

ဍ္ဍတိ သဒ္ဒေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထ-ပဒတ္ထကော၊ သော။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ သဒ္ဒေါ၊ သည်။ သဒ္ဒ ပဒတ္ထကော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဍ္ဍတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်။ အနိဒ္ဓါရိတတ္ထဿ သဒ္ဒဿေဝ ဝုတ္တတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ္ထုဒ္ဓါရတော၊ အားဖြင့်။ သင်္ဂဟ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏေတိ၊ ဖွင့်တော်မူ၏။ ဍ္ဍတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ ဂါဝီတိ အယမာဟ၌ ဂါဝီတိ၊ ဂါဝီဟူ၍။ အယံ၊ ဤသူသည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဟု ယောဇနာရာ၌ ဍ္ဍတိသဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်တွဲခြင်းကြောင့် နွားဟူသောအနက်ပျောက်၍ ဂါဝီ-ဟူသော ပုဒ်အနက်ရှိသော သဒ္ဒ ပဒတ္ထကပုဒ်ကဲ့သို့ ထိုအတူ သဒ္ဒပဒတ္ထကဖြစ်သော သင်္ဂဟသဒ္ဒါကို အဋ္ဌကထာ ဆရာမိန့်သည်။ ထိုသို့မိန့်သောကြောင့် အတ္ထုဒ္ဓါရ အားဖြင့် သင်္ဂဟ သဒ္ဒါကို ဖွင့်တော် မူသည်ဟု ဋီကာ ဆရာ ပြတော် မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

သင်္ဂဟ ဟူသောပါဠိသည် ဇာတိ သဉ္ဇာတိ စသောအနက်တို့ကို ဟောရာ၌လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ အထ္တောပိဝါ စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။လိုရင်းကား၊ အထ္တောပိဝါ နကေဝလံ သဒ္ဒေါသော ဟူသည်တည်း။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ သဒ္ဒါသည်သာလျှင် အပြစ်မရှိသည် မဟုတ်သေး၊ အနက်သည်လည်း အပြစ်မရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် အပြစ်မရှိပါသနည်း၊ စုဒ်။ ။သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ အာဒိသု သင်္ဂဟောတိ ဝုတ္တောတိကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော စသည်တို့၌ အနက်ကို သင်္ဂဟဟု ဆိုအပ်သောကြောင့် အပြစ်မရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-အထူးအားဖြင့် ယူအပ်သော် အပြစ်ရှိသည် မဟုတ်တုံလော။ စုဒ်။ ။သာမညေန ဂဟေတဗ္ဗတံ ပတ္တောကို မိန့်။ (ဟေတုမန္တ) သာမညအားဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့် အပြစ်မရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။ အဘယ်ကြောင့် သာမညအားဖြင့် ယူအပ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ အနိဒ္ဓါရိတ ဝိသေသောကို မိန့်။ (ဟေတုမန္တ)။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ စသော ထူးသောအနက်ကို မထုတ်သောကြောင့် သာမညအားဖြင့် ယူအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် အနက်ထူးကို မထုတ်သောအနက်ကို သာမညအားဖြင့် ယူအပ်ပါသနည်း၊ စုဒ်။ နိဒ္ဓါရိတေဘိ။ပ။ ပုဗ္ဗေဘိကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ ဇာတိ သင်္ဂဟ စသောအနက်ထူးကိုထုတ်သော် ဇာတိသင်္ဂဟ တခု၊ သဉ္ဇာတိသင်္ဂဟ တခု စသောအားဖြင့် တခုစီရှိသောကြောင့်ရင်း၊ အနက်ထူး ကိုမထုတ်မှီ ရှေးအဘို့၌ တခုစီ မရှိသောကြောင့်ရင်း သာမညအားဖြင့် ယူအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

၁၃—တဆယ့်လေးနယတို့၏အထူး

ဇာတိသဒ္ဒဿ၊ ဇာတိသဒ္ဒါ၏။ သာပေက္ခ သဒ္ဒတ္တာစ၊ သမ္ဗန်ကို ငဲ့သော သဒ္ဒါ၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ သမ္ဗန္ဓာရဟဿ၊ သမ္ဗန်ထိုက်သော။ အညဿ၊

အတ္တနော·ဟူသော သမ္ဗန်ပုဒ်မှတပါးသော သမ္ဗန်ပုဒ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဇ္ဈတ္တတ္တာစ၊ မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဇာတိယာ သင်္ဂဟောတိ ဝစနေ၊ ဇာတိယာ သင်္ဂဟောဟူသော သဒ္ဒါကို၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော ဇာတိ ယာတိ အတ္တော၊ အတ္တနော ဇာတိယာ ဟူသောအနက်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အတ္တနော ဇာတိယာ ဟူသောအနက်ကို သိအပ်သောကြောင့်။ ဇာတိသင်္ဂဟောတိ ဝစနေန၊ ဇာတိသင်္ဂဟော ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်။ ရူပကဏ္ဍေ၊ ရူပကဏ္ဍ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ သင်္ဂဟောတိ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ထွေ၊ ဤခေါတုက်ထာကျမ်း၌။ နယမာတိကာယ၊ နယမာတိကာ၌။ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါတိ ဣမေဒွေ၊ သင်္ဂဟော။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါ ဟူကုန်သော ဤနှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ဓမ္မဝိသေသံ၊ မေးအပ်,ဖြေအပ်သော တရားအထူးကို။ အနိဒ္ဒိသိတွာ၊ မထုတ်မူ၍။ သာမညေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆန ဝိသဇ္ဇန နယုဒ္ဒေသာ၊ မေးသောနည်း,ဖြေသောနည်းကို ပြကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သောပုဒ်တို့သည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ဓမ္မဝိသေသံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆန ဝိသဇ္ဇန နယုဒ္ဒေသာ၊ န်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ၏။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတန္တိ ထွေ၊ ၌။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတန္တိ ဝစနေ၊ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတံ ဟူသော သဒ္ဒါကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဟောတော်မူသင့်လျက်။ ကေဿ၊ တခုသော။ အသင်္ဂဟိတ သဒ္ဒဿ၊ ၏။ ယောလောပေါ၊ အကြင်ကြေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြေသော အသင်္ဂဟိတသဒ္ဒါဖြင့်။ သင်္ဂဟိတ ဝိသေသ ဝိသိဋ္ဌော၊ သင်္ဂဟိတ ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် အထူးပြုအပ်သော။အသင်္ဂဟိတော၊အသင်္ဂဟိတဖြစ်သော။ ယောဓမ္မ ဝိသေသော၊ အကြင်တရားအထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံနိဿိတော၊ တိုတရားအထူးကိုမှီ၍ သိအပ်သော။ အသင်္ဂဟိတတာ သဒ္ဒါတော၊ အသင်္ဂဟိတ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇန နယော၊ မေးအပ်သောနည်း,ဖြေအပ်သော နည်းကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြတော်မူအပ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သင်္ဂဟိတေနာတိ ဣဒံ၊ သင်္ဂဟိတေန ဟူသောဤပုဒ်ကို။ဝိသေသနေ၊ ဝိသေသန အနက်၌။ ကရဏ ဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်သက်သောပုဒ်ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကြေသောအသင်္ဂဟိတသဒ္ဒါဖြင့် အသင်္ဂဟိတ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော မေးအပ်သောနည်း,ဖြေအပ်သောနည်းကို ပြတော်မူအပ် သည်၏အဖြစ်၊ အသင်္ဂဟိတပုဒ်ကို ဝိသေသန အနက်၌ ကရိုဏ်းဝိဘတ်သက်သော ပုဒ်ဟု မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်နှစ်ချက်စွဲ)အဝသေသာ၊တို့သည်။ပုစ္ဆိ တဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ ဓမ္မဝိသေသံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသိတွာ၊ ၍။ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ဝါ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆန

ဝိသဇ္ဇနံ နယုဒ္ဒေသဘာဝေါ၊ မေး,ဖြေသောနည်းကို ပြတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပဋိညာသို့ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ဤဓာတုကထာပါဠိတော်၌ တဆယ့်လေးနယတို့၏ ပုစ္ဆာ,ဝိသဇ္ဇနာအထူးကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ဧတ္ထ နယမာတိကာယ စသော ပါဌ်ကို မိန့်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အစရှိကုန်သော နယတို့သည်လည်း အထူးကိုမထုတ်မူ၍ သာမညအားဖြင့် တရားတို့၏ မေးနည်း,ဖြေနည်းတို့ကို ပြကြသည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် အထူးကိုထုတ်၍ တရားတို့၏ မေးနည်း,ဖြေနည်းတို့ကို ပြကုန်သောနည်းတို့ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိနိုင်ပါသနည်းဟု စောဒနာရှိရကား သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတန္တိ ဟိ။ပ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိကို မိန့်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—သဒ္ဒယုတ္တိအားဖြင့် မသင့်ခဲ့သော် အဝသေသာ နိဒ္ဒေါ ရေတ္ထာ စသည်ဖြင့် မဆိုသင့်ဟု စောဒနာရှိရကား သင်္ဂဟိတေနာတိ စ။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗံကိုမိန့်။ ။ သင်္ဂဟိတေန—ဟူသောပုဒ်ကို ဝိသေသနအနက်၌ ကရိုဏ်းဝိဘတ်သက်သော ပုဒ်ဟု မှတ်အပ်သောကြောင့် ဆိုသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

အဝသေသာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ မေဝ်ဝိသေသံ နိဒ္ဒေါ ရေတ္ထာ ဓမ္မာနံ ပုစ္ဆနံ ဝိသဇ္ဇနံ နယုဒ္ဒေသာကား (ပဋိညာ)။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတန္တိ ဟိ။ပ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိကား(ပဋိညာ၏ ပဌမ ဟေတု)။ သင်္ဂဟိတေနာ တိစ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံကား (ဒုတိယဟေတု)။ ထိုဟေတုနှစ်ခုကို ပဋိညာဝါကျ၌ နာနာဟိတ်စပ်။ ။မဓုဋီကာ၌ကား၊ သင်္ဂဟိတ ဝိသေသ ဝိသိဋ္ဌော တိ ကသ္မာ ဉာယတီတိ အာဟ သင်္ဂဟိတေနာတိစာတိဟု မိန့်သောကြောင့် သင်္ဂဟိတေနာတိစ ဝိသေသနေ ကရဏ ဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံကို သင်္ဂဟိတ ဝိသေသ ဝိသိဋ္ဌော ယော။ပ။ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ၌ ပစ္စေကဟိတ်စပ်သည်ကို သိအပ်၏။

၁၄—တတိယနယမှ စတုဒ္ဒသမ နယထိ

ဆဋ္ဌဝဇ္ဇေသု။ ဆဋ္ဌနယကို ကြဉ်အပ်ကုန်သော၊ တတိယာဒိသု၊ တတိယနယ အစရှိကုန်သော၊ ဒသမာဝသာနေသု၊ ဒသမနယအဆုံးရှိကုန်သော။ နယုဒ္ဒေသေသု၊ တို့၌။ သေ နယော။ ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။၏။ တေသုပိ၊ ထိုဆဋ္ဌနယကို ကြဉ်အပ်ကုန်သော တတိယနယအစ ဒသမနယအဆုံးရှိကုန်သော နယုဒ္ဒေသတို့၌လည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒွိဟိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ၊ နှစ်ပုဒ်,နှစ်ပုဒ် တို့ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗ မေဝ်ဝိသေသ နိဒ္ဒေါ ရဏံ၊ မေးအပ်သောဓမ္မအထူး,ဖြေ အပ်သောဓမ္မအထူး,ကိုထုတ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြုတော်မူ၍။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို နယုဒ္ဒေသတို့၌။ အန္တိမပဒ သဒိသေန၊ နောက်ဆုံးပုဒ်နှင့်တူသော။ တတိယ ပဒေန၊

တတိယပုဒ်ဖြင့်။ ပုစ္ဆန ဝိသဇ္ဇန နယာ၊ မေးနည်း,ဖြေနည်းတို့ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣဘိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌဝဇ္ဇေသု၊ န်သော။ တတိယာဒီသု၊ န်သော။ပ။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) တတ္ထ၊ ထိုနယတို့တွင်။ စတုတ္ထ ပဉ္စမေသု၊ စတုတ္ထနယ,ပဉ္စမနယတို့၌။ ကတ္တုံ အတ္ထော၊ ကတ္တားအနက်၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့်ပြသည်။ ဝါ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တမာဒီသု၊ သတ္တမနယ အစရှိကုန်သော။ စတူသုစ၊ သတ္တမ-အဋ္ဌမ-နဝမ-ဒသမ ဟူကုန်သော လေးနယတို့၌လည်း။ သဟ ယောဂေ၊ သဟယောဂ အနက်၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ (ထည့်) ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ဒုတိယ တဘိယေသု၊ဒုတိယနယ,တတိယနယတို့၌။သမာနာဓိကရဏော၊တုလျာဓိ ကရဏဖြစ်သော။ ဝိသေသနေ၊ ၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ ဟောတိဝိယ၊ သို့။ ဝေ၊ တူ။ သမာနာဓိကရဏော၊ သော။ ဝိသေသနေ၊ ၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဝိသဒိသူပမာ) တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယနယ တတိယနယ တို့၌။သဘာဝန္တရေန၊ တပါးသော သဘာဝသည်။ သဘာဝန္တရဿ၊တပါးသော သဘာဝကို။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုခြင်းကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဧတေသု၊ ထိုစတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယ စသည်တို့၌။ ဓမ္မန္တရေန၊ တပါးသောဓမ္မသည်။ ဓမ္မန္တရဿ၊ တပါးသောဓမ္မကို။ ဝိသေသနံ၊ ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သဘာဝတပါးသည် သဘာဝတပါးကို အထူးပြုသည်၏ အဖြစ်၊ ဓမ္မတပါးသည် ဓမ္မတပါးကို အထူးပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယ တတိယေသု၊ တို့၌။ သမာနာဓိကရဏော၊ သော။ ဝိသေသနေ၊ ၌။ပ။ ကရဏ နိဒ္ဒေသဿ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပဋိညာသို့စပ်)

ပန၊ သတ္တမနယ အစရှိကုန်သော လေးနယတို့မှတပါး ဧကာဒသမ အစ ရှိကုန်သော လေးနယတို့ကိုဆိုအံ့။ ဧကာဒသမာဒီသု၊ ဧကာဒသမနယ အစရှိကုန် သော။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော နယတို့၌။ အာဒိ ပဒေနေဝ၊ သင်္ဂဟိတေန စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပဌမပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မဝိသေသ နိဒ္ဒေါရဏံ၊ ဓမ္မ အထူးကိုထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ဣတရေဟိ၊ ပဌမပုဒ်မှတပါး ကုန်သော ဒုတိယပုဒ်, တတိယပုဒ်တို့ဖြင့်။ ပုစ္ဆန ဝိသဇ္ဇန နယာ၊ ပုစ္ဆာ,ဝိသဇ္ဇနာ နယတို့ကို။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ န်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ဤဧကာဒသမ အစရှိကုန်သော လေးနယတို့၌။ ဝိသေသနေ ဧဝ၊ ဝိသေသန၌သာလျှင်။ ကရဏ ဝစနံ၊ ကရိုဏ်း ဝိဘတ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာနံ၊ ပုစ္ဆာ,ဝိသဇ္ဇနာတို့၏။ နိဿယဘူတာ၊ မှီရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ကရဏ ဘူတေန၊ ကရိုဏ်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သင်္ဂဟိတတာဒိ ဝိသေသေန၊ သင်္ဂဟိတ အဖြစ် အစရှိသောအထူးဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တာဒိဘာဝံ၊ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် အစရှိသောအဖြစ်ကို။အတ္တနော၊ မိမိအား။

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသေန္တိ၊ အထူးပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့အထူးပြုခြင်းငှါ။ ဝိသေသနေ ဓေ၊ ဦးသာလျှင်။ ကရဏ ဝစနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်) ဝိကပ္ပတောတိ၊ ကား။ ဝိဝိဓ ကပ္ပနတော၊ အထူးထူး ကြံစည်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဘန်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထိုဝိကပ္ပတော ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂဏ္ဌိ၌ ။တတ္ထ သဘာဝန္တရေနာတိ သင်္ဂဟိတတာ သင်္ဂဟိတတာ သခ်ါတေန သဘာဝန္တရေန ပကာရန္တရေန။ သဘာဝန္တရဿာတိ အသင်္ဂဟိတတာ သင်္ဂဟိတတာ သခ်ါတဿ သဘာဝန္တရဿ။ ဧတေသူတိ စတုတ္ထ ပဉ္စမေသု။ ဓမ္မန္တရေနာတိ အညဓမ္မေန။ ဓမ္မန္တရဿာတိ တတော အညဿ ဓမ္မဿ ဝိသေသနံ ကတံ၊ တတ္ထဟိ အန္တရေန ပကာရ ဝိသေသာမသနံ ဓမ္မေနဝ ဓမ္မော ဝိသေသိတော တိ။ ။ဝိဝိဓ ကပ္ပနတောတိ ဝိဝိဓံ ဗဟုဓာ ကပ္ပနတော၊ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာနံ ဝိသုံ သဟာစ ဝိသေသန ဝိသေသိတဗ္ဗ ဘာဝ ကပ္ပနတောတိ အတ္ထော။ ။အနုဋီကာ။ တတ္ထ၊ ထို တတ္ထဟိ။ပ။ ဓမ္မန္တရဿ ဟူသောပါဌ်၌။ သဘာဝန္တရေနာတိ၊ ကား။ သင်္ဂဟိတတာ သင်္ဂဟိတတာ သခ်ါတေန၊ သင်္ဂဟိတအဖြစ် အသင်္ဂဟိတအဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝန္တရေန၊ သဘောတပါးဖြင့်။ ပကာရန္တရေန၊ အပြား တပါးဖြင့်။သဘာဝန္တရဿာတိ၊ကား။အသင်္ဂဟိတတာ သင်္ဂဟိတတာ သခ်ါတဿ၊ အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ် သင်္ဂဟိတ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝန္တရဿ၊ သဘောတပါးအား။ ဧတေသူတိ၊ ကား။ စတုတ္ထ ပဉ္စမေသု၊ စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမ နယတို့၌။ဓမ္မန္တရေနာတိ၊ကား။အညဓမ္မေန၊တပါးသောတရားဖြင့်။ဓမ္မန္တရဿာတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုဓမ္မမှ။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဓမ္မဿ၊ ဓမ္မအား။ ဝိသေ သနံ၊ အထူးပြုခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယတို့၌။ ပကာရ ဝိသေသာမသနံ၊ အပြားအထူးကို သုံးသပ်ခြင်းကို။အန္တရေန၊ကြဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ကြဉ်၍။ဓမ္မေနဝ၊ဓမ္မသည်သာလျှင်။ဓမ္မော၊ကို။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဝိသေသိ တော၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဣတိ၊တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိသေသနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်)။ ဝိဝိဓ ကပ္ပနတောတိ၊ ကား။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားကို။ ဗဟုဓာ၊ များစွာသောအပြားအားဖြင့်။ကပ္ပနတော၊ ကြံစည်ခြင်း အားဖြင့်။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာနံ၊ သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟတို့ကို။ ဝိသုံစ၊ အသီးအခြားရင်း။ သဟာစ၊ တကွရင်း။ ဝိသေသန ဝိသေသိတဗ္ဗ ဘာဝ ကပ္ပနတော၊ ဝိသေသန, ဝိသေသျ၏အဖြစ်ကို ကြံစည်ခြင်းအားဖြင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုဝိဝိဓ ကပ္ပနတော ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ တည်း။

၁၅—ဖဿ သတ္တက ရာသိ

သန္နိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ၊ ကား။ အဓိမောက္ခ သမ္ပယောဂ ဝသေန၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဓိမောက္ခ ဝသေန ဝုတ္တာဝ၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်ကုန်သော ဒွိပဥ္စဝိညာဏ်တဆယ်, ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သောစိတ်တို့တည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါစ၊ အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်ကုန်သော ဒွိပဥ္စဝိညာဏ်တဆယ်, ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့လည်း။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့။ တေသံ၊ ထိုအဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်ကုန်သော ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အဓိမောက္ခနှင့် မယှဉ်ကုန်သော တဆယ့်တပါးကုန်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ သာဓာရဏ ဝသေန၊ ဆက်ဆံသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ဖဿာဒယော၊ဖဿ စသည်တို့ကို။ဘဇ္ဇဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ န်၏။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဖဿာဒယော ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏတော ဝုတ္တာတိ ဟူသောအဋ္ဌကထာ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဓိမောက္ခာ၊ အဓိမောက္ခကို။ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန၊ အာရုံကိုဆုံးဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ သာဓာရဏ ဝသေန၊ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတရေ၊ အဓိမောက္ခမှတပါး ကုန်သော ဖဿ စသော ခြောက်ပါးကုန်သော တရားတို့ကို။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ သာဓာရဏ ဝသေန၊ ဖြင့်။ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသာဓာရဏ အသာဓာရဏတရား နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဝါ၊ အဗ္ဘန္တရမာတိကာ၌။ သာဓာရဏာ၊ သာဓာရဏ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿ စသော တရားခြောက်ပါး တို့သည်။ ပသဋ္ဌာဝ၊ ပြန့်ကျယ်ကုန်သည်ရင်း။ ပါကဋ္ဌာဝ၊ ထင်ရှားကုန်သည်ရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿ စသော တရားခြောက်ပါးတို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ သင်္ဂဟာဒိ ပရိဂ္ဂဟတ္ထံ၊ သင်္ဂဟနယ စသည်ကို ယူခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ပန၊ သာဓာရဏတရားတို့မှတပါး အသာဓာရဏတရားတို့ကိုဆိုအံ့။ အသာဓာရဏာပိ၊ အသာဓာရဏဖြစ်ကုန်သော ဝိတက်စသောတရားတို့ကိုလည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ယူအပ်ကုန်သော ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုအသာဓာရဏဖြစ်ကုန်သော ဝိတက်စသောတရားတို့တွင်။ မဟာ ဝိသယေန၊အရာကျယ်သော။ ဝါ၊အရာကျယ်သောကြောင့်။ အဓိမောက္ခေန၊ အဓိမောက္ခဖြင့်။ (ထည့်) အညေသမ္ပိ၊ အဓိမောက္ခမှ တပါးကုန်သော ဝိတက်

စသည်တို့ကိုလည်း။ ဝါ၊ တို့၏လည်း။ သင်္ဂဟာဒိ ပရိဂ္ဂဟံ၊ သင်္ဂဟနယ စသည်ကို ယူခြင်းကို၊ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အဓိမောက္ခော၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) ဥဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ဟောပြတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်ရှိဆိုအံ့။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာတိ ဣဒံဝစနံ၊ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာဟူသော ဤစကားကို။ဓမ္မသင်္ဂဟ ဝဏ္ဏနာယဉ္စ၊ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၌၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင်္ဂေ စ၊ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း၌၎င်း။ ဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူခဲ့သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ပဋ္ဌာနနည်းမှတပါး ဒုတိယနည်းကိုဆိုအံ့။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ယေ၊ အကြင် ဖဿ စသော တရားခြောက်ပါးတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဖဿ စသော တရားခြောက်ပါးတို့၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သောစိတ်တို့နှင့်။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သာဓာရဏာ သာဓာရဏေသု၊ သာဓာရဏ အသာဓာရဏတရား နှစ်ပါးတို့တွင်။ အသာဓာရဏေသု၊ အသာဓာရဏ တရားတို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ မဟာဝိသယော၊ အရာကျယ်သော။ ယော အဓိမောက္ခော၊ အကြင်အဓိမောက္ခသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုအရာကျယ်သော အဓိမောက္ခ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏတော၊ ဆိုအပ်သော အလုံးစုံကုန်သောစိတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ စသောတရား ခြောက်ပါးတို့သည်။ သဗ္ဗသာဓာရဏာ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော စိတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကတွာစ၊ ပြု၍၎င်း။ အဓိမောက္ခော၊ သည်။ အသာဓာရဏေသု၊ အသာဓာရဏတရားတို့တွင်။ မဟာဝိသယော၊ အရာကျယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကတွာစ၊ ပြု၍၎င်း။ အညဿ၊ တပါးသော။ တာဒိသဿ၊ ဖဿ စသည်နှင့်တူသော သာဓာရဏတရား, အဓိမောက္ခနှင့်တူသော အသာဓာရဏတရား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမဓိပ္ပါယော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဍိ၊ ။မဓုဋီကာဆရာကား သန္နိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ ဧတ္ထ၊ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန အစရှိသောပါဌ်၌-ဟု ယောဇနာစေလိုသည်။ ။သန္နိဋ္ဌာန။ပ။ သာဓာရဏတော ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ်၌ ဥတ္တရပဒ လောပသမာသ်, အလုတ္တသမာသ်, ဒွန္ဒသမာသ်, တပ္ပုရိသသမာသ်တို့ကိုတွဲ၍ အနက်ကိုပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် သန္နိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ။ပ။ ဝေမေတ္တ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ထိုပါဌ်တို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန ဝသေနာတိ အဓိမောက္ခ သမ္ပယောဂ ဝသေန ဟု ဖွင့်ပြသဖြင့် သန္နိဋ္ဌာနေန သမ္ပယောဂေါ-သန္နိဋ္ဌာနော ဟု သမ္ပယောဂဟူသော နောက်

ပုဒ်ကြေသော ဥတ္တရပဒ လောပသမာသ်ကို ပြတော်မူသည်။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာဖြင့် အလုတ္တသမာသ်ကို ပြတော်မူသည်။ သမ္ဗေ စိတ္တုပ္ပါဒါ သမ္ဗ-စိတ္တုပ္ပါဒါ။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာစ သမ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါစာတိ သန္နိဋ္ဌာန။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒါ။ သန္နိဋ္ဌာန။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ သာဓာရဏော သန္နိဋ္ဌာန။ပ။ သာဓာရဏော ဟုပြုလေဟု ပြတော်မူလိုသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန စသောပါဌ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာဖြင့် အဓိမောက္ခယှဉ်သော စိတ်ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ခုယူ။ သဗ္ဗ စိတ္တုပ္ပါဒါဖြင့် အဓိမောက္ခမယှဉ်သော စိတ်တဆယ့်တခုကိုယူ။ ထိုကြောင့် အနုဋီကာဌ်၊ တေစ တေဟိ သဒ္ဓိံ တဒဝသိဋ္ဌေ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ ဓမ္မေစ သင်္ဂဟေတွာ အာဟ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာစ သဗ္ဗေစ စိတ္တုပ္ပါဒါ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါတိဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ တေစ၊ ထိုအဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကိုရင်း။ တေဟိ၊ ထိုအဓိမောက္ခနှင့်ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တဒဝသိဋ္ဌေ၊ ထိုအဓိမောက္ခယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ ဓမ္မေစ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်ဘဆယ်, ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကိုရင်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သန္နိဋ္ဌာန။ပ။ သဗ္ဗ စိတ္တုပ္ပါဒါတိ၊ ဘန္နိဋ္ဌာန။ပ။ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဤအနက်ကို မှတ်အပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အဓိမောက္ခောဟိ ။ပ။ သမ္ဗေသန္တိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဓိမောက္ခကို ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သည်၊ဖဿ စသောတရားတို့ကို အလုံးစုံကုန်သောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သောကြောင့် မှတ်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- သာဓာရဏတရားတို့တွင် ဖဿ စသော တရားခြောက်ပါးတို့ကိုသာရင်း၊ အသာဓာရဏ တရားတို့တွင် အဓိမောက္ခကိုသာရင်း အဘယ်ကြောင့် သတ္တကရာသိပြု၍ ဟောတော်မူပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တတ္ထ သာဓာရဏာ။ပ။ အဓိမောက္ခော ဥဒ္ဒိဋ္ဌောကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဖဿ စသော သာဓာရဏတရားတို့သည် အလုံးစုံကုန်သောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ပြန့်ကျယ်ခြင်း ထင်ရှားခြင်းရှိရကား အစဦးယူ၍ ဟောတော်မူသည်။ အသာဓာရဏတရားတို့တွင် အဓိမောက္ခသည် ခုနစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဝိတက် စသောတရားတို့ထက် အရာကျယ်သောကြောင့် အဓိမောက္ခဖြင့် ဝိတက် စသောတရားတို့၏ သင်္ဂဟနယ ယူနည်းကို ပြတော်မူခြင်းငှါ အဓိမောက္ခကို ဟောတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ အရှင်ဋီကာဆရာ—အဓိမောက္ခကို သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူခြင်းသည် အဘယ်ကျမ်းတို့ဌ်ရှိသည်ကို ရည်၍ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာတိစ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ, သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌကထာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင်း၌ ရှိသည်ကို ရည်၍၊ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာဟု ဆိုသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝစနံ သန္ဒာယာတိ အဓိမုစ္စနံ အဓိမောက္ခော။ သော သန္နိဋ္ဌာနလက္ခဏောတိ ဓမ္မသင်္ဂဟ ဝဏ္ဏနာယံ တဏှာပစ္စယာ အဓိမောက္ခော၊ အဓိမောက္ခ ပစ္စယာ ဘဝေါတိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ စ အာဂတံ ဝစနံ သန္ဒာယ။ ။အနုဋီကာ။

ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူသော ပဌမနည်းဖြင့် ဖဿာဒယောပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏာတော ဝုတ္တာတိ ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ပန၊ ခန္ဓာဒိဥဒ္ဒေသမှတပါး ဖဿသတ္တကရာသိ ဥဒ္ဒေသကို ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဖဿသတ္တကရာသိ ဥဒ္ဒေသ၌။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ စသည်တို့ကို။ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏာတော၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်သောစိတ္တုပ္ပါဒ်,အဓိမောက္ခ နှင့်ယှဉ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏ဟု အနက် ယောဇနာရာ၏။

ဒုတိယသမာသနည်းဖြင့် ပြတော်မူပြီး၍ ကမ္မဓာရယ သမာသနည်းဖြင့် အနက်, အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ယေ ဝုတ္တာ စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တာစ တေသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါစာတိ သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒါ ဟုပြု။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အသာဓာရဏ တရားတို့တွင် အဓိမောက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်သော အလုံးစုံကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ဖဿ စသည်တို့မှတပါး အလုံးစုံကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့နှင့် ယှဉ်သောတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း ဖဿ စသည်တို့ကို သတ္တက ရာသိ ပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ အသာဓာရဏ တရားတို့တွင် အဓိမောက္ခမှတပါးသော မဟာဝိသယဖြစ်သော တရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့် အဓိမောက္ခကို သတ္တကရာသိ ပြု၍ ဟောတော်မူသည်။

ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူသော ဒုတိယနည်းဖြင့် သန္နိဋ္ဌာန ဝသေန ဝုတ္တ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒ သာဓာရဏာတော၊ အဓိမောက္ခနှင့် ယှဉ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ် ကုန်သော အလုံးစုံ ကုန်သောစိတ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အနက်ယောဇနာရာ၏။

၁၆—ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့် စေတနာတို့ကို ဖဿ သတ္တက ရာသိ၌ မဟောခြင်း

ပန၊ ဖဿ စသောတရားခုနစ်ပါးတို့မှတပါး ဇီဝိတိန္ဒြေကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥဒ္ဒေသ၌။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိ ဝိန္ဒြေကို။ ရူပ မိဿကတ္တာ၊ ရုပ်ဇီဝိတနှင့် ရောသည်၏

အဖြစ်ကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဇီဝိ
တိန္ဒြေမှတပါး စိတ္တေကဂ္ဂတာကို ဆိုအံ့။ အသမာဓိ သဘာဝေါ၊ သမာဓိသဘော
မရှိသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။သာမည သဒ္ဒေနေဝ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ
ဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည်သာလျှင်။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်၏။
(တသ္မာသို့စပ်) သာမည ဝိသေသ သဒ္ဒေဟိ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟူသော သာမည
သဒ္ဒါ, သမာဓိဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါတို့သည်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်သော။
(ထည့်) သမာဓိ သဘာဝေါ၊ သမာဓိ သဘောရှိသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာစ၊ စိတ္တေ
ကဂ္ဂတာကိုကား။ (ဝတ္တဗ္ဗာသို့စပ်) ဝိသေသ ဝစနီယံ၊ သမာဓိ ဟူသော ဝိသေသ
သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သော။ အညံ၊ ဗိုလ်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော သမာဓိမှတပါး
သော။ ဗျာပေတဗ္ဗဥ္စ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည် ပျံ့နှံ့စေအပ်
သည်လည်းဖြစ်သော။ နိဝတ္တေတဗ္ဗဥ္စ၊ သမာဓိဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါသည် နှစ်စေ
အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ သမာဓိ သဘာဝါယ ဧဝ၊
သမာဓိသဘောရှိသည်သာဖြစ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ၊ ၏။ ဂဟိတတ္တာ၊ယူအပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုသို့ဗျာပေတဗ္ဗ, နိဝတ္တေတဗ္ဗ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနည ဗျာပက နိဝတ္တက
သာမည ဝိသေသ ဒီပနတော၊ တပါးကိုမပျံ့နှံ့စေဘတ် မနစ်စေဘက်သော စိတ္တေ
ကဂ္ဂတာ ဟူသော သာမညသဒ္ဒါ,သမာဓိဟူသော ဝိသေသသဒ္ဒါကိုပြခြင်းကြောင့်။
တဿေဝ ဓမ္မဿ၊ ထိုဗိုလ်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော သမာဓိ၏သာလျှင်။ ဘေဒ ဒီပ
ကေဟိ၊ အထူးကို ပြတတ်ကုန်သော သမာဓိဗလ စသောသဒ္ဒါတို့သည်။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ နှ်၏။(တသ္မာသို့စပ်) သုခါဒိသဘာဝေါ၊ သုခ စသည်သဘော
ရှိကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ဝုတ္တလက္ခဏာ ဝိပရိတေဟိ၊ဆိုအပ်ပြီးသော
လက္ခဏာတို့မှ ဖေါက်ပြန်ကုန်သော ဒုက္ခ အစရှိကုန်သော။ သာမည ဝိသေသ
သဒ္ဒေဟိ၊ ဝေဒနာဟူသော သာမညသဒ္ဒါ, သုခဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါတို့သည်။
ဝတ္တဗ္ဗာဝိယ၊ ဟောအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊
မဟောအပ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အသမာဓိသဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို
စိတ္တေကဂ္ဂတာဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်၊ သမာဓိ
သဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို ထိုသမာဓိ၏အထူးကိုပြကုန်သော ဗလ အစရှိ
ကုန်သော ဝိသေသသဒ္ဒါတို့သည် ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်၊ သုခါဝေဒနာ စသည်
တို့ကဲ့သို့ သာမည, ဝိသေသကို မဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်သုံးချက်
ကိုစွဲ)အသမာဓိ သဘာဝေ၊ သမာဓိ သဘော မရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာ၌။ဝိသေသ
သဒ္ဒ နိရပေက္ခော၊ သမာဓိဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါကို မငဲ့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ အယံ သာမညသဒ္ဒေါ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ
ဟူသော ဤသာမညသဒ္ဒါသည်။ သယမေဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ဝိသေသ သဒ္ဒံ၊

စိတ္တေကဂ္ဂတာဟူသော ဝိသေသသဒ္ဒါသို့။ အာပဇ္ဇိတွာ၊ ရောက်၍။ အသမာဓိ သဘာဝမေဝ၊ အသမာဓိသဘောကိုသာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ပကာသေယျ၊ ပြရာ၏။ ဣတရေစ၊ အသမာဓိ သဘာဝ စိတ္တေ ကဂ္ဂတာမှတပါး သမာဓိသဘာဝ ဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်လည်း။ သမာဓိ သဘာဝမေဝ၊ သမာဓိသဘောကို သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသေယျ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အသမာဓိ သဘော, သမာဓိသဘောကိုပြသောကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားသော။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ သည်။ အသာဓာရဏာစေဝ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည်ရင်း။ အပ္ပဝိသယာစ၊ အဓိမောက္ခအောက် နည်းသောအရာရှိသည်ရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤအဘ္ဘန္တရမာတိကာဥဒ္ဒေသ၌။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ဟောပြတော်မူခြင်းကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ (ဣဘ် နဥဒ္ဒိဋ္ဌာသို့စပ်) ဝါ၊ ကား။ အဘိန္နာပိ၊ အသမာဓိသဘာဝ, သမာဓိသဘာဝအားဖြင့် မကွဲပြားသော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည် လည်း။ ဖဿာဒီနံ ဝိယ၊ ဖဿ စသည်တို့၏ကဲ့သို့။ ပါကဋတ္တာဘာဝတောစ၊ ထင်ရှားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အညမ္ပိ နိဿယေန၊ တပါးသောတရားကို မှီသဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗတောစ၊ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်ရင်း။ သာစ၊ ထိုစိတ္တေ ကဂ္ဂတာသည်ရင်း။ ဇီဝိတဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။နဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ဟောပြတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ဖဿ စသည်တို့ကို သဗ္ဗသာဓာရဏဖြစ်သော ကြောင့် ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာတို့ကိုလည်း ဟောသင့်၏။ အဘယ်ကြောင့် မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပနေတ္ထ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗံကို မိန့်။ ။[အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ]။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- စိတ္တေကဂ္ဂတာကိုလည်း ရုပ်နှင့်မရောသောကြောင့် ဟောတော်မူသင့်၏။ အဘယ် ကြောင့် မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ပ။ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာတိကို မိန့် သတည်း။ ။လိုရင်းကား၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ပ။ဣဓ ဥဒ္ဒေသံ နအရဟတီတိ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟူသည်တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသည် အသာဓာရဏ အပ္ပဝိသယ ဖြစ်လေရကား မဟောပြထိုက်သောကြောင့် ဟောပြတော်မမူ ဖြစ်ဘိသော်။ ။ အသမာဓိသဘာဝဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည် ဒွိပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်, ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ် မနောဓာတ်သုံးခု, သန္တီရဏသုံးခုအားဖြင့် တဆယ့်ခုနစ်ခုသောစိတ် တို့၌ ယှဉ်သည်။ သမာဓိ သဘာဝဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာသည် ပြဆိုခဲ့သော တဆယ့်ခုနစ်ခုသောစိတ်ကိုကြဉ်၍ ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ခုသောစိတ်တို့၌ ယှဉ်သည်။ ဤသို့ အသာဓာရဏ အပ္ပဝိသယဖြစ်သည်ကို သိရာ၏။ ။အဘယ်ကြောင့် အသာဓာရဏ အပ္ပဝိသယဖြစ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ဒွိဓာဘိန္နာကို မိန့်။ ။နှစ်ခုကွဲပြားသော ကြောင့် အသာဓာရဏ အပ္ပဝိသယဖြစ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဤ၌ ဘိန္နာဟူသောပုဒ်ကို ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားသော။ ဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် ဟု ဟေတုမန္တ ယောဇနာရာ၏။

အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာသည် နှစ်ခုကွဲပြားပါသနည်း။ စုဒ်။ ။စိတ္တေကဂ္ဂတာတို အယံသာမညသဒ္ဒေါ။ပ။ သမာဓိ သဘာဝမေဝါတိ ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည် အသမာဓိသဘောကိုပြခြင်း၊သမာဓိဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါသည် သမာဓိသဘောကိုပြခြင်းတို့ကြောင့် နှစ်ခုကွဲပြားသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဤသဘောနှစ်ပါးကို ပြပါသနည်း။ စုဒ်။ စိတ္တေကဂ္ဂတာပန အသမာဓိသဘာဝါ သာမညသဒ္ဒေနေဝ ယသ္မာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သာမည ဝိသေသ သဒ္ဒေဟိစ သမာဓိသဘာဝါ တသောဝ ဓမ္မဿ ဘေဒဒီပကေဟိ ယသ္မာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ နသုခါဒိ သဘာဝါ။ပ။ သာမညဝိသေသ သဒ္ဒေဟေဝ ဟူသောဟိတ်သုံးချက်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အသမာဓိသဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို သာမည သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သောကြောင့် စိတ္တေကဂ္ဂတာဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည် အသမာဓိသဘောကိုပြသည်။ သမာဓိသဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို ဗိုလ်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော ထိုသမာဓိ၏အထူးကို ပြတတ်ကုန်သော ဗလ စသောသဒ္ဒါတို့သည် သမာဓိဗလ စသည်ဖြင့် ဟောပြခြင်း၊သုခါဝေဒနာ၌ သုခသဘောရှိသော ဝေဒနာကို ဝေဒနာဟူသော သာမညသဒ္ဒါ, သုခဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါတို့သည် ဟောကုန်သကဲ့သို့ မဟောခြင်းတို့ကြောင့်၎င်း၊ဝိသေသဖြစ်သော သမာဓိသဒ္ဒါသည် သမာဓိသဘောကိုသာ ပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤ နသုခါဒိသဘာဝါ ။ပ။ သာမည ဝိသေသ သဒ္ဒေဟေဝ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သုခါဝေဒနာ၌ သုခါဟူသော ဝိသေသသဒ္ဒါသည် နှစ်စေအပ်သော ဒုက္ခာ စသည်ရှိ၏။ ဝေဒနာဟူသော သာမည သဒ္ဒါသည် ပယ်နှုတ်စေအပ်သော သုခဝေဒနာမှတပါးသော ဒုက္ခဝေဒနာ စသည်ရှိ၏။ ဤသို့လျှင် သုခသဘောနှင့် မတူကုန်သော တပါးကုန်သော ဝေဒနာတို့ကို ပယ်နှုတ်စေတတ် နှစ်စေတတ်သော ဝေဒနာဟူသော သာမညသဒ္ဒါ, သုခါဟူသော ဝိသေသ သဒ္ဒါတို့သည် ဟောကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ သမာဓိသဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို စိတ္တေကဂ္ဂတာဟူသော သာမညသဒ္ဒါသည်လည်း ဟောခြင်းမရှိ၊ သမာဓိဟူသော ဝိသေသသဒ္ဒါသည်လည်း ဟောခြင်းမရှိ၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုသမာဓိ၏ အထူးကို ပြတတ်ကုန်သော ဗလ-ဣန္ဒြိယ စသော သဒ္ဒါတို့ဖြင့် သမာဓိဗလ သမာဓိန္ဒြေ စသည်ဖြင့် အထူးကိုပြတတ်ကုန်သောတရားတို့သည် ဟောအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဗိုလ်၏အဖြစ်သို့ရောက်သော သမာဓိ၏အထူးကို ပြတတ်ကုန်သော သမာဓိဗလ စသောတရားတို့သည် ဟောအပ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ အနညဗျာပက။ပ။ ဒီပနတော ကို မိန့်။

အရှင်ဋီကာဆရာ- အဘယ်ကြောင့် အနည ဗျာပက နိဝတ္တကဖြစ်သော သာမည ဝိသေသကို ပြပါသနည်း။ စုဒ်။ ။သာမည ဝိသေသ သဒ္ဒေဟိစ ။ပ။ နတ္ထီတိကို မိန့်။ ။အဝိပ္ပါယ်ကား၊ သမာဓိသဘောရှိသော စိတ္တေကဂ္ဂတာတို့ကို သမာဓိဟုယူသောကြောင့် ဗျာပေတဗ္ဗ နိဝတ္တေတဗ္ဗမရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝိသေသသဒ္ဒဝစနီယ မညန္တိ ဗလပ္ပတ္တ သမာဓိတော အညံ သာမညသဒ္ဒေန ဗျာပေတဗ္ဗံ၊ ဝိသေသသဒ္ဒေန စ နိဝတ္တေတဗ္ဗံ နတ္ထိ သမာဓိ သဘာဝါယစေ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ဂဟိတတ္တာ။ ။ အနုဋီကာ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-သာမည ဝိသေသဟူ၍ရှင်း၊ ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတဟူ၍ရှင်း မခွဲဝေမူ၍ ယူသည်ရှိသော် သာဓာရဏဖြစ်သောကြောင့် သတ္တကရာသိ၌ ဖောဟောတော်မူသင့်သည်ဟု စု ရှိရကား အဘိန္နာပိဝါ စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။တတ္ထ ဖဿာဒီနံ ပါကဋတ္တာဘာဝတောတိ ဖဿာဒီနံ စတုက္ခန္ဓပစ္စယေန ဝေဒိယန သဥ္ဇာနန အာယူဟန ကိစ္စတော ပါကဋတ္တံ ဟောတိယထာ ဇေ ပါကဋတ္တာဘာဝတောတိ အတ္ထော။ မဝုဋီကာ။ ။စိတ္တဿ ဋ္ဌိတိ စိတ္တေကဂ္ဂတာ အဝိသာဟဋ္ဌမာနသတာ။ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယုဋ္ဌိတိတိ ဝစနတော သမာဓိ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ အညမ္မနိဿယေန ဝတ္တဗ္ဗတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။အနုဋီကာ။ ။တတ္ထ၊ ထို အဘိန္နာပိဝါ အစရှိသောပါဌ်၌။ ဖဿာဒီနံ ပါကဋတ္တာဘာဝတောတိ၊ ကား။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ စသည်တို့၏။ စတုက္ခန္ဓပစ္စယေန၊နာမက္ခန္ဓာလေးပါးကို ကျေးဇူးပြုသော။ ဝေဒိယန သဥ္ဇာနန အာယူဟန ကိစ္စတော၊ ဝေဒိယနကိစ္စ,သဥ္ဇာနနကိစ္စ, အာယူဟနကိစ္စအားဖြင့်။ ပါကဋတ္တံ၊ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇေ၊ ဤအတူ။ ပါကဋတ္တာဘာဝတော၊ ထင်ရှားခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ။စိတ္တဿ ဋ္ဌိတိ။ပ။ အာယုဋ္ဌိတိတိ၊ စိတ္တဿ ဋ္ဌိတိ။ပ။ အာယုဋ္ဌိတိဟူ၍။ ဝစနတော၊ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။သမာဓိဇီဝိတိန္ဒြိယာနံ၊တို့၏။အညမ္မနိဿယေန၊တပါးသောတရားကိုမှီသဖြင့်။ဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နိ၏။

မာတိကာပြီး၏။

နိဒ္ဒေသဝါရ၊ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒ

၁၇—သစ္စာ စသည်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောခြင်း

ခန္ဓာယတန ဓာတုယော၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို။ အဘိညေယျ ဓမ္မဘာဝေန၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော တရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။

(ထည့်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ နှင့်။ ပန၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့မှတပါး သစ္စာ စသည့်ဘို့ကိုဆိုအံ့။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ အဘိညာတာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်သော။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုအဘိဓမ္မာယျမမ္မတို့၏။ ဝါ၊တို့ကို။ ပရိယာယျဘာဒိ ဝိသေသ ဒဿနတ္ထံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိစာတ်သော ပရိယာယျဉာဏ် စသည်တို့၏အထူးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ပရိယာယျဉာဏ်, ပဟာဘဗ္ဗဉာဏ်, သစ္ဆိကာတဗ္ဗဉာဏ်, ဘာဝေတဗ္ဗဉာဏ်တို့၏အထူးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ။ သစ္စာနိစ၊ သစ္စာတို့ကိုရင်း။ အဓိပတိယာဒိ ကိစ္စဝိသေသ ဒဿနတ္ထံ၊ အဓိပတိ စသောကိစ္စ အထူးကို ပြဘော်မူခြင်းငှါ။ ဣန္ဒြိယာဒိနိစ၊ ဣန္ဒြေ စသည်တို့ကိုရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာနိ၊ နှင့်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို အဘိဓမ္မာယျခမ္မ၏အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်၊ ပရိယာယျ ဉာဏ် စသည်တို့၏အထူးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ သစ္စာတို့ကိုရင်း၊ အဓိပတိ စသော ကိစ္စအထူးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ဣန္ဒြေ စသည်တို့ကိုရင်း ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်သုံးခုကိုစွဲ)သစ္စာဒိ ဝိသေသော၊သစ္စာ စသည်တို့၏အထူးကို။ အဘိဓမ္မာယျ နိဿိတော၊ အဘိဓမ္မာယျမမ္မ၌ မှီသည်ဖြစ်၍။ ဝုစ္စမာနော၊ဟောတော် မူအပ်သည်ရှိသော်၊ သုဝိညေယျော၊ သိလွယ်သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ ဝိသေသောစ၊ သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟတို့၏အထူးကိုလည်း။ အဘိဓမ္မာယျ နိဿိတော၊ ၍။ ဝုစ္စမာနော၊ သော်။ သုဝိညေယျော၊ သည်။ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သိလွယ်ခြင်းကြောင့်။ တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟောတိ၊ ဟူ၍။ နယမုခ မာတိကာ၊ ကို။ ထပိတာ၊ ထားတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ဝေဠုကတ္ထာ၊ သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟအထူး၏ အဘိဓမ္မာယျကို မှီ၍ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတူဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ကုန်သော။ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂါစ၊ တို့ကိုလည်း။ အဘိဓမ္မာယျ နိဿယေန၊ အဘိဓမ္မာယျမမ္မကို မှီသဖြင့်။ ခန္ဓာဒိဟေဝ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ မေး၍။ ဝိသဇ္ဇိတာ၊ ဖြေတော်မူ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟာ သင်္ဂဟ ဝိသေ သဿ၊ ၏။ အဘိဓမ္မာယျ နိဿိတ ဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာ, အာယတန,ဓာတ် တို့ကိုသာ ကရိုဏ်းပြု၍ ဟောတော်မူ၏။ သစ္စာ စသည်တို့ကို အဘယ်ကြောင့် ကရိုဏ်းပြု၍ မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ ခန္ဓာ ယတန ဓာတုဒေယာ စသော ပါဌ်ကို မိန့်။ ။လိုရင်းကား တီဟိ သင်္ဂဟော ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဟူသည်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်သုံးပါးတို့ဖြင့် တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော-ဟု ကရိုဏ်းပြုလျက် နယမုခ မာတိကာကို ဟောတော်မူသည်ကို သိအပ် ၏ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အဘယ်ကြောင့် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်

တို့ဖြင့် တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော-ဟု ကရိုဏ်းပြု၍ ဟောတော်မူပါသနည်း။ စုဒ်။ ။သင်္ဂဟာသင်္ဂဟ ဝိသေသောစ ။ပ။ ဟောတီတိဂါ့ မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော အဘိဓမ္မာဘာဇနီယ တို့ကား၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော အဘိညေယျဓမ္မကိုမှီသော သင်္ဂဟနယ, အသင်္ဂဟနယသည် သိလွယ်သောကြောင့် အဘိညေယျဓမ္မဖြစ်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ ဟောတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို ကရိုဏ်းပြု၍ ဟောတော်မူရာ၌ သိလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဥပမာဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား သစ္စာဒိ ငိသေသောဝိယ စသောပါဠ်ကို မိန့်။ ။သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟ အထူး၏ အဘိညေယျဓမ္မကိုမှီ၍ ဟောအပ်သည်ရှိသော် သိလွယ်သည်ဟု အဘယ်ကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ခန္ဓာယတန ဓာတုယော ။ပ။ ဝုတ္တာနီတိ-ဟူသောပါဠ်ကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား**၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ကို အဘိညေယျဓမ္မ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုအဘိညေယျ ဓမ္မကိုမှီ၍ ဟောမှသာ သိလွယ်သည်။ သစ္စာ စသည်တို့ကိုကား ပရိညေယျစသောအထူးကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုသစ္စာ စသည်တို့ကိုမှီ၍ ဟောသည်ရှိသော် မသိနိုင်သောကြောင့် မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ အရှင်ဋီကာဆရာ- သင်္ဂဟ အသင်္ဂဟအထူးကို အဘိညေယျဓမ္မကိုမှီ၍ ဟောတော်မူသည်ရှိသော် သိလွယ်သောကြောင့် တီဟိ သင်္ဂဟော တီဟိ အသင်္ဂဟော-ဟု နယမုခ မာတိကာကို ဟောတော်မူသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါဟု နယမုခ မာတိကာကိုလည်း ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုစတူဟိ သမ္ပယောဂေါ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ-ဟူသော မာတိကာကိုလည်း အဘိညေယျဓမ္မကိုမှီ၍ ဟောတော်မူခဲ့သည်ရှိသော် ညီမျှခဲ့ရာ၏။ထိုသို့မဟုတ်မူကား အောက်, အထက်ဆန့်ခဲ့ရာ၏ဟူသော စောဒနာကို ပယ်တော်မူ၍ အောက်, အထက် ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ဝေဠုကကတ္တာ ကို မိန့်ဘိသော်။ ။**ဝေဠုကကတ္တာ ထားသည်မှာ၊ ညီစွာထက်အောက်ညို။** ။(နိယံ)

၁၈—ကံပုဒ်-ကရိုဏ်းပုဒ်တို့၏ အရကွဲပြားခြင်း

ရူပက္ခန္ဓော ကေန ခန္ဓေနာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ယေမ္ပော၊ အကြင်တရားတို့ကို။ ရူပက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ နှ်၏။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ပဠသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့တွင်။ ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သဘာဂတာ၊ သဘောတူသည်၏အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝ သင်္ခါတေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဂဏနေန၊ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ရူပက္ခန္ဓ ဝစန သင်္ခါတေန၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော။ ဂဏနေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟံ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ယဠိ ကိဠိတိ အာဒိ၊ ယဠိကိဠိ အစရှိသောပါဠ်ကို။

အာဟ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ။ ရူပက္ခန္ဓောတိ စေတန၊ ဖြင့်။သင်္ဂဟိတဗ္ဗ ဓမ္မော၊ ရေတွက်အပ်သော ရုပ်တရားကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဧကေန ခန္ဓေနာတိ ဝစနံ၊ ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ယေန သင်္ဂဟေန၊ အကြင်ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂယှတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။ တသာ သင်္ဂဟဿ၊ ထိုရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဿနံ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓောဟူသောပါဠိဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ရုပ်တရားကိုပြသည်၏ အဖြစ်၊ ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသောပါဠိသည် ရေတွက်ခြင်းကို ပြသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ချက်ကိုစွဲ) ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝ သဒ္ဒါတေန၊ သော။ ဂဏနေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ရူပက္ခန္ဓ ဝစန သဒ္ဒါတေန၊ သော။ ဂဏနေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟဿ ဂဏနဿ၊ကို။ ဒဿိတ ဘာဝေါ၊ပြသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ (ပြန်၍စပ်) ပဉ္စသုငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓဂဏနေသု၊ခန္ဓာတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းတို့တွင်။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ခန္ဓ ဂဏနေန၊ ခန္ဓာရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဂဏိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခန္ဓာဒိ ဝစနေဟိ၊ ခန္ဓ စသော သဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါ, အာယတနသဒ္ဒါ, ဓာတုသဒ္ဒါတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ၌။ ခန္ဓ သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာတိ အာဒိံ၊ ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝက္ခတိ၊ ဟောတော်မူလတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဤအနက်ကို သိအပ်သည်၏အဖြစ်၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ စသောပါဠိကို ဟောတော်မူလတ္တံ့၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) ယထာ ဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဟု ကံပုဒ်နှင့် ကရိုဏ်းပုဒ်တို့ကို အရတူ ဟောတော်မူသနည်း၊ ကံပုဒ်နှင့် ကရိုဏ်းပုဒ်တို့သည် အရကွဲသည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေနာတိ ။ပ။ ဂဏနံ ဒဿေတိကို မိန့်။ ။လိုရင်းကား ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေနာတိ ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝ သဒ္ဒါတေန ။ပ။ ဂဏနံ ဒဿေတိ တည်း။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသောပါဠိဖြင့် ရူပက္ခန္ဓဘာဝဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်း၊ တနည်းကား၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒါဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းကိုပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ ပြပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ ယေဓမ္မာ ။ပ။ သဘာဂတာ ဟောတိတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရုပ်တရားတို့ကို ရူပက္ခန္ဓာဟု ဟောတော်မူသည်။ထိုရုပ်တရားတို့ကို ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ရေတွက်ခြင်းတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဖြင့် သဘာဂဖြစ်သောကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာအဖြစ်ဟု

ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ရေတွက်သည်ကိုရင်း၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒါဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ရေတွက်သည်ကိုရင်းပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာ ဆရာ-ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ တဗ္ဗ ပုဒ်ကို ယေမမွာ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုစ္စန္တိ။ပ။ဒဿေတိဟု သကဝစနဖြင့် သံဝဏ္ဏနာ ပြုတော်မူခြင်းသည် အဘယ်ပရဝစနကို ထောက်သောကြောင့် ပြုနိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေနာဟ ယဋ္ဌိကိဋ္ဌိဘိ အာဒိကို မိန့်။ ။ဝုတ္တံ ဘေနာဟ၊ စသည် ကွေတိ၊ ရှိသည်အညီ၊ ပုဒ်ပါဌ်မှီမူ၊ ဒဋ္ဌိဉာပက စုဒ်ထုတ်ရ၊ မှတ်ကြအရာမျှော်။ ။နိယံ။ ။အရှင်ဋီကာ ဆရာ-ယဋ္ဌိ ကိဋ္ဌိစသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်သောကြောင့် ယေမမွာ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုစ္စန္တိ စသည်ကို မိန့်သည်ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ပါဠိတော်၌ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဟု သာမန်ရှိပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ယံ ဘိ ကိဋ္ဌိ စသော ဝိသေသကို အဋ္ဌကထာ ဆရာ-မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပက္ခန္ဓော တိဟိ။ပ။ဝစနံကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ရုပ်အဋ္ဌ ဝိသကို မြတ်စွာဘုရား ဟောပြတော်မူသည်။ ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း ကြိယာကို ဟောပြတော်မူသည်။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် ယဋ္ဌိ ကိဋ္ဌိ စသော ဝိသေသကိုမိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင် ဋီကာ ဆရာ-ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသော ပါဌ်သည် ရေတွက်ခြင်း ကြိယာကို ပြတော်မူသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အဘယ်သို့သော အနက်ကို သိသောကြောင့် မိန့်တော်မူပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ပဉ္စသု ခန္ဓေသု။ပ။အတ္ထောကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင် ။ပ။ဤအနက်ကို သိရသောကြောင့် ဧကေန ခန္ဓေနပါဌ်သည် ရေတွက်ခြင်း ကြိယာကို ပြကြောင်းကို သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာ ဆရာ-အတ္ထယုတ္တိကို ထောက်သဖြင့် သိရသည် ဖြစ်တန်စေ။ အာဂမယုတ္တိ မရှိခဲ့သော် မသင့်တန်ရာ အဘယ် အာဂမယုတ္တိကြောင့် မိန့်တော်မူပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ယသ္မာစ။ပ။ ဝက္ခတီတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အထက်နိဒ္ဒေသတို့၌ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ စသည်ကို ဟောတော်မူလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဧကေန ခန္ဓေန-သဒ္ဒါသည် ရေတွက်ခြင်း ကြိယာကို ပြကြောင်းကို သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဝါကျကို ရှင်းပြပေအံ့၊ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေနာတိ။ပ။ဒဿေတိ-ကား (ပဋိညာ ဝါကျ) တေနာဟ ယဋ္ဌိ ကိဋ္ဌိတိ အာဒိကား ယိုပဋိညာ၏ (ပဌမ ဟေတု ဝါကျ) ပဋိညာ ဝါကျသို့ပြန်၍စပ်။ ။ရူပက္ခန္ဓောဘိဟိ။ပ။ ဝစနံကား (ပဌမ ဟေတု ဝါကျ၏ ဒုတိယ ဟေတု ဝါကျ) ပဌမ ဟေတု ဝါကျသို့ ပြန်၍စပ်။ ပဉ္စသု။၂။ အတ္ထော-ဟူသော နှစ်ဝါကျကား ယေန သင်္ဂဟေန ။ပ။ ဝစနံ-ဟူသော (ဒုတိယဟေတု ဝါကျ၏ တတိယဟေတု

ဝါကျ) ယေန သင်္ဂဟေန။ ပ။ ဝစနံ-ဟူသော ဟေတုဝါကျသို့ နာနာဟိတ်စပ်။ ။ထို နာနာဟိတ် နှစ်ခုတို့တွင် ပဋ္ဌသု။ ပ။ အဇ္ဈတ္တကား ယုတ္တိဟိတ်။ ယသ္မာ စ။ ပ။ ဝက္ခတိတိကား အာဂမ ဟိတ်တို့တည်း။ ။မခုဋ္ဌိကာဥ္ဏကား ဝါကျဂ္ဂိုကို တနည်းယူတော်မူ၍ အဓိပ္ပါယ်တမျိုး ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ရူပက္ခန္ဓဘာဝသင်္ခါတေန ရူပက္ခန္ဓဘာဝေန အတ္တပုခေနေဝ ဂဟဏေ၊ သဒ္ဒါရေနပန ဂဟဏေ ရူပက္ခန္ဓ ဝစနသင်္ခါတေန ရူပက္ခန္ဓ ဝစန ဝစနီယတာ သင်္ခါတေနဝါ။ ။အနုဋ္ဌိကာ။ ။အတ္တမုခေနေဝ၊ အနက်ကို အကြောင်း ပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟဏေ၊ ယူရာ၌။ ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝသင်္ခါတေန ရူပက္ခန္ဓဘာဝေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပန၊ အတ္တမုခမှတပါး သဒ္ဒ ဒွါရကိုဆိုအံ့။ သဒ္ဒ ဒွါရေန၊ သဒ္ဒါကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ ဂဟဏေ၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓ ဝစန ဝစနီယတာ သင်္ခါတေနဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဂဏနေန၊ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ။ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူကုန်သော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့် ရူပက္ခန္ဓော ဓေကေန ခန္ဓေန-ဟူသော ပါဠိတော်ကို ရူပက္ခန္ဓော ကို။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓ သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဟု အနက်ယောဇနာနည်းကိုရင်း၊ ရူပက္ခန္ဓော အရကား ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ ဧကေန ခန္ဓေန အရကား ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကြိယာကိုရင်း၊ ကံပုဒ်နှင့် ကရိုဏ်း ပုဒ်တို့၏ အရမတူ ကွဲပြားခြင်းကိုရင်း သိအပ်၏။

၁၉—ရှေးရှေးပုဒ်ကို မူလီသွတ်တော်မူခြင်း

အသင်္ဂဟနယ နိဒ္ဒေသေတိ ဣဒံ၊ ကို။ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟောတိ ဧတသ္မိံ နယသ္မိံ၊ သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော-ဟူသော နယ၏သာလျှင်။ ဧကဒေသ ဘာဝေန၊ အစိတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နယန္တရတာယ၊ နယ တပါး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ နဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓ မူလကာယော စေတ္ထ ဒုက တိက စတုက္ကာ ဒဿိတာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓ မူလကာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓ မူတို့သည်။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာနှင့်။ ယောဇိယမာနေ၊ ယှဉ်ရာ၌။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အထူးမရှိခြင်းကြောင့်။ ပစ္ဆိမေဟေဝ၊ နောက်ဖြစ်သော သညာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်သာလျှင်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ တယော၊ သုံးခုကုန်သော။ ဒုကာ၊ ဒုက်တို့ရင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ တိကာ၊ တိက်တို့ရင်း။ ဧကော၊ တခုသော။ စတုက္ကော၊ ရင်း။ သညာက္ခန္ဓ မူလကာ၊ သညာက္ခန္ဓမူတို့သည်။ ပုရိမေန၊ ရှေးဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့်။ ယောဇိယမာနေ၊ ယှဉ်ရာ၌။ ဝိသေသော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆိမေဟော ဝ၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊
ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ ဒွေ၊ နှစ်သော။ ဒုကာ၊ တို့သည်။
ဧကော၊ သော၊ တိကော၊ ၎င်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓ မူလကော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓမူသည်။
(ပုရိမေန ယောဇိယမာနေ ဝိသေသော နတ္ထိတိ ပစ္ဆိမေနေဝ ယောဇေတွာ-ဟု
လိုက်၍ ယောဇနာ) ဧကော၊ တခုသော။ ဒုကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ၊ ထို
ဒုက်, တိက်, စတုက္ကတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ နိ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပန၊ ဒုက်
စသည်တို့မှတပါး ဟောတော်မူရာဌာနကိုဆိုအံ့။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓမူ စသည်
တို့၏။ (ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံသို့စပ်) ဘေဒတော၊ ရူပက္ခန္ဓဘေဒမှ။ ပဋ္ဌက ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ
နန္တရံ၊ ပဋ္ဌက်ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ၏အခြားမဲ့၌။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော။ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနံ၊
ကို။ သံခိတ္တံ၊ အကျဉ်းချုံးတော်မူ၏။ ဣတိ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉာတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ငြော့။ ပါဠိံ ၊ ပါဠိတော်သို့။ နအာရောပိတံ၊ တင်တော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ၊ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓ မူလကာ ပုရိမေန အစရှိသောပါဠိဖြင့် နောက်
နောက်ဖြစ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ စသည်တို့၌ ရှေးရှေးသော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို
မူလီသွတ်၍ ဟောရာ၌ အဖြေတူသဖြင့် မထူးသောကြောင့် နောက်ဖြစ်သော
သညာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကိုသာ မူလီသွတ်၍ ဟောကြားအပ်သော ဒုက် စသည်တို့၏
အရကိုငှင်း၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓမူ စသည်တို့ကို ရူပက္ခန္ဓမူ၏အဆုံး၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ,
သညာက္ခန္ဓမူ, သင်္ခါရက္ခန္ဓမူတို့ကိုငှင်း၊ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓမူ၏အဆုံး၌ အာယတနကိုငှင်း
ဟောကြားသော ပါဠိ ရှိသော်လည်း အကျဉ်း ချုံး၍ ထားသည်ကိုငှင်း
ပြတော်မူသည်။

၂၀—သမုဒယသစ္စာ၏နောက်၌ မဂ္ဂသစ္စာကို ဟောတော်မူခြင်း

ယသ္မာ စ ဒုကတိကေသု တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို။
ဝေ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူ။
ကေကေပိ၊ သမုဒယသစ္စကေက မဂ္ဂသစ္စကေကဉ်လည်း။ သဒိသံ၊ တူသော။ ဝိသဇ္ဇနံ၊
အဖြေသည်။ ယဒိပိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ကားရှိ၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရှိသော်လည်း။
ကေကေ၊ ၌။ သဒိသ ဝိသဇ္ဇနာနံ၊ အဖြေတူကုန်သော။ စက္ခုန္ဒြိယ သောတိန္ဒြိယ
သုခိန္ဒြိယာဒီနံ၊ စက္ခုန္ဒြေ, သောတိန္ဒြေ, သုခိန္ဒြေ စသည်တို့၏။ ဒုကာဒိသု၊ ဒုက်
စသည်တို့၌။ အသဒိသ ဝိသဇ္ဇနံ၊ မတူသောအဖြေကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌံ၊
တွေ့မြင်ရ၏။ (သဒိသံ ဝိသဇ္ဇနန္တိ၌ ဣတိသို့စပ်) ဧတ္ထ၊ ဤဣန္ဒြိယပဒ နိဒ္ဒေသ၌။
စက္ခုသောတ စက္ခုသုခိန္ဒြိယ ဒုကာနံ၊ စက္ခု သောတိန္ဒြိယဒုက်၊ စက္ခု သုခိန္ဒြိယ
ဒုက်တို့၏။ အညမည သဒိသ ဝိသဇ္ဇနံ၊ တခုနှင့်တခု အဖြေတူသည်။ ဟိယသ္မာ၊

ကြောင့်။ နပဟောဘိ၊ မဖြစ်။ ဒုက္ခေဘိ၊ ဒုက်တို့နှင့်။ တိက္ခဿ၊ တိက်၏။ အညမည
သဒိသ ဝိသဇ္ဇနံ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာပိဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊
ထိုသို့ အဖြေမတူခြင်းကြောင့်။ အသဒိသ ဝိသဇ္ဇနဿ၊ အဖြေမတူခြင်း၏။ ဒိဋ္ဌ
ဘာဝေါ၊ မြင်ရသည့်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်)ပန၊မမြင်ရသည်မှ
တပါး မြင်ရသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤသစ္စပဒ နိဒ္ဒေသ၌။ ဒုက္ခ သမုဒယ ဒုက္ခမဂ္ဂ
ဒုကာနံ၊ ဒုက္ခသမုဒယဒုက်, ဒုက္ခမဂ္ဂဒုက်တို့၏။ အညမညသ္မိ၊ အချင်းချင်းဋ္ဌ။
တိကေနစ၊ ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂတိက်နှင့်ဋ္ဌ။ သဒိသံ၊ တူသော။ ဝိသဇ္ဇနံ၊အဖြေကို။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဣန္ဒြိယပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ကေကဋ္ဌသာ
အဖြေတူ၍ ဒုက်-စသည်တို့၌ အဖြေမတူသည်၏အဖြစ်၊ သစ္စပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ဒုကတိက
တို့၏ အဖြေတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) ဒုကတိကေသွေဝ၊ ဒုက်,
တိက်တို့၌သာလျှင်။ သဒိသ ဝိသဇ္ဇနတံ၊ အဖြေတူသည်၏အဖြစ်ကို။သမုဒယာနန္တရံ၊
သမုဒယသစ္စာ၏ အခြားမဲ့၌။ မဂ္ဂသစ္စဿ၊ ကို။ ဝစနေ၊ ဟောတော်မူခြင်း၌။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ– အဋ္ဌကထာဆရာသည် အဘယ်ကြောင့်
ယသ္မာစ ဒုကတိကေသု စသောပါဠိဖြင့် ဒုကတိကတို့၌ အဖြေတူသည်ကို သမုဒယ
သစ္စာ၏အခြားမဲ့၌ မဂ္ဂသစ္စာကို ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်းဟု မိန့်ပါသနည်း။
ကေကကိုလည်း မိန့်သင့်သည်မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား ယသ္မာစ ဒုကတိကေ
သူတိ စသောပါဠိကို မိန့်။ ။ပရိဟာရ လက္ခဏာအရှုစ်၊ဆိုက်ထိပုဒ်မှာ၊စောဒကာက၊
န-မပြုမူ န-ကိုသွင်း၊ န-ရှိလျှင်းက န-ကိုပယ်မြဲ ဟူသောနိယံနှင့်အညီ န-ကိုသွင်း၍
စောဒကဲထုတ်။ ။ဒုက်တိကေသွေဝ သဒိသ ဝိသဇ္ဇနတံ သမုဒယာနန္တရံ မဂ္ဂသစ္စဿ
ဝစနေ ကာရဏံ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ကေကမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။(စောဒနာ)။ ။ကသ္မာ ကေ
ကေပိ သဒိသ ဝိသဇ္ဇနတ္တာ။ ။(စောဒနာအာဘောဂ)။ ။ကိဥ္စာပိနှင့်၊ ယဒိပိ
ကာမဥ္စ၊ နိပါတတို့၊ ဆိုက်ရကြိယာ၊ တိုင်အောင်မှာကား၊ ဆရာစောဒက ပြသည်
အာဘော်တည်း။ ။နိယံ။ ။ဣဓပန ဒုကတိကေသွေဝ သဒိသ ဝိသဇ္ဇနတံ
သမုဒယာနန္တရံ မဂ္ဂသစ္စဿ ဝစနေ ကာရဏံ ဝဒတိ။ နကေကံ။ ။(ပရိဟာရ)။
ကသ္မာ ကေကေပန သဒိသ ။ပ။ အသဒိသ ဝိသဇ္ဇနံ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌံ။ ။(ပဌမ ပရိ
ဟာရ အာဘောဂ)။ ။ဣဓပန ဒုက္ခသမုဒယ မဂ္ဂဒုကာနံ ။ပ။ ယသ္မာ သဒိသံ
ဝိသဇ္ဇနန္တိ၊ ။(ဒုတိယ ပရိဟာရ အာဘောဂ)။ ။ဣတိတသ္မာ ၌ ထိုဟိတ်
နှစ်ခုကိုစွဲ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ–စက္ခုန္ဒြိယ သောတိန္ဒြိယ သုခိန္ဒြိယ စသည်တို့၏
ဒုက်စသည်တို့၌ အဖြေမတူသည်ကို အဘယ်ကြောင့် မြင်နိုင်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။
နဟေတ္ထ ။ပ။ တိကဿကို မိန့်။ ။ဤနဟေတ္ထ စက္ခုဝါကျနှင့် နာပိဒုကေဟိ
တိက်ဿ ဝါကျတို့ကား ပရိဟာရအာဘောဂဟိတ် ဖြစ်သောကြောင့် ပရိဟာရ

အာဘောဂသို့ပြန်၍စပ်။ ။ဤအဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ဖြင့် သမုဒယသစ္စာ၏နောက်၌ မဂ္ဂသစ္စာကို အဖြေတူသောကြောင့် ဟောတော်မူသည်ဟု သိအပ်၏။ ။ကေကေဝန ။ပ။ အသဒိသ ဝိသဇ္ဇနံ ဒိဋ္ဌံကား ဒုကတိကေသွေဝ ။ပ။ ဝဒတိ-၌(ဗျတိရေကဟောတု)။ ဣမေပန ဒုက္ခသမုဒယ ဒုက္ခမဂ္ဂဒုဘာနံ ။ပ။ ဝိသဇ္ဇနန္တိကား (အန္ဝယ ဟောတု) တည်း။

၂း—အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

ပုစ္ဆံ အနာရဘိတွာ အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဧကေန ခန္ဓေနာတိ၊ ဟူ၍။ လိခိတဗ္ဗေပိ၊ ရေးအပ်လျက်လည်း။ ပမာဒ ဝသေန၊ မေ့လျော့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေ နာတိဣဒံ၊ အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန-ဟူသော ဤစကားကို။ နလိခိတံ၊ ရေးတော် မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သဇ္ဇမ္ပိ ဝိပါက ဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝိပါကဂ္ဂဟဏေန၊ ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့်။ ဝိသေသနံ၊ အထူးပြုခြင်းကို။ နကာတဗ္ဗံ၊ မပြုသင့်။ ကုသလာ ဒီနံ၊ကုသိုလ် အစရှိကုန်သော။ ဝိညာဏာနမ္ပိ၊ဝိညာဏ်တို့၏လည်း။ ဝါ၊တို့ကိုလည်း။ ဓာတုကထာယံ၊ ဓာတုကထာပါဠိတော်၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ ပဒေဟိ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပုဒ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ ပုဒ်၏ နိဒ္ဒေသ၌။ ဝိပါကာ ဓမ္မာတိ ဣမဿ၊ ဝိပါကာ ဓမ္မာ-ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝိသဇ္ဇနာသဒိသေန၊ အဖြေနှင့်မတူသော။ ဝိသဇ္ဇနေန၊ အဖြေဖြင့်။ ဟိယသ္မာ၊ ငှဲ့။ ဒဿိတာ၊ ဟောပြတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤပဋ္ဌမ နယ၌။ နာမရူပဿ၊ နာမ်,ရုပ်၏။ ဝါ၊ နာမရူပံ-ဟူသော ပုဒ်၏အရဖြစ်သော နာမ်, ရုပ်၏။ ကောဒသာ ဟာယတနေဟိ၊ တဆယ့်တပါးကုန်သော အာယတနတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟ ဝစနေန၊ ရေတွက်ခြင်းကို ဟောတော်မူသဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အကမ္မဇာနမ္ပိ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သော တရားတို့ကိုသာမဟုတ် စိတ်, ဥတုကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော သဒ္ဒါယတန ကုသိုလ်ဝိညာဏ် စသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။သင်္ဂဟိတတာ၊ရေတွက်တော် မူသည်၏အဖြစ်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အဖြေ မတူသည်ကို ပြတော်မူသည်၏အဖြစ်၊ အကမ္မဇ တရားတို့ကိုလည်း ရေတွက်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) ဝိပါကဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိသေသနဿ၊ ၏။ အကာဘဗ္ဗဘာဝေါ၊ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ပုစ္ဆံ အနာရဘိတွာ ။ပ။ နလိခိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဓာတုကထာဂဏ္ဌိ၌ အဝိဇ္ဇာ ဧကေနံ ခန္ဓေန-စသည်ကား ပါဠိတော်အဟောင်း

မဟုတ်၊ နောက်ကာလမှထည့်သည့် ပါဠိဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် ပုဏ္ဏ အနာရဘိတွာ အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ ဧကေန ခန္ဓေနဟု ပါဌ်ကိုရေးသင့်သော်လည်း မေ့လျော့ခြင်းငှေ့ အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန-စသည်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ရေးတော်မမူခဲ့။ နောက်ကာလမှ ထည့်သော ပါဠိတော်ရှိသည် အားလျော်စွာ ဖွင့်ပြတော်မူသည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ။သရူပေကသေသံဝါ စသည်၏အဓိပ္ပါယ်ကား အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ ဧကေန ခန္ဓေန စသောပါဌ် သည်သာ ပါဠိတော်၌ရှိသော်လည်း အဝိဇ္ဇာစ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာစ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာဟု တခုကြွင်းပြုသောနည်းဖြင့် အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန-ဟု အဋ္ဌ ကထာဆရာ ဖွင့်ပြတော်မူသည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထိုနည်းအရ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အကြောင်းရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို ဟုအနက် ယောဇနာအပ်၏။

သဗ္ဗမ္ပိ ဝိပါက ဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ ဝိပါကဂ္ဂဟဏေန ဝိသေသနံ နကာတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဝိညာဏန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံဟု အဓိပ္ပါယ်ပါဌ်ငုပ်ကို ဖေါ်။ ၎င်းကား ပဋိသန္ဓိဝါကျ မည်၏။ကုသလာဒိ နမ္ပိဟိနှင့် ဣစ္စေဝ ဟူသော နှစ်ဝါကျကား၊ ထိုပဋိညာ၏ ဟေတု ဝါကျတို့ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိညာ၌ နာနာဟိတ်စပ်။ ။စုဒိတ္ထုတ်သော်ကား အရှင်ဋီကာဆရာ—ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့် ဝိသေသနကို အဘယ်ကြောင့် မပြုအပ်ပါ သနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ကုသလာဒိနမ္ပိဟိ။ပ။ဒဿိတာကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ၌၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေတွာ ဧကေန ခန္ဓေန ကောဒသာဟာယတနေဟိ ကောဒ္ဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်နှင့် ဝိပါကတိက်၌ ဝိပါကေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေတွာ ပဥ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဒွါဒသာဟာယတနေဟိ တေရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ။ကတိဟိ အသင်္ဂဟိ တာ။နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ နကေဟိစိ အာယတနေဟိ ပဉ္စဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၏ ဝိသဇ္ဇနာတို့သည် မတူညီကြသောကြောင့် ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့် ဝိသေသန မပြုအပ် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ—ဤပဋ္ဌမနယ၌ ကမ္မဇဟောရုံးဖြိုးတိုးသာ ရေတွက်အပ်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့် ဝိသေသနပြုသင့်သည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား ဣစ္စေဝ နာမရူပဿ ။ပ။ ဝိညာယတီတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပဋ္ဌမနယ၌ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ကောဒသာဟာယတနေဟိ ကောဒ္ဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ စိတ္တဥတုကြောင့်ဖြစ်သော သဒ္ဒရုပ်ကို

ထည့်၍ အဆယ့်တပါးကုန်သော အာယတနတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို ဟောတော်မူသဖြင့် အကမ္မဇ တရားတို့ကိုလည်း ရေတွက်တော်မူသည်ကို သိရသောကြောင့် ကမ္မဇ, အကမ္မဇတရားနှစ်ပါးတို့ကို ရေတွက်ရကား ဝိပါကသဒ္ဒါဖြင့် ဝိသေသန မပြုသင့် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အကမ္မဇာနမ္ပိ သင်္ဂဟိတတာ ဝိညာယတိ သဒ္ဒါယတနသာပိ ဂဟိတတ္တာ။ အနုဋီကာ။ ။အကမ္မဇာနမ္ပိတိဣဒံ သဒ္ဒါယတနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကုသလ ဝိညာဏာဒယောဝါ သန္ဓာယ။ မဓုဋီကာ။ ။သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၏အရ အဋ္ဌကထာ အလိုတော်အားဖြင့် ဝိပါက်စိတ် ဆယ့်ကိုးသကို ကောက်ယူအပ်၏။ ဋီကာဆရာ၏ အလိုတော်အားဖြင့် စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်ကို ကောက်ယူအပ်၏။

၂၂–ဓာတိစသည်တို့ကို ခန္ဓာနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း

ဇာယမာန ပရိပစ္စမာန ဘိဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲ ရင့်ကျက်ဆဲ ပျက်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တရားတို့၏။ ဇာယမာနာဒိ ဘာဝ မတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်ဆဲ စသော သဘော အခိုက်အတန့်မျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ၊ ခွဲခြမ်း၍။ အနုပ လဗ္ဘမာနာနိ၊ မရအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ)ပရမတ္ထာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝမတ္တာ ဘူတာနိ၊ သဘောမျှ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိ ဇာတိ ဇရာ မရဏာနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ န်၏။ ရူပဿ၊ ရုပ်တရား၏။ နိဗ္ဗတ္တိပါက ဘေဒ ဘူတာနိ၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘော ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ) တာနိ ဇာတိ ဇရာ မရဏာနိ၊ တို့ကို။ ရူပ္ပန ဘာဝေန၊ ရူပ္ပန သဘော၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂယှန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပ္ပန သဘော၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓ ဓမ္မ သဘာဂါနိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ တရားတို့နှင့် သဘောတူကုန်သည်။ ယေန၊ အကြြင်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ (တေန တေဟိ ခန္ဓာဒီဟိသို့စပ်)

ပန၊ ရုပ်တို့၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့မှတပါး နာမ်တို့၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကိုဆိုအံ့။ နိဗ္ဗတ္တိ အာဒိဘူတာနိ၊ ဖြစ်ခြင်း စသည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကေက ဘူတာနိ၊ တခုတခုစီ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပ ကလာပ ဇာတိအာဒီနိ၊ ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဇာတိ-အစရှိသည်တို့ကို။ ကေနစိ ပရမတ္ထ ကိစ္စေဟိ၊ ကေနစိ ပရမတ္ထ ကိစ္စတို့ဖြင့်။ အဂယှမာနာနိဝိယ၊ မယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေါကြ၍အတူ။ သဟုပ္ပဇ္ဇမာန စတုက္ခန္ဓ ကလာပ နိဗ္ဗတ္တိ အာဒိဘာဝတော၊ အတူတကွ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်း ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိကုန်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်း

ရင့်ကျက်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကေက ဘူတာနိ၊ တခုတခုစီ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒိယန သညာနန ဝိဇာနနေဟိ၊ ဝေဒိယနကိစ္စ, သညာနနကိစ္စ, ဝိဇာနနကိစ္စ ဖြစ်ကုန်သော။ ကေန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဂယှ မာနာနိ၊ မယူအပ်ကုန်သော။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဇာတိ ဇရာ မရဏာနိ၊ တို့ကို။ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏေန၊ သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော။ အနေကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေန၊ အနေကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ငင့်။ ဂယှန္တိ၊ နိ၏။ဣတိ တသ္မာ၊ထိုသို့ အနေကန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စဖြင့် ယူအပ်သောကြောင့်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓ သဘာဂါနိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့နှင့် သဘောတူကုန်သည်။ယေန၊ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ (တေန တေဟိခန္ဓာဒီဟိ သို့စပ်) တထာ၊ ထိုအတူ။ဒုဝိဓာနိပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒီဟိ၊ စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော။ ကေန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဂယှ မာနာနိ၊ နိသော။ ဝါ၊ ကုန်သောကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုရုပ်,နာမ်တို့၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည်။ နိဿတ္တ ဋ္ဌေန၊ နိဿတ္တ အနက်အားဖြင့်။ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတုဓမ္မေဟိ၊ဓမ္မာယတန,ဓမ္မဓာတ် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့နှင့်။ သဘာဂါနိ၊ သဘောတူကုန်သည်။ ယေန၊ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓာတရား, သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရား, ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့နှင့် သဘောတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်သုံးခုတို့ကိုစွဲ) တေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ထိုခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂယှန္တိ၊ နိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ဇာတိ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင် ဋီကာ ဆရာ—ဇာတိ စသည်တို့သည် အလုံးစုံ ကုန်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း စသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံကုန်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ဟောတော် မူသင့်လျက် အဘယ်ကြောင့် ခန္ဓာ နှစ်ပါး, အာယတန တပါး, ဓာတ်တပါးတို့ဖြင့်သာ ဟောတော်မူပါသနည်း ဟု စိုဒ်ရှိရကား ဇာယမာန ပရိပစ္စမာန ဘိဇ္ဇမာနာနံ—စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။ လိုရင်းကား တေန တေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ သင်္ဂယှန္တိတိ ဇာတိ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိတိ အာဒိ မာဟ တည်း။ ။တေနဥ္စ တေနာတိ တသ္မာ ရူပဇာတိအာဒီနံ ရူပက္ခန္ဓ သဘာဂတ္တာ အရူပ ဇာတိအာဒီနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓ သဘာဂတ္တာ တဒုဘယေသံ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတု သဘာဂတ္တာ စာတိ အတ္ထော-ဟူသော မဓုဋီကာနှင့် အညီ (ဟိတ်သုံးခု ကိုစွဲ) ထိုဟောတု သုံးခုတို့တွင်၊—

ဇာယမာန ပရိပစ္စမာန။ပ။ရူပက္ခန္ဓ သဘာဂါနိ-ဟူသော ပဌမ ဟေတု၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ် တို့၏ ဖြစ်ဆဲ ရင့်ကျက်ဆဲ ပျက်ဆဲဖြစ်သော ဥပါဒ်,ဋ္ဌီ,ဘင် တခုတခုစီကို ဇာတိ ဇရာ မရဏဟု ဟောတော်မူသည်။ ထို

ဇာတိ စသည်တို့သည် ပရမတ္ထဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ အခိုက်အတန့်မျှဖြစ်သော ကြောင့် ပရမတ္ထမှ ခွဲခြမ်း၍ မရကုန်။ တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်၏ ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင် ဟူသော အခိုက်အတန့်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရုပ္ပန သဘောအားဖြင့် ယူရသည်။ ထိုကြောင့် ရူပက္ခန္ဓ တရားတို့နှင့် သဘောတူသောကြောင့် ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို ရူပက္ခန္ဓ-ဟု ဟောတော်မူသည်။

အရူပါနံ ပန။ပ။သင်္ခါရက္ခန္ဓ ဓမ္မသဘာဂါနိ-ဟူသော ဒုတိယ ဟေတု၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်တို့၏ ဥပါဒ်, ဌီ, ဘင် တခု တခုစီကို ရုပ်၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏဟု တခုတခုစီ ယူရသကဲ့သို့ ထိုအတူ တခုသောစိတ်၌ ယှဉ်သော စိတ်နှင့်တကွဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ ဥပါဒ်,ဌီ ဘင်တို့ကို နာမ်၏ ဇာတိ ဇရာ မရဏ-ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုဇာတိ စသည်တို့ကို ဝေဒိယနကိစ္စ စသော ကေန္တ ပရမတ္ထကိစ္စတို့ဖြင့် မယူအပ်။ ဇာတိ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ သင်္ခတာ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသဖြင့် သင်္ခတ ပရိယာယ် ဒေသနာတော်သည် ရှိလေ ရကား သင်္ခတာဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စရှိသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့် ယူရခြင်းကြောင့် နာမ် ၏ဇာတိ စသည်တို့ကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုရုပ်,နာမ်တို့၏ ဇာတိ စသည်တို့ကို စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော ကေန္တ ပရမတ္ထ ကိစ္စတို့ဖြင့် မယူအပ် ကုန်။ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘောအားဖြင့် ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်၍ ဟောတော်မူသည်။ ထိုကြောင့် ဇာတိ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ စသည်ကို ဟောတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

၂၃—ဒုတိယနယကို ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း

သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသော၊ ၌။ အသင်္ဂဟိတဘာဝ၊ အသင်္ဂ ဟိတ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဥ၊ မေးအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗဥ၊ ဖြေအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။သင်္ဂဟိတတာ ဝိသိဋ္ဌ၊ သင်္ဂဟိယာ၏အဖြစ်ဖြင့် အထူး ပြုအပ်သော။ အသင်္ဂဟိတံ၊အသင်္ဂဟိတ ဖြစ်သော။ ယံဝါ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရား သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ သင်္ဂဟိတဖြင့် အထူးပြုအပ်သော အသင်္ဂဟိတ ဖြစ်သော တရားသဘောကိုသာလျှင်။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသောကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ) ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (ထည့်) စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

၂၄—နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို မဟောသင့်-ဟောသင့်ကြောင်း မေးဖြေတော်ပူဖြင်း

သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော နယဝါရတို့၌။ ခန္ဓာဒိ သင်္ဂဟ သာမညာနံ၊ ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းဖြင့် သာမည ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဝိသေသာပေက္ခတ္တာစ၊ အထူးကို ငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒ နိယာိတတ္တာစ၊ အထူးထူး အပြားပြားကို မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သဝိသေသာဝ၊ အထူးရှိသည်သာ ဖြစ်သော။ ခန္ဓာဒိ ဂဏနာ၊ ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသည်။ သုဒ္ဓါ၊ သာပညသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဒုတိယနယ၌။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ဝစနမတ္တေန၊ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ သဒ္ဒါမျှဖြင့်။ ဓမ္မဝိသေသဿ၊ တရား အထူး၏။ ဝါ၊ ကို။ နိဒ္ဒါရိတတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟေသု၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတန သင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့တွင်။ ဧကေနဝါ၊ တခုသော သင်္ဂဟဖြင့်ရင်း။ ဒွီဟိဝါ၊ နှစ်ခုကုန်သော သင်္ဂဟတို့ဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ် ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အညေဟိ၊ တပါးသောသင်္ဂဟတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ် ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ နှိ၏။ တေယေဝ ဓမ္မာ၊ တို့ကို သာလျှင်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတန-ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကေနေဝ၊ ဤမျှဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿေတဗ္ဗာ၊ ဟောပြတော် မူအပ်ကုန်သည်။ ကိဥ္စာပိ သိယုံ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောပြတော်မူအပ် ကုန်သော်လည်း။ ဧဝံ ဝိဓာနံ၊ ဤသို့ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ စသည်ဖြင့် အထူးကို မထုတ်အပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အသမ္ဘဝါစ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့် ဟောပြခြင်းငှါ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ (ဝိညာယတီသို့ စပ်) နယမာတိကာယ၊၏။ အဗ္ဗန္တရ ဗာဟိရမာတိကာပေက္ခတ္တာစ၊ အဗ္ဗန္တရမာတိကာ, ဗာဟိရမာတိကာကို ငဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဝိညာယတီသို့စပ်) ဥဒ္ဒေသေပိ၊ ဥဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌လည်း။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ အရဏန္တေသု၊ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော တိက်, ဒုက် တို့၌။ သင်္ဂါဟကဥ္စ၊ ရေတွက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသင်္ဂါဟကဥ္စ၊ မရေတွက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ယံယံ ဓမ္မဇာတံ၊ အကြင် အကြင် တရားသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံတံ ဓမ္မဇာတံ၊ ကို။ အပေက္ခိတွာ၊ ငဲ့၍။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ၊ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ တရားကိုရင်း။ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ၊ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတ တရားကိုရင်း။ နိဒ္ဒါရိတံ၊ ထုတ်ပြတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒေသေပိ၊ နိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌လည်း။ (ထည့်) တေန

တေန သင်္ဂါဟကေန၊ ထိုထိုရေတွက်သော စက္ခာယတန စသည်ဖြင့်။ ယထာ နိဒ္ဒေါ ရိတံ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော။ ဝါ၊ ခန္ဓာတူ အာ ယတန ဓာတ်ကွဲ စသည်ဖြင့် ထုတ်ပြအပ်သော။ မေ့်၊ ကို။ ဝါ၊ စက္ခာယတနကြဉ် သော ရုပ်သတ္တဝိသ စသည်ကို။ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ စက္ခာယတ နေနာတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ယတ္ထ၊ အကြင် ပဌမနယ, ဆဋ္ဌနယ၌။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗ ဓမ္မဝိသေသ နိဒ္ဒေါရဏံ၊ မေး,ဖြေအပ်သော တရားအထူးကိုထုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မိံ ပဌမ နယေစ၊ ၌ငှင်း။ တသ္မိံ ဆဋ္ဌ နယေစ၊ ၌ငှင်း။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗ ဘာဝေန၊ မေးအပ်, ဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟ၊၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဣတရေသု၊ ပဌမနယ, ဆဋ္ဌနယမှကြွင်းကုန်သော နယတို့၌။ ယံယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ အကြင်အကြင် မေး, ဖြေအပ်သောတရားကို။ နိဒ္ဒေါရိတံ၊ ထုတ်တော် မူ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုမေး,ဖြေအပ်သောတရားကို။ နိယာမကာ ဘာဝေန၊ မှတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ အရဏန္တာ၊ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ န်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပဌမနယ, ဆဋ္ဌနယ တို့၌ မေးအပ်, ဖြေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်၊ ကြွင်းကုန်သောနယတို့၌ အမေး, အဖြေထုတ်သော တရားတို့ကို မှတ်သဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာအစ အရဏ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့ကို ဟောပြတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ)တေနတေန သင်္ဂါဟကေန၊ ဖြင့်။ ယထာနိဒ္ဒေါရိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နိယမေတွာ၊ ၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ စက္ခာယဘာနေနာတိ အာဒိ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗ ဘာဝေါ၊ ဟောတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။စက္ခာယဘာနေန ယေဓမ္မာ စသော နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူရခြင်းအကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တတ္ထ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ။ပ။ စက္ခာယဘာနေနာတိ အာဒိမာဟာကို မိန့်။ ။ စက္ခာယတနေနာတိအာဒိ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ။စောဒက။ ။အဘယ်ကြောင့် စက္ခာယတနေန စသော နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို မဟောသင့်ဟု စောဒနာနိုင်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ တတ္ထ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ဝစန ။ပ။ တွေကေနဝ ဒဿေတဗ္ဗာ သိယုံ-ကို မိန့်။ (စောဒကအာဘောဂ)။ ။တွေကေနေဝ ဒဿေတဗ္ဗာ ယသ္မာ သိယုံ တသ္မာ စက္ခာယတနေနာတိ အာဒိ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယဘာန သင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာတိ တွေကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံဟု စောဒနာသည်။

စောဒက အာဘောဂ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ထိုဒုတိယနယ၌ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဟူသော ဥဒ္ဒေသမျှဖြင့် စက္ခာယတန စသော ဓမ္မအထူးကို ထုတ်နုတ်၍ ဟောအပ်ပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟ သုံးခုတို့တွင် ခန္ဓာဘူဖြင့်ရင်း၊ ခန္ဓာ, အာယတနတူဖြင့်ရင်း ရေတွက်ပြီး၍ အာယတန, ဓာတ်ကွဲသောတရားတို့ကို ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာဟု ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းဖြင့်သာ ပြီးသောကြောင့် စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ဟူသော နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကို မဟောသင့် ဖြစ်ဘိသော်။

စက္ခာယတနေနာတိ အာဒိမာဟ။ ။(ပရိဟာရ)။ ။စက္ခာယတနေန စသည်ကို ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဟောသင့်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။တေန တေန သင်္ဂါဟကေန ယထာနိဒ္ဒါရိတံ ဓမ္မံ နိယမေတွာ ဒဿိတတ္တာ။ (ပရိဟာရအာဘောဂ)။ ။တုံ-တ္ထံ-ရင်း၊ ရှိတုံဒျှာင်း၊အခြေကြောင်း,အကျိုးပြန်မြဲ ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဒဿေတုံကို ဒဿိတတ္တာဟု အာဘောဂပြု။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စက္ခာယတန စသော သင်္ဂါဟကတရားဖြင့် စက္ခာယတနမှကြွင်းသော ရုပ်သတ္တဝီသ ဟု ဆိုအပ်သော သင်္ဂဟိတ တရားကိုမှတ်၍ ပြတော်မူသောကြောင့် ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ပရိဟာရဆရာ-သင်္ဂါဟကတရားဖြင့် သင်္ဂဟိတတရားကိုမှတ်၍ဟောပြကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် သိပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ဥဒ္ဒေသေပိ။ပ။ဝိညာယတီတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ဥဒ္ဒေသပါဠိတော်၌လည်း ရူပက္ခန္ဓာအစ အရဏအဆုံးရှိကုန်သောတရားတို့၌ သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက တရားတို့ကိုငဲ့၍ အသင်္ဂဟိတ သင်္ဂဟိတတရားတို့ကို ထုတ်ဖော်ဟောပြတော်မူသည်ဟု သိရသောကြောင့် သိသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤဥဒ္ဒေသေပိ ။ပ။ ဝိညာယတီဘိကား (အာဘောဂဟောတုဝါကျတည်း)။ ။အရှင်ပရိဟာရဆရာ—ဥဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌လည်း သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟကတရားကိုငဲ့၍ အသင်္ဂဟိတ သင်္ဂဟိတတရားကို ထုတ်တော်မူသည်ဟု အဘယ်ကြောင့် သိပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေသံပန ဝေ ဝိဓာနံ။ပ။မာတိကာ ပေက္ခတ္တာကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စက္ခာယတနံ သောတာယတနံ စသည်ဖြင့် အထူးကို ထုတ်ပြခြင်း မရှိကုန်သော သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ စောဒကဆရာဆိုသည် အတိုင်း မဖြစ်ခြင်းငှေ့ရင်း၊ နယမာတိကာသည် အဗ္ဘန္တရ မာတိကာနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း ဤအကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။

အသမ္ဘဝါနှင့် ဗာဟိရမာတိကာပေက္ခတ္တာ·ဟူသော ဟိတ်နှစ်ခုကို ဝိညာယတိ၌ နာနာဟိတ်စပ်။ ဤဟိတ်နှစ်ခုကား ပရိဟာရအာဘောဂဟောတု၏ ခေ႔တုတို့တည်း။ ။အသမ္ဘဝါတိစ အပေက္ခတ္တာတိစ ဝိညာယတီတိ သမ္ဗန္ဓော။မဓုဋီကာ။

အရှင် ပရိဟာရဆရာ—သင်္ဂါဟက တရားဖြင့် သင်္ဂဟိတ တရားကိုမှတ်၍ ဟောပြတော်မူသောကြောင့် စက္ခာယတနေန စသည်ကို ဟောသင့်၏ဟု ဆိုတော်မူ၏။ အလုံးစုံသောနယတို့၌ ဆရာဆိုသည်အတိုင်း မှတ်ခြင်းမရှိခဲ့သော် ဟောသင့်ပါသလောဟု စုဒ်ရှိရကား ယတ္ထဟိနှင့် ဋ္ဌတဝေဒသုစ ဟူသော နာနာဟေတု နှစ်ဝါကျကို မိန့်။ ၎င်းနှစ်ဝါကျကို စက္ခာယတနေနာတိ အာဒိမာဟ-ဟူသော ပရိဟာရ ပဋိညာဝါကျသို့စပ်။ [အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ]

မဓုဋီကာ၌ကား နယမာတိကာယ အတ္ထန္တရ မာတိကာ ပေက္ခတ္တာ၏ ဝိတ္ထာရ သို့မဟုတ် ဝိသေသဝါကျဟု မိန့်တော်မူ၏။ ။ဤကား စောဒက, စောဒကအာဘောဂ၊ ပရိဟာရ, ပရိဟာရအာဘောဂ လေးခုပါဝင်သော ကိစ္စာပိဝါကျကြီးတည်း။

၂၅—သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက တရားတို့ကိုပြခြင်း

တတ္ထ၊ ထိုစက္ခာယတနေန အစရှိသောပါဠိတော်၌။ စက္ခာယတနေန ။ပ။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဓာတုယာတိ၊ စက္ခာယတနေန။ပ။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗဓာတုယာ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ကတ္တုအတ္ထေ၊ ကတ္တားအနက်၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့်ပြသည်ကို။ ဝါ၊ ကရိုဏ်း ဝိဘတ်ဖြင့် ပြ၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အာယတန သင်္ဂဟေန ဓာတုသင်္ဂဟေနာတိ၊ သည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ကရဏ နိဒ္ဒေသော၊ကို။ဝါ၊ဟူ၍။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။တ္ထေစ၊ဤဒုတိယနယ၌လည်း။သင်္ဂါဟကေန၊ ရေတွက်တတ်သော။ ယေနယေန၊အကြင်ကြင် စက္ခာယတန စသည်သည်။ ခန္ဓာဒိ သင်္ဂဟေသု၊ ခန္ဓ စသော သင်္ဂဟတို့တွင်။ ဝါ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့တွင်။ တေန တေန၊ ထိုထိုသို့သော သင်္ဂဟဖြင့်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ရေတွက်အပ် မရေတွက်အပ်သော။ အညံ၊ စက္ခာယတန စသည်မှ တပါးသောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ တဒေဝ၊ ထိုထို စက္ခာယတန စသည်မှ တပါးသော တရားကိုသာလျှင်။ သင်္ဂါဟကာသင်္ဂါဟက ဘာဝေန၊ သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက တရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓဋံ၊ ထုတ်အပ်၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။**ဒဿေန္တော အာဟ**၊ ပြသည်ပုဒ်နောက်၊ တတ္ထဲ့ရောက်က၊ ဒဿန **ကရိုဏ်း**။ ။**အာဟ**၏ကံ၊ ဤနှစ်တန်ကို၊ **ကေန်တတ္ထစွဲမြဲ**-ဟူသော နိယံနှင့်အညီ နိယမေတွာ ဒဿေတုံ စက္ခာယတနေနာတိ အာဒိမာဟ-ဟူသော ဝါကျကို တတ္ထပုဒ်စွဲအပ်၏။ ။တံ တဒေဝါတိ စက္ခာယတနာဒိ ပဒမေဝ။ ။**မဓုဋီကာ**။ ။(အနုဋီကာနှင့် မတူညီချေ)။ ။တေန တေနာတိ ခန္ဓာဒိ သင်္ဂဟေန၊ **အနုဋီကာ**။ ။တ္ထေစ ။ပ။ ဥဒ္ဓဋံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲ။ တနည်း၊

ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်ကွဲရရှိကုန်သော ဒသာယတနာ သတ္တရသ ဓာတုယော ။ပ။ဥပါဒါတိဟု ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို ထုတ်ဖော် ဟောပြနည်းကို ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

၂၆—ဒုတိယနယ၌ မဟောသော တရားများ

ပန၊ ဒသာယတနာ သတ္တရသ ဓာတုယော စသည်ဖြင့် ဒုတိယနယ၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော တရားတို့၏ သံဝဏ္ဏနာမှတပါး မဖော်ပြအပ်ကုန်သော ပဉ္စက္ခန္ဓ ဓမ္မာယတန,ဓမ္မဓာတ် စသည်တို့၏ သံဝဏ္ဏနာကိုဆိုအံ့။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ရေတွက်အပ်သော။ အညော၊ ရူပက္ခန္ဓာမှတပါးသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်သည်။ (ထည့်) ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ခန္ဓာတူ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့်။သင်္ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော။ အညော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်မှတပါးသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောဧဝ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ စသည်သည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ စသည်ကို။ သင်္ဂါဟကော ဝါ၊ ခန္ဓာတူ။ ဝါ၊ ခန္ဓာ,အာယတနတူဖြင့် ရေတွက်သည် ၎င်း။ အသင်္ဂါဟကော ဝါ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်မတူခြင်းဖြင့် မရေတွက်သည် ၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နစဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတောတိ၊ ဟူ၍။ ယဋ္ဌ ဝစနံ၊ အကြင်ပါဠိတော်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဋ္ဌ ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ တသော၀၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏သာလျှင်။ ဝါ၊ကိုသာလျှင်။ တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်။သင်္ဂဟိတတံ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။

ပန၊မဟောအပ်သည်မှတပါး ဟောအပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ရူပက္ခန္ဓ ဘာဝေနဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓ ဝစနေနဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓသဒ္ဒါသည် ဟောအပ် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဂဟိတတံ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကာသိတော၊ ပြခဲ့ပြီ။ သောဧဝ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်။ တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်။ ယဒိ သင်္ဂယှေယျ၊ အကယ်၍ ရေတွက်သည်ဖြစ်အံ့။ဧဝံသတိ၊ဤသို့ရေတွက်သည်ရှိသော်။ သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ။ပ။ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာတိ အာဒိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ ။ပ။ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ စသောပါဠိတော်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောအပ်သည်။ ယသ္မာ၊ ငှာ။ သိယာ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နစဝုတ္တံ၊ ဟောလည်းမဟောခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည် ခန္ဓာတူ ရေတွက်အပ်သော မိမိမှတပါး

သောတရား မရှိသည်၏အဖြစ်၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်သာလျှင် ရူပက္ခန္ဓာကို သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မရှိသည်၏အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓော ဓေကန ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော-ဟူသော ပါဠိတော်ကိုလည်း ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင် ရူပက္ခန္ဓာသည် သင်္ဂဟိတပြုသည်ကိုရည်၍ မဟောသည်၏အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း၊ ရူပက္ခန္ဓ သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ယူအပ်သည်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူ၏ ဟူသော အနက်ကို ပြခဲ့ပြီးသည်၏အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင် ရူပက္ခန္ဓာသည် ·သင်္ဂဟိတပြုခဲ့သော် သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေးမွာ ။ပ။ သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ စသောပါဠိတော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ရာသည်၏အဖြစ်၊ ထိုပါဠိတော်ကိုလည်း မဟောခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်ခြောက်ခုတို့ကို ပြန်၍စပ်)စိတ္တံ စိတ်သည်။ စိတ္တေန၊နှင့်။ သမ္ပယုတ္တဥ္စ၊သမ္ပယုတ်သည်ရင်း။ဝိပ္ပယုတ္တဥ္စ၊ သည်၎င်း။ နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ဧဝံ၊ တူ။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ သင်္ဂဟိတောစ၊ရေတွက်အပ်သည်ရင်း။ အသင်္ဂဟိတောစ၊ ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည် တို့ကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။ သင်္ဂဟိတောစ၊ရင်း။ အသင်္ဂဟိတောစ၊ ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော ဧဝ၊ ထိုသင်္ဂါဟကဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ သည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုသင်္ဂဟိတဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ၏။ သဘာဂေါစ၊ ရင်း။ ဝိသဘာဂေါစ၊ ရင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထို့သို့ သဘာဂ, ဝိသဘာဂ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ သင်္ဂဟိတဿစ၊ ၏ရင်း။ အသင်္ဂဟိတဿစ၊ ၏ရင်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အဘယ်ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓ စသောပုဒ်တို့ကို ဤဒုတိယနယ၌ မဟောပါသနည်းဟု စုံ်ရှိရကား အဋ္ဌကထာ၌ပြဆိုတော်မူသော အကြောင်းမှတပါးသော အကြောင်းကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ရူပက္ခန္ဓေန စသော ပါဌ်ကို မိန့်။

ရူပက္ခန္ဓေန စသော ဟိတ်ခြောက်ခုကို တသ္မာသို့စပ်။ ဤတသ္မာကား ထိုဟိတ် ခြောက်ခုကိုဖွဲ့။

လိုရင်း ပဋိညာဝါကျကား ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓေန ။ပ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ တည်း။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့်ရင်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်ရင်း အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂါဟက စသည် မဖြစ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပက္ခန္ဓေန ပန။ပ။ နစဝုတ္တံကို မိန့်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- ရူပက္ခန္ဓာ စသည်သည် ရူပက္ခန္ဓာ စသည်နှင့် သဘာဂ ဝိသဘာဂဖြစ်ခဲ့သော် သင်္ဂါဟက စသည်ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား

နဟိ သောဝေ ။ပ။ ဝိသဘာဂေါစာတိကို မိန့်။ ။[အဝိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ]။ ။ ဤရူပက္ခန္ဓေနပန ခန္ဓသင်္ဂဟောနအာစ သဘာဂေါ ပ သဘာဂေါစာတိ အဆုံးရှိသော ပါဠိဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက ပဖြစ်ကြောင်းကိုရင်း၊ ထိုအတူ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်နှင့်ရင်း၊ အပေါင်းဖြစ်သော သမုဒါယ မှုတို့၏ အချင်းချင်း အားဖြင့်ရင်း သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မရှိကြောင်းကို ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

၂၇—အပေါင်းသည် အစိတ်နှင့်ရင်း၊ အစိတ်သည် အပေါင်းနှင့်ရင်း သင်္ဂါဟက စသည်မဖြစ်

တေနေဝ၊ ထိုသို့ သဘာဂ ဝိသဘာဂ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ကေဒသာ၊အစိတ်တို့သည်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်းကို။ သင်္ဂါဟကောစ၊ရေတွက်သည်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ မရေတွက်သည်ရင်း။ နဟောန္တိဝိယ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းသည်။ ကေဒေသာနံ၊ အစိတ်တို့ကို။ သင်္ဂါဟကောစ၊ ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယထာ၊ ဥဒါဟရဏ် အဘယ်နည်းဟူမူ။ ရူပက္ခန္ဓော၊သည်။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ စက္ခာယတန စသည်တို့ကိုရင်း။ ဓမ္မာယတနံ၊ သည်။ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ၊တို့ကိုရင်း။သရဏာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့ကိုရင်း။ သင်္ဂါဟကောစ၊ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ ရင်း။နဟောန္တိယထာ၊မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ သမုဒါယန္တော ဂဓာနံ၊ အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ခြင်းကြောင့်။ (ဟေတုမန္တ) ဝါ၊ အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်ကုန်သော။ ကေဒေသာနံ၊ အစိတ်တို့၏။ ဝါ၊ အစိတ်တို့ကို။ ယေန ဝိဘာဂေန၊ အကြင်ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်။ တေ၊ ထိုအစိတ်တို့သည်။ သမုဒါယဿစ၊ အပေါင်း၏ရင်း။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းသည်။ တေသဥ္စ၊ ထိုအစိတ်တို့၏ရင်း။ သဘာဂေါစ၊ သည်ရင်း။ ဝိသဘာဂေါစ၊ သည်ရင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော ဝိဘာဂေါ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဒေသာ၊ တို့သည်။ သမုဒါယဿ၊ ကို။ သင်္ဂါဟကောစ၊သည်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ သည်ရင်း။ နဟောန္တိဝိယ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သမုဒါယော၊သည်။ ကေဒေသာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂါဟကောစ၊ ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ သည်ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဂဏ္ဌိ။ ။အပေါင်းသည် အပေါင်းနှင့် သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မဖြစ်သည်သာ မဟုတ်သေး၊ အစိတ်သည် အပေါင်းနှင့်ရင်း၊ အပေါင်း သည်လည်း အစိတ်နှင့်ရင်း သင်္ဂါဟက စသည်မဖြစ်ဟု ပြတော်မူလိုရကား တေနေဝ ကေဒေသာ ဝိယ စသောပါဠိကို မိန့်။ ။သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မဖြစ်သည်ကို ဥဒါဟရဏ်

ထုတ်ပြတော်မူလိုရကား၊ ယထာရူပက္ခန္ဓော စသည်ကို မိန့်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ· အပေါင်းနှင့် အစိတ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂဟက စသည် မဖြစ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သမုဒါယန္တောဂဓာနံဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အပေါင်း၌ အတွင်းဝင်သောကြောင့် ထိုအပေါင်း၌ အတွင်းဝင်သောအစိတ်နှင့် အပေါင်းကိုရင်း၊ အပေါင်းနှင့် အစိတ်ကိုရင်း သဘာဂ ဝိသဘာဂဖြစ်အောင် မဝေဘန်နိုင်သောကြောင့် သင်္ဂဟက စသည် မဖြစ်ဟု မိန့်ဘိသော်။

၂၈—သမုဒါယနှင့် ကေဒေသ သဘာဂ,ဝိသဘာဂတရားတို့၏ သင်္ဂဟက စသည် မဖြစ်

တထာ၊ တူ။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းသည်။ ကေဒေသ သဘာဂ ဝိသဘာဂါနံ၊ အပေါင်း၏ အစိတ် ဖြစ်ကုန်သော သဘာဂ ဝိသဘာဂ တရား တို့ကို။ သင်္ဂါဟကောစ၊ သည်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ သည်ရင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ယထာ၊ ဥဒါဟရုဏ် အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ဓမ္မာယတနံ၊ သည်။ သုခုမရူပ သဘာဂဿစ၊ သုခုမရုပ်နှင့် သဘာဂလည်း ဖြစ်သော။ ဝေဒနာဒိ ဝိသဘာဂဿစ၊ ဝေဒနာ စသည်တို့နှင့် ဝိသဘာဂလည်း ဖြစ်သော။ရူပက္ခန္ဓေကဒေသဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော သြဠာရိကရုပ်ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက် ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂါဟကဉ္စ၊ သည်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကဉ္စ၊ သည်ရင်း။ နဟောတိ ယထာစ၊ မဖြစ် သကဲ့သို့ရင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ရူပါရူပ ဇီဝိတ သဘာဂ ဝိသဘာဂဿစ၊ ရုပ် ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတ တို့နှင့် သဘာဂ ဝိသဘာဂလည်း ဖြစ်သော။ ရူပက္ခန္ဓေက ဒေသဿစ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်လည်း ဖြစ်သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေကဒေသဿစ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်လည်းဖြစ်သော။ ဇီဝိတ ဝဇ္ဇဿ၊ ရုပ် ဇီဝိတသည် ကြဉ်အပ်သော ရုပ်သတ္တဝိသ, နာမ် ဇီဝိတသည် ကြဉ်အပ်သော စေတသိက် ကေပညာသကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေနေဝ၊ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။သင်္ဂါဟကဉ္စ၊ရင်း။အသင်္ဂါဟ ကဉ္စ၊ ရင်း။ နဟောတိယထာစ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့ ရင်းတည်း။ ကေဒေသ သဘာဂံ၊ အစိတ်နှင့် သဘာဂဖြစ်ခြင်းသည်။ သမုဒါယ သဘာဂံ၊ အပေါင်းနှင့် သဘာဂ ဖြစ်သည်။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ကေဒေသ ဝိသဘာဂံ၊ အစိတ်နှင့် ဝိသဘာဂ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သမုဒါယ ဝိသဘာဂံ၊ အပေါင်းနှင့် ဝိသဘာဂ ဖြစ် သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇီဝိတ ဝဇ္ဇဿ၊ ကို။ ခန္ဓ သင်္ဂဟေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂါဟကဿစ၊ ၏ရင်း၊ အသင်္ဂါ ဟကဿစ၊ ၏ရင်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အစိတ်သည် အပေါင်းကိုရင်း၊ အပေါင်းသည် အစိတ်ကိုရင်း သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုသည်ကို ပြပြီး၍၊ ယခုအခါ အပေါင်းသည် ထို

အပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော သဘာဂ ဝိသဘာဂ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကို သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုသည်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တထာ နသမုဒါယော စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။တထာ နသမုဒါယော ။ပ။ အသင်္ဂါဟကောစ-ကား(ပဋိညာ)ယထာ စမ္မာယတနံ။ပ။ခန္ဓသင်္ဂဟေနေဝ ကား(ဉဒါဟရဏ) နဟိ ကေဒေသ သဘာဂံ ။ပ။ဝိသဘာဂန္တိ ကား (ဟေတု) အစိတ်သုံးပါး ရှိသော ဝါကျတည်း။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော တေနေဝ ကေဒေသာဝိယ ။ပ။ ဝိသဘာဂေါစ သိယာဟိ-ဟူသော ဝါကျသည်လည်း ထိုအတူ အစိတ်သုံးပါးရှိသော ဝါကျဖြစ်၏။

ယထာ စမ္မာယတနံ ။ပ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဓမ္မာယတန၌ အကျုံးဝင်သော သုခုမရုပ်နှင့် ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဩဠာရိက ရုပ်တို့သည်ကား သဘာဂဖြစ်သည်။ ဓမ္မာယတနဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဝေဒနာ စသည်နှင့် ဩဠာရိကရုပ်တို့ကား ဝိသဘာဂဖြစ်သည်။ အပေါင်း ဖြစ်သော ဓမ္မာယတန သည် မိမိ၏အစိတ်နှင့် သဘာဂ ဝိသဘာဂဖြစ်သော ဩဠာရိက ရုပ်ကို သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုဟု ပြတော်မူ၏။

ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ပ။ခန္ဓသင်္ဂဟေနေဝ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ နာမ် ဇီဝိတနှင့် ရုပ်ဇီဝိတ ကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝိသသည် ဝိသဘာဂဖြစ်၍ ရုပ်ဇီဝိတနှင့်ကား သဘာဂ ဖြစ်သည်။ ထိုအတူ ရုပ်ဇီဝိတနှင့် နာမ် ဇီဝိတကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသသည် ဝိသဘာဂဖြစ်၍ နာမ်ဇီဝိတနှင့်ကား သဘာဂဖြစ်သည်။ ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ် ဇီဝိတတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေသည် အစိတ်အားဖြင့် သဘာဂ ဝိသဘာဂ ဖြစ်သော ဇီဝိတကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝိသ၊ စေတသိက် ကေပညာသကို သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုဟု ပြတော်မူသည်။

အရှင်ဋီကာဆရာ- သမုဒါယတရားသည် ကေဒေသ သဘာဂ ဝိသဘာဂ တရားတို့ကို အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ ကေဒေသ သဘာဂံ ။ပ။ ဝိသဘာဂန္တိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အစိတ်၏သဘာဂသည် အပေါင်း၏ သဘာဂမဟုတ်၊ ထိုအတူ အစိတ်၏ ဝိသဘာဂ သည် အပေါင်း၏ ဝိသဘာဂ မဟုတ်သောကြောင့် သမုဒါယသည် ကေဒေသ သဘာဂ ဝိသဘာဂတရားတို့ကို သင်္ဂါဟက စသည် မပြု ဖြစ်ဘိသော်။

၂၉—အသင်္ဂါဟက မရှိသည်ကို ပြခြင်း

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓာကို ရူပက္ခန္ဓာသည် သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ မပြုသည်၏အဖြစ်၊ကေဒေသသည် သမုဒါယကိုရင်း၊သမုဒါယသည် ကေဒေသတို့ကိုရင်း

သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မပြုသည်၏အဖြစ်၊ သမုဒါယသည် ကေဒေသ သဘာဂ ဝိသဘာဂတို့ကို သင်္ဂဟက အသင်္ဂါဟက မပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဖိုလ်သုံးခုကိုစွဲ) အတ္တတော၊ မိမိမှ။ အညဿစ၊ တပါးသောတရားကိုရင်း။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အန္တောဂဓတော၊ အတွင်းဝင်သောတရားမှ။ အညဿစ၊ ကိုရင်း။ အတ္တေကဒေသ သဘာဂတော၊ မိမိ၏ ကေဒေသ သဘာဂမှ။ အညဿစ၊ ကိုရင်း။ အသင်္ဂါဟကတ္တေ၊ မရေတွက်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပို၊ ရှိသော်လည်း။ ယေန၊ အကြင် ရေတွက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတဿ၊ ရေတွက်အပ်သောတရားကို။ အသင်္ဂါဟကာ၊ မရေတွက်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တံ သင်္ဂါဟကတ္တမေဝ၊ ထိုရေတွက်သည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော ဝေ၊ သင်္ဂါဟကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော ပဋ္ဌက္ခန္ဓ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတု စသောတရားတို့ကို။ အဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝါ၊ ဟောတော် မမူသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧတ္ထ။ ။တသ္မာ၌ ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓေန။ပ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ-ဟူသော ဖလဝါကျ။ ကေဒေသာဝိယ။ပ။ အသင်္ဂါဟကောစ-ဟူသော ဖလဝါကျ။ တထာ နသမုဒါယော။ပ။အသင်္ဂါဟကောစ-ဟူသော(ဖလဝါကျသုံးခုကိုစွဲ)။ ။အတ္တတော အညဿဖြင့် ပဌမဖလဝါကျ၌ ပြအပ်သောတရားတို့ကို ပြတော်မူသည်။ အတ္တနိ အန္တောဂဓတော အညဿဖြင့် ကေဒေသာဝိယ သမုဒါယဿ။ပ။အသင်္ဂါဟကောစ ဟူသော ဒုတိယဖလဝါကျ၌ ပြအပ်ကုန်သောတရားတို့ကို ပြတော်မူ၏။ အတ္တေက ဒေသ သဘာဂတောစ အညဿဖြင့် တထာ နသမုဒါယော ကေဒေသ သဘာဂ ဝိသဘာဂါနံ သင်္ဂါဟကော အသင်္ဂါဟကောစ-ဟူသော တတိယ ဖလဝါကျ၌ ပြအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို ပြတော်မူသည်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- သင်္ဂါဟက အဖြစ် မရှိသည်ကား သင့်တန်စေ၊ အသင်္ဂါဟက၏အဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့် ပယ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တသ္မာ သတိပိ-စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။သတိပိသာ၊ ရှိလရာ၊ စောဒနာရှေးရှိမြဲ- ဟူသော နိယံနှင့်အညီ၊ သတိပိဟု ရှိသောကြောင့် စောဒက, စောဒကအာဘောဂ၊ ပရိဟာရ, ပရိဟာရအာဘောဂ လေးခုကို ထုတ် အပ်၏။ ထိုလေးခုတို့တွင် ပရိဟာရ မရှိသောကြောင့် ပရိဟာရကိုထည့်အပ်၏။ ။ တွေစ သင်္ဂါဟကတ္တံ တာဝ မာဟောတု၊ အသင်္ဂါဟကတ္တံပန ကသ္မာ ပဋိက္ခိပိယ တီတိ? စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ တသ္မာတိ အာဒိ-ဟူသော အနုဋီကာနှင့်အညီ သင်္ဂါဟကတ္တမေဝ တေသံ နတ္ထိ ယေန သင်္ဂဟိတဿ အသင်္ဂါဟကာ သိယုံ တသ္မာ အသင်္ဂါဟကတ္တံ နတ္ထိ-ဟု ဋီကာ၌ ပရိဟာရကို ထည့်အပ်၏။

အသင်္ဂါဟကတ္တံ အတ္ထိ၊ (စောဒက)။ ။ကသ္မာ၊ အတ္တတော အတ္တနိ အန္တောဂဓတော အတ္တေကဒေသ သဘာဂတောစ အညဿ အသင်္ဂါဟကဘာဝ

တော၊ (စောဒက အာဘောဂ)။ ။သတိပိ အသင်္ဂါဟကတ္တေ အသင်္ဂါဟကတ္တံ နတ္ထိ။ (ပရိဟာရ)။ ။သင်္ဂါဟကတ္တမေဝ တေသံ ယသ္မာ နတ္ထိ ယေန သင်္ဂဟိတသာ အသင်္ဂါဟကာ သိယုံ။တသ္မာ၊(ပရိဟာရအာဘောဂ)။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ- ဟူသောပါဠိတော်၌ စက္ခာယတနနှင့် ခန္ဓာတူ ရေတွက်အပ်သော စက္ခာယတနကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝီသကို စက္ခာယတနနှင့် အာယတနတူ ဓာတ်တူပြု၍ မရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရေတွက်သော သင်္ဂါဟကသည် ရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ ခန္ဓာတူဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သင်္ဂဟိတတရားကို အာယတနတူဖြင့်၎င်း၊ ဓာတ်တူဖြင့်၎င်း မရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရေတွက်သော သင်္ဂါဟက၏ မရှိသောကြောင့် အသင်္ဂါဟကသည် မရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက မဖြစ်သည်တို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ နိဂုံးအုပ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ဣတိ သင်္ဂါဟကတ္တာ ဘာဝတောဝေ ဝေဠုပါနံ အဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ကို မိန့်တော်မူသတည်း။ ။အတ္တတော အညဿ အတ္တနိ အန္တောဂဓတော အညဿ အတ္တေက ဒေသ သဘာဂတော အညဿ သတိပိ အသင်္ဂါဟကတ္တေတိ ယောဇနာ။ တံပနေတံ ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော အသင်္ဂဟိတောစ နဟောတီတိ အာဒိနာ ဝုတ္တေ တယော ပကာရေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။အနုဋီကာ။ ဣတိတိ နိဂမန ဝစနံ။ ။ မဓုဋီကာ။

၃၀—ပဌမနယနှင့် ဒုတိယနယတို့၏အထူး

ဓမ္မာယတနံ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတန္တိစ၊ ဓမ္မာယတနံ ။ပ။ သင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍၎င်း။ စက္ခာယတနဥ္စ သောတာယတနဥ္စ ကေန ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတန္တိစ၊ စက္ခာယတနဥ္စ ။ ပ။ သင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍၎င်း။ ယံပန ဝစနံ၊ အကြင်ပါဠိတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ထိုဓမ္မာယတနံ အစရှိသောပါဠိတော်ဖြင့်။ ကေဒေသာနံ၊ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ သမုဒါယ သင်္ဂါဟကတ္တဥ္စ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ဓမ္မာယတနကို ရေတွက်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဝါ၊ သည်။ ကေဒေသ သင်္ဂါဟကဥ္စ၊ အစိတ်ဖြစ်သော စက္ခာယတန စသည်ကို ရေတွက်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ နဒဿေတိ၊ ဟောပြတော်မမူ။ ပန၊ မဟောပြသည်မှတပါး ဟောပြသည်ကိုဆိုအံ့။ စတုက္ခန္ဓ ဂဏနေ ဘေဒေဟိ၊ ခန္ဓာလေးပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းအပြားတို့ဖြင့်။ ဓမ္မာယတနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဏေတဗ္ဗာဂဏေတဗ္ဗဘာဝေန၊ ရေတွက်အပ်, မရေတွက်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ ပဥ္စဓာ၊ ငါးပါး အပြားဖြင့်။ ဘိန္နတဥ္စ၊ ပြားသည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊စက္ခာယတန စသည်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ကေက္ခန္ဓ ဂဏနေန၊ခန္ဓာတပါးဖြင့် ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗတာယ၊

ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဝိဓတဉ္စ၊ တပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သင်္ဂါဟကာ သင်္ဂါဟက နိရပေက္ခာနံ၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တား, မရေတွက်တတ်သောကတ္တားကို မငဲ့ကုန်သော။ ဝါ၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တား, မရေတွက်တတ်သောကတ္တား မရှုကုန်သော။ ဂဏေတဗ္ဗာဂဏေတဗ္ဗာနံ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သောတရား, မရေတွက်အပ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ တံတံ ဂဏနနယံ၊ ထိုထိုရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ ဂဏန ဒဿန မတ္တမေဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကို ပြခြင်းမျှသည်သာလျှင်။ (နသင်္ဂါဟကာသင်္ဂါဟက ဒဿနံ-ဟု နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဖေါ်) ပဌမနယော၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ။ ကမ္မကရဏ သဗ္ဗာဝေါ၊ ကံ-ကရိုဏ်းမျှ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ ပဌမနယမှတပါး ဒုတိယ-စသော နယတို့ကိုဆိုအံ့။ ဒုတိယာဒယော၊ ဒုတိယ စသောနယတို့သည်။ သင်္ဂါဟကာ သင်္ဂါဟကေဟိ၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တား, မရေတွက်တတ်သောကတ္တားတို့သည်။ သင်္ဂဟိတာ သင်္ဂဟိတာနံ၊ ရေတွက် အပ်သောတရား, မရေတွက်အပ်သော တရားတို့ကို။ အဂဏနာဒိ ဒဿနာနိ၊ မရေတွက်ခြင်း စသည်ကို ပြခြင်းတို့သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ။ ကတ္တုကရဏ ကမ္မတ္တယ သဗ္ဗာဝေါ၊ ကတ္တား, ကရိုဏ်း, ကံ သုံးခု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ထိုသို့ ပဌမနယသည် ဂဏနဒဿန မတ္တသာ အဖြစ်၊ ဒုတိယနယ စသည်တို့သည် အဂဏနာဒိ ဒဿနတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ ဝုတ္တော၊ သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်) တထာ၊ တူ။ ပဌမနယေ၌။ တထာတထာ။ ထိုထို ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသောအပြားဖြင့်။ ဂဏေတဗ္ဗာ ဂဏေတဗ္ဗာဘာဝသင်္ခါတော၊ ရေတွက်အပ်သောအဖြစ်, မရေတွက်အပ်သောအဖြစ် ဟု ဆိုအပ်သော။ တံတံ ခန္ဓာဒိ ဘာဝါဘာဝေါ၊ ထိုထို ခန္ဓာ စသည်တို့၏ ရှိမရှိ ခြင်းသည်။ သဘာဂ ဝိသဘာဂတာ၊ သဘာဂ ဝိသဘာဂမည်၏။ ဒုတိယာဒီသု၊ ဒုတိယနယ စသည်တို့၌။ ဝါ၊ ဒုတိယနယ, တတိယနယ, စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယတို့၌။ ယထာနိဒ္ဒါရိတ ဓမ္မဒဿနေ၊ ယေဓမ္မာ တေဓမ္မာ ဟု ထုတ်အပ်သော တရားတို့ကို ပြရာ၌။ သင်္ဂါဟက သင်္ဂဟေတဗ္ဗာနံ၊ စက္ခာယတန စသော သင်္ဂါဟကတရား, သောတာယတန စသော သင်္ဂဟေတဗ္ဗတရားတို့၏။ သမာနက္ခန္ဓာဒိဘာဝေါ၊ခန္ဓာတူခြင်း အစရှိသောအဖြစ်သည်။ သဘာဂဘာ၊ သဘာဂမည်၏။ တဒဘာဝေါစ၊ ထိုခန္ဓာ စသည်တို့၏ မတူခြင်းသည်လည်း။ ဝိသဘာဂတာ၊ ဝိသဘာဂမည်၏။ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာသု၊တို့၌။တံတံ ခန္ဓာဒိဘာဝါဘာဝေါ ဝေ၊ထိုထို ခန္ဓာ စသည်တို့၏ တူသောအဖြစ် မတူသောအဖြစ်သည်သာလျှင်။ သဘာဂ ဝိသဘာဂတာ၊သဘာဂ ဝိသဘာဂမည်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဘေဒေါ၊ ထိုပဌမနယ ဒုတိယနယ စသည်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အစိတ်သည် အပေါင်းကိုရင်း၊အပေါင်းသည် အစိတ်ကိုရင်း၊သင်္ဂဟာက အသင်္ဂဟာက မပြုဟု အဘယ်ကြောင့် မိန့်အပ်ပါသနည်း၊ ဓမ္မာယတနံ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေတွာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတံ-စသော ပါဠိတော်တို့၌ အစိတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာလေးပါးသည် အပေါင်းဖြစ်သော ဓမ္မာယတန ကိုရင်း၊ စက္ခာယတနဥ္စ သောတာယတနဥ္စ ဧကေန ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတံ-စသော ပါဠိတော်တို့၌ အပေါင်းဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာသည် အစိတ်ဖြစ်သော စက္ခာယတန, သောတာယတနတို့ကိုရင်း၊ သင်္ဂဟာက အသင်္ဂဟာကပြုသည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား ယံပန ဓမ္မာယတနံ-စသော ပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဓမ္မာ ယတနံ အသင်္ခတံ အစရှိသောပါဠိတော်, စက္ခာယတနဥ္စ သောတာယတနဥ္စ- အစ ရှိသော ပါဠိတော်တို့ဖြင့် အစိတ်တို့သည် အပေါင်းကိုရင်း၊ အပေါင်းသည် အစိတ် တို့ကိုရင်း သင်္ဂဟာကပြုသည်ကို ပြတော်မမူ။ ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ-ဟူကုန်သော ခန္ဓာလေးပါးတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတပါးဖြင့် မရေတွက်သည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိသည်ကို ရင်း၊ စက္ခာယတန စသည်တို့၏ ရူပက္ခန္ဓာတပါးဖြင့် ရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် တပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း ဟောပြတော်မူသောကြောင့် မိန့်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

အရှင်ဋီကာဆရာ · စတူဟိ ခန္ဓေဟိဟူ၍ရင်း၊ ဧကေန ခန္ဓေနဟူ၍ရင်း သာမညအားဖြင့် ကရိုဏ်းဝိဘတ်ကို ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် သင်္ဂဟာကကို ပြတော်မမူဟု အဘယ်ကြောင့် ဝိသေသကို မိန့်အပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟာကာ သင်္ဂဟာက နိရပေက္ခာနံ-စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေန ဧကာဒသာဟာယတနေဟိ ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတော-စသော ပဌမနယပါဠိတော်၌ ရူပက္ခန္ဓော ဟူသော ကံပုဒ်၊ ဧကေန ခန္ဓေန ။ပ။ ဓာတူဟိ ဟူကုန်သော ကရိုဏ်းပုဒ်တို့သာ ရှိသောကြောင့် သင်္ဂဟာ အသင်္ဂဟာက ပြုတတ်ကုန်သော ကတ္တားပုဒ် မရှိကြကုန်သော ရူပက္ခန္ဓော-ဟူသော ကံပုဒ်၏ အရဖြစ်ကုန်သော ဂဏေတဗ္ဗ အဂဏေတဗ္ဗ တရားတို့ကို ခန္ဓာ,အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းမျှကိုသာ ပြကုန်၏။ သင်္ဂဟာက အသင်္ဂဟာကကို မပြ သောကြောင့်ရင်း၊ စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ စသော ဒုတိယနယပါဠိတော်၌ ကတ္တား, ကံ, ကရိုဏ်းသုံးခု ရှိသောကြောင့် ကတ္တားပုဒ်၏ အရဖြစ်ကုန်သော သင်္ဂဟာက အသင်္ဂဟာက ဖြစ်ကုန်သော စက္ခာယတန စသည် တို့သည် ယေဓမ္မာဟူသော ကံပုဒ်၏ အရဖြစ်ကုန်သော သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ တရား တို့ကို ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် မရေတွက်ခြင်း, ရေတွက်ခြင်းကို ပြကုန်၏။ သင်္ဂဟာက အသင်္ဂဟာကကို မပြခြင်းကြောင့်ရင်း၊အစိတ်သည် အပေါင်းကိုရင်း၊အပေါင်းသည်

အစိတ်ကိုင်း သင်္ဂါဟကမပြု။ ဂဏောတဗ္ဗ အဂဏောတဗ္ဗ အဖြစ်အားဖြင့် ငါးပါး တပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသောကြောင့် သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဝါကျကိုရှင်းပြအံ့၊ သင်္ဂါဟကတ္တမေဝ ဧတေသံ နတ္ထိ ယေန။ပ။ သိယုံကား (ပဋိညာ) ယံပန ဓမ္မာယတနံ ။ပ။ ကေဝိဓာတုဒ္ဒ ဒဿေတိ-ကား (ဟေတု) သင်္ဂါ ဟကာ သင်္ဂါဟက နိရပေက္ခာနံ ။ပ။ ကတ္တုကံရဏ ကမ္မတ္တယ သဗ္ဗာဝါတို့ကား (ဟေတု၏ ဟေတု)တို့တည်း။ ဤနည်းကား ကသ္မာပန ကေဒေသာ သမုဒါယဿ သမုဒါယော ကေဒေသာနံ သင်္ဂါဟကော အသင်္ဂါဟကော စ နဟောတီတိ ဝုတ္တံ-စသည်ဖြင့် မိန့်ပြတော်မူအပ်သော မဋ္ဌီကာ၏ အလိုတော်တည်း။ ။တနည်း သော်ကား၊ရူပက္ခန္ဓော ရူပက္ခန္ဓေန-စသည်ဖြင့် သင်္ဂါဟက စသည်ပြုသည် မပြုသည်-စသော သုံးမျိုးတို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ မွေ့ာယတနံ အသင်္ခတံ-စသော ပါဠိတော်, စက္ခာယတနဥ္စ သောတာယတနဥ္စ စသော ပါဠိတော်တို့၌ သိအပ်သော အနက်, အဓိပ္ပါယ်ကို ဗျတိရေက အန္တယအားဖြင့် ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ယံပန ဓမ္မာယတနံ-စသော ပါဌ်ကို မိန့်။ ။ယံပန ဓမ္မာယတနံ၌ ပန-ကို ပက္ခန္တရ ဇောတကနိပါတ်ပြု၍ ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့ဟု အနက်ယောဇနာ။ ။ယံပန ဓမ္မာယတနံ ။ပ။ ကေဒေသ သင်္ဂါဟကတ္တံ ဒဿေတိဖြင့် ဗျတိရေကအားဖြင့် ပြတော်မူ၏။ စတုက္ခန္ဓ ဂဏန ။ပ။ ဒဿေတိဖြင့် အန္တယအားဖြင့် ပြတော်မူ၏။ ။ [အကြွင်းကိုကား သိသင့်ပြီ။]

၃၁—သမုဒယသစ္စာ, သုခိန္ဒြေ စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ မဟောခြင်း

ပန၊ ရူပက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတ်တို့ကို မထုတ်ပြခြင်း၏အကြောင်းမှ တပါး သမုဒယသစ္စာ သုခိန္ဒြေ-စသည်တို့ကို မထုတ်ပြခြင်း၏ အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ သမုဒယသစ္စ သုခိန္ဒြိယာဒိ သဒိသာနိ၊ သမုဒယသစ္စာ သုခိန္ဒြေ-စသည်တို့နှင့် တူကုန်သော တရားတို့ကို။ (နဥဒ္ဓဋာနိသို့စပ်) ဧဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ သုခိန္ဒြေ-စသည် တို့နှင့် တူကုန်သောတရားတို့သည်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗမေဝ၊ ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက် အပ်သော တရားသည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သင်္ဂဟိတံ၊ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက် အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ (ထည့်) အသင်္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သောတရားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ခန္ဓာဖြင့်သာ ရေတွက်အပ်သည်ဖြစ်၍ အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက် အပ်သောတရား မရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော၊ အသင်္ဂါဟက် အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဥဒ္ဓဋာနိ၊ ထုတ်တော်မမူကုန်။ ဒုက္ခသစ္စ သဒိသာနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာနှင့်တူသော တရားတို့ကို။ (နဥဒ္ဓဋာနိသို့စပ်) ဝိသဘာဂ သမုဒါယ

ဘူတေဟိ၊ သဘောမတူသော တရားတို့၏ အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကက္ခန္ဓေဟိ၊ များစွာသော ခန္ဓာရှိကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာနှင့် တူသော တရားတို့သည်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗဥ္စ၊ ရေတွက်အပ်သောတရားသည်ရင်း။ ဣတရေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗဥ္စ၊ မရေတွက်သောတရားသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ဂါဟကတ္တာ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော၊ သင်္ဂါဟက, အသင်္ဂါဟက၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်။ ဇေ၊ သို့။ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ၊ သင်္ဂါဟကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ၊ အသင်္ဂါဟကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥဘယာဘာဝတောစ၊ သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟကနှစ်ပါး၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ယထာဝုတ္တ သဒိသာနိ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့နှင့် တူကုန်သောတရားတို့ကို။ အနုဒ္ဓရိတွာ၊ မထုတ်မူ၍။ သင်္ဂါဟကတ္တာ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော၊ သင်္ဂါဟက အသင်္ဂါဟက အဖြစ်ရှိခြင်းကြောင့်။ စက္ခာယတနာဒီနေဝ၊ စက္ခာယတန စသော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ထုတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၃၂—ပါဠိတော်,အဋ္ဌကထာတို့၌ အနက်ယောဇနာတော်မူခြင်း

တတ္ထ၊ ထို ဒုတိယနယ၌။ စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာတိ ဧတ္ထ၊ စက္ခာယတနေန ။ပ။ သင်္ဂဟိတာ-ဟူသော ပါဠိတော်၌။ စက္ခာယတန ဝဇ္ဇာ၊ စက္ခာယတနသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်သတ္တဝီသ တရားတို့ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ နိ၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ အလုံးစုံသော ရူပက္ခန္ဓာကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်။ ကေဒေသော၊ အစိတ်ဖြစ်သော စက္ခာယတန စသည်သည်။ သမုဒါယ သင်္ဂါဟကော၊ အပေါင်းဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်ကို ရေတွက်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြခဲ့ပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကို။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်။ (ပြန်၍စပ်) ပန၊ ပါဠိတော်၌ အနက်မှတပါး အဋ္ဌကထာ၌ အနက်ကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ခန္ဓပဒေနာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ခန္ဓပဒ သင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာပုဒ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သော ကရိုဏ်း အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သင်္ဂါဟကေန၊ ရေတွက်တတ်သော။ ခန္ဓပဒေန၊ ခန္ဓာဟူသောပုဒ်သည်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သောကတ္တားအနက်ကို။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်။ ပန၊ ကရိုဏ်းပုဒ်မှတပါး ကတ္တားပုဒ်ကိုဆိုအံ့။ ကေနစိ သင်္ဂါဟကေနာတိ ဣဒံ၊ ကေနစိ သင်္ဂါဟကေန-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။

ဝါ၊ ထည့်၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တံပန ရူပက္ခန္ဓာဒီသု နယဋ္ဌတိတိ ဧတ္ထ၊ တံပန ရူပက္ခန္ဓာဒီသု နယဋ္ဌတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌။ တံဝိသဇ္ဇနံ၊ ထိုအဖြေသည်။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ သင်္ဂဟကေသု၊ ရေတွက်တတ်ကုန်သော ကတ္တားပုဒ်တို့၌။ နယဋ္ဌတိ၊ မသင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ၊ ၊ ။အဋ္ဌကထာယံပန ခန္ဓပဒေနာတိ ။ပ။ အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဣမသ္မိံဝိ ဝါရေ ယံခန္ဓပဒေန သင်္ဂဟိတံ ဟုတွာ-စသော အဋ္ဌကထာ ပါဌ်ကို ဣမသ္မိံဝိ ဝါရေ ကေနစိ ယံခန္ဓပဒေန သင်္ဂဟိတံ ဟုတွာ-ဟု ကေနစိ-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို ထည့်ပြီးလျှင်။ ။ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဣမသ္မိံ ဝါရေ၊ ဤဒုတိယနယဝါရ၌။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသောတရားသည်။ ယံ၊ အကြင်တရားကို။ ခန္ဓ ပဒေန၊ ခန္ဓာပုဒ်ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဟုအနက်ယောဇနာ နည်းကို ပြတော်မူ၏။

၃၃—စက္ခာယတန စသည်တို့ကို ထုတ်သင့်မထုတ်သင့်ကို မေးဖြေတော်မူခြင်း

ရူပက္ခန္ဓေနယိ။ ပ။ သင်္ဂဟိတာတိ ဧတေန နယေန၊ ရူပက္ခန္ဓေနယိ ။ပ။ သင်္ဂဟိတာ ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်အပ်သောနည်းဖြင့်။ စက္ခာယတနေန၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓေ ဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ သောတ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာကိုလည်း။ အဗျာကတဒသယိ၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆယ့်တခုကုန်သော။ အာယတန ဓာတူဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာနာမ၊ မရေ တွက်အပ်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဝေ ဣတိဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ စက္ခာယတနာဒီနိပိ၊ စက္ခာယတန စသောတရားတို့ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤဒုတိယနယ၌။ နဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဝါ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ ကဲ့သို့ မဟောပြသင့်ကုန်။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိစေ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ အညမတ္တ နိဝါရဏံ၊ အညသဒ္ဒါမျှဖြင့် မြစ်ခြင်းသည်။ ဧ သဒ္ဒဿ၊ ဧဝ သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်ကား။ (ထည့်) န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သင်္ဂါဟကတော၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တားမှ။ အညနိဝါ ရဏံ၊ တပါးကို မြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ တပါးကို အညသဒ္ဒါဖြင့် မြစ်ခြင်းသည်။ ဧဝ သဒ္ဒဿ၊၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောစာတိ အာဒိစ၊ သောစ အစရှိသောသဒ္ဒါသည်လည်း။ နိရပေက္ခ ဝစနံ၊ ကတ္တားပုဒ်ကို မငဲ့သောသဒ္ဒါသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထခေါ၊ စင်စစ် သော်ကား။ သင်္ဂါဟကာပေက္ခံ၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တားပုဒ်ကို ငဲ့သောသဒ္ဒါ

သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝေဿဒ္ဓါ၏အနက်သည် ကတ္တားမှတပါးကို ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၊ သော၀ အစရှိသော သဒ္ဒါသည်လည်း ကတ္တားကိုငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ နဒပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ (ပြန်ရှုစပ်)

ကထံ နဒပဇ္ဇတိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ မရောက်သနည်းဟူမူ။ ရူပက္ခန္ဓေနဟိ ရူပက္ခန္ဓော၀ သင်္ဂဟိတောဘိ တွေ၊ ၌။ စက္ခာယတနေန၊ သည်။ ယံ၊ အကြင် စက္ခာယတနကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝိသကို။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတန တူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သော။ စက္ခာယတနတော၊ မှ။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော ရုပ်သတ္တဝိသသည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဧ၀၊ တူ။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားကို။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်သော။ ရူပက္ခန္ဓတော၊ မှ။ အညံ၊ တပါးသောတရားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဗျတိရေကမှတပါး အန္ဓယကိုဆိုအံ့။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၀၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ စက္ခာယတနသည် ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော စက္ခာယတနကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝိသ ရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ ရူပက္ခန္ဓာသည် ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ရူပက္ခန္ဓာမှ တပါးသောတရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (အန္ဓယ-ဗျတိရေကကိုစွဲ) အယံအဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ၀ုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။ရူပက္ခန္ဓေန အစရှိသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ စောဒနာကိုဖြစ်စေ၍ ဖြေတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ ။ပ။ သင်္ဂဟိတောတိ စေတေန နယေန-စသောပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ။ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ။ပ။ စေတေန နယေန။ပ။ အာပဇ္ဇတီတိ စေ-ဟူသော စောဒနာ၏အဓိပ္ပါယ်ကား ရူပက္ခန္ဓေနဟိ ရူပက္ခန္ဓော၀ သင်္ဂဟိတော၊ သော၀ အဓေုကာဒသဟိ အာယတန ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတောနာမ နတ္ထိ-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူသောနည်းဖြင့် စက္ခာယတနေန ရူပက္ခန္ဓော၀ သင်္ဂဟိတော၊ သော၀ အဓေုကာဒသဟိ အာယတန ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတောနာမ နတ္ထိ-ဟု စက္ခာယတနကိုလည်း ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဤဒုတိယနယ၌ မယူရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စက္ခာယတန စသည်တို့ကိုလည်း ဤဒုတိယ

နယ၌ ထုတ်ဖော်၍ မဟောသင့်ဟူသောအနက်သည် အတ္ထာပန္နနည်းအားဖြင့် ရောက်သည် မဟုတ်ပါလောဟု စောဒနာသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ပရိဟာရဆရာကား နာပဇ္ဇတိ-ဟု ဖြေတော်မူသည်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စောဒကဆရာ ပြဆိုအပ်သော အနက်သဘောသို့မရောက် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် မရောက်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ အညမတ္တ နိဝါရဏံ ။ပ။ သင်္ဂါဟကာဒပက္ခန္တိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊စက္ခာယတနေန ရူပက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတော၊ နအညော။ စက္ခာယတနေန၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ အညော၊ ရူပက္ခန္ဓာမှ တပါးသောတရားကို။ နသင်္ဂဟိတော၊မရေတွက်အပ်။ဟူရာ၌ နအညော-ဟု အညသဒ္ဒါဖြင့် မြစ်ခြင်းသည်သာလျှင် ဝေသဒ္ဒါ၏ အနက်မဟုတ် စင်စစ်သော်ကား၊ စက္ခာယတနေန ရူပက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတော။ နစက္ခာယတန တော အညော-ဟု ကတ္တားမှတပါးကို မြစ်ခြင်းသည်လည်း ဝေသဒ္ဒါ၏အနက်ဖြစ်သောကြောင့်ရင်း၊ သောစ အဓောကာဒသဟိ၌ သောစ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်လည်း စက္ခာယတနေန-ဟူသော ကတ္တားကို ငဲ့သောကြောင့်ရင်း၊စက္ခာယတနသည် အညသဒ္ဒါမြစ်သည်၌ မပါဝင်ရကား စောဒကဆရာပြဆိုအပ်သောအပြစ်သို့ မရောက်ဖြစ်ဘိသော်။

ထိုစကားကို ဗျတိရေက, အန္ဝယနှစ်ပါးတို့ဖြင့် အကျယ်ခွဲ၍ အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ကထံ ။ပ။ အဓိပ္ပါယော ယုတ္တော-ကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စက္ခာယတနသည် ခန္ဓာတူ အာယတနကဲ့ ဓာတ်ကဲ့တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော စက္ခာယတနမှ တပါးသော ရုပ်သတ္တ ဝိသသည် ရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ ရူပက္ခန္ဓာသည် ခန္ဓာတူ အာယတနကဲ့ ဓာတ်ကဲ့တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ရူပက္ခန္ဓာမှ တပါးသော တရား မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း၊ ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာကိုသာ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ရေတွက် အပ်သောကြောင့်ရင်း၊ ဤအဓိပ္ပါယ်သည် သင့်မြတ်သောကြောင့် နာပဇ္ဇတိ-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော အနက်ကို မှတ်အပ်၏ ဖြစ်ဘိသော်။ ။သင်္ဂဟိတောတိ ဣတိသဒ္ဒေါ အန္ဝယ ဗျတိရေကတ္ထံ အာမသတိ။ **မဓုဋီကာ။** ။ဝါကျကား၊ ပဒတ္ထ ပဒတ္ထတ္ထာနံ၊ အတ္ထတ္ထာနံ ပဘေဒတော။ ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသာဋ္ဌိ၊ နိဒ္ဒေသာနံ ဝသာ တိဓာ။ ဟူသော ဇာလိနီ နှင့်အညီ နာပဇ္ဇတိသည် ဝါကျအစိတ် ငါးပါးတို့တွင် (ပဋ္ဋိညာ) မည်၏။ ဇာလိနီ အလိုအားဖြင့် ပဒတ္ထမည်၏။ သို့မဟုတ် ဥဒ္ဒေသ မည်၏။ နဟိ အညမတ္တ ။ပ။ သင်္ဂါဟကာ ပေက္ခန္တိကား(ဟေတု)သို့မဟုတ် ပဒတ္ထမည်၏။ နိဒ္ဒေသလည်းမည်၏။ ကထံ ။ပ။အဓိပ္ပါယော ယုတ္တောကား(ဟေတု-ဟေတု)သို့မဟုတ် အတ္ထတ္ထမည်၏။ပဋိနိဒ္ဒေသလည်း မည်၏။

၁၄—သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ မရှိသော တရားများ

ပန၊ စက္ခာယတန·စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ ဟောသင့်ခြင်း၏ အကြောင်း မှတပါး သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ မရှိခြင်း၏ အကြောင်းကို ဆိုအံ့။ သောဝေ ရူပက္ခန္ဓေ၊ထိုရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေ ဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတော၊ မရေတွက်အပ် သော အသင်္ဂဟိတသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိဝေ် ဂဟဏံ၊ ဤသို့သော အ သင်္ဂဟိတ အယူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူအား။ (ထည့်) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုအယူကို။ နိဝါရေန္တော၊ တားမြစ်တော် မူလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ သောဝ။ပ။နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ သောဝ။ပ။နတ္ထိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ ရူပက္ခန္ဓေနာတိ ပဒံ၊ ရူပက္ခန္ဓေန— ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဝါ၊ ထည့်၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိယာ ပနေတံ သောဝေ ရူပက္ခန္ဓော။ပ။နတ္ထီတိ-ဟူသော စကားရပ်၌။ အယံ ဝိတ္ထာရော၊ ဤအကျယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဘယ် သို့ သိအပ်သနည်း ဟူမူ။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓသဘာဝါ၊ ကိုရင်း။ တဒေက ဒေသာနံ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခာဒီနံဝါ၊ စက္ခု စသည်တို့ကို ရင်း။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂါဟကောစ၊ ရေတွက်သည်ရင်း။ အသင်္ဂါဟကောစ၊ မရေတွက်သည်ရင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။ အ သင်္ဂဟိတ တာယ၊ အသင်္ဂဟိတ အဖြစ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။အဋ္ဌကထာယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ (ထည့်) ဝုတ္တော၊၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ရူပက္ခန္ဓသဘာဝါ၊ ကိုရင်း။တဒေကဒေသာနံဝါ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော စက္ခု·စသည်တို့ကိုရင်း။အဓေကာဒသဟိ၊ အခွဲ နှင့်တကွ တဆယ့်ဘခုကုန်သော။အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ် တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတာယ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတ တာယ၊ အသင်္ဂဟိတ အဖြစ်၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။အဋ္ဌကထာ ယံ၊ ၌။(ထည့်)ဝုတ္တော၊၏။ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊သည်။ နယုဇ္ဇတိ၊မသင့်။ (ပြန်၍စပ်) သာ သင်္ဂဟိတတာ၊ ထိုသင်္ဂဟိတ၏ အဖြစ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်းမရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတတာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ ကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

သာသင်္ဂဟိတတာ၊ သည်။ ယဒိသိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်။ သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ ပဒ · နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓောပိ၊ ကိုလည်း။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော၊ ထုတ်ဖော် ဟောကြားတော် မူအပ်သည်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယာ၊ ၏။ (ဗျတိရေက) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော၊ မထုတ်အပ်။ (အနွယလှန်) တသ္မာ၊ ထိုသို့ မထုတ်အပ်သောကြောင့်။ သာသင်္ဂဟိတတာ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပြန်၍စပ်) တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်။ တီဟိပိ၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓေ့ာ ၁ ါ ရူပက္ခန္ဓာကိုရင်း။ တဒေကဒေသောဝါ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော စက္ခု စသည်ကိုရင်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယုံ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ, ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ် ဖြစ်ကုန်သော စက္ခု စသည်တို့၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ဝိယုတ္တတာ၊ ဝိပ္ပယုတ်၏ အဖြစ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ဂဟိတ ဖြစ်ရာသည်၏ အဖြစ်၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုစွဲ)ရူပက္ခန္ဓောပိ. ကိုလည်း။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော၊ သည်။ သိယာ၊၏။(ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ-သောစ အဓေုကာဒသဟိ အာယတန ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတောနာမ နတ္ထိ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် မိန့်အပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သိယာပနေတံ ။ပ။နတ္ထိတိ-ကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ရူပက္ခန္ဓေနဟိ ရူပက္ခန္ဓော၀ သင်္ဂဟိတော-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူသောကြောင့် သင်္ဂဟိတသာရှိ၍ အသင်္ဂဟိတ မရှိဟု ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုအသင်္ဂဟိတ ရှိသည်ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အယူသည် ဖြစ်၏။ ထိုအသင်္ဂဟိတရှိ၏ဟူသော အယူကို တားမြစ်တော်မူလိုသောကြောင့် သောစ ။ပ။ နတ္ထိ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ ရူပက္ခန္ဓေန ရူပက္ခန္ဓော၀ သင်္ဂဟိတောတိ ဝုတ္တေ အသင်္ဂဟိတော နတ္ထိတိ ဝုတ္တမေဝါတိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ သိယာပနေတန္တိ အာဒိ။ မဓုဋီကာ။ ။ ရူပက္ခန္ဓေန သောစ အဓေုကာဒသဟိ အာယတန ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတောနာမ နတ္ထိ-ဟု ကတ္တားပုဒ်ထည့်အပ်ကြောင်းကို ဋ္ဌေစ ။ပ။ဝတ္တဗ္ဗံဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။ သိယာ ပနေတံ ။ပ။ နတ္ထိတိ-ဟူသော သဒ္ဒေပ၏ ဝိတ္ထာရကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တတာတိကို မိန့်။ ။[တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ။ပ။ သင်္ဂဟိတတာယတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကား သိသင့်ပြီ]။

အရှင်ဋီကာဆရာ- သင်္ဂဟိတ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အသင်္ဂဟိတ မရှိဟူသော အဓိပ္ပါယ်သည် အဘယ်ကြောင့် မသင့်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ သာသင်္ဂဟိတတာ အတ္ထိကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာကိုရင်း၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်တို့ကိုရင်း သင်္ဂဟိတအဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် မသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။သင်္ဂဟိတအဖြစ် မရှိကြောင်းကို ဗျတိရေကအားဖြင့် အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား ယဒိ သိယာ ။ပ။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော သိယာကို မိန့်။ ။ **အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာကိုရင်း၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော

တရားတို့ကိုရင်း သင်္ဂဟိတအဖြစ် ရှိခဲ့ပြီးအံ့၊ သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ရူပက္ခန္ဓာကိုလည်း ရူပက္ခန္ဓေန ယေ မ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတန သင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ၊ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟိ အာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကတိဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ ဟု ဟောတော်မူခဲ့ရာ၏။ ထိုသို့ကား မဟောခဲ့လေသောကြောင့် သင်္ဂဟိတအဖြစ် မရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ· သင်္ဂဟိတအဖြစ် မရှိခဲ့သော် အဘယ်သို့ လျှင် ဟောရာအံ့နည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေနဟိ။ပ။သိယံ·ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်တို့နှင့် စောဒကဆရာ၏ အလိုအား ဖြင့် သင်္ဂဟိတဖြစ်သောကြောင့် ဟောခဲ့ရာသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ· သင်္ဂဟိတရှိသော်သည်း ဝိပ္ပယုတ် မရှိခဲ့သော် အဘယ်သို့ ဟောနိုင်ပါအံ့နည်း။ မဟောနိုင်ရာဟု စုဒ်ရှိရကား အတ္ထိစ တေသံ ဝိပ္ပယုတ္တတာတိ·ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ရူပက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓာအစိတ်တို့၏ ဝေဒနာက္ခန္ဓာစသည်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်ကြသောကြောင့်လည်း ဟောခဲ့ရာသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ပိဏ္ဍတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်တို့နှင့် သင်္ဂဟိတဖြစ်ခြင်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းတို့ကြောင့် သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ရူပက္ခန္ဓာကိုလည်း ထုတ်နုတ်၍ ဟောခဲ့ရာ၏။ ထိုသို့ကား မဟောခဲ့လေသောကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာသည် ရူပက္ခန္ဓာ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်တို့နှင့် သင်္ဂဟိတ မရှိဟု ပြတော်မူ၏။ တေနဟိ ။ပ။ သိယံနှင့် အတ္ထိစ တေသံ ဝိပ္ပယုတ္တတာတိတို့ကို သင်္ဂဟိတေန ။ပ။ သိယာ၌ (နာနာဟိတ်စပ်)။

အဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူခြင်း

ဧဝံ သင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော တောနိ အညာနိစာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဧဝံ သင်္ဂဟိတတာယ ။ပ။ အညာနိစ ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း။ စက္ခာယတနာဒီဟိ၊ စက္ခာယတန စသည်တို့သည်။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ တို့၏။ အသင်္ဂဟိတတာယ၊ ၏။ အတ္ထိဝိယ၊ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ခေတေဟိစ၊ထိုရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့သည်ရင်း။ အညေဟိစ၊ တပါးကုန်သော မနာယတနပဒ, ဓမ္မာယတနပဒ စသည်တို့သည်ရင်း။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ တို့၏။ အသင်္ဂဟိတတာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (အယုဇ္ဇမာန ဝိသဇ္ဇနတ္တာသို့စပ်) တောနိ၊ထိုရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့ကို။ အယုဇ္ဇမာန ဝိသဇ္ဇနတ္တာ၊ မသင့်သော အဖြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ဂဟက ဘာဝေန၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တား ပုဒ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နဂဟိတာနိဝိယ၊ မယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဧတာနိစ, ထိုရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့ကိုရင်း။အညာနိ၊တပါးကုန်သော။ ဝေရူပါနိ၊ထိုရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့နှင့် သဘောတူကုန်သော။ ပဒါနိစ၊ မနာယတနပဒ, ဓမ္မာယတနပဒ

စသည်တို့ကိုရင်း။ ယထာဝါ တထာဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝါ၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ အယုဇ္ဇမာန ဝိသဇ္ဇနတ္တာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂါဟက ဘာဝေန၊ ဖြင့်။ နဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ၏ အလိုတော်တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။စက္ခာယတနာဒီဟိဝိယာတိ ဝိသဒိသုဒါဟရဏံ။ အနုဋီကာ။ ။ တောနိဝိယကား သဒိသူပမာတည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့ကို သင်္ဂဟိတာ သင်္ဂဟိတအဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် အဖြေကို မရနိုင်။ ထိုကြောင့် ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ စသည်ဖြင့် ကတ္တားပုဒ်ပြု၍ ဟောတော်မမူခဲ့ ဖြစ်ဘိသော်။

၃၅—အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

တတ္ထ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌။ ရူပက္ခန္ဓေနဟိ ရူပက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတောတိ၊ဟူ၍။ သင်္ဂါဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံဝစနံ၊ ကို။ တေနေဝ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၏။ ဝါ၊ ကို။ သင်္ဂဟိတတ္တာ သင်္ဂဟိတတ္တာ ဘာဝဒဿနေဝ၊ သင်္ဂဟိတ၏အဖြစ် အသင်္ဂဟိတ အဖြစ်၏ မရှိသည်ကို ပြခြင်းဖြင့်ပင်။ အမှေဟိ၊ ငါတို့သည်။ (ထည့်) နိဝါရိတံ၊ မြစ်အပ်ပြီ။ ဝါ၊ပယ်အပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယနယ၌။ အဂဟဏော၊ရူပက္ခန္ဓာ စသော ပုဒ်တို့ကို မယူခြင်း၌။ ယံကာရဏံ၊ ဧဝံ အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော ဟူသော အကြင်အကြောင်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ (ထည့်)ဝုတ္တံ၊ ၏။ သတိပိ သင်္ဂဟိတတ္တေ အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယ မာနံ၊ သိအပ်သော။တဋ္ဌ၊ ထိုအကြောင်းသည်လည်း။ သမုဒယသစ္စာဒီသု၊ သမုဒယ သစ္စာ စသည်တို့၌။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုဇ္ဇေယျ၊ သင့်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ် ကြောင့် သင့်သနည်းဟူမူ။ တေဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်တို့သည်။ သင်္ဂဟိတေ၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာလေးဆယ့်ကိုးခု သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝါ၊ သတိပိ၊ သော်လည်း။ တဒသင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝတော၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်တို့သည် ခန္ဓာတူဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုတို့၏ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် တည်း။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ) ဝါ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်တို့သည် အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ (သဒ္ဒတ္ထ)ပန၊ သင့်သည်မှတပါး မသင့်သည်ကိုဆိုအံ့။ ရူပက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့သည်။ သင်္ဂဟိတမေဝ၊ သင်္ဂဟိတသည်သာလျှင်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်၏။ အသင်္ဂဟိတတာ၊ အဖြစ်သည်။ ကုတော ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာလျှင် ဖြစ်ပါအံ့နည်း။တသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့၌ သင့်သည်

၏အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌ မသင့်သည်၏ အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ဂါဟကတ္တာ ဘာဝေါဝေ၊ သင်္ဂါဟကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယနယ၌။ အဂဟဏေ၊ မယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။ယဋ္ဌေတ္ထ အဂဟဏေ ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ အဝုတ္တပဒါနံ ကာရဏမ္ပိ နိဝါရေတုံ ယဋ္ဌေတ္ထာတိ အာဒိ ဝုတ္တံ ဟူသော မဓုဋီကာအလိုအားဖြင့် ယခ္ဌေတ္ထဟု ရှိ၏။ အဂဟဏေ ကာရဏန္တိ ယုတ္တံ ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ အဂဟဏေ ကာရဏံ ယုတ္တန္တိ ဟု ရှိသင့်၏။ ရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကို ဖွင့်ပြတော်မူသော အဋ္ဌကထာ၏အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူပြီး၍ ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တတ္ထ ယံဝုတ္တံ ။ပ။ နိဝါရိတံကို မိန့်။ ။ဧဝံ အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော တောနိ အညာနိစ ဟူသော နိဂုံးဖြင့် မိန့်အပ်သော အကြောင်းကို လည်း ပယ်တော်မူလိုရကား ယဋ္ဌေတ္ထ အဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တံ-စသည်ကိုမိန့်။ ။ လိုရင်းကား သင်္ဂဟကတ္တာဘာဝေါ ဧဝေတ္ထ အဂဟဏေ ကာရဏံ ယုတ္တံ။ နသင်္ဂဟိတတ္တာ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေါ အဂဟဏေ ကာရဏံ ယုတ္တံဟု ဝေသဒ္ဒါ၏ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဖေါ်။ ။သင်္ဂါဟက မရှိခြင်းသည်သာလျှင် သင့်သောအကြောင်း၏အဖြစ်ကို အန္ဒယ, ဗျတိရေကအကြောင်းတို့ဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား ယဋ္ဌေတ္ထ အဂဟဏေ စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။ယဋ္ဌေတ္ထ အဂဟဏေ ။ပ။ တဒသင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝတော ဟူသော အန္ဒယဟေတု၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဧဝံ အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော တောနိ အညာနိစ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ဧဝံ သတိပိ သင်္ဂဟိတတ္တေ အသင်္ဂဟိ တတာယ အဘာဝတော တောနိ အညာနိစ ဟု အဓိပ္ပါယ်ကို သိရသောကြောင့် ထိုအကြောင်းသည် သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့၌ သင့်၏။ (အန္ဒယ)ရူပက္ခန္ဓာ စသည် တို့သည် ခန္ဓာတူဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သင်္ဂဟိတမရှိ၊ အသင်္ဂဟိတမှာ ဆိုဘွယ်ရာ မရှိ။ ထိုအကြောင်း နှစ်ပါးကြောင့် သင်္ဂါဟက မရှိခြင်းသည် ဤဒုတိယနယ၌ ရူပက္ခန္ဓပဒ စသည်တို့ကို မဟောခြင်း၌ သင့်သောအကြောင်းဖြစ်၏။ အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူအပ်သော သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ၏မရှိခြင်းသည် မသင့်သောအကြောင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြတော်မူ၏။

၃၆—ဋီကာဆရာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူခြင်း

ရူပက္ခန္ဓာဒိနာ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်သည်။အတ္တနောစ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်၏ရင်း။ ဝါ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်ကိုရင်း။ အတ္တနို၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်၌။ အန္တောဂဓဿစ၊ အတွင်းဝင် သော စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်၏ရင်း။ဝါ၊ ကိုရင်း။ အတ္တေကဒေသ သဘာဂဿစ၊

မိမိ၏ အစိတ်ဖြစ်သော သဘာဂဖြစ်သော ဩဠာရိကရုပ် အစု၍သည်၏ရင်း။ ဝါ၊ ကိုရင်း။ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတတ္တံ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် မရေတွက်သော အဖြစ်သည်။ ယဒိပိ နတ္ထိ၊ ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ အညသ၊ တပါးသော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်အား။ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတတ္တံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဒုက္ခသစ္စာဒီသုပိယ၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌။ (ထည့်) ဥဘယာဘာဝေါစ၊ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတနှစ်ခု၏ မရှိခြင်း သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုတိယနယ၌။ အဂဟဏေ၊ မယူခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း သည်။ ဘဝိတုံ၊ ငှါ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယုတ္တော၊ မသင့်။ ဓမ္မာယတန ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒီနဥ္စ၊ ဓမ္မာယတန ရုပ်ဇီဝိတ, နာမ်ဇီဝိတတို့၏လည်း။ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ခန္ဓ စတုက္က ဒုကာဒိ သင်္ဂါဟကတ္တော၊ ခန္ဓာလေးပါး, ခန္ဓာနှစ်ပါး စသည်တို့ကို ရေတွက်တတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိခဲ့သော်။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ ခန္ဓာတူဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုခန္ဓာလေးပါး, ခန္ဓာနှစ်ပါး စသည်တို့၏။ တေဟိ၊ ထိုဓမ္မာယတန ဇီဝိတိန္ဒြေ စသည်တို့သည်။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတတာ၊ မရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ အတ္ထိဧဝ၊ ရှိသည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ခန္ဓာတူ အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတတာယ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိ ခြင်းသည်။ အနေကန္တိကော၊ ကေန်စင်စစ် မဟုတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတနှစ်ခု၏ မရှိခြင်းသည် သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်၊ အနေကန္တိက၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သမုဒယသစ္စ သုခိန္ဒြိယာဒိ သဒိသာနိ ။ပ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ အဂဟိတာနံ၊ မယူအပ်ကုန်သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ အဂဟဏေစ၊ မယူခြင်း၌ရင်း။ ဂဟိတာနံ၊ ယူအပ်ကုန်သော စက္ခာယတန စသည်တို့ကို။ ဂဟဏေစ၊ ယူခြင်း၌ရင်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်သျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်အပ်သော အကြောင်းကို မသင့်သောအကြောင်းဟု သိရပြီ။ သင့်သောအကြောင်းကို အဘယ်သို့ သိရ ပါအံ့နည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေန ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိကို မိန့်။ ။ လိုရင်းကား ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ရှေး၌ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် သင့်သောအကြောင်းကို သိရမည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ သမုဒယသစ္စ သုခိန္ဒြိယာဒိ သဒိသာနိ ။ပ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနီတိ

ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ ဝုတ္တနယေန။ ။မဓုဋီကာ။ ။ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနာတိ ရူပက္ခန္ဓာ ဒီဟိပနာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ ။အနုဋီကာ။ အဘယ်ကြောင့် အရှင်ဋီကာ ဆရာ မိန့်ခဲ့သောနည်းဖြင့် သိရအံ့နည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ သင်္ဂဟိတတ္တာဘာဝေန။ပ။ တဿာ-ဟူသော အကြောင်းနှစ်ခုကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသည် တို့၌ သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတနှစ်ပါး၏ မရှိခြင်းသည် ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့ကို မယူ ခြင်း၌ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ သင့်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်သည် ရူပက္ခန္ဓာအားငှင်း၊ရူပက္ခန္ဓာ၏အတွင်း၌ဖြစ်သော ဩဠာရိကရုပ်အားငှင်း၊ ရူပက္ခန္ဓာ ၏အစိတ် သဘာဂဖြစ်သော သုခုမရုပ်အားငှင်း သင်္ဂဟိတ၏ မရှိခြင်းကြောင့် အသင်္ဂဟိတ မရှိသော်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်အား ခန္ဓာတူ ရေတွက်သော သင်္ဂဟိတ မရှိခြင်းကြောင့် အာယတနကွဲ ဓာတ်ကွဲ ရေတွက်သော အသင်္ဂဟိတ အဖြစ် ရှိသောကြောင့် သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ နှစ်ပါး၏ မရှိခြင်းသည် ရူပက္ခန္ဓာ စသည်ကို ဒုတိယနယ၌ မယူခြင်း၌ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ မသင့်သောကြောင့်ငှင်း၊ ဓမ္မာယတနသည် ရူပက္ခန္ဓာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူကုန်သော ခန္ဓာလေးပါးတို့ကိုငှင်း၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ရူပက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူသော ခန္ဓာ နှစ်ပါးကိုငှင်း ရေတွက်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုရေတွက်အပ်သော ခန္ဓာလေးပါး, ခန္ဓာ နှစ်ပါးတို့နှင့် ဓမ္မာယတန ဇီဝိတိန္ဒြေတို့သည် အာယတနတူ ဓာတ်တူ မရေတွက် သော အသင်္ဂဟိတအဖြစ် ရှိသောကြောင့် အသင်္ဂဟိတ၏ မရှိခြင်းသည် မယူခြင်း၌ အနေကန္တိကဖြစ်သောကြောင့်ငှင်း၊ ထိုအကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကြောင့် ရှေး၌ ဆိုခဲ့ သောနည်းဖြင့် သိရမည် ဖြစ်ဘိသော်။

အဋ္ဌကထာ အလိုတော်အားဖြင့် အသင်္ဂဟိတမရှိခြင်းကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ ဟောတော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။ဋီကာအလိုတော် အားဖြင့် သင်္ဂါဟက၏ မရှိခြင်းကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဒုတိယနယ၌ ဟောတော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။

၃၇—အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

အနိဒဿနံ ပုနဒေဝ သပ္ပဋိဃန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အနိဒဿနန္တိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃံန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။သပ္ပဋိဃသဒ္ဒေန၊ သပ္ပဋိဃံသဒ္ဒါနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူ၏။ ပုနဒေဝါတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအနိဒဿန သပ္ပဋိဃပုဒ်၌သာလျှင်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသော။ သနိဒဿနပဒံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတွာ၊ တဖန်လှည့်၍။ ဂဏှန္တော၊ ယူတော်မူလျက်။ သနိဒဿနႛဒုကပဒံ၊ သနိဒဿန ဒုက် ပုဒ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ စက္ခာယတနေန စက္ခာယတနမေဝေကန္တိ ဣဒံ၊

စက္ခာယတနေန စက္ခာယတနမေဝေကံ-ဟူသော ဤစကားကို။ ဝတ္တုံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝါ၊ မသင့်။ စက္ခာယတနေန၊ သည်။ စက္ခာယတနံ၊ ကို။ အာယတန သင်္ဂဟေန၊ အာယတနတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတန္တိ စ၊ ရေတွက်အပ်၏ဟူ၍ရင်း။ အသင်္ဂဟိတန္တိ စ၊ မရေတွက်အပ်ဟူ၍ရင်း။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အယံနယော၊ ဤနည်းကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿိတော၊ ပြခဲ့ပြီ။ ဣတိဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ၊ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝါ၊ မသင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော နယဝါရတို့၌။ တဿောဝစ၊ ထိုအပေါင်း၏သာလျှင်ရင်း။ သမုဒါယေကဒေသာနဥ္စ၊ အပေါင်း၏ အစိတ်တို့၏ရင်း။ သင်္ဂါဟက သင်္ဂဟိတန္တိ ဝစနေသုစ၊ ရေတွက်တတ် ရေတွက်အပ်၏ဟု ဆိုသောစကားတို့၌ရင်း။ အသင်္ဂါဟက အသင်္ဂဟိတန္တိ ဝစနေသုစ၊ မရေတွက်တတ် မရေတွက်အပ်ဟု ဆိုသော စကားတို့၌ရင်း။ တဒဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ထိုသင်္ဂါဟက သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂါဟက အသင်္ဂဟိတဟု မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်အပ်၏။ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောဝေ၊ အသင်္ဂါဟက အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ စက္ခာယတနာဒီနိ၊ တို့ကို။ စက္ခာယတနာဒီဟိ၊ တို့သည်။ အသင်္ဂဟိတာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝုစ္စန္တိ၊ မဆိုအပ်ကုန်။ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော၊ သင်္ဂါဟကအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတာနီတိ၊ အသင်္ဂဟိတာနိ-ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဝုစ္စန္တိ၊ မဆိုအပ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝုစ္စန္တိဝေ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။စက္ခာယတနေနဟိ ခန္ဓသင်္ဂဟေန ရူပက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတော၊ တသ္မိံ သင်္ဂဟိတေ ရူပက္ခန္ဓေ အာယတန သင်္ဂဟေန စက္ခာယတနမေဝေကံ သင်္ဂဟိတံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားကို ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာ ဆရာသည် စက္ခာယတနေန စက္ခာယတနမေဝေကံ သင်္ဂဟိတန္တိ ဣဒံ နသက္ကာ ဝတ္တုံ-ဟု မိန့်သတည်း။ ။မဆိုသင့်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား နဟိ စက္ခာယတနေန-စသော ပါဠ်ကိုမိန့်။ ။[အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ။]

ဒုတိယနယ နိဒ္ဒေသပြီး၏။

သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ

၃၈—ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို တတိယနယဖြင့် ဟောတော်မမူခြင်း

အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသော၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတေသု၊ မရေတွက်အပ် ကုန်သော တရားတို့တွင်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့၏လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဿစ၊ နိဗ္ဗာန်၏လည်းကောင်း။ သုခုမ ရူပေန၊ သုခုမရုပ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာယတန ဓာတု သဘာဂတ္တော၊ အာယတန, ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သဘောတူသော အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ သုခုမ ရူပဓမ္မဝ၊ သုခုမ ရုပ်သည်သာလျှင်။ ရူပက္ခန္ဓေသ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န၊ မဟုတ်။ (ဩဠာရိက ရူပမ္ပိ ရူပက္ခန္ဓော၊ သမုစ္စယ) ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သုခုမရုပ်သည်သာလျှင် ရူပက္ခန္ဓာ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ အာယတန ဓာတုသဘာဂတ္တံ၊ အာယတန, ဓာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သဘာဂ၏ အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝေဒနာ-စသော ခန္ဓာသုံးပါး နိဗ္ဗာန်တို့၏ ရူပက္ခန္ဓာနှင့် သဘာဂ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်။ တာနိ၊ ထိုဝေဒနာ-စသော ခန္ဓာသုံးပါး နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်း တို့ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တသ္မာ သင်္ဂဟကတ္တာ ဘာဝတော သို့ စပ်) ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သင်္ဂဟိတာဘာဝေဝ၊ သင်္ဂဟိတတို့သည်သာလျှင်။ နဟောန္တိ၊ မရှိကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်။ တာနိ၊ ထိုဝေဒနာ-စသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမရုပ်တို့ကို။ တေဟိ သင်္ဂဟေဟိ၊ ထို အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟ တို့ဖြင့်။ တဒေကဒေသေန၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော။ သုခုမရူပေန၊ သုခုမရုပ်နှင့်။ အာယတန ဓာတု သဘာဂတ္တာ၊ အာယတန, ဓာတ်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ဂဟိတာနိပိ၊ မရေတွက် အပ်ကုန်သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောန္တေဝ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ (တသ္မာ သင်္ဂဟကတ္တာ ဘာဝတော သို့စပ်)

ပန၊ အနုမိပေ့တမှတပါး အမိပ္ပာယ်ကိုဆိုအံ့။ သင်္ဂဟိတာ ဘာဝေါ ဝေ၊ သင်္ဂဟိတ၏ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤတတိယနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ (တသ္မာ သင်္ဂဟကတ္တာဘာဝတော သို့ စပ်) ပန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသောခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်တို့မှ တပါး ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စက္ခာယတန စသည်တို့ကို ဆိုအံ့။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ စက္ခာယတနာဒီဟိ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန စသည်တို့သည်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အာယတန,ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမရုပ်တို့ကို။ တေဟိ၊ ထို

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန စသည်တို့သည်။ ကထဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အပြားအားဖြင့်။ သမ္ဘိဿာ၊ ရောနှောကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မရောနှောခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခန္ဓာ-အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ တေ၊ ထိုဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမ ရုပ်တို့ကို။ တေဟိ၊ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန စသည်တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်။ (တသ္မာ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဟူသော ...စပ်) စ၊ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ပဉ္စက္ခန္ဓ သမုဒါယဘူတေဟိ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စာဒီဟိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့သည်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ သည်။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ သည်။ နဟောတိဝိယ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေဟိ၊ ထိုဒုက္ခ သစ္စာ စသည်တို့သည်။ အာယတန ဓာတု သင်္ဂဟေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် အာယတန, ဓာတ်၏အစွမ်းဖြင့် သဘာဂ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓာသည် ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမရုပ်တို့နှင့် သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတ နှစ်ပါး မရှိသည်၏အဖြစ်၊ သင်္ဂဟိတ၏ မရှိခြင်းကို ဤတတိယနယ၌ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စက္ခာယတန စသည်တို့သည် ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါး, သုခုမရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့ကို ခန္ဓာ,အာယတန ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်သည်၏ အဖြစ်၊ ဒုက္ခ သစ္စာ စသည်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်တို့ကို ပြန်၍စွဲ) သင်္ဂဟာဘာဝတော ဝေ၊ ရေတွက်တတ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝေ ရူပါနံ၊ ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော ရူပက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန, ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့ကို။ အသင်္ဂါဟက ဘာဝေန၊ မရေတွက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂဟဏံ၊ တတိယနယ၌ မယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အနုဋီကာယံ ရူပက္ခန္ဓေန သဘာဂတာဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ ။ပ။ ဧဝံ ဝိညာဏက္ခန္ဓ စက္ခာယတနာဒီဟိတိ ဝုတ္တံ၊ ဒုက္ခသစ္စာဒီဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ မဓုဋီကာ။ ဧဝရူပါနန္တိ ရူပက္ခန္ဓ ဝိညာဏက္ခန္ဓ စက္ခာယတနာဒီနံ။ အနုဋီကာ။ ။ဧဝရူပါနန္တိ ရူပက္ခန္ဓ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဒိ ဒုက္ခသစ္စာဒီနံ။ မဓုဋီကာ။ ။အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတ ပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြတော်မူအပ်သော အကြောင်းမှတပါး မိမိ၏အလိုတော်အားဖြင့် အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေ စသော ပါဌ်ကို မိန့်သတည်း။ ။လိုရင်းကား သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော ဧဝ ဧဝရူပါနံ

အသင်္ခါရကဘာဝေန အဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ-တည်း။ ။အရှင်ဘုရားသည် ရူပက္ခန္ဓာ စသော တရားတို့သည် အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါရက မရှိပါသနည်းဟု စုံစမ်းရကား အသင်္ခတတော အသင်္ခတပဒ ဒီပနသော စသောပါဠိကို မိန့်။ ထိုပါဠိတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓေန ခန္ဓာသင်္ခါရ။ ပါ။ နတော ဟောနိ အာယတန ဓာတုသင်္ခါရ သင်္ခတ တနိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာသည် ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး,နိဗ္ဗာန်,သုခုမရုပ်တို့ကို သင်္ခတ အသင်္ခတ နှစ်ခုတို့ကို မပြုသောကြောင့်၎င်း၊ သင်္ခတ၏ မရှိခြင်းကိုသင့်လျော်ကြောင့် ဤနယ်၌ အလိုရှိအပ်သောကြောင့်၎င်း ရူပက္ခန္ဓာကို ဟောတော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ စက္ခာယတနာဒိ ဟိ ။ပ။ နသင်္ခတာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန စသည်တို့သည် ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာ သုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမရုပ်တို့နှင့် ရောနှောခြင်းမရှိခြင်းကြောင့် ယိုဝေဒနာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်, သုခုမရုပ်တို့ကို သင်္ခတမပြုခြင်းကြောင့် ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ, စက္ခာယတန စသည်တို့ကို ဟောဘော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။ ဒုက္ခသစ္စာဒိဟိ စသော ပါဠိဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာစသည်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို သင်္ခတ မပြုသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့ကို ဤနယ်၌ ဟောတော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။ ဤကား ပိဋကတ္ထအဓိပ္ပာယ် တည်း။

၃၉—အဗျာကတဓမ္မ-စသည်တို့ကို ဟောတော်မမူခြင်းနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဟောတော်မူခြင်း

ပန၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို မဟောခြင်း၏ အကြောင်းမှတပါး အဗျာကတ ဓမ္မ စသည်တို့ကို မဟောခြင်း၏အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ သနိဗ္ဗာန ပဋ္ဌက္ခန္ဓ သမုဒါယ ဘူတာနံ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အဗျာကတ ဓမ္မာဒီနံ၊ အဗျာကတဓမ္မ စသည်တို့၏။ အသင်္ခါရကတ္တာဘာဝတော စ၊ အသင်္ခါရက်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်လည်း။ အဂဟဏံ၊မယူခြင်းကို။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဿ၊ အကြင်တရားအား။ တေ၊ ထိုအဗျာကတဓမ္မတို့သည်။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာတူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ အသင်္ခါရကာ၊ မရေတွက်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။နအတ္ထိ၊ မရှိ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဧကဒေသော စ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်ကို၎င်း။ အတ္တေကဒေသ သဘာဂေါ စ၊မိမိ၏အစိတ်ဖြစ်သော သုခုမရုပ်နှင့် သဘာဂဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော အဗျာကတဓမ္မသည်။ အသင်္ခတော၊ ခန္ဓာဖြင့် မရေတွက်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နစဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အသင်္ခါရကဖြစ်သောတရား မရှိသည်၏အဖြစ်၊ အတ္တနော ဧကဒေသ အတ္တေကဒေသ သဘာဂတရားတို့ကို အသင်္ခတ မပြုသည်၏အဖြစ်ငွေ့။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) အဗျာကတ ဓမ္မာဒီနံ၊ တို့ကို။ အဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊

၏။ (ပြန်၍စပ်) ပန၊ အဂဟဏမှတပါး ဂဟဏကိုဆိုအံ့။ အတ္တနာ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်သည်။ အသင်္ဂဟိတ သင်္ဂါဟကတ္တာ၊ ခန္ဓာတူဖြင့် မရေတွက်အပ်သော အသင်္ဂဟိတ တရားတို့ကို အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် ရေတွက်သော သင်္ဂါဟကရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီနံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော တရားတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အဗျာကတမဗ္ဗာဒီနံ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော ဟု ပါဠိရှိ၏။ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ အဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ-ဟူသော မဓုဋီကာနှင့်အညီ အသင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ ဟု ရှိသင့်၏။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အဗျာကတမဗ္ဗ စသည်တို့ကို အဘယ်ကြောင့် မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သနိဗ္ဗာန ပဉ္စက္ခန္ဓ သမုဒါယဘူတာနံ- စသော ပါဠိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဗျာကတမ္ဗေ စသည်တို့သည် အသင်္ဂါဟက သင်္ဂါဟကနှစ်ပါး မရှိလေသောကြောင့် မယူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အသင်္ဂါဟက သင်္ဂါဟကနှစ်ပါး မရှိခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား နဟိ တံကိဉ္စိ-စသော ပါဠိကို မိန့်။ ။ထိုပါဠိတို့တွင် နဟိ တံကိဉ္စိ ။ပ။ သိယံဖြင့် ခန္ဓာတူ မရေတွက်တတ်သော အသင်္ဂါဟက မရှိကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ နစ အတ္တနော စသော ပါဠိဖြင့် အတ္တနော ကေဒေသ အတ္တေကဒေသ သဘာဂကို မိမိသည် အသင်္ဂဟိတ မပြုကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ ထိုအကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် အသင်္ဂါဟက သင်္ဂါဟကနှစ်ပါး မရှိကြောင်းကို သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝေဒနက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ရေတွက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား အတ္တနာ ။ပ။ ကတန္တိကို မိန့်။ ။[အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ။]

၄၀—အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

ပန၊ ဋီကာနည်းမှတပါး အဋ္ဌကထာနည်းကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ယေ ဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိတာတိ၊ဟူ၍။ယံ၊အကြင်စကားကို။ဝုတ္တံ၊၏။တံ၊ထိုစကားကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဝါ၊ မသင့်။ ဝိသဘာဂက္ခန္ဓ နိဗ္ဗာန သမုဒါယတ္တာ၊သဘောမတူသောခန္ဓာ နိဗ္ဗာန်ဟူသောတရားအပေါင်း၏အဖြစ်ငှာ။ ဓမ္မာယတနေန၊ သည်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ သင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သယမေဝ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ နဟောတီတိစ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟေန ။ပ။ နဟောတိ ဟူ၍၎င်း။အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိစ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောစ၊အာယတန ။ပ။ ဘာဝတော-ဟူ၍၎င်း။ အယံနယော၊ ဤနည်းကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။

ဒဿိတော၊ ပြခဲ့ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဓမ္မာယတနသည် တစုံတခုသောသင်္ခါရဖြင့် ရေတွက်အပ်သော တစုံတခုသောတရား မရှိသည်အဖြစ်၊ ဤနည်းကို ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဝါ၊ မသင့်။ တေဿ၊ ထိုဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိတာ ဟူသောပုဒ်၏။ ဓမ္မာယတန ဂဏနေန၊ ဓမ္မာယတန ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက် ခြင်းဖြင့်။ ဂဏိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ- အဘယ်ကြောင့် ယေ ဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိ တာ-ဟူသောစကားကို ဆိုခြင်းငှါ မသင့်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ဓမ္မာယတနေ နဟိ ဧသော နာနာဟိတ်နှစ်ခုကို မိန့်။ ထိုဟိတ်နှစ်ခုတို့တွင် ခန္ဓသင်္ဂဟေန သဃ မေဝ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ နဟောတီတိ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂ ဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ရူပက္ခန္ဓေနပန ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ အညော ဓမ္မော နတ္ထိ၊ တထာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ နစ သောဝေ တဿ သင်္ဂါဟကော အသင်္ဂါ ဟကော ဝါ ဟောတိ-ဟု မိန့်ခဲ့ပြီးသော အကျယ်စကားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြတော် မူသည်။ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိစ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတော ဟူသော ပါဌ် ဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာဒီဟိစ ပဉ္စက္ခန္ဓ သမုဒါယဘူတေဟိ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတံ နိဗ္ဗာနံ ရူပက္ခန္ဓေနဝိယ အာယတန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ သင်္ဂဟိတံ၊ တေဟိ နဟောတိ တသ္မာ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝတောဝေ-ဟု အကျယ်မိန့်ခဲ့ပြီးသော စကားကို အကျဉ်းအား ဖြင့် ပြတော်မူသည်။ ထိုဟိတ်ပါဌ်နှစ်ခုတို့၏ အင်္ဂပွါယ်သော်ကား ဓမ္မာယတနသည် သဘောမတူသောခန္ဓာ နိဗ္ဗာန်ဟူသောတရားတို့၏ အပေါင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော တစုံတခုသောတရား၏ မရှိခြင်းငှေ့ ငှင်း၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာယတနကို မိမိသည် မရေတွက်သည်ကို ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ငှင်း ဤအကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကြောင့် မဆိုသင့် ဖြစ်ဘိသော်။

၄၁—တတိယနယ၌ ဟောတော်မူသောတရားများ

ယာနိ ။ပ။ ဂဟိတာနီတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏ သမ္ဗန္ဓံ၊ ဝိညာဏ်နှင့် ရောသော။မွော့ယတနေကဒေသံ၊ ဓမ္မာယတနအစိတ်ကို။ ဒီပေန္တာနိ၊ ပြကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒိ ပဒါနိစ၊ဣဒ္ဓိပါဒ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကိုငှင်း။သြဠာရိက ရူပသမ္ဗန္ဓံ၊ သြဠာရိကရုပ်နှင့် ရောသည်ကို။ ဒီပေန္တာနိ၊ ပြကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒိ ပဒါနိစ၊ ရူပက္ခန္ဓ အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကိုငှင်း။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသောအပြားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဓမ္မာယတနံ၊ ကို။ အဒီပေန္တာနိ၊ မပြကုန်သော။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ စက္ခာယတနာဒိ ပဒါနိစ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓပုဒ်, စက္ခာယတန အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကို ငှင်း။ သကလ ဓမ္မာယတန ဒီပကာနိ၊ အလုံးစုံသော ဓမ္မာယတနကို ပြကုန်သော။

ဓမ္မာယတနာဒိ ပဒါနိစ၊ ဓမ္မာယတန အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကိုငင်း။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ အညာယတနေန၊ တပါးသောအာယတနနှင့်။ အသမ္ဘိဿံ၊ မရောသော။ ဓမ္မာယတနေကဒေသံ၊ ဓမ္မာယတန အစိတ်ကို။ ဒီပေန္တာနိ၊ ပြသောပုဒ်တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ။[အဓိပ္ပါယ် သိသင့်ပြီ]။

တတိယနယပြီး၏။

သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ

၄၂—ပဌမ ဒုတိယနယတို့ကဲ့သို့ စတုတ္ထ ပဉ္စမနယတို့ကို ဟောတော်မမူခြင်းအကြောင်း

သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဒုတိယ တတိယနယာ၊ ဒုတိယနယ,တတိယနယတို့ကို။ (ဥဒ္ဒိဋ္ဌာသို့စပ်) တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သင်္ဂဟာနံ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟာဏာသင်္ဂဟာဏပဝတ္တိ ဝိသေသေန၊ ရေတွက်ခြင်းရှေးရှိသော အသင်္ဂဟာဏ၊ မရေတွက်ခြင်းရှေးရှိသော သင်္ဂဟာဏဖြစ်ခြင်း အထူးဖြင့်။ ဝါ၊ သင်္ဂဟိတ ဝိသေသနရှေးရှိသော အသင်္ဂဟိတ, အသင်္ဂဟိတ ဝိသေသနရှေးရှိသော သင်္ဂဟိတဖြင့်။ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတန္တိစ၊ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍ငင်း။ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတန္တိစ၊ဟူ၍ငင်း။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာယထာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ စတုတ္ထပဉ္စမာ၊ စတုတ္ထနယ, ပဉ္စမနယတို့ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ မပြအပ်ကုန်။ သင်္ဂဟာဏပ္ပဝတ္တိယာဝ၊ ရေတွက်ခြင်းကြိယာ၏ဖြစ်ခြင်း၊ မရေတွက်ခြင်းကြိယာ၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ၊ ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ အသင်္ဂဟာဏပ္ပဝတ္တိယာဝ၊ မရေတွက်ခြင်း ကြိယာ၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ၊ ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒုတိယနယ တတိယနယတို့ကဲ့သို့ စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့ကို မဟောပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ဂဟာဏပ္ပဝတ္တိ ဝိသေသ ဝိရဟေ၊ ရေတွက်သောဖြစ်ခြင်း မရေတွက်သောဖြစ်ခြင်းအထူးမှ ကင်းသော။ သင်္ဂဟိတဓမ္မာသင်္ဂဟိတဓမ္မ ဝိသေသေ၊ သင်္ဂဟိတဓမ္မအထူး အသင်္ဂဟိတဓမ္မအထူး၌။ ဧတေ ဒွေနယာ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဿိတာ၊ မှီကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မှီကုန်သောကြောင့်။ တေ္တ၊ ဤစတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ကေနစိ၊ အချို့သော သမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်သည်။ သင်္ဂဟိတေန၊ ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်တူ

တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု အစရှိသော။ ဓမ္မဝိသေသေန၊ တရားအထူးသည်။ ပုန၊ တဖန်။ သင်္ဂဟိတော၊ ခန္ဓာဘူ အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတော၊ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတဖြစ်သော။ ယောဓမ္မဝိသေသော၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာ အစရှိသော တရားအထူးကို။ သင်္ဂဟိတတာယ၊ ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်တူ ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောစ၊ မေးအပ်သည်ရင်း။ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗောစ၊ ဖြေအပ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာနိဒ္ဒိရိတံ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗ·ဟု ဆိုအပ်သော အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထုတ်အပ်သော။ တမေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ အစရှိသည်ကိုသာလျှင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒဿေန္တော၊ ဟောပြတော်မူလို၍သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ ။ပ။ သင်္ဂဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသကို သမုဒယသစ္စေန ။ပ။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာ-ဟူ၍ မဟောသင့်၊ ဒုတိယနယ တတိယနယ နိဒ္ဒေသတို့၌ကဲ့သို့ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ ။ပ။ သင်္ဂဟိတာ၊ တေဓမ္မာ ကတီဟိ ခန္ဓေဟိ ။ပ။ သင်္ဂဟိတာ-ဟူ၍ ဟောသင့်သည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟိတေန ။ပ။အာဟကို မိန့်။ ။လိုရင်းကား သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓ ။ပ။ သင်္ဂဟိတာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓ။ပ။ သင်္ဂဟိတာတိ အာဟ-ဟူသတည်း။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ဒုတိယနယ တတိယနယတို့ကဲ့သို့ မဟောမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ဤကဲ့သို့ ဟောပါသနည်း၊ စုဒ်။ ။ ကေနစိ သင်္ဂဟိတေန ။ပ။ ဒဿေန္တောကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒယသစ္စာ အစရှိသော အချို့သောတရားသည် ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာလေးဆယ့်ကိုးခု စသည်သည် တဖန်ခန္ဓာတူ အာယတနတူ ဓာတ်တူတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော မေးအပ်,ဖြေအပ်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ဟောပြတော်မူလိုသောကြောင့် ဤကဲ့သို့ ဟောပြတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ တဒေဝါတိ ပုန သင်္ဂဟိတံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗ ဓမ္မဝိသေသံဝေ၊ နပဥ္စမ သင်္ဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဒဿေန္တောတိ ဒဿနဟေတု၊ ဒဿနတ္ထံဝါ။ ။မဏိဒီပ။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါ၊ ပြတော်မူလိုသောငှာ။ ဝါ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါဟု ယောဇနာ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ— အဘယ်ကြောင့် သမုဒယသစ္စာ စသည်သည် ခန္ဓာတူ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်သည် တဖန် ခန္ဓာတူ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်ကိုသာလျှင်ထုတ်၍ ဟောပြအပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိ ။ပ။ ဒွေနယာတိကို မိန့်။

အစိပ္ပါယ်ကား၊ စတုတ္ထနယသည် သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ၌ သင်္ဂဟိတေန-ဟူသော ဝိသေသနမှ ကင်းသော သင်္ဂဟိတံ-ဟူသော ဝိသေသျ၌မှိသည်။ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ-ဟူသော ပဉ္စမနယ၌လည်း အသင်္ဂဟိတေန-ဟူသော ဝိသေသနမှကင်းသော အသင်္ဂဟိတံ-ဟူသော ဝိသေသျ ဓမ္မ၌ မှိသည်။ ထို့ကြောင့် သမုဒယသစ္စာ စသည်သည် ခန္ဓာတူ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက် အပ်သော သင်္ဂါဟကန္ဓာလေးဆယ့်ကိုးခု စသည်သည် တဖန် ခန္ဓာတူ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက် အပ်သော သမုဒယသစ္စာကိုသာ ဟောပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ — အဘယ်ကြောင့် စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယ တို့သည် ဝိသေသနမှကင်းသော ဝိသေသျ၌သာ မှိပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေ။ပ။နေဝံ စတုတ္ထ ပဉ္စမာကို မိန့်။ ။အစိပ္ပါယ်ကား၊ ဒုတိယနယ တတိယနယ တို့ကို ခန္ဓသင်္ဂဟ အာယတန သင်္ဂဟ ဓာတု သင်္ဂဟတို့၏ သင်္ဂဟိတေန-ဟူသော သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိ ဝိသေသန,အသင်္ဂဟိတေန-ဟူသော အသင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိ ဝိသေသနဖြင့် သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ-ဟု ဟောပြအပ်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့ကို မဟောပြ လေသောကြောင့် ဝိသေသနမှ ကင်းသော ဝိသေသျ၌ ထို စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့သည် မှိသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဒုတိယနယ တတိယနယတို့ကဲ့သို့ မဟောပြပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိယာ ဝေဟိ။ပ။အသင်္ဂဟိတဘန္တိကို မိန့်။ ။အစိပ္ပါယ်ကား၊ ရေတွက်ခြင်း ကြိယာ၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍ရင်း၊ မရေတွက်ခြင်းကြိယာ၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍ရင်း ဟောပြတော်မူသောကြောင့် ဒုတိယနယ တတိယနယတို့ကဲ့သို့ မဟောပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။

၁—တသ္မာရှေ့၊ ဟိတ်ဖိုလ်တွေ့၊ ပြား၍ရှိမှုခံ။ ။၂—နောက်သို့မသွေ့၊ ယင်းဟိတ်နေ၊ ပြန်လေမြဲမြဲ။ ။၃-တသ္မာကို၊ ဟိတ်နှင့်ဖိုလ်၊ စွဲဆိုမြဲထုံး စံ။

ဟူသော အာချာတ်သာမိနိယံနှင့်အညီ သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေ။ပ။နေဝံ စတုတ္ထ ပဉ္စမာကား ဖိုလ်မည်၏။သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိယာ ဧဝ ဟိ။ပ။အသင်္ဂဟိတန္တိ-ကား ဟိတ်မည်၏။ ထိုကြောင့် 'တသ္မာရှေ၊ ဟိတ်ဖိုလ်တွေ့၊ ပြား၍ရှိမှုခံ'ဟု ဆိုသည်အတိုင်း ဟေတုဝါကျ, ဖလဝါကျ နှစ်ခုတို့သည် ရှိခဲ့သော် တသ္မာ-ကိုဟိတ်ဝါကျကိုရင်း၊ဖလဝါကျကိုရင်း စွဲယူအပ်၏။ စွဲနည်းကား၊တသ္မာ၊ထိုသို့ ဒုတိယနယ တတိယနယတို့ကဲ့သို့ စတုတ္ထနယ ပဉ္စမနယတို့ကို မဟောခြင်းငှာ။(ဖိုလ်ကိုစွဲ)တသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိဖြင့်သာလျှင် သင်္ဂဟိတေန သင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍ရင်း၊အသင်္ဂဟဏပ္ပဝတ္တိဖြင့်သာလျှင် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ-ဟူ၍ရင်း ဟောပြတော် မူခြင်းကြောင့်။ (ဟိတ်ကိုစွဲ) တနည်းအားဖြင့် ဟိတ်နှင့်ဖိုလ် နှစ်ခုကိုစွဲခြင်းဖြင့် သုံးနည်း

ရှိ၏။ မဇ္ဈိမကာ၌ တသ္မာတိ သင်္ဂဟာဏပ္ပဝတ္တိ ယာဝေ စတုတ္ထနယသာ အသင်္ဂဟာဏပ္ပဝတ္တိယာဝေ ပဉ္စမနယဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာတိ အတ္ထော-ဟု ဟိတ်ကို စွဲသည်။

၄၃—စတုတ္ထနယ၌ ထုတ်အပ်,မထုတ်အပ်သော တရားများ

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဌေ၊ ဤစတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့ဖြင့်။ နသင်္ဂါဟကာ၊ မရေတွက်တတ်ကုန်။ ကေဝိယ၊အဘယ်တရားတို့ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ။ ရူပက္ခန္ဓ ဝိညာဏက္ခန္ဓ ဓမ္မာယတန ဒုက္ခသစ္စာဒီနိဝိယ၊ ရူပက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့ ကဲ့သို့တည်း။ ယေစ၊ အကြင်တရားတို့သည်လည်း။ဒွီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။အာယဘာန ဓာတုသင်္ဂဟေဟိ၊ အာယတနတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်း,ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂါဟကာ၊ မရေတွက်တတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ ကာနိဝိယ၊ အဘယ်တရားတို့ကဲ့သို့နည်း ဟူမူ။ စက္ခာယတနာဒီနိဝိယ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့တည်း။ ယေစ၊ တို့သည်လည်း။ ဧကေန၊ သော။ ခန္ဓသင်္ဂဟေနေဝစ၊ ခန္ဓာဟူသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်ငင်း။ ဓာတု သင်္ဂဟေနေဝစ၊ ဓာတ်ဟူသောရေတွက်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်ငင်း။ နသင်္ဂါဟကာ၊ မရေတွက်တတ်ကုန်။ ကေဝိယ၊ ဟူမူ။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓ နိရောဓသစ္စ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒီနိဝိယစ၊ ငင်း။ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတာဒယောဝိယစ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်စသည်တို့ကဲ့သို့ငင်းတည်း။တေခမ္မာ၊ထိုသုံးပါးကုန်သောသင်္ဂဟတို့ဖြင့်ငင်း၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာယတန, ဓာတု သင်္ဂဟတို့ဖြင့်ငင်း၊ တပါးသော ခန္ဓသင်္ဂဟ, ဓာတု သင်္ဂဟဖြင့်ငင်း မရေတွက်တတ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝသဗ္ဘာဝါ၊ ရေတွက်တတ်သော အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သင်္ဂါဟက ဘာဝေန၊ ရေတွက်တတ်သော အဖြစ်ဖြင့်။ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ မထုတ်အပ်ကုန်။ ပန၊ မထုတ်အပ်သည်မှတပါး ထုတ်အပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သင်္ဂါဟကာ၊ နိ၏။ တေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝါဘာဝတော၊ရေတွက်တတ်သောအဖြစ်၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ငြော့။ ဣခ၊ ဤစတုတ္ထနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ ထုတ်အပ်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသော သင်္ဂါဟက တရားတို့သည်။ သင်္ဂဟိတာပိ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်တို့သည်လည်း။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ယဿ၊ သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသော မိမိကို ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်တတ်သော အကြင် သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ သင်္ဂဟော၊ ခန္ဓာ, အာယတနဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို။ပုစ္ဆိတဗ္ဗောစ၊ မေးအပ်သည်ငင်း။ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗောစ၊ ဖြေအပ်သည်ငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆို

အပ်သော သမုဒယသစ္စာ ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်ကို။ သင်္ဂါဟကာဿ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်တတ်သော။ တဿ၊ ထို သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို။ (ထည့်) သင်္ဂါဟကာ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်တတ်ကုန်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မိမိကို ရေတွက်တတ်သော တရားကို တဖန်ပြန်၍ ရေတွက် တတ်သောကြောင့်။ ဣမ၊ ဤစတုတ္ထနယ၌။ ဥဒ္ဒေသဘာဝေါ၊ ထုတ်အပ်သောအဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။တေ သင်္ဂါဟကတ္တာဘာဝါဘာဝတော ဣမ ဥဒ္ဒေသာ-ဟု မိန့်အပ်သောစကား၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရဖြစ်သောအကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား တေဟိ သင်္ဂဟိတာပိဟ် ။၂။ ဝိဿဇ္ဇဘဗ္ဗောစာတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒယ သစ္စာ စသည်သည် သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာလေးဆယ့်ကိုးခု စသည် တို့ကို ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်သည်။ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့် ကိုးခုတို့ကလည်း သမုဒယသစ္စာကို တဖန် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက် ပြန်ခြင်းကြောင့် ဤစတုတ္ထနယ၌ ထုတ်တော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝုတ္တာမေဝတ္ထံ ဝိဝရိတုံ တေဟိ သင်္ဂဟိတာတိ အာဒိမာဟ။ ။မဓုဋီကာ။

၄၄—အဋ္ဌကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

ပန၊ ပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပါယမှတပါး အဋ္ဌကထာ၌ အနက်ကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌ ကထာယံ၊ ၌။ သကလေနဟိ ခန္ဓာဒိပဒေနာတိ တေဿ၊ ၏။ သကလ ဝါစကေန၊ အလုံးစုံကိုဟောသော။ ရူပက္ခန္ဓာဒိ ပဒေန၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသောပုဒ်ဖြင့်။ ဝါ၊ သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆိုသင့်သည်မှတပါး မဆိုသင့် သည်ကို ဆိုအံ့။ ယံအတ္ထနော သင်္ဂါဟကံ သင်္ဂဏှိတွာ ပုန တေနေဝသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေ ယျာတိ၊ ဟူ၍။ ယံ တော်ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ တေန ခန္ဓာဒိ ပဒေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အယောဇေတွာ၊ မယှဉ်မူ၍။ တံအညံ သင်္ဂဟိတံနာမ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံသို့။ ဝတ္တုံ၊ဆိုခြင်းငှါ။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ ယေန၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာ စသည်သည်။ ယံ၊ အကြင်သမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာလေးဆယ့်ကိုးခု စသည်ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်၏။ တေနေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်သည်သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးတော်မူအပ်သည်ရှင်း။ ဝိသဇ္ဇိတော၊ဖြေတော်မူအပ်သည်ရှင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသောဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ရှင်း။ ဝိသဇ္ဇိတော၊ရှင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နစ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ တေန၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ ကြဉ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်သည်။ သင်္ဂဟိတဿ၊ ခန္ဓာ,

အာယတနံ, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ ၎င်း။ ဝိသဇ္ဇိတော၊ ၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ဂါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခု စသည်ကိုင်၎င်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ၎င်း မမေး, မဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်၊သင်္ဂါရက္ခန္ဓာ စသည်သည် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်ကိုသာလျှင် မေးအပ်, ဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်သုံးချက်ကိုစွဲ)ဧဝံ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဝေဒနာစ၊ဝေဒနာစေတသိက်သည်၎င်း။သဒ္ဒေါစ၊သဒ္ဒရုပ်သည်၎င်း။ ခန္ဓောစ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟူသော အသီးသော ခန္ဓာသည်၎င်း။ အာယတနဥ္စ၊ သဒ္ဒါယတန-ဟူသော အသီးသော အာယတနသည်၎င်း။ ဟောတိယထာ၊ဖြစ်သကဲ့သို့။ဧဝံ၊ဤအတူ။သုခုမရူပံ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ နဟောတိ၊ အသီးသောခန္ဓာ,အသီးသော အာယတနမဟုတ်။

ပန၊ ဗျာတိရေကမုတပါး အနွယကိုဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုသုခုမရုပ်သည်။ ခန္ဓာယတနာနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတနတို့၏။ ကေဒေသော၀၊ အစိတ်မျှသည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အသီးအခြားမဟုတ် အစိတ်မျှသာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုခုမ ရူပေကဒေသံဝါတိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဆိုမူ၍။ သုခုမရူပံဝါတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္ထစ၊ အလုံးစုံကုန်သောပုဒ်တို့၌လည်း။ အညေန အသမ္ဘိန္နံပဒံ၊ အညေန အသမ္ဘိသံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဒေဝ ယေပိ ဓမ္မေဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတံ တေဓမ္မေ သန္ဓာယာတိ၊ ဟူ၍။ ယမ္ပိ ဝေါ်ဝစနံ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားကိုလည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ သင်္ဂဟိတေန၊ သမုဒယသစ္စာ စသည်သည် ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသည်သည်။ သင်္ဂဟိတဿ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို။ သင်္ဂဟိတေန၊ သင်္ဂဟိတဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသည်သည်။ သင်္ဂဟော၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်သည်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုတ္ထနယ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုစ္ဆိဘောစ၊ မေးအပ်သည်၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇိတောစ၊ ဖြေအပ်သည် ၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သင်္ဂဟော၀၊ သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုစ္ဆိဘောစ၊ ၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇိတောစ၊ ၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသည်သည် သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို မမေးအပ်, မဖြေအပ်သည်၏အဖြစ်၊ သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကိုသာလျှင် မေးအပ်, ဖြေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဝါ၊ မသင့်။ (ပြန်၍စပ်) တသ္မာ၊ ထိုသို့

ဆိုခြင်းငှါ မသင့်သောကြောင့် (ဖိုလ်ကိုစွဲ) ဧကေန ခန္ဓေနာတိ တွေ၊ ၌။ ဧကေန၊ တခုသော။ ခန္ဓဂဏနေန၊ ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ခန္ဓ-သဒ္ဒါသည် ဟောအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ ဉာတိ၊ သို့။ အယမေဝ အတ္ထော၊ ဤကရိုဏ်းအနက်ကိုသာလျှင်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။သင်္ဂါဟကေန၊ ရေတွက်တတ်သော ကတ္တားဖြစ်သော။ ဧကေန၊ တခုသော။ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓာသည်။ ဉာတိအတ္ထော၊ ဤကတ္တားဖြစ်သောအနက်ကို။နဝေဒိတဗ္ဗော၊မသိအပ်။(ပြန်၍စပ်) ဧကော၊ တခုသော။ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဧကဒေသဿ၊အစိတ်ဖြစ်သောခန္ဓာကို။ သင်္ဂါဟကော၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဉာတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အပေါင်းဖြစ်သော ခန္ဓာသည် အစိတ်ဖြစ်သောခန္ဓာကို ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် မရေတွက်ခြင်းကြောင့်။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။တံ ခန္ဓာယတန ဓာတူသု ဧကမ္ပိ သကလကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတွာ ဋ္ဌိတပဒေသု နယုဇ္ဇတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ စုဒ်ထုတ်ခြင်းကား၊ အရှင်အဋ္ဌကထာ ဆရာ—တခုသောခန္ဓာ စသည်ကိုရင်း၊ များစွာသော ခန္ဓာ စသည်ကိုရင်း ယူ၍ တည်သောပုဒ်တို့၌ အဘယ်ကြောင့် မသင့်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ သကလေနပိ ခန္ဓာဒိ ပဒေန ။လ။ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျကို မိန့်။ ။အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပဌမခန္ဓပဒ စသည်ကို။ သင်္ဂါဟဟံ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်တတ်သော ဒုတိယဖြစ်သော ခန္ဓပဒ စသည်ကို။ သင်္ဂဏှိတွာ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ တေနေဝ၊ ထိုဒုတိယဖြစ်သော ခန္ဓပဒ စသည်သည်သာလျှင်။ ယံ၊ အကြင် ပဌမခန္ဓပဒ စသည်ကို။ သင်္ဂဟံ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သကလေန၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာ စသော အနက်ကိုဟော သော။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓအနက်, အာယတနအနက်, ဓာတုအနက်ကိုဟော သော။ ခန္ဓာဒိ ပဒေန၊ ခန္ဓ စသောပုဒ်သည်။ ဝါ၊ ခန္ဓပဒ, အာယတနပဒ, ဓာတု ပဒသည်။ ခန္ဓာဒိ ဝသေန၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ခန္ဓာ,အာယတန, ဓာတ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံနာမ၊ ရေတွက်အပ်သည်မည်သော။ အညံ၊တပါး သော။ တံ၊ ထိုခန္ဓပဒ စသည်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ငှ်။ တံ၊ ထိုပဒသည်။ ခန္ဓာယတန ဓာတူသု၊ တို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊ တခုကိုရင်း။ သကလ ကောဋ္ဌာသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အစုကိုရင်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဋ္ဌိတ ပဒေသု၊ တည်သောပုဒ်တို့၌။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်ဟု တေနေဝဟူသောပုဒ်ကို ခန္ဓပဒ, အာယ တနပဒ,ဓာတုပဒကိုစွဲ၍ ယောဇနာသော် သင့်သည်ဟု ဋီကာဆရာမိန့်တော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာ၏ ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်သော်ကား၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာဒိပဒသည် တပါး သော ခန္ဓာဒိပဒကို ခန္ဓာ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဤစတုတ္ထနယ၌ ရေတွက်ခြင်းသည်

မရှိသောကြောင့် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတုပုဒ်တို့၌ မသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ ဤကား အဋ္ဌကထာ၏ အဓိပ္ပါယ်တည်း။

ယံ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ သင်္ဂဟိတ္ဘာ ပုန တေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌ အတ္တနော:မိမိဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို။ သင်္ဂါဟကံ၊ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ-ဟု ခန္ဓာ,အာယတန,ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်သော သမုဒယသစ္စာကို။ သင်္ဂဟိတ္ဘာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ ။လ။ ဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ-ဟု သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ တေနေဝ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာသည်သာလျှင်။ ယံ၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို။ သင်္ဂဟံ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏-ဟု တေနေဝပုဒ်ကို ခန္ဓာဒိပဒကို မစွဲမူ၍ ဓမ္မကို ယောဇနာခဲ့သော် နဟိ ယေန ယံသင်္ဂဟိတံ တေနေဝ တဿ သင်္ဂဟော ပုစ္ဆိတော ဝိဿဇ္ဇိတော-ဟု ဋီကာဆရာအပြစ်ကို ပြတော်မူသည်။ ။ဋီကာ၏အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒယသစ္စာသည် သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ခန္ဓာစသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်သည်။ ထိုသမုဒယ သစ္စာသည်သာလျှင် သမုဒယသစ္စာမှကြွင်းသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ခန္ဓာ,အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို မမေးအပ်, မဖြေအပ်သောကြောင့် ခန္ဓာဒိပဒနှင့် မယှဉ်မူ၍ မဆိုသင့်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ။တနည်းကား၊ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော သမုဒယသစ္စာကို။ သင်္ဂါဟကံ၊ ရေတွက်တတ်သော သမုဒယသစ္စာမှကြွင်းသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို။ သင်္ဂဟိတ္ဘာ၊ သမုဒယသစ္စာသည် ခန္ဓာ, အာယတန,ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ တေနေဝ၊ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်သာလျှင်။ ယံ၊ အကြင် သမုဒယသစ္စာကို။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ၏-ဟု ယောဇနာငြားအံ့။ ပဌမနယ၌ ဝိသေသနမရှိသော ရူပက္ခန္ဓပုဒ်ကို မေး, ဖြေအပ်သကဲ့သို့ ဝိသေသန မရှိသော သမုဒယသစ္စာကို မမေးအပ်, မဖြေအပ်၊ စင်စစ်သော်ကား တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ-ဟု သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ခန္ဓာ,အာယတန,ဓာတ်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ-ဟူသော ဝိသေသနရှိသော သမုဒယသစ္စာကိုသာလျှင် မေးအပ်, ဖြေအပ်သောကြောင့် တေနေဝ-ဟူသော ပုဒ်ကို ခန္ဓာဒိပဒေန- ဟူသော ပုဒ်နှင့် မယှဉ်မူ၍ မဆိုသင့်ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကို ယံပနေတံ ဝုတ္တံ ။လ။ အထဝေါ တေန သင်္ဂဟိတဿ-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ။ဋီကာပါဌ်တို့တွင် နဟိ ယေန ။လ။ နစ တဿေဝ တို့ကား (ဗျတိရေကဟိတ် ၂-ခု) အထဝေါ တေန သင်္ဂဟိတဿကား (အန္ဒယဟေတု) ဣတိ၌ ထိုဟိတ်သုံးခုကိုစွဲ။ ။သမ္ဘတ္ထစ အညေန အသမ္ဘိဿန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အညေန အသမ္ဘိဿံ သင်္ခါရေကဒေသံဝါ အညေန အသမ္ဘိဿံ ဝေဒနေကဒေသံဝါ အညေန အသမ္ဘိဿံ သုခုမရူပံဝါ အညေန အသမ္ဘိဿံ သဒ္ဒေကဒေသံဝါ ဒီပေန္တိ-ဟု ယောဇနာရကြောင်းကို ပြတော်မူ၏။

ဇတ္ထ ယံပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပဒံ၊ တဒေဝ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတံ၊ တေဓမ္မေ သန္ဓာယ သဗ္ဗတ္ထ ကေန ခန္ဓနာဘိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ ဟု မိန့်တော်မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ၌ တဒေဝ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်ကိုသာလျှင်။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ တေဓမ္မေ၊ ထိုရေတွက်တတ်သော ကတ္တားဖြစ်သော တရားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စသည်ဖြင့် အနက်ယောဇနာရာ၌ ကတ္တားပုဒ်ဖြစ်သော တရားတို့ကိုရည်၍ ကေန ခန္ဓန-စသည်ကို ဟောတော်မူ၏ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိအပ်သောကြောင့် ကေန၊ တခုသော။ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓာသည်။ ခေကန၊ တခုသော။ အာယတနေန၊ သည်။ ဟူသော ကတ္တားအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မိန့်တော်မူ၏- ဟု သိအပ်၏။ ထိုကတ္တားအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ယမ္ပိစေတံ ဝုတ္တံ စသည်ကိုမိန့်။ ။ အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဆိုခြင်းငှါ မသင့်ပါသနည်းဟု စုံရှိရကား နဟိ သင်္ဂဟိ တေန ။လ။ သင်္ဂဟောဝ ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒယသစ္စာသည် တဏှာကြွင်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့ကို ရေတွက်သည်။ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့သည် တဖန် တဏှာကို ရေတွက်ခြင်းကို မေးအပ်, ဖြေအပ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား သမုဒယသစ္စာကို ခန္ဓာ၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ရေတွက်သည်ကို မေး, ဖြေတော်မူသောကြောင့် မသင့် ဖြစ်ဘိသော်။ ။နဟိ ကောခန္ဓော ။လ။ သင်္ဂါဟကောတိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဖဿ စေတသိက် စသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာအစိတ်ကို အပေါင်းဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည် ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သောကြောင့် ဤအနက်ကို သိရမည် ဖြစ်ဘိသော်။

စတုတ္ထနယပြီး၏။

အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ

၅၅—ပဥ္စမနယ၌ မဟောသောတရားတို့၏ အကြောင်းကို ပြတော်မူခြင်း

အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသေပိ၊ ၌လည်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ စတုတ္ထနယ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယထာနိဒ္ဒါရိတဓမ္မ ဒဿနံ၊ အကြင်အကြင်ထုတ်အပ်သော တရားတို့ကို ပြခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဥ္စမနယ၌။ သသုခုမရူပ ဝိညာဏသင်္ဂဟိတ ဓမ္မသမုဒါယာ၊ သုခုမ ရုပ်နှင့်တကွ ယူအပ်သော ဝိညာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော တရားတို့၏ အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ အစေတသိကာနုပါဒါ သဒိသာ၊ ဒုက္ခသစ္စာ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ အစေတသိက အနုပါဒတို့နှင့်တူကုန်သော။ ယေတေဓမ္မာ၊

တို့သည်။ ဧကေန၀ါ၊ တခုသော ခန္ဓသင်္ဂဟဖြင့်ရင်း။ ဒွီဟိ သင်္ဂဟေဟိ၀ါ၊ နှစ်ခုကုန်သော အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့ဖြင့်ရင်း။ ကေသဥ္စိ၊ အချို့ကုန်သော နိဗ္ဗာန်, စက္ခာယတနစသော တရားတို့ကို။ အသင်္ဂဟာဘာ၀တ္တာ၊ ခန္ဓာ,အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်သောအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ တီဟိပိ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်သုံးပါးတို့ဖြင့်လည်း။ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗဿ၊ မရေတွက်အပ်သော တရား၏။ အဘာ၀တော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏ သင်္ဂဟာ သင်္ဂါဟကာ၊ ပြည့်စုံသော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတုသင်္ဂဟတို့ဖြင့် မရေတွက်ကုန်သည်။ ယေန၊ အကြင်ကြောင့်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အဗျာကတ၀မ္မ သဒိသာ၊ အဗျာကတ မွေနှင့် တူကုန်သောတရားတို့သည်။ ဧကေနပိ သင်္ဂဟေန၊ တစုံတခုသော ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟဖြင့်။ အသင်္ဂဟေတဗ္ဗာဘာ၀တော၊အသင်္ဂဟိတ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသင်္ဂါဟကာ၀ေ၊ မရေတွက်တတ်သော အသင်္ဂါဟက တရားတို့ သည်သာလျှင်။ ယေန၊ကြောင့်။နဟောန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ တေန၊ထိုပြည့်စုံသောသင်္ဂဟ တို့ဖြင့် မရေတွက်ခြင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်၊ အသင်္ဂါဟက မရှိသည်၏ အဖြစ်ငှါ။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) တော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ-အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ-အစေတသိက အနုပါဒ တို့နှင့် တူကုန်သောတရား၊ အဗျာကတမ္မနှင့် တူကုန်သောတရားတို့ကို။ အသင်္ဂါ ဟက ဘာ၀ေန၊ မရေတွက်တတ်သော တရား၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဘာ၀ဘာ၊ သည်။ နဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်တော်မမူအပ်ကုန်။ ပန၊ မထုတ်အပ်သည်မှတပါး ထုတ်အပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ဣဘာရေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသည် အဗျာကတစသည်မှတပါးကုန်သော ရူပက္ခန္ဓ-စသည်တို့ကို။ တဗ္ဗိပရိယာယေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသည်တို့မှ ပြန်သောအကြောင်း အားဖြင့်။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်တော် မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။၀ုတ္တနယေနေ၀၏ အကျယ်ကို အနုဋီကာမှယူရာ၏။ ။အရှင် ဋီကာဆရာ—ဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့နှင့် တူကုန်သောဘရား၊ အဗျာကတနှင့် တူကုန် သောတရားတို့ကို ဤပဥ္စမနယဉ် အဘယ်ကြောင့် မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား၊ တွေ့စ ။ပ။ အသင်္ဂါဟကဘာ၀ေန နဥဒ္ဓဋ္ဌာကို မိန့်။ ။တေ အသင်္ဂါဟကဘာ ၀ေန ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ (စောဒက)။ ထိုအဗျာကတ စသည်တို့ကို အသင်္ဂါဟက တရား၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူသင့်သည်ဟု စောဒနာသည်။ ။အဘယ်ကြောင့် ယူသင့်သနည်း။ စုဒ်။ ။သသုခုမရူပ ၀ိညာဏ ။ပ။ အသင်္ဂါဟကတ္တေကို မိန့်။ (စောဒကအာ ဘောဂ)။ ။သုခုမရုပ်နှင့်တကွ ယူအပ်သော ။ပ။ အနုပါဒနှင့်တူကုန်သော တရား တို့သည် တခုသောသင်္ဂဟ နှစ်ခုသောသင်္ဂဟတို့ဖြင့် အချို့ကုန်သောနိဗ္ဗာန် စက္ခာ ယတန စသည်တို့နှင့် အသင်္ဂါဟကရှိသောကြောင့် ထုတ်သင့်သည်ဟု စောဒနာ သည်။ ထိုအာဘောဂ၌ ဧကေန ဒွီဟိ၀ါ သင်္ဂဟေဟိ ကေသဥ္စိ၏အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဒုက္ခသစ္စာသည် နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာတို့ဖြင့် မရေတွက်မူ၍ ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့ဖြင့်

တရားတို့နှင့် တကွမဖြစ်ကုန်သည်ရင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်းငှါ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ သည်။ အညံ သဟိတဋ္ဌံ၊ သော။ အသဟိတဋ္ဌံ၊ သော။ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။(ပြန်၍စပ်။ ဟိ-နှစ်လုံးဆင့်၍တက်သည်။)

ဂဏ္ဌိ။ ။အဌကထာ၌ တာဒိသေနပိ ပဒေန နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓသင်္ဂဟမတ္တံ နဂစ္ဆေယျ၊ အာယတန, ဓာတုဟိပန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိဟု ပါဌသေသကို အဓိပ္ပါယ် ပေါ်အောင်ထည့်ရာ၏။ ။တဒေဝဟူသော အဌကထာပါဠိ၌ ဝေ-သဒ္ဒါသည် တပါးသောပုဒ်၏ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်ကို မြစ်သောပုဒ်ဟု တစုံ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ယူရာ၏။ ထိုအယူကို ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာ သည် တတ္ထ တဒေဝါတိ ဝေသဒ္ဒေန ။ပ။ ဒဿေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံကို မိန့်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်သည် တရံတခါ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတအဖြစ် ရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်၏သာလျှင် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတအဖြစ်၌ မြဲသည်ကိုရင်း၊ ပုစ္ဆာ၌ မထုတ်အပ်သောပုဒ်၏ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတအဖြစ်၌ မမြဲသည်ကိုရင်း ပြသောပုဒ်ဟု သိအပ်၏။ နိဝတ္တကပုဒ်ဟု မသိအပ် ဖြစ်ဘိသော်။ ။တဒေဝါတိ ဝေသဒ္ဒေါ အညဿ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဘာဝ နိဝတ္တကောတိ ကောစိ အာသင်္ကေယျ၊ တဒါ သင်္ကာ နိဝတ္တနတ္ထံ တတ္ထာတိ အာဒိမာရဒ္ဓံ။ ။မဓုဋီကာ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ— ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်သောပုဒ်၏ နိယတအဖြစ်ကိုရင်း၊ပုစ္ဆာ၌ မထုတ်သောပုဒ်၏ အနိယတ အဖြစ်ကိုရင်း ပြသည်ဟု အဘယ်ကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တဒေဝ ယေဟိ ။ပ။ ယောဇေတုန္တိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တဒေဝ ယေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ နိယမတော သင်္ဂဟိတံဟု ပါဌသေသကို ထည့်နိုင်သောကြောင့် မိန့်နိုင်သည် ဖြစ်ဘိ သော်။ ။ဝေ-သဒ္ဒါ၏ နိယတအနက်, အနိယတအနက်တို့ကို ပြတော်မူပြီး၍ နိယာမနအနက်, နိဝါရဏအနက်တို့ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် အထဝါ တဒေဝါတိ ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောကို မိန့်။ ။လိုရင်းကား တဒေဝါတိ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဘာဝ နိယာမနတ္ထော ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော တည်း။ ။အဘယ်သို့ မှတ်ပါ သနည်း။စုဒ်။ ယေဟိ အသင်္ဂဟိတန္တိကို မိန့်။ ။အဘယ်ကြောင့် မှတ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။တဿ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝေနဝေကို မိန့်။ ။ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား၊ တဒေဝ-ဟူသောပါဠိ၌ ဝေသဒ္ဒါသည် ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောတရားသည်သာလျှင် အကြင်တရားတို့သည် အသင်္ဂဟိတဟု အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်ကိုမှတ် သည်။ ပုစ္ဆာ၌ မထုတ်အပ်သောပုဒ်၏ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်ကို မြစ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အရှင်ဋီကာဆရာ—ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်၏ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိ တ၏အဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့် မှတ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ။ပ။

ဟောဘိကို မိန့်။ ။အဒိပ္ပါယ်ကား၊ ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်သည် တပါးသော အာယတန, ဓာတ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော ပုဒ်လည်း ရှိသည်။ တကွ မဖြစ်သော ပုဒ်လည်းရှိသည်။ ထိုကြောင့် ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်၏ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်ကို မှတ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အချင်ဋီကာဆရာ—ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်၏ အညသဟိတ အသဟိတပဒနှစ်ပါးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်ကြောင့် သိအပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပက္ခန္ဓာဒိနိုဟိ စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။[အဓိပ္ပါယ် သိသင့်ပြီ]။ ။ဤဋီကာအနုမခုတို့ကို ထောက်သဖြင့် ဝေဿဒ္ဓါသည် ၁-သန္နိဋ္ဌာန ဝေ။ ၂-နိယတဝေ။ ၃-နိဝတ္တာပနဝေဟု ရှိသည်ကို သိအပ်၏။ ထိုတွင် သန္နိဋ္ဌာန ဖြစ်သော ဝေ၏ ဥဒါဟရဏ်ကား၊ တတ္တ အဟောသိဝေ ကမ္မန္တိ ကမ္မံ အဟောသိ ဝေ၊နော နအဟောသိတိ အတ္ထော။ မဏိသာရမဉ္ဇူ။ ။ဤ၌ အဟောသိ ဝေနောင် ထိုင်သောဝေသဒ္ဒါဖြင့် ဒြဗ်,ဂုဏ်,ကြိယာတပါးကို မကန့်လေသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏမည်၏။ ။တဒေဝ ယေဟိ ခန္ဓာဒိဟိ အသင်္ဂဟိတံဟူသော ဤအဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၌ ဤမူလဋီကာ ပဌမနည်းအားဖြင့် နိယတာဝဓာရဏမည်၏။ ပုစ္ဆာ၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်သည်သာလျှင် အမြဲအားဖြင့် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဖြစ်သည်။ တပါးသောပုဒ်သည် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ ဖြစ်သည်လည်း ရှိ၏။ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏ဟု ဝေသဒ္ဒါဖြင့်ပြ၏။ ။ဤမူလဋီကာ ဒုတိယနည်းဖြင့် နိဝတ္တာပနာဝဓာရဏကို သိအပ်၏။

၄၇—အင်္ဂကထာကို ပယ်တော်မူခြင်း

အဝသေသာ သင်္ဂဟိတာတိ ဣဒံ၊ ကို။ အဝသေသာ၊ ဝိညာဏ်မှကြွင်းကုန်သော နာမက္ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အသင်္ဂဟိတတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဒဿမ္ပံ၊ ၏။ တေဟိပိ ဝိညာဏခမ္မေဟိ တေရူပ မမွာဝ တိဟိသင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိဘာတိ တွေ၊ ၌။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်းငှါ။ဥဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ထုတ်အပ်ကုန်သော ဝိညာဏခမ္မတို့သည်။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့ကို။ (ထည့်) တိဘိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂါဟကာ၊ မရေတွက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ဇွင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ အသင်္ဂဟိတတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဣတိအဓိပ္ပါယော၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အနုဒ္ဓဋ္ဌာ၊ ပုစ္ဆာ၌ မထုတ်အပ်ကုန်သော။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာ စသည်တို့သည်လည်း။ အသင်္ဂဟိတာဝ၊ အသင်္ဂဟိတတို့သည် သာလျှင်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) စ၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တွေ၊ ဤ ပဉ္စမနယ နိဒ္ဒေသ၌။ ပဌမေ၊ သော။ နယေ၊ ၌။ ဝေဒနာဒယောပိ၊ ဝေဒနာ စသည် တို့ကိုလည်း။ ဝိညာဏေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတာတိ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်ဟု။ ဝုတ္တာ၊

န်၏။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယနယ၌။ ရူပဓမ္မာဝ၊ ရုပ်တရားတို့ကို သာလျှင်။ အသင်္ဂဟိတာတိ၊ န်ဟု။ ဝုတ္တာ၊ န်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသေသော၊ နည်းနှစ်ပါးတို့၏အထူးတည်း။ ဝေဒနာဒယောဟိ ရူပဝိညာဏေဟေဝ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေနအသင်္ဂဟိတာတိ ဝေတ္တဗ္ဗာ၊ ၌။ ဩဠာရိက ရူပေဟိစ၊ ဩဠာရိကရုပ်တို့သည်၎င်း။ ဝိညာဏေနစ၊ ၎င်း။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူပေကဒေသော၊ အပေါင်းဖြစ်သော ရုပ်တို့၏အစိတ်ကို။ ဝေတ္တဗ္ဗာ၊ ဤဒုတိယပဉ္စာ၌။ ရူပဂ္ဂဟဏေန၊ ရူပသဒ္ဒါဖြင့်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန့်ချိစပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်တို့ကို အလုံးစုံသော ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့် အဝသေသာ သင်္ဂဟိတာ ဟူသော စကားကို နှစ်သက်ခြင်းရှိတော်မမူသော ဋီကာဆရာသည် အဝသေသာ စသောပါဠိကိုမိန့်။ ။အထဝါ ဝေဒနာဒိခန္ဓတ္တယ နိဗ္ဗာနာနံ သကလေန ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာဘာဝတော အဝသေသာ သင်္ဂဟိတာတိ ဣဒံ အနိစ္ဆန္တော အာဟ အဝသေသာတိ အာဒိံ။ တတ္ထ ဣဒံ ကိဥ္စာပိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံပန ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ။မဓုဋီကာ။ အဝသေသာ သင်္ဂဟိတာတိဣဒံ၊ ကို။ ကိဥ္စာပိဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ အဝသေသာ၊ တို့သည်။ အသင်္ဂဟိတာ၊အသင်္ဂဟိတတို့သည်။နဟောန္တိ၊ကုန်။ဣတိဧဝံ၊သို့။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ဟု မဓုဋီကာအလို ယောဇနာ။ ။အဝသေသာ ဝေဒနာဒယော တယောခန္ဓာ နိဗ္ဗာနဥ္စ သကလေန ရူပက္ခန္ဓေန တေသံ သင်္ဂဟော နတ္ထီတိ သင်္ဂဟိတာတိ နသက္ကာ ဝတ္တုံ။ ကေဒေသေန ပန သင်္ဂဟော အတ္ထီတိ အသင်္ဂဟိတာ နဟောန္တီတိ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ အာဟ။ ။အနုဋီကာ။အဝသေသာ၊ ဝိညာဏ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစရှိကုန်သော။ တယော၊ န်သော။ ခန္ဓာစ၊ ခန္ဓာတို့သည်၎င်း။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ သည်၎င်း။ သကလေန၊ အလုံးစုံသော။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာ စသော ခန္ဓာသုံးပါး, နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။သင်္ဂဟိတာတိ၊သင်္ဂဟိတဟူ၍။ဝတ္တုံ၊ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ ပန၊ သကလမှတပါး ကေဒေသကိုဆိုအံ့။ ကေဒေသေန၊ အစိတ်အားဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။အသင်္ဂဟိတာ၊ အသင်္ဂဟိတတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဋီကာကာရော၊ မူလဋီကာဆရာသည်။ (ထည့်) အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ ဖွင့်ပြတော်မူအပ်သော အနုဋီကာဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန်တို့သည် သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတနှစ်ပါးမရှိဟု ဋီကာ

ဆရာ ယူတော်မူသည်ဟု ပြတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာ၌ကား သင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတနှစ်ပါးဖြင့် ပြတော်မူ၏။

ရူပဓမ္မာဝ ဟူသောပုဒ်၌ ဝေဒနာသည် ဝေဒနာ စသည်တို့၏ အသင်္ဂဟိတ၏အဖြစ်ကို ကန့်သော နိဝတ္တာပနာဝဓာရဏဟု တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ယူရာ၏။ ထိုအယူကို ပယ်တော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် တေဟိပိ ဝိညာဏ ဓမ္မေဟိ ။ပ။ အဓိပ္ပါယောကို မိန့်။ ။ရူပဓမ္မာဝါတိ နိယမနံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝါပေက္ခန္တိ ဒဿေန္တော ပုစ္ဆာယ ။ပ။ အဓိပ္ပါယောတိ အာဟ။ ။အနုဋီကာ။ ရူပဓမ္မာဝါတိ၊ ဟူ၍။ နိယမနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်းငှါ။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝါပေက္ခံ၊ ထုတ်အပ်ကုန်သော ရုပ်တရားတို့၏ အသင်္ဂဟိတ၏ အဖြစ်ကိုငဲ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည်။ ပုစ္ဆာယ ။ပ။ အဓိပ္ပါယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ နိဝတ္တာပနာဝဓာရဏမဟုတ် သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ဤအဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်ကြောင့် သိအပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အနုဒ္ဒိဋ္ဌာ။ပ။ ဝုတ္တာကို မိန့်။ ။မဓုဋီကာ၌ကား အသင်္ဂဟိတ အသင်္ဂဟိတမတ္တဟု နှစ်မျိုးခွဲ၍ ယူတော်မူသည်။ ။အသင်္ဂဟိတမတ္တေ ကောဒေါသောတိအာဟ အနုဒ္ဒိဋ္ဌာတိ အာဒိ။ ။မဓုဋီကာ။ ။ဝေဒနာဒယောဟိ ။ပ။ အသင်္ဂဟိတာ-ဟု မိန့်တော်မူခြင်းသည် မုချမိန့်တော်မူသည် မဟုတ်သောငှာ မုချယူရသောအနက်ကို ပြတော်မူလိုရကား ဝေဒနာဒယောဟိ ။ပ။ အတ္တောကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒ္ဒေါ မယာ ဒိဋ္ဌောကဲ့သို့ အပေါင်းဖြစ်သော ရူပ-ဟူသောအမည်ကို အစိတ်ဖြစ်သော ဩဠာရိကရုပ်၌ ခေါ်သည်ဟူသောအနက်ကို သိရမည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဤအနက်ကို သိအပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပေကဒေသောဟိ—စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။မဓုဋီကာ၌ကား ဝိသေသဝါကျယူတော်မူသည်။ သာမညဝစနံ ကသ္မာ ဝိသေသတ္ထန္တိ အာဟ ရူပေကဒေသောဟီတိ အာဒိ။ ။မဓုဋီကာ။ ။ရူပဝိညာဏေဟေဝ—ဟူသော သာမညအနက်ကို ဝိသေသအားဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား ဝေဒနာဒယောဟိ ။ပ။ အတ္တောကို မိန့်။ ။မဓုဋီကာအလို။

စတုတ္ထပဉ္ဇေ စက္ခာယတနံ ဝေဒနာဒီဟိ စတူဟိတိ ဧတ္တ၊ ၌။ ဝါ၊တွင်။ စက္ခာယတနန္တိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်းငှါ။ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ထုတ်အပ်သော။အသင်္ဂါဟကံ၊ အသင်္ဂါဟကဖြစ်သော စက္ခာယတနကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ပန၊ အသင်္ဂါဟက တရားမှတပါး အသင်္ဂဟိတ တရားတို့ကို ဆိုဦးအံ့။ စက္ခာယတနေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အသင်္ဂဟိတ တရားသည်။ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ခန္ဓာ,အာယတန, ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည်ကား။

ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဩဠာရိကာယတနာနိ၊ ဩဠာရိကာယတနတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ နံ၏။ စက္ခာယတနမေဝ၊ စက္ခာယတနသည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ရူပဋ္ဌ ဓမ္မာယတနန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ စသည်တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သော။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊သည်။ ဝိညာဏမေဝ၊ ဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဒ္ဓ၊ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ တရားသည်လည်း။ဝိညာဏဝဇ္ဇံ၊ ဝိညာဏ်သည် ကြဉ်အပ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာလေးပါး, နိဗ္ဗာန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေဝ ဓမ္မေ၊ ထို အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတဖြစ်ကုန်သော ဝိညာဏ်ကြဉ်အပ်သော ခန္ဓာလေးပါး, နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဒါနေတိ၊ တပေါင်းတည်းဆောင်တော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဒါန်းတို့တွင်။ ပဌမေန၊ သော။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ သဒိသ ဝိဿဇ္ဇနေသု၊အဖြေ တူကုန်သောတရားတို့ကို။ ကေတော၊တခုတည်းအားဖြင့်။ဥဒ္ဒါနေတွာ၊ပေါင်းစု၍။ ဒဿိတေသု၊ ပြအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အညေ၊ အဖြေတူသော တရားတို့မှ တပါးကုန်သော။ဝိသဒိသ ဝိဿဇ္ဇနာ၊အဖြေမတူသော တရားတို့ကို။ နယဒါနေန၊နည်းကို ပေးသဖြင့်။ ဝါ၊ သိခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ဤနည်းဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ နံ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ရူပဋ္ဌ ဓမ္မာယတနန္တိ ။ပ။ အညေနာ ကာရေန သင်္ခိပိတွာ ဒဿိတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဥဒ္ဒါန်းဂါထာ၌။ ဒွေဘဝါတိ၊ ကား။ အသညေကဝေါကာရ ဘဝါ၊ အသညီဘဝ,ဧကဝေါကာရဘဝတို့တည်း။ ဒွေတိ၊ ဒွေဟူသောစကားကို။ ဗာဟိရူပါဒါဓမ္မေဝေ၊ ဗာဟိရဓမ္မ, ဥပါဒါဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသင်္ဂါဟကေန၊ အသင်္ဂါဟက တရားဖြစ်သော။ ယေန၊ ရူပက္ခန္ဓေန ယေဓမ္မာ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာ စသည်သည်။ အသင်္ဂဟိတေန၊ ယေခမ္မာ၏အရဖြစ်သောခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော စိတ်တခု ယုတ် ကိုးဆယ် စသော အသင်္ဂဟိတ တရားသည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ မေးအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိဿဇ္ဇေ တဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဖြေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန် စသော အသင်္ဂဟိတ တရားကို။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ပိုင်း ခြား၏။ ။တနည်းကား၊ အသင်္ဂါဟကေန၊ သော။ ယေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗဋ္ဌ၊ မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ဝိဿဇ္ဇေ တဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဖြေအပ်သည်ဖြစ်၍ရင်း။ ပရိစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ သောရူပက္ခန္ဓာဒိကော၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ စသော အသင်္ဂါဟက တရားကို။ တဿစ၊ ထိုရုပ်, ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, နိဗ္ဗာန် စသော အသင်္ဂဟိတ တရား၏ရင်း။ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာနဋ္ဌ၊ ပုစ္ဆာ,

ဝိဿဇ္ဇနာတို့၏ရင်း။ နိဿယဘာဝတော၊မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသယောတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ဝိသယမည်ကြောင်းမှဘပါး နယမည်ကြောင်းကိုဆိုအံ့။ ယဿာ ဒဿိတဿ၊ အကြင်အကြင်ပြအပ်သော။ ဥဒါနဿ၊ ဥဒါန်းဂါထာ၏။ နယဒါန မတ္တတ္တာ၊ နည်းပေးခြင်းမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ သိကြောင်းနည်းမျှ၏အဖြစ်ငှာ။ နယောတိ၊ နယဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒွေဝိသနယောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဌ် ရှိ၏။ ဒွေဝိသပဒိကော၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော။ သေ နယောစ၊ ဤနည်းကိုလည်း။ သုဗုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာသိအပ်၏။ ဣကိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။စတုတ္ထပဥ္စေ စက္ခာယတနံ-စသောပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ စက္ခာ ယတနံ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ စက္ခာယတနေန ယေဓမ္မာဟု ဟောတော်မူ အပ်သော အသင်္ဂါဟကဖြစ်သော စက္ခာယတနကို အဋ္ဌကထာဆရာပြတော်မူသည်။ အသင်္ဂဟိတသည်ကား စက္ခာယတနသာမဟုတ် ဩဠာရိကာယတန ဆယ်ပါးတို့ သည် အသင်္ဂဟိတ တရားတို့ဘည်းဟု ပြတော်မူသည်။ ။ရူပဥ္စ ဓမ္မာယတနန္တိ အာဒိနာ စသောပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် အသင်္ဂဟိတသာ ဖြစ်သည်၊ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတမဖြစ်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာမှ တပါးသော ခန္ဓာ လေးပါး,နိဗ္ဗာန်သည် အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတ တရားဖြစ်သည်။ ထို အသင်္ဂဟိ တေန အသင်္ဂဟိတ တရားဖြစ်သော ခန္ဓာလေးပါး, နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကိုသာ ဥဒါန်း ဂါထာပြုတော်မူသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပဥ္စမနယ ပြီး၏။

သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂပဒ နိဒ္ဒေသ

သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂပဒေ၊ ၌။ ယံလဗ္ဘတိ။ပ။ဂဟိတန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ရူပက္ခန္ဓာဒီနိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်သည် မဟုတ်။ အထခေါ၊ သော်ကား။သမ္ပယောဂ ပဒဥ္စ၊ ကို လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပယောဂ ပဒဥ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့တွင်။ ယံဓမ္မာယတ နာဒိ ပဒံ၊ အကြင် ဓမ္မာယတန စသောပုဒ်ကို။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တံ၊ ထိုဓမ္မာယ တန စသောပုဒ်ကို။ ပုစ္ဆာယပိ၊ မေးခြင်းငှါလည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ပန၊ ရူပက္ခန္ဓ စသော ပဒတို့မှတပါး သမ္ပယောဂပဒကို ဆိုအံ့။ ရူပက္ခန္ဓာ ဒီသု၊ တို့၌။ အလဗ္ဘမာနမ္ပိ၊ မရအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သမ္ပယောဂပဒံ၊ ကို။ ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ။ပ။သမ္ပယုတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆာယ၊ ငှါ။ ဟိယသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီသု၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနံ၊ ရအပ်သော။ သမ္ပယောဂ ပဒံ၊ ကို။ ပုစ္ဆာယ၊ ၌။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ပန၊ သမ္ပယောဂ ပဒမှတပါး ဝိပ္ပယောဂ ပဒကို ဆိုအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ရူပက္ခန္ဓာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌။ လဗ္ဘမာနမေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပ္ပယောဂ ပဒံ၊ ကို။ ပုစ္ဆာယ၊ ၌။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့တွင် ဓမ္မာယတနာဒိ ပဒကို မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ရအပ်,မရအပ်သည်တို့၌ သမ္ပယောဂ ပဒကို ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ရအပ်သည်၌သာလျှင် ဝိပ္ပယောဂ ပဒကို ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(ဟိတ်ဘို့ကိုပြန်၍ စွဲ) ရူပက္ခန္ဓာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဒါနိ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝုတ္တဘာဝေါစ၊ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ သမ္ပယောဂ ပဒဥ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိပ္ပယောဂ ပဒဥ္စ၊ ကိုရင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တဘာဝေါစ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပဋိညာသို့စပ်)

၄၈—သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းကို ပြတော်မူခြင်း

ရူပဓမ္မာနံ ပန ရူပေန နိဗ္ဗာနေနဝါ နိဗ္ဗာနဿစ ရူပေန သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဂေါ နာမ နတ္ထီတိ တေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ကေပ္ပါဒါဒိ သဘာဝတာယ၊ ကေပ္ပါဒ စသော သဘာဝအဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမ္ပယောဂံ၊ သမ္ပယုတ်ကို။ နိဝါရေန္တေန၊ မြစ်တော်မူသဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ဝါ၊ မြစ်တော်မူသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ဝိပ္ပယောဂေါပိ နိဝါရိတောသို့စပ်) သာဝေ ကေပ္ပါဒါဒိတာ၊ ထိုကေပ္ပါဒ စသောအဖြစ်သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့၏။ အရူပက္ခန္ဓေဟိ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ဝိသဘာဂတာ၊ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်သည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိသဘာဂ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တဒဘာဝတော၊ ထိုဝိသဘာဂဖြစ်သော ကေပ္ပါဒ စသောအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ဝိပ္ပယောဂေါပိ၊ ဝိပ္ပယုတ်ကိုလည်း။ နိဝါရိတောဝ၊ မြစ်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ နာမက္ခန္ဓာတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ရှိသော။ ကေပ္ပါဒါဒိတာ၊ ကေပ္ပါဒ စသောအဖြစ်သည်။ တေသံ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့၏။ အညမည သဘာဂတာ၊ အချင်းချင်းသဘာဂ၏ အဖြစ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ၊ တို့နှင့်။ တေသဥ္စ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့၏ရင်း။ တေဟိ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။ ရူပနိဗ္ဗာနာနဥ္စ၊ တို့၏ရင်း။ဝိသဘာဂတာစ၊ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပေကဒေသေန၊ ရုပ်တစိတ်နှင့်။ ရူပေကဒေသ နိဗ္ဗာနာနဥ္စ၊ ရုပ်တစိတ် နိဗ္ဗာန်တို့၏ရင်း။ နိဗ္ဗာနေန၊နှင့်။ ရူပဿစ၊ ရုပ်၏ရင်း။ ယာ ဝိသဘာဂတာ၊ အကြင် ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ကေပ္ပါဒါဒိတာ၊ သော။ သာ ဝိသဘာဂတာ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊

ကြောင့်။ နစအတ္ထိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ နာမက္ခန္ဓာတို့၏ သဘာဂ၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါတိစ၊ ဟူ၍လည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ နာမက္ခန္ဓာတို့၏ သဘာဂ၏အဖြစ်၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့၏ ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်၊ ရုပ်တစိတ် နိဗ္ဗာန်တို့၏ ဝိသဘာဂ မရှိသည်၏ အဖြစ်၊ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်လေးချက်ကိုစွဲ) ဝိပ္ပယောဂေါပိ၊ ကိုလည်း။ နိဝါရိတောဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ရူပဓမ္မာနံ ပန အစရှိသောပါဌ်ဖြင့် ရုပ်တရားတို့၏ ရုပ်,နိဗ္ဗာန်နှင့်ငှင်း၊ နိဗ္ဗာန်၏ ရုပ်နှင့်ငှင်း သမ္ပယုတ်မဖြစ်ဟု မိန့်သောကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်ကားဖြစ်၏ဟု ခွင့်ပြုတော်မူပါသလောဟု စုဒ်ရှိရကား ရူပဓမ္မာနံပန ရူပေန ။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗောကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကေပုဗ္ဗါဒ-စသော သဘာဂ၏ မရှိခြင်းကြောင့် သမ္ပယုတ် မဖြစ်သည်ကို မြစ်သဖြင့် ထိုကေပုဗ္ဗါဒ-စသောဝိသဘာဂ၏ မရှိခြင်းကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ဟု မြစ်တော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ထိုအနက်ကို အကျယ်အားဖြင့် အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား စတူသုဟိ။ပ။ဝုတ္တန္တိကို မိန့်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့၌ ကေပုဗ္ဗါဒ စသည်ရှိသောကြောင့် သဘာဂ ရှိသည်။ ရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်ငှင်း၊ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့သည်ငှင်း ဝိသဘာဂဖြစ်ကြသည်။ ရုပ်တစိတ်, နိဗ္ဗာန်အား ကေပုဗ္ဗါဒ စသော ဝိသဘာဂမရှိ။ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ်ဟု နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်သာ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်ကို ဟောတော်မူသည်။ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့် ရုပ်သည် ရုပ်,နိဗ္ဗာန်နှင့်ငှင်း၊ နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်နှင့်ငှင်း သမ္ပယုတ် အဖြစ်ကို မြစ်သဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်ကိုလည်း မြစ်သည်ကိုမှတ်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤသို့ ဖွင့်ပြတော် မူသဖြင့် ရုပ်သည် ရုပ်,နိဗ္ဗာန်နှင့်ငှင်း၊ နိဗ္ဗာန်သည် ရုပ်နှင့်ငှင်း သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ဟု သိအပ်၏။

၄၉—ဆဋ္ဌနယ၌ မဟောသောပုဒ်များကို ပြတော်မူခြင်း

သတ္တသု ဝိညာဏဓာတူသုံ ကောယပိ အဝိပ္ပယုတ္တောတိ ဣတ္တ၊ ၌။ (ဣတိ အဓိပ္ပါယောသို့ စပ်) ရူပဘဝေါ၊ သည်။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏ ဓာတူဟိစ၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်, ဇိဝှါဝိညာဏဓာတ်, ကာယဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် ငှင်း။ နေဝ ဝိပါကာ နဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတူဟိစ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်တို့နှင့်ငှင်း။ အဝိတက္က အဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ကောယ၊ တခုသော။ ဓာတုယာစ၊ မနောဓာတ်နှင့်ငှင်း။(စ-ကြသည်) ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အနာရမ္မဏာ မိဿကော၊ ရုပ်,နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒီပေန္တိယထာ၊ ပြကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ အဒီပေတွာ၊ မပြမူ၍။ ကောယပိ၊ တခုသော ဝိညာဏဓာတ်နှင့်လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တော၊ ဝိပ္ပယုတ်တို့

သည်။ အဟောန္တေ၊ မဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တပိ၊ ခုနစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာဝ ါ၊ ထိုဝိညာဏဓာတ်တို့ကိုရှင်း။ သတ္တဟိပိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်လည်း။ သမ္ပယုတ္တေ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ တာဝ ါ၊ ထိုဓာတ်တို့ကိုရှင်း။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဝိပ္ပယုတ္တေတိ ဝစနံ၊ အဝိပ္ပယုတ္တေ—ဟူသောစကားကို။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်တို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေဓမ္မေ၊ ထိုဝိပ္ပယုတ် မဟုတ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တေ—သမ္ပယုတ္တေဝ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ တေန၊ထိုဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်ကို ပယ်သဖြင့်။ ဝ ါ၊ ကြောင့်။ယာနိဓမ္မာယတနာဒိ ပဒါနိ၊ အကြင်ဓမ္မာယတန စသောပုဒ်တို့သည်။ တာဟိ၊ ထိုဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာ အစရှိသည့်တို့ကို။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ယာနိစ အစေတသိကာဒိ ပဒါနိ၊ အကြင် အစေတသိက-စသော ပုဒ်တို့သည်လည်း။ တာဟိ၊ ထိုဝိညာဏ ဓာတ်တို့နှင့်။ (လိုက်ပေး) သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ ဘာဝေဟိ၊ သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်, ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ် တို့ဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဟောအပ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်ကို။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ယာနိစ ဒုက္ခသစ္စာဒိ ပဒါနိ၊ အကြင် ဒုက္ခသစ္စ စသောပုဒ်တို့သည်လည်း။ တာဟိ၊ ထိုဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တ နံဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်ကုန်သော မတူသောသန္တာန်, မတူသောခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သော နာမ်တရားတို့ကို။ ဒီပေန္တိ၊ န်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ န်သော။ အနာရမ္မဏ မိဿကဓမ္မ ဒီပကာနံ၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန် တို့နှင့် ရောသောတရားကို ပြကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဓမ္မာယတနာဒိပဒ, အစေတသိကာဒိပဒ, ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒတို့ကို။ အဂဟဏံ၊ မယူခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါယာနံ၊ အနာရမ္မဏမိဿက,သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု—ဟု ဆိုအပ်သော အစေတသိကာဒိပဒ, အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တ–ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာယတနာဒိပဒ, အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု, အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တတို့၏ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခသစ္စာဒိ ပဒတို့၏။ ခန္ဓာယတန ဓာတူသု၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစုံ တခုနှင့်။ သမ္ပယောဂေါ ဝ ါ၊ သမ္ပယုတ်သည်ရှင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါ ဝ ါ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည် ရှင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသံ၊န်သော။ အနာရမ္မဏ မိဿက ဓမ္မဒီပကာနံ၊ န်သော။ တေသံ၊ တို့ကို။ အဂဟဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တ ဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်)

ဂဏ္ဍိ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား- အင်္ဂကထ၌ သတ္တသု ဝိညာဏဓာတူသု ဧကာယပိ အဝိပ္ပယုတ္တေ-ဟူသောပါဠိ၌ အဝိပ္ပယုတ္တေ-ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် သမ္ပယုတ်ကိုသာ ယူရအံ့လော၊ အဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို သိရပါအံ့နည်းဟု စုဒ်ရှိရကား သတ္တသု ဝိညာဏဓာတူသု ။ပ။ အဓိပ္ပါယောကို မိန့်။ ။ယုံရင်းကား သတ္တသု ဝိညာဏဓာတူသု ဧကာယပိ အဝိပ္ပယုတ္တေတိ ဧကာယပိ ဝိပ္ပယုတ္တေ အဟောန္တွေ သတ္တဟိပိ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တဝီဝါတိ ဒီပေန္တိ အဓိပ္ပါယော-တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သတ္တသု ။ပ။ အဝိပ္ပယုတ္တေ-ဟူသောပါဠိ၌ တခုသော ဝိညာဏဓာတ်နှင့်လည်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကုန်သော အစေတသိကာဒိပဒ, ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒ ဝိညာဏဓာတ်တို့ကိုရင်း၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတုပဒ-စသည်တို့ကိုရင်း ပြကုန်သော ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သောတရားနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကို ယူလေ-ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိရမည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။(မဓုဋ္ဌီကာ အဓိပ္ပါယ်တမျိုး ယူတော်မူသည်)။ ။ယထာရူပဘာဝေါ ။ပ။ ဝေ အဒိပေတ္ဘာဖြင့် ဝိသဒိသူပမာကို ပြတော်မူသည်။ ။အရှင်ဋ္ဌီကာဆရာ- အင်္ဂကထာ၌ အဝိပ္ပယုတ္တေ-ဟု သာမညမိန့်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သောတရား, သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားဟူသော ဝိသေသအဓိပ္ပါယ်ကို မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အဝိပ္ပယုတ္တေတိဟိ ။ပ။ နသမ္ပယုတ္တေတိ-ကို မိန့်။ ။နသမ္ပယုတ္တေတိ-နသမ္ပယုတ္တေဝ၊ အနုဋ္ဌီကာ။ ။(အညတ္ထပေါဟန နည်းဖြင့်ကန့်သည်)။ ။အရှင်ဋ္ဌီကာဆရာ- ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သိရသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေန ယာနိ ။ပ။ ဂုတ္တံ ဟောတိ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဤအဓိပ္ပါယ်ကို သိရသဖြင့် ဝိညာဏဓာတ်ခုနစ်ပါးတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာယတနာဒိပဒ, ထိုဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ကုန်သော အစေတသိကာဒိပဒ, သမ္ပယုတ် မဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒတို့ကို ဤဆင္ဂနယ၌ မဟောသည်ကို ဆိုရခြင်း အကျိုးရှိသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋ္ဌီကာဆရာ- အဘယ်ကြောင့် ဓမ္မာယတနာဒိပဒ-စသည်တို့ကို ဤဆင္ဂနယ၌ မဟောပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ အနာရမ္မဏ မိဿကံ ။ပ။ အတ္ထီတိ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်နှင့် သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သောကြောင့် ဤဆင္ဂနယ၌ မဟောသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာယတနာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတုယော အစေတသိကာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ တဒုဘယ သမုဒါယာ ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။အနုဋ္ဌီကာ။

အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယသမုဒါယာနံ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသော အလုံးစုံသော ဝိညာဏဓာတ်၊ ထိုဝိညာဏဓာတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဓမ္မာယတနာဒိပဒ, ထိုဝိညာဏဓာတ်, ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တခံမှ နှစ်ခု

အပေါင်းတို့၏။ (အနက်လွယ်အောင် ယောဇနာသည်) ခန္ဓာယတန ဓာတူသု၊ တို့တွင်။ ကေနစိ၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ယဒိနတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိသည် ဖြစ်အံ့။ (နောက်ကလိုက်၍ပေး) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်မရှိသော်။ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ နိဒ္ဒေသ၌။ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ထည့်) နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဟောသင့်။ အကုသလာဗျာကတာ၊ ဣကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့သည်။ အနာရမ္မဏ မိဿောဘယဓမ္မာ၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသော အလုံးစုံသော ဝိညာဏ ဓာတ်, ထိုဝိညာဏဓာတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားဟူကုန်သော နှစ်ပါးကုန် သော တရားတို့သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလေဟိ ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဟောသင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ကုသလေဟိ ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ န နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်သည်သာ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဟောသင့်သနည်းဟူမူ။ယထာဝုတ္တ သမုဒါယာနံ၊ အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏ ဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါယ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော တရားတို့၏။ ခန္ဓာဒီဟေဝ၊ ခန္ဓာ-စသည်တို့နှင့်သာလျှင်။ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝ ဝစနတော၊ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ ခန္ဓာဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။တဒေက ဒေသာစ၊ အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါယ တို့၏ အစိတ်တို့သည်ဋင်း။ တဒေကဒေသည သမုဒါယာစ၊ ထိုသမုဒါယတို့၏အစိတ် ဖြစ်၍ တပ ါးသော ပထဝီ-စသော အစိတ်တို့၏ အပေါင်းတို့သည်ဋင်း။ ယေန၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ သမုဒါယေကဒေသာနဉ္စ၊ အပေါင်း,အစိတ်တို့၏ လည်း။ ဝိဘာဂါဘာဝတော၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ သဘာဂ ဝိသဘာဂတာ၊ သဘာဂ၏အဖြစ်, ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်သည်။ ယေန၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ထိုသို့ တဒေကဒေသ,တဒေကဒေသည သမုဒါယတို့၏အဖြစ်၊ သမုဒါယ ကေဒေသတို့၏ သဘာဂ ဝိသဘာဂ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) တေသံ၊ ထိုအနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါ ယတို့၏။ခန္ဓာဒီဟိ၊ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝေါ၊သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဗျတိရေကဟောဟု)

ပန၊ ဗျတိရေကမှတပါး အနွယကိုဆိုအံ့။ ကုသလာ၊ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အကုသလာဗျာကတေဟိ၊ အကုသိုလ်တရား,အဗျာကတ တရားတို့မှ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ တေစ၊ ထိုအကုသိုလ်တရား, အဗျာကတ တရားတို့ကိုလည်း။ ကုသလေဟိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။

ဝိဘတ္တာ၊ နှ်၏။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့၏။ သမုဒါယေကဒေသဘာဝေါ၊ အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါယတို့၏ အစိတ်၏အဖြစ်သည်ငှင်း။ တဒေကဒေသသည သမုဒါယဘာဝေါ၊ ထိုသမုဒါယတို့၏ အစိတ်ဖြစ်၍ တပါးသော ပထဝီ-စသော အစိတ်တို့၏ အပေါင်း၏ အဖြစ်သည်ငှင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကုသိုလ်တရားတို့ကို အကုသိုလ်,အဗျာကတ တရားတို့မှ အသီးအခြား ဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့ကိုလည်း ကုသိုလ်တရားတို့မှ အသီးအခြား ဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ ထိုကုသိုလ်,အကုသိုလ်,အဗျာကတ တရားတို့၏ သမုဒါယေကဒေသ၏အဖြစ်၊ တဒေကဒေသသည သမုဒါယ၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဟိတ်သုံးချက်ကိုစွဲ) ခန္ဓာဒီနိ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တတာ မတ္တေန၊ ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်မျှဖြင့်။ ယထာ နိဒ္ဒါရိတ ဓမ္မဒဿနေ၊အကြင်အကြင် ကုသလဓမ္မ အကုလလဓမ္မ အဗျာကတဓမ္မဟု ထုတ်ဖေါ်ဟောကြားအပ်သော တရားတို့ကိုပြရာ၌။ ကုသလေဟိ၊တို့မှ။ ဣတရေသဥ္စ၊ တပါးကုန်သော အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့၏ငှင်း။ ဣတရေဟိ၊ ကုသိုလ်မှတပါးကုန်သော အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့မှ။ ကုသလာနဥ္စ၊ တို့၏ငှင်း။ ဝိသဘာဂတာ သဗ္ဘာဝတော၊ ဝိသဘာဂ အဖြစ်ရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ် ရှိခြင်းကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ် စသည်တို့၏။ အညမည ဝိပ္ပယုတ္တတာ၊အချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်ကို။ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ဝုတ္တာ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ (အန္ဒယဟေတု) တသ္မာ၊ ထိုသို့ အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယ သမုဒါယတို့၏ ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မရှိသည်၏အဖြစ်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတို့၏ အချင်းချင်း ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဗျတိရေက-အန္ဒယဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ န နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်သည်သာတည်း။ (ပဋိညာသို့စပ်)ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ပရိဟာရော၊အဖြေတည်း။ (ထည့်) သဗ္ဗေသု၊ကုန်သော။ဧဝရူပေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော ဒုတိယပုစ္ဆာ-စသည်တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂါထာ။ ။အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ။ပ။အတ္ထီတိ ဟူသောပါဠိဖြင့် အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု-ဟုဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တိကာဒိပဒ, အနာရမ္မဏမိဿက သဗ္ဗဝိညာဏ ဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ-ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာယတနာဒိပဒ, တဒုဘယ သမုဒါယ-ဟု ဆိုအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာဒိ ပဒတို့၏ တစုံတခုသော ခန္ဓာ, အာယတန,ဓာတ်နှင့် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ဟု မိန့်အပ်

သည်ကို မနှစ်သက်သောကြောင့် စောဒနာလိုသော စောဒက ဆရာသည် ယဒိဝေ ။ပ။နဝတ္တဗ္ဗံကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** အနာရမ္မဏ ။ပ။ တဒုဘယ သမုဒါယ တို့၏ တစုံတခုသော ခန္ဓာ စသည်နှင့် ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ် မရှိငြားအံ့၊ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ကုသလေဟိ ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု မဟောသင့်ဟု စောဒနာ သည်။ ။အဘယ်ကြောင့် မဟောသင့်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။အကုသလာဗျာ ကတာဟိ။ပ။ဓမ္မာတိ-ကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** အကုသိုလ်,အဗျာကတ တရား တို့သည် တဒုဘယ သမုဒါယ တရားများ ဖြစ်သဖြင့် ဝိပ္ပယုတ် မရှိခြင်းကြောင့် မဟောသင့် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ထိုစောဒနာကို ဖြေလိုရကား န-ဟူသော ပဋိသေဓကို မိန့်တော်မူ၏။ ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ န,နဝတ္တဗ္ဗံ-ဟု အဖြေဖြစ်သော ပဋိညာဝါကျကို ဖေါ်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ ကုသလေဟိ။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဟောသင့်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ယထာဝုတ္တ သမုဒါယာနံ။ပ။ဝစနတောကို မိန့်။ ။ **အဓိပ္ပါယ်ကား၊** အနာရမ္မဏ မိဿက။ပ။တဒုဘယ သမုဒါယ ဖြစ်ကုန်သော အ စေတသိကာဒိပဒ, ဓမ္မာယတနာဒိပဒ, ဒုက္ခသစ္စာဒိပဒ တို့၏ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့နှင့်သာ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မရှိခြင်းကိုသာ ဆိုသည်။ ကုသလဓမ္မ စသည် တို့၏ အချင်းချင်း သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မရှိသည် မဆိုသောကြောင့် ကုသလေဟိ ။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ယထာဝုတ္တ သမုဒါယာနံ။ပ။ ဝစနတော-ဟူသော သဒ္ဒေပဟေတု ဝါကျကို ဗျတိရေက အနွယဟေတု တို့ဖြင့် ဝိတ္ထာရချဲ့၍ ပြတော်မူလိုရကား ခန္ဓာဒယောဟိ။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တတာ ဝုတ္တာ-ကို မိန့်။ ။ (ဟေတုနောက်မှ၊ ဟိနှင့်ပြ၊ ချဲ့မှသည်၊ ဝိတ္ထာပြီ။ နိယံ) [အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ]

ခန္ဓာဒီဟေဝ ါတိ ခန္ဓာယတန ဓာတူဟိဝေ၊န အရူပက္ခန္ဓမတ္တေန။အရူပက္ခန္ဓေ ယေဝပန သန္ဓာယ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝုတ္တန္တိ နာယံဒေါသော တိ ဒဿေတိ။ ။အနုဋီက: ။ ။ခန္ဓာဒီဟေဝ ါတိ၊ ကား။ ခန္ဓာယတန ဓာတူဟိ ဝေ၊ ခန္ဓာ,အာယတန,ဓာတ်တို့နှင့်သာလျှင်။ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝ ဝစနံ တော၊ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ န,နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောသင့်သည်သာတည်း။ အရူပက္ခန္ဓ မတ္တေန၊ နာမက္ခန္ဓာမျှနှင့်။ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝ ဝစနတော၊ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်း ကြောင့်။ န၊ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ် မရှိသည်မဟုတ်။ ပန၊ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်မရှိသည် မှတပါး ရှိသည်ကိုဆိုအံ့။ အရူပက္ခန္ဓေယေဝ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အဖြေကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အယံဒေါသော၊ ဤဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူ သော အပြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (ထည့်၍ယောဇနာ

သည်)။ **အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ယထာဝုတ္တ သမုဒါယစမ္မတို့၏ ခန္ဓာငါးပါး စသည်တို့နှင့်သာ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ် မရှိသည်ကို ဟောတော်မူသည်။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့နှင့်ကား သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် ရှိသောကြောင့် နာမက္ခန္ဓာတို့ကိုရည်၍ ကုသလေဟိ။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူသည်ဟု ဖြေလျှင် အပြစ်မရှိဟု ပြဘော်မူသည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ယသ္မာပန ကုသလာဒယောစ ခန္ဓာဒယောတိ ခန္ဓာဒိ အာမသနေန သမုဒါယေကဒေသာဒိဘာဝေါ အာပန္နောစေါတိ ဝုတ္တနယေန ဝိပ္ပယောဂါ ဘာဝေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံပရိဟရန္တော ခန္ဓာဒိနိ အနာမသိတွာတိ အာဒိမာဟ။ ။ **အနုဋီကာ။** ။ကုသလာဒယောစ၊ ကုသိုလ် စသည်တို့သည် သာလျှင်။ ခန္ဓာဒယော၊ ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာဒိ အာမသနေန၊ ခန္ဓာ စသည်တို့ကို သုံးသပ်သဖြင့်။ သမုဒါယေကဒေသာဒိဘာဝေါ၊ အပေါင်း,အစိတ် စသည်၏ အဖြစ်သည်။ အာပန္နောစေါ၊ ဖြစ်သည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အပေါင်း,အစိတ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဝိပ္ပယောဂါ ဘာဝေါ၊ ဝိပ္ပယုတ် မရှိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိပ္ပယုတ် မရှိခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိပ္ပယုတ် မရှိသည်ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်လိုသော ဋီကာ ဆရာသည်။ ခန္ဓာဒိနိ အနာမသိတွာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

၅၀—ဥဒါနဂါထာကို ပြင်တော်မူခြင်း

ပန၊ပါဠိတော်၏အဓိပ္ပါယ်မှတပါး ဥဒါနဂါထာကိုဆိုအံ့။ ဥဒါနေ၊ဥဒါန်းဂါထာ၌။ အဋ္ဌာရသ တတော ပရေတိ ဣဒံ၊ ကို။ သောဠသာတိ၊သောဠသဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ တေဝီသန္တိ ဣဒဉ္စ၊ တေဝီသံ-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ ကေဝီသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဆတ္တိံသာယ ပိဋ္ဌိဒုကပဒေသု ဝီသတိဒုကပဒါနိ လှမသိံနယေ လဗ္ဘန္တိ။ အဝသိဋ္ဌာနိ သောဠသေဝါတိ အာဟ သောဠသာတိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။ တတောစေ တေဝီသပဒသတန္တိတ္ထေ တေဝီသန္တိ ဣဒဉ္စ ကေဝီသန္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ။ **အနုဋီကာ။** ။ဆတ္တိံသာယ ပိဋ္ဌိဒုကပဒေသု၊ ပိဋ္ဌိဒုက်သုံးဆယ့်ခြောက်ပုဒ်တို့တွင်။ ဝီသတိ ဒုကပဒါနိ၊ နှစ်ဆယ်ကုန်သောဒုက်ပုဒ်တို့ကို။ လှမသိံနယေ၊ ဤဆဋ္ဌနယ၌။ လဗ္ဘန္တိ၊ နိ၏။ သောဠသေဝ၊ တဆယ့်ခြောက်ပုဒ်တို့သည်သာလျှင်။ အဝသိဋ္ဌာနိ၊ ကြွင်းကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဠသာတိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ တတောစေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ တေဝီသာပဒသတန္တိတ္ထေ၊ တေဝီသ ပဒသတံ-ဟူသောပါဠိ၌။ တေဝီသန္တိ ဣဒဉ္စ၊ တေဝီသံ·

ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ ဧကာဒိသန္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တိအယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

၅၁—ဧကေဟိဝိသမ္ပယုတ္တံ ဧကေဟိဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ပဥှာတို့၌။ကာလ သန္တာန ဘေဒရဟိတာရဟိတ ဗဟုဓမ္မာသမောဓာနာနံ၊ တူသောကာလ, တူသောသန္တာန်, မတူသောကာလ, မတူသောသန္တာန်ရှိကုန်သော များစွာကုန်သော တရားတို့၏ အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော။ (အင်ပ္ပါယတ္ထ) ဝါ၊ ကာလသန္တာန်အပြားမှ ကင်းကုန်သော များစွာကုန်သော တရားအပေါင်း,ကာလသန္တာန်အပြားမှ ကင်းကုန်သော များစွာကုန်သော တရားအပေါင်းဖြစ်ကုန်သော။(သဒ္ဒတ္ထ)သင်္ခါရက္ခန္ဓ မ္မာယတန ဓမ္မဓာတူနံ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့၏။ ဧကဒေသာ၊ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သမာနကာလ သန္တာနေဟိစ၊ တူသောကာလ, တူသောသန္တာန်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဧကဒေသန္တရေဟိစ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသည်တို့၏ အစိတ်အထူးဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စသည်တို့ဖြင့်ရင်း။ ဝိဘတ္တာဝေ၊ ဝေဘန်အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သမုဒယသစ္စ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယောစ၊ သမုဒယသစ္စာ, ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကိုရင်း။ (ဂဟိတာသို့စပ်) ဧကဒေသ သမ္ပိဿာစ၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ် စသော ခန္ဓာတပါးနှင့် ရောသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနာရမ္မဏေဟိ၊ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ အသမ္ပိဿာစ၊ မရောသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒယောစ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ စသော တရားတို့ကိုရင်း။(သမ္ပယောဂီဘာဝေနသို့စပ်) သာရမ္မဏေဟိ၊ စိတ်, စေတသိက်တို့နှင့်။ အသမ္ပိဿာ၊ မရောကုန်သော။ ရူပက္ခန္ဓာဒယောစ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကိုရင်း။ (ဝိပ္ပယောဂီဘာဝေနသို့စပ်) သမ္ပယောဂီ ဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန၊ ယှဉ်ခြင်းရှိသည် ယှဉ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ငေ့်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော တရား, ဣဒ္ဓိပါဒ စသော တရားတို့ကို သမ္ပယောဂီအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဝိပ္ပယောဂီအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ဝိဘတ္တေ ဟိ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ ဧကေဟိ၊ အချို့ကုန်သော။ သဟုပ္ပဇ္ဇနာရဟေဟိ၊ အတူတကွ ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော။ (ထည့်) ဧကဒေသန္တရေဟိ၊ အစိတ်အထူးဖြစ်ကုန် သော။ တေဟိ၊ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်တို့နှင့်။တေ၊ထိုသညာက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။ ယထာယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ သမ္ပယောဂဋ္ဌ၊ သမ္ပယုတ်ကိုရင်း။ ဝိပ္ပယောဂဋ္ဌ၊ ဝိပ္ပယုတ်ကိုရင်း။ ယေန၊ ကြောင့်။ လဘန္တိ၊ နိ၏။ (တေနသို့စပ်) တေသံ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၏။ ဧကုပ္ပါဒါဒိတာ၊ ဧကုပ္ပါဒ စသည်တို့၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဂတာစ၊ သဘာဂ၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဝိသဘာဂတာစ၊ ဝိသဘာဂ၏အဖြစ်သည်ရင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။

ဟ္တတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သဘာဂ ဝိသဘာဂအဖြစ် ရှိခြင်းကြောင့်။ သမ္ပယောဂဥ္စ၊ ကိုရင်း။ ဝိပ္ပယောဂဥ္စ၊ ကိုရင်း။ လဘန္တိ၊ န်၏။ (ဖိုလ်သိုစပ်) တေန၊ ထိုသို့ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂကို ရခြင်းကြောင့်။ (ဟိုတ်၏ဖိုလ်ကိုစွဲ) တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုပဋ္ဌာတို့၌။ ကေနစိ ခန္ဓေန ကေနာယဘနေန ကောယဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တန္တိစ၊ ကေန် ခန္ဓေန ॥ပ॥ ယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း။ ကေနာယတနေန ကေါ်ယဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိစ၊ ကေနာယတနေန॥ပ॥ယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဂဏ္ဌိ။ ॥ယခုအခါ ကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၌ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတော်မူပြီး၍ ထိုထိုသို့သော ပဋ္ဌာဝါရတို့၌ ကေနစိ ခန္ဓေန ॥ပ॥ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း။ ကေနာယတနေန ॥ပ॥ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား သဗ္ဗတ္ထစ ॥ပ॥ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ-ကို မိန့်။ ॥ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား၊ အလုံးစုံကုန်သော ပဋ္ဌာတို့၌ ပစ္စုပ္ပန်-စသောကာလ၊ အဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အားဖြင့် တူကုန် မတူကုန်သော သခါရက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန, ဓမ္မဓာတ်တို့၏ အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော သမုဒယသစ္စာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသောတရား, ဣန္ဒြိယဒ စသောတရား,ရူပက္ခန္ဓာ စသောတရားတို့ကို ကာလတူ, သန္တာန်တူတို့ဖြင့်ရင်း၊ သတိပဋ္ဌာန်, သမ္မပ္ပဓာန်, သညာက္ခန္ဓာ စသော အစိတ်တို့ဖြင့်ရင်း ဝေဘန်ပိုင်းခြားလျက် သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့ကို သမ္ပယောဂီ၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဝိပ္ပယောဂီ၏အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ယူအပ်သောငှါ အစိတ်အထူးဖြစ်ကုန်သော သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့နှင့် အတူတကွဖြစ်ကုန်သော သညာက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြသောကြောင့် ထိုထိုသို့သော ပဋ္ဌာတို့၌ ကေနစိ ခန္ဓေန॥ပ॥သမ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း၊ ကေနာယတနေန॥ပ॥ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ရင်း ဟောတော်မူသည်ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ॥ကေဒေသ သမ္ဘိဿာတိ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒါဒိနာ အတ္တနော ဧကဒေသေနေဝ ခန္ဓန္တရာဒီဟိ သမ္ဘိဿာ ဣဒ္ဓိပါဒါဒယော။ ॥အနုဋီကာ။ ॥ကေဒေသ သမ္ဘိဿာတိ၊ ကား။ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒါဒိနာ၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ် အစရှိသော။ အတ္တနော၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ်၏။ ကေဒေသေနေဝ၊ အစိတ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ခန္ဓန္တရာဒီဟိ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စသော ခန္ဓာတပါး စသည်တို့နှင့်။ သမ္ဘိဿာ၊ ရောကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒယော၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် စသည်တို့ကို။ တေန ယထာဝုတ္တကာရဏေန သမ္ပယောဂဿ ဝိပ္ပယောဂဿစ လဘနတော။ ॥ အနုဋီကာ။

၅၂—သုခိန္ဒြေစသည်တို့ကို ကေဟိစိဝိပ္ပယုတ္တံဟု မဟောခြင်း၏အကြောင်း

ပန၊ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံဟု ဟောတော်မူခြင်း၏အကြောင်းမှတပါး မဟောခြင်း၏အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ ဘိန္နကာလ သမုဒါယာဝေ၊ ကာလ မတူသောအားဖြင့်

ဖြစ်ကုန်သော အစိတ်တို့၏ အပေါင်းသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ သညာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်။ဝတ္တမာနာစ၊ တခုသောကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဧကေက ဓမ္မာဝေ၊ တခုတခုစီဖြစ်သော တရားတို့သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တခုစီ သာလျှင်ဖြစ်သောကြောင့်။ တေသံ၊ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့၏။ သမာန ကာလဿ၊ ကာလတူဖြစ်သော။ ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်အပ် သောတရား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခိန္ဒြိယာဒီနိ၊ သုခိန္ဒြေ စသည် တို့သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအား။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဘာဂံ၊ သမ္ပယုတ္တအဖြစ် ဝိပ္ပယုတ္တအဖြစ်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို။ ယေန၊ ကြောင့်။ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတာဒယော စ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်တို့သည်လည်း။ ဝိညာ ဏက္ခန္ဓဿ စ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအားငှင်း။ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ မနာယတနဿ စ၊ မနာယတန အားငှင်း။ ဝါ၊ ကိုငှင်း။ ဝိဘာဂံ၊ ကို။ ယေန၊ ကြောင့်။ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ တေန၊ ထိုသို့ သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တဟု ခွဲခြမ်း ဝေဘန်ခြင်းကို မပြုသောကြောင့်။ သုခိန္ဒြိယံ ဧကေန ခန္ဓေန ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ စ၊ သုခိန္ဒြိယံ ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ငှင်း။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု ဧကေန ခန္ဓေန ဧကေနာယတနေန ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ စ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟူ၍ငှင်း။ဝေမာဒိ၊ဤသို့စသည်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မမူ။

ဂဏ္ဌိ။ ။ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ်ကာလတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ဝေဒနာ တို့ကိုပေါင်း၍ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဟု ဟောတော်မူသည်။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် တခု သောသန္တာန် တခုသောကာလ၌ တခုသာလျှင်ဖြစ်သောကြောင့် ကာလတူ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်အပ်သော ဝေဒနာတပါး၏ မရှိခြင်းကြောင့် သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ-စသည်တို့ သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို မပြုကုန်။ ထိုအတူ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်တို့သည်လည်း ဝိညာဏက္ခန္ဓာကိုငှင်း၊ မနာယတနကိုငှင်း ခွဲခြမ်းဝေဘန် ခြင်းကို မပြုကုန်။ ထိုအကြောင်းတို့ကြောင့် သုခိန္ဒြိယံ ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍ငှင်း၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟူ၍ငှင်း စသည်တို့ကို ဟောတော်မမူဟု ပြတော်မူ၏။

၅၃—ဝိညာဏ်ကို ဓာတ်၌ ကေဟိစိဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော်မူခြင်းအကြောင်း

ပန၊ သုခိန္ဒြေ စသည်တို့မှတပါး ဝိညာဏ်ကိုဆိုအံ့။ ခန္ဓာယတန ဝိဘာဂ ရဟိတမ္ပိ၊ ခန္ဓာ, အာယတနတို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းမှ ကင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ကို။ ဓာတုဝိဘာဂေန၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသောဓာတ်တို့ဖြင့် ဝေဘန် ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘတ္တမေဝ၊ ဝေဘန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊

၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတု သောဠ
သယိဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝေမေဝ၊ဤနည်း
အတူသာလျှင်။ ဣန္ဒြိယ ဝိဘာဂေန၊ ဣန္ဒြေ-ဟူသော ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်။ ဝိဘတ္တာနံ၊
ဝေဘန်အပ်ကုန်သော။ သုခိန္ဒြိယာဒီနံ၊ သုခိန္ဒြေ စသည်တို့၏။ သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ
ဝိပ္ပယုတ္တာတိ အာဒိသု၊ သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ စသည်တို့၌။ ယထာ
ယောဂံ၊ စွာ။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုဘ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဝိဘတ္တဿ၊ မဝေဘန်
အပ်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ၊၏။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ဝိပ္ပယုဘ်ကို။ နဒဋ္ဌဗ္ဗော၊မမှတ်အပ်။

ဂဏ္ဌိ။ ။သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ အာဒိသု၌ ပါဠိတော်ကား
သုခိန္ဒြိယေန ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ
ဧကေန ခန္ဓေန ဒသာဟာယတနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဧကေနာ
ယတနေန ကေနစိ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာ-တည်း။ ။ယဒိ သမာနကာ
လဿ ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ အဘာဝတော စက္ခုဝိညာဏဓာတာဒယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ
ဝိဘာဂံ နကရောန္တိ၊ အထ ကသ္မာ စက္ခု ဝိညာဏဓာတု ။ပ။ မနောဝိညာဏ ဓာတု
သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ မနသိ ကတွာ အာဟ ခန္ဓာယ
တန။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝုတ္တန္တိ။ ။အနုဋီကာ။ ။သမာနကာလဿ၊ ကာလအားဖြင့်
တူသော။ ဝိဘဇိတဗ္ဗဿ၊ ဝေဘန်အပ်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတာဒယော၊
စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်တို့သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ကို။ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်ခြင်းကို။
ယဒိ နကရောန္တိ၊အကယ်၍ မပြုကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မပြုကုန်သည်ရှိသော်။
ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်။စက္ခုဝိညာဏ ဓာတု။ပ။မနောဝိညာဏဓာတု သောဠသဟိ
ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တာ-ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
သနည်း။ ဣတိစောဒနံ၊ ဤစောဒနာကို။ မနသိ ကတွာ၊ နှလုံးသွင်းတော် မူ၍။
ခန္ဓာယတန။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံ-ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

၅၄—ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြတော်မူခြင်း

တံသမ္ပယောဂီဘာဝံ၊ထိုတူသောကာလ,တူသောသန္တာန်,တူသောစိတ္တုပ္ပါဒ်
၌ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာ၏ သမ္ပယောဂီ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ သမုဒယ
သစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံယထာ၊ဟောတော်
မူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တံဝိပ္ပယောဂီဘာဝံ၊ ထိုမတူသောကာလ, မတူသော
သန္တာန်, မတူသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တီဟိ
ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ၊ သမုဒယသစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တံ၊ မဟောပါသနည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့ စောဒနာငြားအံ့။

အဝိဘာဂေဟိ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို မပြုအပ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သောခန္ဓာတို့နှင့်။ သမုဒယသစ္စဿ၊ ဇ်။ (ထည့်) ဝိပ္ပယောဂ ဝစနဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်ကို ဟောခြင်း၏။ အယုတ္တတ္တာ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ၊ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊သည်။ နဝုတ္တံ၊ဟောတော်မမူ။ ဣတိ၊ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ (ပြန်၍စပ်) ဝိဘာဂေ၊ ခန္ဓာတို့ကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်။ သုခဒုက္ခ ဒေါမနဿိန္ဒြိယေဟိစ၊ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ,ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့နှင့်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတုတော၊ မနောဝိညာဏဓာတ်မှ။ အညဝိညာဏဓာတူဟိစ၊ တပါးကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့်၎င်း။ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်သနည်းဟူမူ။ ဝိဘာဂေနေဝ၊သုခိန္ဒြေ,ဒုက္ခိန္ဒြေ စသည်တို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ဝိသဘာဂတာယ၊ သဘောမတူသော အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရေကမှတပါး အနွယကိုဆိုအံ့။ ဝိဘာဂရဟိတေဟိ၊ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေ စသည်တို့ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဟူ၍။ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ နယုတ္တံ၊မသင့်။ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်ဟု ဆိုခြင်းငှါ မသင့်သနည်းဟူမူ။ ဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်သော။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ ဝိသဘာဂဘာဝါ ဘာဝတော၊ ဝိသဘာဂအဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝေဘန်သည်ရှိသော် သမုဒယသစ္စာသည် သုခိန္ဒြေ-စသည်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်သည်၏အဖြစ်။(ဗျတိရေက) မဝေဘန်အပ်ကုန်သော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဟု ဆိုခြင်းငှါ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အနွယ-ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ)အဝိဘာဂေဟိ၊န်သော။ တေဟိ၊တို့နှင့်။ သမုဒယသစ္စဿ၊၏။ ဝိပ္ပယောဂ ဝစနဿ၊ ၏။ အယုတ္တဘာဝေါ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (မူလဟိတ်သို့ ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ကာလ သန္တာန် စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့် အတူတကွ ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာ၏ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော ခန္ဓာသုံးပါးတို့နှင့် သမ္ပယုတ် အဖြစ်ကိုရည်၍ သမုဒယသစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ထိုအတူ ကာလ သန္တာန် စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့် အတူမဖြစ်သည်ကိုရည်၍ သမုဒယသစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောသင့်သည်ဟု စောဒနာသည်။ ။ဟေတုနောက်မှ၊ ဟိနှင့်ပြု၊ ခွဲမှုသညီ၊ ဝိတ္ထာပြီ—ဟူသည်နှင့် အညီ (အဝိဘာဂေဟိ ။ပ။ အယုတ္တတ္တာ-ဟူသော သခေ်ပဟေတုကို ဝိဘာဂေဟိ သတိ။ပ။သင်္ဂဟိတတ္တာ-ဟူသော ဗျတိရေကဟေတု၊

ဝိဘာဂ ရဟိတေဟိ။ ပ။ဝိသဘာဂ ဘာဝါဘာဝတော-ဟူသော အနွယဟေတုနှစ်ခု တို့ဖြင့် ချဲ့၍ပြတော်မူသည်)။ ။သုခ,ဒုက္ခ ဝေဒါ မနသိကြိယေဟိ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ပြ သည်။မနောဝိညာဏဓာတုတော အညဝိညာဏ ဓာတူဟိ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ ပြတော်မူသည်။ထိုသို့ ခွဲခြမ်းဝေဘန်သည်ရှိသော် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု မခွဲ ခြမ်း မဝေဘန်သော် ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ဟု ပြတော်မူသည်။

၅၅—ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်ကို ထုတ်ရခြင်း

အနုပ္ပန္နာ စမ္မာ၊ အနုပ္ပန္န ဓမ္မတို့သည်။ အာမဋ္ဌကာလဘေဒံ၊ အနာဂတ် ကာလဟူသော သုံးသပ် ႔ပ်သော ကာလအထူးရှိကုန်သည်။ ဒဟာန္တိဝိယ၊ ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သခ်တံ၊ သခ်တဖြစ်သော။ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဖော် ဟောကြား အပ်သော။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အာမဋ္ဌကာလံ၊ တိုက်ရိုက်ဟောကြား အပ်သော ကာလအထူးရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဝိသဒိသူပမာ) တံဓမ္မဇာတံ၊ ကို။ပစ္စုပ္ပန္န ဘာဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သမ္ပယောဂီ ဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန၊ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉဒ္ဒရိယတိ၊ ထုတ်အပ်၏။ တဉ္စ၊ ထိုထုတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝိဘာဂ ရဟိတေဟိ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းမှကင်းကုန် သော။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ သခ်တေဟိ၊ သခ်တ တရားတို့ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္န ဘာဝမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ကာလကို မှီရသနည်း ဟူမူ။ အနာမဋ္ဌကာလဘေဒေ၊ မသုံးသပ်အပ်သော ကာလအထူး၌။ ဝါ၊ အထူး တိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သော ကာလ၌။ အတ္ထိတာယဝေ၊ ထင်ရှား ရှိသော ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၏ အဖြစ်၏သာလျှင်။ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၏ အဖြစ်သည် သာလျှင်။ ဥဒ္ဒရဏာဿ၊ တရားတို့ကို ထုတ်ဖော်ဟောကြားခြင်း၏။(ထည့်)နိဿယိ တဗ္ဗတ္တာ၊ မှီအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အနာမဋ္ဌကာလဘေဒ ၌ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယောဂ,ဝိပ္ပယောဂကို ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်၊ ဝိဘာဂ ရဟိတ ဖြစ်သော ခန္ဓာစသော သခ်တ တရားတို့ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ကို မှီ၍ ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) ဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှား ရှိကုန် သော။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ နှင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊ သော။ ဝါ၊ သော။ သမုဒယဿ၊ ၏။ ဝိသဘာဂ ဘာဝါဘာ ဝေါ၊ ဝိသဘာဂအဖြစ်မရှိသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) အဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ထင်ရှားမရှိသော သဘာဝဓမ္မ၏။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော သဘာဝဓမ္မ၏။ အဝိဇ္ဇ မာနေနစ၊ ထင်ရှားမရှိသော သဘာဝဓမ္မနှင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန် မဟုတ် သော သဘာဝဓမ္မနှင့်လည်းကောင်း။ အဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ၏။ဝိဇ္ဇမာနေနစ၊ ထင်ရှားရှိ

သော သဘာဝမေ့နှင့် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော သဘာဝ ဓမ္မနှင့် လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇမာနေနစ၊ လည်းကောင်း။ သမ္ပယော ဂေါ၊ သမ္ပယုတ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ သမ္ပယုတ်မှတပါး ဝိပ္ပယုတ်ကိုဆိုအံ့။ အဝိဇ္ဇမာနတာ ဒီပကော၊ထင်ရှား မရှိသည်ကို ပြရာ၌။ ဝါ၊ ပြသော။ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သည်ကို ပြရာ၌။ ဝါ၊ပြသော။ ဘေဒေ၊ အထူးကို။ ဂဟိတေ၊ ယူရာ၌။ တေနေဝ၊ ထိုအထူးကို ယူခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ဝိသဘာဂတာပိ၊ ဝိသဘာဂ၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဂဟိတာဝေ၊ ယူအပ် သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣာဘိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိသဘာဂ အဖြစ်ကို ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်မှ တပါး သမ္ပယုတ် ဖြစ်သည်ကို ဆိုအံ့။ ဘေဒေ၊ အထူးကို။ အဂဟိတေ၊ မယူရာ၌။ ဝါ၊ ဘေဒေ အဂဟိတေ၊ သာ မညအားဖြင့် ဟောရာ၌။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ) တေနတေန ဂဟဏေန၊ ထိုဆို သာမညကို ယူခြင်းကြောင့်။ ဝိသဘာဂတာယ၊ ဝိသဘာဂ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အဂဟိတတ္တာ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာဂတ္တေ၊ သဘာဂ၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိဇ္ဇမာနတာယဝေ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့၏။ သဘာဂဿ၊ ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒနတော၊ ပိုင်းခြားခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇ မာနတာ၊ ကို။ ဒဿိတာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိဇ္ဇမာန၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်သောကြောင့်။ ကေပ္ပါဒါဒိဘာဝ သခ်ါတာ၊ ကေပ္ပါဒ-စသည်တို့၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကေပ္ပါဒ, ကေနိရောခ, ကော လမ္ဗဏ, ကေဝတ္ထုက အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဂတာပိ၊ သဘာဂ၏ အဖြစ် ကိုလည်း။ ဂဟိတာဝေ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟိယသ္မာ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿာစ၊ ထိုသဘာဂ၏အဖြစ်၏လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။သမ္ပယောဂေါဝ၊သမ္ပယုတ်ကိုသာလျှင်။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုတ်ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဝိဇ္ဇမာနအား အဝိဇ္ဇမာနနှင့်ရှင်း၊ အဝိဇ္ဇမာနအား ဝိဇ္ဇမာနနှင့်ရှင်း၊ ဝိဇ္ဇမာနအား အဝိဇ္ဇမာနနှင့်ရှင်း သမ္ပယုတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်၊ အဝိဇ္ဇမာန ဒီပကာ ဘေဒ၌ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်၊ အဘေဒ၌ သဘာဂ၏အဖြစ်၊ သမ္ပယုတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်လေးချက်ကိုစွဲ) ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သမ္ပ ယောဂီ ဝိပ္ပယောဂီဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဥဒ္ဓရိတဘာဝေါ၊ ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်) တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိသဘာဂကို မရအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ သဘာဂကို ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အနုဋီကာ) ဝါ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိဘာဂ ၌ ဝိပ္ပယုတ်ဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ်၊ အဝိဘာဂ၌ ဝိပ္ပယုတ် မဆိုသင့်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သမုဒ္ဒယသစ္စံ၊ ကို။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ-စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပ

ယုတ္တတ္တေန၊ သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိပ္ပယုတ္တတ္တေန၊ ဝိပ္ပယုတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နဝုတ္တံ၊ဟောတော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤကား စကားတရပ် အပြီးသတ်ဘည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ပါဠိတော်၌ သမုဒယသစ္စံ ဝေဒနာခန္ဓေဟိ—စသည်ဖြင့် ကာလ သာမညအားဖြင့် သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်၏ အဖြစ်ကိုဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ တေဟိ ဝိဇ္ဇမာနေဟိ ဝိဇ္ဇမာနသာ သမုဒယသာ ဝိသဘာဂဘာဝါဘာဝဘော-ဟု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ အထူးကို အဘယ်ကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ယဋ္ဌိအနုပ္ပန္နာနမ္ပိဝိယ။ပ။ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝမေဝ နိယာမယ - ဟူသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကာလသာမညကို ထုတ်ရာ၌ ပစ္စုပ္ပန် ကာလကို မှီ၍ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ကို ထုတ်ရသည်။ ထိုသို့ထုတ်ခြင်း သည်လည်း မခွဲခြမ်း မဝေဘန်အပ်ကုန်သော သဒိသ တရားတို့ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို မှီ၍ ထုတ်ရသောကြောင့် တေဟိ ဝိဇ္ဇမာနေဟိ-စသော ပါဌ်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌ ဖြစ်ကုန်သောသမုဒယသစ္စာနှင့် ခန္ဓာသုံးပါးတို့၏ ဝိသဘာဂမဖြစ် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ် ဝိပ္ပယုတ်အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်အပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အနာမဋ္ဌကာလဘေဒေ အတ္ထိတာယဝေ နိယိဘဗ္ဗတ္တာကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကာ.၊ ကာလအထူးမရှိသည်၌ ပစ္စုပ္ပန်ကာလသည် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ကို ထုတ်ခြင်း၏ အမှီနိဿယ ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့် သဘာဝ ဓမ္မတို့ကို ထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သော အဝိဇ္ဇမာန၌ အဘယ်ကြောင့် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ကို မထုတ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အဝိဇ္ဇမာနဿဟိ ။ပ။ နတ္ထိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဝိဇ္ဇမာန တရားအား အဝိဇ္ဇမာနတရားနှင့်ငှင်း၊ အဝိဇ္ဇမာနတရားအား ဝိဇ္ဇမာနတရားနှင့်ငှင်း၊ ဝိဇ္ဇမာန တရားအား အဝိဇ္ဇမာနတရားနှင့်ငှင်း သမ္ပယုတ်မရှိ။ ဝိဇ္ဇမာနတရားအား ဝိဇ္ဇမာန တရားနှင့် သမ္ပယုတ် အဖြစ် ရှိသောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် မဟုတ်သော အဝိဇ္ဇမာန၌ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်ကို ထုတ်ခြင်းမရှိ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဝိဇ္ဇမာနဿ ။ပ။ သမ္ပယောဂေါ နတ္ထိဘိ တေန ပါရိသေသတော ဝိဇ္ဇမာနဿစ ဝိဇ္ဇမာနေန သမ္ပယောဂေါ ဒဿိတော။ ။အနုဋီကာ။ ။အဝိဇ္ဇမာနဿ ။ပ။ သမ္ပယောဂေါ နတ္ထိတိ တေန၊ ဖြင့်။ ပါရိသေသတော၊ ပါရိသေသနည်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ထင်ရှားရှိသော တရားအား။ ဝိဇ္ဇမာနေနစ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ထင်ရှားရှိသော တရားနှင့်ငှင်း။ သမ္ပယောဂေါ၊ သမ္ပယုတ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြတော်မူ၏။ ။သမ္ပယောဂမရှိသည်ကို ပြပြီး၍ ဝိပ္ပယောဂ ဖြစ်သည်ကို ပြတော်မူလိုရကား ဝိပ္ပယောဂေါ။ပ။ ဟောတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အရူပဘဝေ ကောနေ ခန္ဓေန ဒသာယတန တနေဟိ သောဠသဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော-အစရှိသည်ဖြင့် ကာလသာမည၌ကာမဘဝ,ရူပဘဝ,အရူပဘဝ စသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍ ယူအပ်သည်ရှိသော် ထိုခွဲခြမ်း

ဝေဘန်ခြင်းကြောင့် ဝိသဘာဂဖြစ်သဖြင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ်ကို မရလေရကား ပစ္စုပ္ပန်ကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်မှတပါး သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည်ကို ပြတော်မူလိုရကား ဘေဒေပန အာဂဟိတေ။ပ။နဝိပ္ပယောဂေါ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို သုခဝေဒနာ,ဒုက္ခဝေဒနာ-စသည်ဖြင့်ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို မပြုမူ၍ ကာလသာမညဖြင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓော တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေနာယတနေန သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သမ္ပယုတ္တော စသည်ဖြင့် ခန္ဓာသာမညကို ယူအပ်သည်ရှိသော် ထိုသာမညကို ယူခြင်းကြောင့် သဘာဂဖြစ်လေရကားသမ္ပယုတ်ကိုသာ ရသည်၊ ဝိပ္ပယုတ်ကို မရသောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကိုမှီ၍ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ် အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ နိဂုံးကိုပြုတော်မူလိုရကား တသ္မာ သမုဒယသစ္စံ။ပ။နဝိပ္ပယုတ္တာတွေနာတိကို မိန့်။ ။ ပိဏ္ဍတ္ထအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအံ့၊ အဝိဇ္ဇမာန တရားအား အဝိဇ္ဇမာန တရား, ဝိဇ္ဇမာနတရားတို့နှင့်ရင်း။ ဝိဇ္ဇမာနတရားအား အဝိဇ္ဇမာနတရားနှင့်ရင်း သမ္ပယုတ် မရှိခြင်း၊ ကာလသာမည၌ သုခဝေဒနာ,ဒုက္ခဝေဒနာ စသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်း ဝေဘန်သည်ရှိသော် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း၊ မခွဲခြမ်း မဝေဘန်သည်ရှိသော် သဘာဂဖြစ်ခြင်း သမ္ပယုတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဤသို့လျှင် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်နှစ်ပါးလုံးကို မရချေ၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလ၌သာ သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်နှစ်ပါးကို ရသောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ကာလကိုမှီ၍ တရားတို့ကို သမ္ပယုတ်,ဝိပ္ပယုတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်အပ်သည်။ ထိုကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်သော ခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို မပြုအပ်သော ခန္ဓာသုံးပါးတို့နှင့် သမုဒယ သစ္စာသည် ဝိသဘာဂမဖြစ် သဘာဂသာဖြစ်သောကြောင့် သမုဒယသစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တံ-ဟူ၍သာ ဟောတော်မူသည်။ သမုဒယသစ္စံ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟု ဟောတော်မမူဟု ဖြေတော်မူသည်။

၅၆—ဝိတက္ကတိက်၌ အဋ္ဌကထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူခြင်း

ဒုတိယစျာနေ ဝိစာရဝ္ဝိ ထပေတွာ သေသာ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာတိ အဋ္ဌကထာ ဝစနံ၊ ဒုတိယစျာနေ။ပ။မတ္တာဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားသည်။ (ဣတိ ဒဿေတိသို့စပ်) ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ကောဋ္ဌာသန္တရ စိတ္တုပ္ပါဒေသု၊သဝိတက္က သဝိစာရစိတ္တုပ္ပါဒ် တို့၌။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ) လိနော၊ မထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ မပါဝင် သည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ကောဋ္ဌာသန္တရ စိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။အဓိပ္ပါယတ္ထ) အလီနော၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ ဝါ၊ ပါဝင် ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ ယော၊ အကြင် ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသ ဝိဘက်,ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အဝိ

တက္က ဝိစာရမတ္တ ဒုတိယရာသိခမ္မဘို့သည်။ ပဌာနာ၊ ပြဌာန်းကုန်၏။ တေဝေ၊ ထို ပဌာနဖြစ်သော အဝိဘက္က ဝိစာရမတ္တ ဒုတိယရာသိခမ္မ တို့ကိုသာလျှင်။ ဣခ၊ ဤ ဝိတက္ကတိက်၌။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာတိ၊ အဝိဘက္က ဝိစာရပတ္တ တရားတို့ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ (ထည့်) ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ တေနေ၀၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရား တို့ကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် သာလျှင်။ အနန္တရ နယေ၊ သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌။ သမုဒယသစ္စေန၊ သမုဒယသစ္စာနှင့်။သမာန ဂတိကာ၊တူသောဒေသနာ တော်ရှိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။သဝိတက္က သဝိစာခရဟိ၊သဝိတက္က သဝိစာရတရားတို့နှင့်။ သမာန ဂတိကာ၊ တူသော ဒေသနာတော်ရှိသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်၊ သဝိတက္က သဝိစာရ တရားတို့နှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရားတို့ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဒသခမာ သာန နယေသုစ၊ ဒသမနယ, စုဒ္ဒသမနယတို့၌လည်း။ တေဟိ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တတရားတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ၊ မယှဉ်ကုန်သော သဝိတက္က သဝိစာရမမ္မ, အဝိတက္က အဝိစာရမမ္မတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနဥ္စ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့၏ရင်း။ တေဟိ၊ ထိုအဝိဘက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနဥ္စ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော သဝိတက္က သဝိစာရခမ္မ, အဝိတက္က အဝိစာရမမ္မ တို့၏ရင်း။ သောဠသဟိ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဓာတူဟိ၊ ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေ စ၊ မယှဉ်ခြင်းကိုရင်း။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးကုန်သော ဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟော စ၊ ရေတွက်ခြင်းကိုရင်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော် မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့ကို သမုဒယသစ္စာနှင့် တူသောကြောင့် သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၌ မဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်၊ ဒသမနယ, စုဒ္ဒ သမနယတို့၌လည်း တဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော ဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်း၊ တဆယ့် ရှစ်ပါးကုန်သော ဓာတ်တို့ဖြင့်ရေတွက်ခြင်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်နှစ်ခုကိုစွဲ) တေဝေ၊ ထိုပဌာန ဖြစ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ဒုတိယ ရာသိ ခမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဣခ၊ ဤ ဝိတက္ကတိက်၌။ အဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ နိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတဘာဝေါ၊ ပြတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို။ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာခမ္မာ-ဟူသော ဒုတိယပဒ၌ ဖွင့်ပြတော် မူအပ်သော အဋ္ဌကထာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ဒုတိယ ဈာနေ ဝိစာရဋ္ဌိ ထပေတွာ။ပ။အဋ္ဌာရသဟိ သင်္ဂဟော စ ဝုတ္တောကို မိန့်။ ။လိုရင်း ကား ဒုတိယဈာနေ ဝိစာရဋ္ဌိ ထပေတွာ သေသာ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာတိ အဋ္ဌ ကထာဝစနံ ယေပဌာနာ တေဝေ ဣခ အဝိဘက္က ဝိစာရမတ္တာတိ အဓိပ္ပေတာတိ

ဒသောတိ-တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ဒုတိယ ဈာနေ-စသော အဋ္ဌကထာ စကားသည် ဒုတိယဈာန်ကောဒသ, ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ-ဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌာန တရားကိုသာ ကောက်ယူအပ်၏။ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၌ ရှိသော အပဋ္ဌာနဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခုကို မကောက်ယူအပ်ဟု ပြတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—ထို ဒုတိယဈာန စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပဋ္ဌာနဖြစ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ဝိတက္ကောဝိယ ကော်ဋ္ဌာသန္တရ စိတ္တုပ္ပါဒေသု အလိန္ဒာ-ဟူသော ဟေတုမန္တကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၌ ဝိတက်သည် မပါဝင်သောကြောင့် အပဋ္ဌာနဖြစ်သကဲ့သို့ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဓမ္မ၌ မပါဝင်သည်မဟုတ်၊ ပါဝင်သောကြောင့် ထို ဒုတိယဈာန် ကောဒသ, စေတသိက်ဆတ္တိံသ တို့သည် ပဋ္ဌာနဖြစ်ကြသည်။ ထို ပဋ္ဌာန တရားတို့ကို ကောက်ယူလေဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ပြတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာ ဆရာ—ဒုတိယ ဈာနေ ဝိစာရဠ္ဌ—အစရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားသည် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၌ရှိသော ဝိတက်ကို အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာဓမ္မာ-ဟူသော ဒုတိယ ပဒ၌ မယူမူ၍ ဒုတိယ ဈာန်စိတ်ကောဒသ, စေတသိက်ဆတ္တိံသတို့ကို ယူရသည်ကို ပြကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေနေဝဟိ။ပ။ နဂဟိတာကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသဉ္စ သမုဒယသစ္စာနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်၊ သဝိတက္က သဝိစာရဓမ္မတို့နှင့် မတူသည်၏အဖြစ်တို့ကြောင့် ထိုဒုတိယဈာန် စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့ကို မယူအပ်သောကြောင့် မိန့်နိုင်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

ယဒိဟိ တေသဝိတက္က သဝိစာရေဟိ သမာန ဂတိကာ သိယုံ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ နကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ နကေဟိစိ အာယတနေဟိ ကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ ယသ္မာ ပန တေ သမုဒယသစ္စေန သမာနဂတိကာ၊ယထာဟိ ယေသမုဒယသစ္စေန သမ္ပယုတ္တေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေသံ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယောဂံ ဝတ္တုံ နသက္ကာ။ ဧဝံ တေဟိပိ။ ။အနုဋီကာ။ ။တေ၊ ထို အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဓမ္မတို့သည်။ သဝိတက္က သဝိစာရေဟိ၊ သဝိတက္က သဝိစာရ ဓမ္မတို့နှင့်။ သမာန ဂတိကာ၊တူသော ဒေသနာတော် ရှိကုန်သည်။ ယဒိသိယုံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဧဝံသန္တေသု၊ ဤသို့တူကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ။ပ။ ကောယ ဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တာတိ၊ အဝိတက္က။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာဟူ၍။ဝတ္တဗ္ဗာ၊ဟောအပ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့သည်။ သမုဒယ သစ္စေန၊ နှင့်။ သမာန ဂတိကာ၊ တူသော ဒေသနာတော် ရှိကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယုံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာနှင့် တူခြင်းကြောင့်။ အနန္တရ နယေ၊ သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသဉ္စ။ တေ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရား

တို့ကို။ နဲ့ဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဝါ၊ မဟောအပ်ကုန်။(ဋီကာသို့စပ်)ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ပြဦးအံ့။သမုဒယ သစ္စေန၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ယှဉ်ကုန်သော လောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ ယေ၊ အကြင်လောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကောသီတိ စိတ္တုပ္ပါဒ် တို့သည်။ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ တေသံ၊ ထိုကောသီတိ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုကုန်သော ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂံ၊ မယှဉ်ခြင်းကို။ ဝတ္တုံ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ န သက္ကာယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တေဟိပိ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရားတို့နှင့်လည်း။ ယေ၊ အကြင် သဝိတက္က သဝိစာရဓမ္မ, အဝိတက္က အဝိစာရ ဓမ္မတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ တေသံ၊ ထိုသဝိတက္က သဝိစာရဓမ္မ, အဝိတက္က အဝိစာရ ဓမ္မတို့၏။ ကေဟိစိ၊ တစုံတခုသောခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂံ၊ ကို။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။

ဋီကာ, အနုဋီကာတို့၏ ပိဏ္ဍတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာဓမ္မာ၌ သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်၌ ရှိသော ဝိတက်သည် အကယ်၍ ပါဝင်သည် ဖြစ်အံ့၊ သဝိတက္က သဝိစာရဓမ္မတို့နှင့် အတူ သမ္ပယုတ္တန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ၌ ဟောရာသည်။ ထိုသို့ မဟောမူ၍ ဝိတက်မရှိသော သမုဒယသစ္စာနှင့်အတူ ပါဠိတော်၌ မဟောမူ၍ ထားသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဒုတိယဈာနေ ဝိစာရဥ-အစရှိသော စကားသည် ဝိတက်မပါဝင်သော ဒုတိယဈာန စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသာ အလိုရှိသည်ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်၌ ဝိဘက် စေတသိက် မပါဝင်ကြောင်းကို ဆက်၍ပြတော်မူလိုရကား ဒသမောသာန နယေသုစ-အစရှိသောပါဠိကို မိန့်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား၊** ဒသမနယ၌ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ ကောန ခန္ဓေန ဒသာဟာယဘနေဟိ သောဠဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ- ဟူ၍ရင်း၊ စုဒ္ဒသမ နယ၌ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေဟိ, ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဓမ္မာ အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ထပေတွာ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဒွါဒသဟာယတနေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ-ဟူ၍ရင်း ဟောတော်မူသောကြောင့် ဒုတိယဈာန စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကိုသာ အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုရှိသည်ဟု ပြကြောင်းကို သိရသည်ဟု ပြတော်မူ၏။ ။ ဝိတက္ကသဟိတေဟိ သတိ ပန္နရသဟိ ဝိပ္ပယောဂေ ါ သတ္တရသဟိ သင်္ဂဟိတောတိ ဝတ္တဗ္ဗော သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ။**မဓုဋီကာ**။ ။ဝိတက္က သဟိတေ၊ ဝိတက်နှင့်တကွ ယူအပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပန္နရသဟိ၊ တဆယ့်ငါးပါး ကုန်သော ဓာတ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ မယှဉ်။ သတ္တရသဟိ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါး ကုန်သော ဓာတ်တို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောတော်

မူအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဋီကာဆရာ၏ အလိုတော်တည်း။

၅၇–ဝိတက်တိက်၌ ဋီကာဆရာ၏အလိုတော်ကို ပြတော်မူခြင်း

ပန၊ အဋ္ဌကထာ၏ အလိုတော်မှတပါး ဋီကာ၏ အလိုတော်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဝိတက္ကသဟိတေသုပိ၊ ဝိတက်နှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။ တေသု၊ ထိုဒုတိယချွန်ကောဒသ, ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ တို့ကို။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဒုတိယ ချွန်ကောဒသ, စေတသိက်ဆတ္တိံသ, ဝိတက်စေတသိက် တို့သည်။ ဝိစာရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နှ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိစာရနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ကေန ခန္ဓေန ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာတိ၊ ကေန။ပ။သမ္ပယုတ္တာဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ သော သမုဒါယော၊ ထိုဒုတိယချွန် ကောဒသ, စေတသိက် ဆတ္တိံသ, သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော တရား အပေါင်းသည်။ ဝိစာရံ၊ ဝိစာရကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ အညေန၊ တပါးသော။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော တရားနှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေန ခန္ဓေန ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တောတိ၊ ကေန။ပ။သမ္ပယုတ္တော ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကဘာဝေါ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပဋိညာသို့ ပြန်၍စပ်) တဒေကဒေသဿ၊ ထို ဒုတိယချွန်ကောဒသ,စေတသိက်ဆတ္တိံသ,ဝိတက်စေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော တရားအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကဿ၊ ဝိတက်၏။ ဝိစာရတော၊ ဝိစာရ စေတသိက်မှ။ အညေန၊ တပါးသောဖဿ စသောစေတသိက်နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သမုဒါယဿ၊ ဒုတိယချွန်ကောဒသ,စေတသိက်ဆတ္တိံသ, ဝိတက်ဟု ဆိုအပ်သော အပေါင်း၏။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသမုဒါယော၊ သည်။ ဝိစာရံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ၍။ အညေန၊ သော။ ကေနစိ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (မူလ ဟောတုသို့စပ်) ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြဦးအံ့။ နာနာစိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ အထူးထူးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယပါဒါနံ၊ ဣန္ဒြိယပါဒ်တို့၏။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော။ ဣန္ဒြိယပါဒဿ၊ ဣန္ဒြိယပါဒ်၏၊ ကေဒေသာနံ၊ အစိတ် ဖြစ်ကုန်သော ဣန္ဒြိယပါဒ်တို့၏။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်။သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သမုဒါယဿ၊ ဣန္ဒြိယပါဒ်လေးပါး အပေါင်း၏။ သမ္ပယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ (ထည့်) နဟောတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤ အတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဒုတိယချွန် ကောဒသ,စေတသိက်ဆတ္တိံသ, ဝိတက်စေတသိက် ဟု ဆိုအပ်သော တရားအပေါင်း၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အဋ္ဌကထာ၏ အလိုတော်ကို မနှစ်သက်သဖြင့် မိမိ၏အလိုတော်ကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ဝိတက္က သဟိတေသုပိ၊စသောပါဌ်ကိုမိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သဝိတက္က, သဝိစာရစိတ်၌ ရှိသော ဝိတက်စေတသိက်နှင့် တက္က ဒုတိယဈာန် ကောဒသ,စေတသိက်ဆတ္တ ်သ တို့ကို အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ—ဟူသောပုဒ်၌ ကောက်ယူရာ၌ အလုံးစုံကုန်သော ထိုတရားတို့သည် ဝိစာရနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ ကောန ခန္ဓန ကောနာယဘနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူနိုင်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် သဗ္ဗေပိ တေဝိစာရေန သမ္ပယုတ္တာ-ဟု မိန့်ပါသနည်း။ ဝိတက်နှင့်တက္က ဖြစ်ကုန်သော ဝိစာရမှတပါးကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကြသည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား သောဟိ သမုဒ ါယော။ပ။နဟောတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝိဘက်နှင့်တက္က ဖြစ်ကုန်သော ဝိစာရမှဘပါး ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်သော်လည်း ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်းသည် ဝိစာရမှတပါးသော တရားနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့် သဗ္ဗေပိ တေဝိစာရေန သမ္ပယုတ္တာ-ဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့တွင် ဝိတက်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော တရားတို့သည် အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရား အပေါင်း၏ ယှဉ်ခြင်းဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလောဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ တဒေကဒေသဿ ။ပ။ ဟောတိကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရားတို့တွင် အစိတ်ဖြစ်သော ဝိတက်၏ တပါးသော ဖဿစသည်နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည် အပေါင်းဖြစ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရား၏ယှဉ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်းကြောင့် အညေန ကေနစိ သမ္ပယုတ္တော နဟောတိ-ဟု မိန့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အစိတ် ဖြစ်သော ဝိတက်၏ ယှဉ်ခြင်းသည် အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်း၏ ယှဉ်ခြင်း မဟုတ်ခြင်းကို ဥပမာဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား ယထာ နာနာစိတ္တုပ္ပါဒေသု။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဣဒ္ဓိပါဒ လေးပါးတို့တွင် ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒသည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ-ဟူကုန်သော ခန္ဓာသုံးပါးတို့နှင့် ယှဉ်သည်။ [ကြွင်း ဣဒ္ဓိပါဒတို့ကို ယထာရဟာသိသင့်ပြီ။] ဤသို့လျှင် အစိတ် ဖြစ်ကုန်သော ဣဒ္ဓိပါဒ တို့၏ ခန္ဓာသုံးပါးတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသည် အပေါင်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ လေးပါး၏ ယှဉ်ခြင်းမဟုတ်ခြင်းကြောင့် ဣဒ္ဓိပါဒေါ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တောဟု-ဟောတော် မူသကဲ့သို့ မှတ်ရမည် ဖြစ်ဘိသော်။

ဝါကျကား၊ ဝိတက္က သဟိတေသုပိ။ပ။ဝတ္တုံကား (ပဋိညာ)သောဟိ ။ပ။ဟောတိကား (ထိုပဋိညာ၏ဟေတု) ပဋိညာသို့ပြန်၍စပ်။ နဟိ ။ပ။ ဟောတိကား ထိုဟေတု၏ ဟေတုတည်း။ မူလဟေတုသို့ပြန်၍စပ်။ ယထာ နာနာစိတ္တုပ္ပါဒေသု ။ပ။ နဟောတိ-ကား (ဥပမာ) ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံကား (ဥပမေယျ) ဤသို့လျှင် အစိတ်လေးပါးရှိသော ဝါကျကြီးတည်း။ ။

ယထာ နာနာစိတ္တုပ္ပါဒေသု-ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ ယထာဟိ နာနာစိတ္တုပ္ပါဒေသု ဟု ရှိသင့်၏။ ။ယထာဟိတိ အာဒိနာ တမေဝတ္ထံ ဠဒ္ဓိပါဒ ဒဿနေန ဝိဘာဝေတိ။ ။အနုဋီကာ။

ပန၊ အဘိုတပါးကိုဆိုအံ့။ တေသု၊ ထိုဣဒ္ဓိပါဒလေးပါးတို့တွင်။ ကောပိ၊ တခုသော ဣဒ္ဓိပါဒ သည်လည်း။ ဝေဒနာ သညာက္ခန္ဓေဟိစ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့်ငင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေကဒေသေနစ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, အစိတ်နှင့်ငင်း။ အသမ္ပယုတ္တာနာမ၊ မယှဉ်သောဣဒ္ဓိပါဒမည်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒါယဿ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ အပေါင်း၏။ တေဟိ၊ ထိုခန္ဓာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာယထာ၊ ဣဒ္ဓိပါဒေဝါ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်း၌လည်း။ ဝိစာရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ အသမ္ပယုတ္တဿ၊ မယှဉ်သော။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဿ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဖြစ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော တရား၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမုဒါယဿ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်း၏။ တေန၊ ထိုဝိစာရနှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ န နသက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာနံ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့၏။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကာဒီနံဝိယ၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရားတို့၏ကဲ့သို့။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်ကို။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။န နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒါယဿ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရား အပေါင်း၏။ တေန၊ ထိုဝိစာရနှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ကို။ ဝတ္တုံ၊ငှါ။ န နသက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ဝိစာရတော အညေန-ဟူသောပါဌ်၌ ဗျတိရိက်အားဖြင့် ဆိုအပ်သောစကားကို ဝိစာရနှင့်ယှဉ်သောအဖြစ်ကို ထုတ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဖွင့်ပြတော်မူခြင်းငှါ ယထာပန-စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။မဓုဋီကာ။ တနည်းကား၊ အစိတ်ဖြစ်သော တရား၏ယှဉ်ခြင်းသည် အပေါင်းဖြစ်သော တရား၏ယှဉ်ခြင်းမဟုတ်ကြောင်းကို ပြပြီး၍ အလုံးစုံကုန်သော အစိတ်တို့၏ ယှဉ်ခြင်းသည် အပေါင်း၏ယှဉ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ပြတော်မူလိုရကား ယထာပန တေသု-စသော ပါဌ်ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဣဒ္ဓိပါဒလေးပါးတို့တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ အစိတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် မယှဉ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ တခုမျှ မရှိခြင်းကြောင့် အပေါင်းဖြစ်သော ဣဒ္ဓိပါဒ၏ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ဣဒ္ဓိပါဒေါ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟိ သမ္ပယုတ္တော-ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝိစာရနှင့် မယှဉ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ, စေတသိက်ဆတ္တိံသ, ဝိတက်စေတသိက်ဟု

ဆိုအပ်သော တစုံတခုသော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဓမ္မ၏ မရှိခြင်းကြောင့် အပေါင်း ဖြစ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဓမ္မ၏ ထိုဝိစာရနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို မဟောနိုင်သည် မဟုတ် ဟောနိုင်သည်သာ ဖြစ်ဘိသော်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အစိတ်အစိတ်ဖြစ် ကုန်သော တရားတို့၏ ယှဉ်ခြင်းတို့သည် အပေါင်း၏ ယှဉ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို အဘယ်ကိုထောက်သောကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား နဟိ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာနံ ။ပ။ နဝတ္တဗ္ဗာ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့၏ သမ္ပယုတ်အဖြစ်ကို ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရားတို့၏ သမ္ပယုတ် အဖြစ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် မိန့်နိုင်သည် ဖြစ်ဘိသော်၊

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကေသု၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေ့တုက တရားတို့တွင်။ ကေစိ၊ မောဟသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော အချို့ကုန်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ သခံါရက္ခန္ဓေကဒေသေန၊ သခံါရက္ခန္ဓာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော။ မောဟေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ ယှဉ်သော မောဟနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ်၏။ ကေစိ၊ အချို့ကုန် သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ သခံါရက္ခန္ဓေကဒေသေန၊ သော။ မောဟေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ယှဉ်သော မောဟနှင့်။ (လိုက်၍ယောဇနာ) အသမ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နိ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အချို့ယှဉ် အချို့မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သမုဒါယော၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုက တရားအပေါင်းသည်။ တေန၊ ထို ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်စိတ်၌ရှိသော မောဟနှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဣတိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တောတိ နတ္ထိ-သို့စပ်) ယေန၊ အကြင်ဟိတ်နှင့်။ သောသမုဒါယော၊ ထို ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရား အပေါင်းသည်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ အညော၊ မောဟဟိတ်မှ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မော၊ ဟိတ်တရားသည်။ ယသ္မာ၊ ငှ့်။ နာပိအတ္ထိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရား တို့တွင် အချို့သည် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ယှဉ်သော မောဟနှင့် ယှဉ်ခြင်း-မယှဉ် ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ မောဟဟိတ်မှတပါးသော ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ တရား အပေါင်းသည် ယှဉ်နိုင်သောဟိတ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကာ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထီတိ၊ ဒဿနေန ။ပ။ နတ္ထိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။(နပနေဝံသို့စပ်)ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက သဟေ တုကာဒယောပိ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဟေတုက ဓမ္မ,သဟေတုကဓမ္မတို့ကိုလည်း။ ဇဝံ၊ ဤအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဇဝံ၊ ဤဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရားနှင့်အတူ။ ယေန ဓမ္မဇာတေန၊ အကြင်ဝိစာရဟု ဆိုအပ်သော သဘောတရားနှင့်။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ သမုဒါ

ယော၊ အဝိဘက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်းသည်။ သမ္ပယုတ္တော၊ ယှဉ်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားအပေါင်းသည် မယှဉ်သော ဝိစာရဟု ဆိုအပ်သော တရားသဘောသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တသ္မာ တေသိုစပ်) ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့် မရှိသနည်းဟူမူကား။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေသု၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့တွင်။ ဝိစာရေန၊ဝိစာရနှင့်။ အသမ္ပယုတ္တဿ၊ မယှဉ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရား၏။ အဘာဝ ါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝိစာရနှင့်မယှဉ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့ကို။ သမ္ပယုတ္တာတိ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ ဓေနေ ခန္ဓေန ကေနေနာယတနေန ကေဟဓာတုယာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ-ဟူ၍။ န နဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောတော်မူအပ် သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ပဥ္စာဝါရတို့၌။ ကေခမ္မေပိ၊ တခုသောတရား၌ လည်း။ ကေဟိစီတိ၊ ကေဟိစိဟူ၍။ ဗဟုဝစန နိဒ္ဒေသော၊ ဗဟုဝုစ်ကို ပြခြင်းကို။ သချာယ၊ အရေအတွက်၏။ အနိယမိတတ္တာ၊မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။နဟိ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာနံ။ပ။ နဝတ္တဗ္ဗာ ဟူသော သခေ်ပ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည် ယထာဟ ဒဿနေန ။ပ။ န နဝတ္တဗ္ဗာတိ ကို မိန့်။ ။ဟေတုနောက်မှ၊ဟိနှင့်ပြမူ၊ချဲ့မှုသညီ-ဝိတ္ထာပြီ-ဟူသော နိယံနှင့်အညီ နဟိ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာနံ။ပ။နဝတ္တဗ္ဗာ-ဟူသော ဟိတ်၏နောက်၌ ရှိသောကြောင့် ယထာဟ-စသော ဝါကျသည် ဝိတ္ထာရဝါကျမည်၏။ ။လိုရင်း ကား တေသမ္ပယုတ္တာတိ န နဝတ္တဗ္ဗာ-တည်း။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊အဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တတရားတို့ကို အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ ဓမ္မာ ဓေနေ ခန္ဓေန ။ပ။ ကေဟိစိ သမ္ပ ယုတ္တာ-ဟု ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဟောသင့်ပါသနည်း စုဒ်။ ။ယေန အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ သမ္ပဒါယော ။ပ။ အဘာဝ ါ-ကို မိန့်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝိစာရနှင့် မယှဉ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားမရှိခြင်းကြောင့် ဟောသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝိစာရနှင့် မယှဉ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားမရှိခြင်းကြောင့် သမ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောသင့်သည်ကို ဝိသဒိသူပမာဖြင့် ပြတော် မူလိုရကား ယထာဟိ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကေသု ။ပ။ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရားတို့တွင် အချို့ ကုန်သော မောဟကြဉ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂုတ်စိတ်၌ရှိသော မောဟနှင့်ယှဉ်ကြသည်။ အချို့ကုန်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်၌ရှိသော မောဟနှင့် မယှဉ်ကြခြင်းတို့ကြောင့် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုက တရားအပေါင်းသည် ထိုမောဟဟိတ်နှင့် မယှဉ်ကြ

ခြင်း၊ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားအပေါင်းယှဉ်နိုင်သော မောဟဟိတ်မှတပါးသော ဟိတ်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထိ-ဟု ဟောဘော်မူသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝိစာရနှင့်မယှဉ်သော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရား မရှိခြင်းကြောင့် ထိုအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့ကို ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ-ဟု ဟောတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။မောဟဟိတ်မှတပါးသော ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ တရားအပေါင်းတို့သည် ယှဉ်နိုင်သောဟိတ် မရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့တွင် တစုံတခုသော အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တတရားသည် ဝိစာရနှင့်မယှဉ်သည်မရှိ၊ ယှဉ်သည်သာရှိသည်ဟု ဝိသဒိသူပမာကို ယူအပ်၏။

နှစ်ခုပင်ဒိုသိ၊ ရှိတုံဘိ၊ ပကတိအနက်ပေး။ ဟူသော နိယံနှင့်အညီ န နသက္ကာ၊ န နဝတ္တဗ္ဗာတို့၌ ပကတိအနက်ကို ယောဇနာရာ၏။ ။အာသက်မျှသောနေရာ၌ ပဋိသေဓနှစ်ခုထားသည်။(ဆူးခါးဆရာတော်)။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အလုံးစုံကုန်သော ပဌာဝါရတို့၌ တရားတခုတည်း၌ အဘယ်ကြောင့် ကေဟိစိ-ဟု ဗဟုဝစနဖြင့် ဟောတော်မူပါသနည်းဟု စုဒိရှိရကား သဗ္ဗတ္ထစ ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ကို မိန့်။

ဗဟွတ္ထ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုသမုဒါယာပေက္ခ ဗဟုဝစနံ၊ အတ္တဗဟုဝစနံ၊ ဂရုကာရ ဗဟုဝစနံ၊ အပရိစ္ဆေဒ ဗဟုဝစနံ၊ မာတိကာနုသန္ဓိနယ ဗဟုဝစနံ၊ ပုစ္ဆာနုသန္ဓိနယ ဗဟုဝစနံ၊ပုစ္ဆာသဘာဂ ဗဟုဝစနံ၊ ပုထုစိတ္တသမာယောဂ ပုထုအာရမ္မဏ ဗဟုဝစနံ။ သန္ဓိဝါသ ဗဟုဝစနံ၊ တံပုတ္တ ဗဟုဝစနံ၊ ကောဘိဓာန ဗဟုဝစနံ၊ တန္နိဿိတာပေက္ခ ဗဟုဝစနံ၊ အာရမ္မဏဘေဒ ဗဟုဝစနံ၊ ကိစ္စဘေဒ ဗဟုဝစနန္တိ ပန္နရသဝိခံ ဗဟုဝစနံ ဘဝတိ-ဟု သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာ၌ မိန့်အပ်သော ဗဟုဝုစ် တဆယ့်ငါးမျိုးတို့တွင် အပရိစ္ဆေဒ ဗဟုဝုစ်တည်း။ ။တသ္မာကို၊ဟိတ်နှင့်ဖိုလ်၊စွဲဆိုမြဲထုံးစံ။ ဟူသောနိယံနှင့်အညီ တသ္မာ တေ၌ တသ္မာကို ယေန အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာ သမုဒါယော ။ပ။ တံ နတ္ထိ-ဟူသော ဖိုလ်ကိုစွဲသည်။ အနုဋီကာ၌ကား၊ တသ္မာတိ ယသ္မာ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေသု ကောစိပိ ဝိစာရေန အသမ္ပယုတ္တော နတ္ထိ တသ္မာ-ဟု အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေသု ။ပ။ အဘာဝါ-ဟူသော ဟိတ်ကိုစွဲသည်။

သန္တသုတ္တေန ဝိပ္ပယုဋ္ဌပဒ နိဒ္ဒေသ

၅၈—ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို မဟောခြင်းအကြောင်း

သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓာဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ တေဟိ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပယုဇ္ဇာဘာဝတော၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ သမုဒယ သစ္စာဒီနိ၊ သမုဒယသစ္စာ စသည်တို့ကို။ တေဟိ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာ စသည်တို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တေစ၊

သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော လောဘကြဉ်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်။ သတိပိ၊ရှိသော်ငြား။သမ္ပယုတ္တေဟိစ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်လည်း။ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားသည်။ သတိပိ၊ရှိသော်ငြား။ သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,အဗျာကတ တရားတို့၏။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတော၊ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့ဆိုအံ့။သမုဒယ သစ္စေန၊နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ လောဘသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒေဟိ၊ လောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။တတော၊ ထိုလောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ။အညဓမ္မာနံ၊တပါးကုန်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့၏။ခန္ဓာဒီသု၊ခန္ဓာ စသည်တို့တွင်။ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာ စသည်နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ဟိယ်သ္မာ၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုဒယ သစ္စာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတော၊ ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။နဂဟိတ ဘာဝေါ၊မယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။တတော လောဘသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒတော အညဓမ္မာနံ အဝသိဋ္ဌာနံ ကုသလာ ကုသလာဗျာကတဓမ္မာနံ ခန္ဓာဒီသု ကေနစိ ဝိပ္ပယောဂေါ နဟိ အတ္ထိ၊ ခန္ဓပဉ္စကာဒီနံ သင်္ဂဟနတော တေသံ။ ။အနုဋီကာ။ တတော လောဘသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒတော၊ ထိုလောဘသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ။ အညဓမ္မာနံ အဝသိဋ္ဌာနံ၊ကြွင်းကုန်သော။ ကုသလာ ကုသလာဗျာကတ ဓမ္မာနံ၊ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့၏။ ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာ စသည်တို့တွင်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာ စသည်နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ဝိပ္ပယုတ်သည်။ နဟိအတ္ထိ၊မရှိ။ ကသ္မာ၊အဘယ်ငြောင့် မရှိသနည်းဟူမူ။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတို့၏။ ခန္ဓပဉ္စကာဒီနံ၊ ခန္ဓာငါးပါး စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟနတော၊ ရေတွက်ခြင်းကြောင့်တည်း။

၅၉—ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သောတရားများ

နနုစ စေတနာဒမိ၊ စေတနာဦးအံ့။ တေဝေ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ ထိုလောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် သာလျှင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့သည်ငြား။ အနုဒ္ဒတိယာနိ၊ အခွဲလျှင် နှစ်ခုမြောက်ရှိကုန်သော။အာယတနာနိစ:မနာယတန,ဓမ္မာယတန တို့သည်ငြား။ အနုဒ္ဒတိယာ၊ နှံသော။ ဓာတုယောစ၊ မနောဝိညာဏဓာတ်, ဓမ္မဓာတ်တို့သည်ငြား။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ နှံ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။တေဟိ၊ ထိုလောဘသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့၏။

(ထည့်) ဝိပ္ပယောဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဟောထိုက်သည်မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဝိပ္ပယောဂေ၊ ကို။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဟောထိုက်။ ဣတိ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ (ထည့်) ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်ဟု မဟောထိုက်သနည်းဟူမူကား။ တဒညဓမ္မာနံ၊ ထိုလောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ တပါးကုန်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,အဗျာကတ တရားတို့၏။ ခန္ဓာဒိဘာဝတော၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဟောထိုက်။ ဟိ၊ထိုစကားကိုချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့။ တေဧဝ ဓမ္မာ၊ထိုလောဘ သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်သာလျှင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ တို့သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ တေစ၊ ထိုလောဘသဟ ဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်ရင်း။ တတော၊ ထိုလောဘသဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ။ အညေစ၊ တပါးကုန်သောတရားတို့သည်ရင်း။ စတ္တာရော၊ န်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ဟောန္တိ၊ န်၏။ တထာ၊ တူ။ အနုဒ္ဒတိယာယတန ဓာတုယောပိ၊ အခွဲလျှင် နှစ်ခုမြောက်ရှိကုန် သော အာယတန, ဓာတ်တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တဒည သမ္ပဒါယေဟိ၊ ထိုလောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ တပါးကုန်သော တရားအပေါင်းတို့မှ။ အညေ၊ တပါး ကုန်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ ဝါ၊ တဒည သမ္ပဒါယေဟိ၊ ထိုလောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့မှ။ အညေ၊ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ) ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်တို့သည်။ နစဟောန္တိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ သမ္ပဒါယေကဒေသာနဉ္စ၊ အပေါင်းနှင့် အစိတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဧကဒေသညသမ္ပဒါယာနဉ္စ၊ အစိတ်နှင့် အပေါင်းတို့၏လည်းကောင်း။ (အဓိပ္ပါ ယတ္ထ) ဝါ၊ ဧကဒေသညသမ္ပဒါယာနဉ္စ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ တပါးသော အစိတ်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏လည်းကောင်း။ (သဒ္ဒတ္ထ) ဝိပ္ပယောဂါဘာဝ တော၊ ဝိပ္ပယုတ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သေ နယော၊ ဤသမ္ပဒယသစ္စာ၌ ဆိုအပ်သောနည်းကို။ မဂ္ဂသစ္စ သုခိန္ဒြိယာဒီသု၊ မဂ္ဂသစ္စာ, သုခိန္ဒြေ-စသည်တို့၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။ဟေတုနောက်မှ၊ ဟိနှင့်ပြမူ၊ ချဲ့မှုသညီ၊ ဝိတ္ထာပြီ—ဟူသော နိယံနှင့်အညီ တဒညဓမ္မာနံ ခန္ဓာဒိဘာဝတော-ဟူသော သဒ်ေပကို အကျယ်အား ဖြင့် ပြတော်မူလိုရကား နဟိ တေဧဝ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတော-ကို မိန့်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သာလျှင် ခန္ဓာလေးပါး, အာယတနနှစ်ပါး, ဓာတ်နှစ်ပါးရှိသည်မဟုတ်သေး၊ တပါးသော ကုသိုလ်စသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည် လည်း ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်များရှိကြသည်။ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှ တပါးကုန် သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားအပေါင်းတို့၏ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာ, ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့နှင့် အစိတ်ဖြစ်သော လောဘမူ

စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ ခန္ဓာ စသည်တို့သည်၎င်း။ ကုသိုလ်စသောအပေါင်းနှင့် အစိတ်ဖြစ်သော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၎င်း ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်ကုန်။ အကြောင်းကား အပေါင်းသည်အစိတ်နှင့်၎င်း၊ အစိတ်သည် အပေါင်းနှင့်၎င်း ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဟု အကြောင်းကိုပြတော်မူ၏။ အနေန သမုဒါယေန အဝယဝဿ သမုဒါယဿ အဝယဝေန စ တဿ နဝိပ္ပယောဂေါ၊ အဝယဝဿေဝ ပန အဝယဝေနာတိ ဒဿေတိ။ ။ အနေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ သမုဒါယေန၊ အပေါင်းနှင့်။ အဝယဝဿစ၊ အစိတ်၏၎င်း။ အဝယဝေန၊ အစိတ်နှင့်။ သမုဒါယဿစ၊ အပေါင်း၏၎င်း။ တဿ၊ ထိုတရား၏။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဝိပ္ပယုတ် မဖြစ်သည်မှ တပါး ဖြစ်သည်ကိုဆိုအံ့။ အဝယဝဿေဝ၊ အစိတ်၏သာလျှင်။ အဝယဝေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ။ ဤကား အနုဋီကာပါဠိအနက်တည်း။

၆၀—အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တပဒကို ဟောသင့်ခြင်း၏အကြောင်း

နိရဝ သေသေသု၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တေသုပိ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့ကိုလည်း။ အဓိပ္ပေတေသု၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထို အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့၏။ သဝိတက္က သဝိစာရ သမာနဂတိကတ္တာ၊ သဝိတက္က သဝိစာရတရားတို့နှင့် တူသောဒေသနာတော်၏ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂဟဏေ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ တရားတို့ကို မဟောခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်။

ဂဏ္ဌိ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ သမ္ပယောဂ ဝိပ္ပယောဂပဒ၌ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တာဓမ္မာ၏အရကို ဒုတိယဈာန် ကောဒသ, ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသကို ကောက်ယူတော်မူသည်။ ဋီကာ၌ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ, စေတသိက်ဆတ္တိံသ, သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၌ရှိသော ဝိတက်စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခုကို ကောက်ယူတော်မူသည်။ ထိုသို့ ဋီကာ၌ ကောက်ယူတော်မူသည်အတိုင်း ဝိတက်စေတသိက်နှင့်တကွ ကောက်ယူသည်ရှိသော် သဝိတက္က သဝိစာရပဒနှင့်တူသောကြောင့် အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တပဒကို ဤ သတ္တမနယ၌ မဟောဘဲ ချန်ထားခြင်း၏အကြောင်းကို မသိမြင်ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

၆၁—အဖြေမရှိသော ပဒများ

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝေဠုပါနိတိ ဣဒံ၊ ဝေဠုပါနိ-ဟူသော ဤစကားကို။ (ဣတိဒဋ္ဌဗ္ဗံသို့စပ်) ရူပက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေသည်။ နယုဇ္ဇတိယထာ၊ မသင့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အညေသုပိ၊ ရူပက္ခန္ဓပဒမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေသု၊ အကြင်ပဒတို့၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေသည်။ (ထည့်) နယုဇ္ဇတိ၊

မသင့်။ တာနိ၊ ထိုပဒတို့ကို။ ဝိသဇ္ဇနသာ၊ အဖြေ၏။ အယောဂေန၊ မသင့်ခြင်းငှေ့။ ဝေရူပါနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ နှ်၏။ သမ္ပယုတ္တာဘာဝေန၊ သမ္ပယုတ်၏ မရှိခြင်းငှေ့။ နဝုတ္တာနိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဂဏ္ဍိ။ ။အညေသုပိ သမုဒယသစ္စာဒီသု ဝိသဇ္ဇနသာ အယောဂေန ဝေရူပါနီတိ ဝုတ္တာနိ၊ နသမ္ပယုတ္တာဘာဝေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယတော သမုဒယသစ္စာဒိ ဣမနဂဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ။အနုဋီကာ။ ။အညေသုပိ၊ ရူပက္ခန္ဓပဒမှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။သမုဒယ သစ္စာဒီသု၊သမုဒယသစ္စပဒ စသည်တို့၌။ဝိသဇ္ဇနသာ၊ အဖြေ၏။ အယောဂေန၊ မသင့်ခြင်းကြောင့်။ ဝေရူပါနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာနိ၊ နှ်၏။ ယတော၊ အကြင်အဖြေ၏ မသင့်ခြင်းကြောင့်။ သမုဒယ သစ္စာဒိ၊ သမုဒယသစ္စပဒ စသည်ကို။ ဣမ၊ ဤသတ္တမနယ၌။ နဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ ဝါ၊ ဟောတော်မမူ။ တတော၊ ထိုသို့ သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ဤသတ္တမနယ၌ မဟောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသဇ္ဇနသာ၊၏။အယောဂေန၊ကြောင့်။ဝေရူပါနီတိ၊ဟူ၍။ဝုတ္တဘာဝေါ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဣတိအယံ၊ကား။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမုဒယသစ္စေန ယေဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ ယေဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေခမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တာ-တည်း။ ။သမုဒယ သစ္စေန၊ နှင့်။ ယေခမ္မာ၊ လောဘကြဉ်သော အကြင်လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ နှ်၏။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ထိုလောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့နှင့်။ ယေဓမ္မာ၊ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အကြင်ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့သည်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊မယှဉ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ထိုကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ တရားတို့သည်။ ကတိဟိ၊ နှ်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့် ။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သနည်း-ဟူသော အမေးတော်၌ မယှဉ်သောတရားမရှိသဖြင့် အဖြေ မရှိသောကြောင့် ဝိသဇ္ဇနသာ အယောဂေန ဝေရူပါနီတိ ဝုတ္တာနိ- ဟု ပြတော်မူသည် ဖြစ်ဘိသော်။

၆၂—သတ္တမနယ၌ ဟောတော်မူသောတရားများ

ယာနိပန ပဒါနိ ဓမ္မာတုယာ သမ္ပယုတ္တေ ဒီပေန္တီတိ တေန၊ ယာနိ ။ပ။ ဒီပေန္တိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိ ပဒါနိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသောပုဒ်တို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝိညာဏဥ္စ အညေန အသမ္မိဿန္တိ တေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓ မနာယတနာဒိ ပဒါနိ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ, မနာယတန စသော ပုဒ်တို့ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိညာဏဥ္စ အသမ္မိဿံ-ဟူသောပါဠိ၌။ အညေန အသမ္မိဿန္တိ တေသာ၊၏။ အသမ္ပယုတ္တေန၊ သမ္ပယုတ် မဟုတ်သောတရားနှင့်။ အသမ္မိဿံ၊ မရောနှောသော။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်။ သမ္မိဿ ဝိညာဏဒီပကာနိ၊ ရောသောဝိညာဏ်ကိုပြကုန်သော။ အဒုက္ခမသု

ခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဒါနိပိ၊ အဒုက္ခ ။ပ။ သမ္ပယုတ္တာပုဒ်တို့ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤသတ္တမနယ၌။ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ဂဟိတာနိ၊နုံ၏။ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမ္ပယုတ်နှင့်ရောသော အဒုက္ခ။ပ။ သမ္ပယုတ္တာပုဒ်တို့ကို ယူအပ်သောကြောင့်။ အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿန္တိ အတ္ထော၊ အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿံ-ဟူသောအနက်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတေန လက္ခဏေန၊ အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿံ-ဟု ဆိုအပ်သော ထိုလက္ခဏာဖြင့်။ ဝေရူပါနေဝ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ကို သာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝေရူပါနိ၊ဤသို့ သဘောရှိကုန်သောပုဒ်တို့ကို။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဒဿေတိ၊ ပြတော်မမူ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် မပြသနည်းဟူမူ။ သမုဒယ သစ္စာဒိ ဣဒ္ဓိပါဒါဒိ ပဒါနံ၊ သမုဒယသစ္စာ စသောပုဒ်, ဣဒ္ဓိပါဒ စသောပုဒ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အသင်္ဂဟိတတ္တာ၊ မရေတွက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။သမ္ပယုတ္တာဓိကာရတော အညေနာတိပဒံ သမ္ပယုတ္တတော အညံ ဝဒတီတိ အာဟ အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿန္တိ အတ္ထောတိ။ ဣဒါနိ ဗျာတိရေကေ နာပိ တမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ အဒုက္ခမသုခါ။ပ။ ဂဟိတာနီတိ ဝုတ္တံ။ ။အနုဋီကာ။ သမ္ပယုတ္တာဓိကာရတော၊ ဓမ္မဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တမေဝ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဒါလိုက်ခြင်းကြောင့်။ အညေနာတိပဒံ၊ အညေန-ဟူသောပုဒ်သည်။ သမ္ပယုတ္တတော၊ သမ္ပယုတ္တမှ။ အညံ၊ တပါးသော အသမ္ပယုတ္တကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဒတိ၊ဟော၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿန္တိ အတ္ထောတိ၊ အသမ္ပ ။ပ။ အတ္ထော-ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဗျတိရေကေနာပိ၊ဗျတိရိက်အားဖြင့်လည်း။ တမတ္ထံ၊ ထိုအသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿံ-ဟူသောအနက်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ အဒုက္ခမသုခါ ။ပ။ ဂဟိတာနီတိ၊ အဒုက္ခမသုခါ ။ပ။ ဂဟိတာနိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အရှင်ဋီကာဆရာ—အဋ္ဌကထာ၌ အညေန အသမ္ပိဿံ-ဟု သာမညအားဖြင့် မိန့်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အသမ္ပယုတ္တေန အသမ္ပိဿံ-ဟု ဝိသေသအနက်ကို ဖွင့်ပြနိုင်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား အဒုက္ခမသုခါယ ။ပ။ ဂဟိတာနီတိ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အသမ္ပယုတ္တတရားတို့ မပါဝင်သော သမ္ပယုတ္တတရားတို့ကိုသာ ကောက်ယူရသော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာပဒတို့ကိုလည်း ဤသတ္တမနယ၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဖွင့်ပြနိုင်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤ အဒုက္ခမသုခါယ။ပ။ဂဟိတာနီတိ ဟူသောဟိတ်ကို တတ္ထ အညေန။ပ။အတ္ထော-ဟူသော (ပဋိညာသို့စပ်)။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အညေန အသမ္ပိဿံ-ဟူသော လက္ခဏာဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် အဘယ်ကို ပြပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ဧတေနစ လက္ခဏေန ။ပ။ဂဟိတာနေဝါတိကို မိန့်။ ။နဝေရူပါနိ ဂဟိတာနေဝါတိ-၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝေ-သဒ္ဒါ၊ ကန့်လေရာ၊ ကံမှာ ကံချင်း၊ ကတ္တားချင်း-ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဝေ

ရူပါနိ ဂတိတာနေဝ၊ နေ၁ နဂဟိတာနီတိ နဒဿေတိ-ဟု ဝေသဒ္ဒါကန့်သည်ကို ဖေါ်ရာ၏။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ— အဘယ်ကြောင့် ဝေရူပါနိ ဂဟိတာနေဝ၊ နေ၁နဂဟိတာနိ-ဟူသောအနက်ကို အင္ဂကထာဆရာ မပြပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရာ၌ သမုဒယသစ္စာဒိ ဇူဒ္ဒိပါဒါဒိပဒါနံ အသင်္ဂဟိတတ္တာ-ကို မိန့်။ ။အစိပ္ပါယ်ကား၊ အသမ္ပယုတ္တတရားတို့သည် မပါဝင်ကုန်သော သမုဒယသစ္စာ စသောပဒ၊ ဇူဒ္ဒိပါဒ စသောပဒတို့ကို ဤသတ္တမနယ၌ မဟောသောကြောင့် မပြသည် ဖြစ်ဘိသော်။

၆၃—ရှေးပါဋ်ဟောင်းကို ပြင်တော်မူခြင်း

အထ ဖဿသတ္တကံ စိတ္တံ သဟယုတ္တပဒေဟိ သတ္တာတိ၊ အသ ဖဿ ။ပ။ သတ္တ-ဟူ၍။ ပုရာဏပါဠိဒ္ဓ၊ ရှေးပါဋ်ဟောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံပန၊ ဤ ရှေးပါဋ်ဟောင်းသည်ကား။ ဥိခနော၊ မပြည့်စုံသောပါဋ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇူတိကတ္တာ- ဇူတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အထ ဖဿသတ္တကံ တိကော၊ တယော သတ္တ မဟာန္တရေစာတိ၊ အထ ဖဿ ။ပ။ မဟာန္တရေစ-ဟူ၍။ ပါဋ္ဌော၊ ပါဋ်ကို။ အာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒေနေဝ သမ္ပံ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဝသေနာတိ ဇူဒံ၊ ပုစ္ဆာယ ။ပ။ ဝသေန-ဟူသော ဤစကားကို။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်း၌။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒေန၊ ထုတ်အပ်သောပုဒ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တေဟိ၊ ယှဉ်ကုန်သောပုဒ်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သောပုဒ်တို့သည်။ တေန၊ ထိုမေးခြင်း၌ ထုတ်အပ်သောပုဒ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဇူတိကတ္တာ-ဇူတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဠိဥဒါန ဂါထာယံ၊ ပါဠိတော်၏ ဥဒါနဂါထာ၌။ ဒွေစ မနေနယုတ္တာ ဝိဘတ္တ ဝိစာရဏာတိ တေန၊ ဒွေစ။ပ။ဝိစာရဏာ-ဟူသောပါဋ်ဖြင့်။ မနော၊ မနောဓာတုယာ၊ မနောဓာတ်နှင့်။ ဧကန္တ သမ္ပယုတ္တာ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိတက္က ဝိစာရဏာ၊ သဝိတက္ကပဒ၊ သဝိစာရပဒတို့ရင်း။ ဇူဘိ၊ သို့။ သဝိတက္က ပဒဥ္စ၊ သဝိတက္က ပဒကိုရင်း။ သဝိစာရပဒဥ္စ၊ သဝိစာရပဒကိုရင်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။ဋီကာ၌ အထ ဖဿသတ္တကံ စိတ္တံ သဟယုတ္တပဒေဟိ သတ္တ-ဟု ရှိ၏။ အနုဋီကာ၌ သဟသမ္ပယုတ္တပဒေဟိ သတ္တ-ဟု ရှိ၏။ ။အထ ဖဿသတ္တကံ၊ စိတ္တံ သဟယုတ္တပဒေဟိ သတ္တမဟာန္တရေစ။ ။ရှေးပါဋ်ဟောင်း။ ။မဟာန္တရေစ၊ မဟာန္တရဒုက်၌လည်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ယုတ္တပဒေဟိ- သမ္ပယုတ္တပဒေဟိ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော စေတသိကပဒ၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌပဒ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌ သမုဋ္ဌာနသဟဘူပဒ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာနုပရိဝတ္တိပဒတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ စိတ္တံ၊ စိတ္တပဒရင်း။ ဤသို့ မိန့်တော်မူရာ၌ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ သဝိတက္က သဝိစာရပဒ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတပဒတို့သည် မပါဝင်သောကြောင့် အထ ဖဿသတ္တကံ တိကော၊ တယော သတ္တမဟာန္တရေ-စ ဟူသောပါဋ်ကို

ပြုတော်မူသည်။ ။တံပန ဝေဒနာ ပီတိ တိကေသု ပစ္ဆိမံ ဝိဘင်္ဂဘိကေ ပဌမန္တိ ပဒတ္တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။အနုဋီကာ။ ။တံပန၊ ထိုတိက်ပုဒ်သုံးခုအပေါင်းကိုကား။ ဝေဒနာပီတိတိကေသု၊ ဝေဒနာတိက်,ပီတိတိက်တို့တွင်။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာပဒ, ဥပေက္ခာသဟဂတာပဒရင်း။ ဝိတက္က တိကေ၊ ဝိတက္ကတိက်၌။ ပဌမံ၊ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဌမပဒရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒတ္တယံ၊ ပဒသုံးခုအပေါင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ဤသို့သောအနက်,အဓိပ္ပါယ်ကို အထ ဖဿသတ္တကံ ။ပ။ ပါဌော ကတော-ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌ ပဒေနေဝ။ ပ။ ဝုတ္တံ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ယေခမ္မာ-စသော သတ္တမ နယပါဠိတော်၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့် စိတ်တခုယှဉ် ကိုးဆယ်, ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ငါးဆယ့်တို့သည်ကား သမ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ထိုသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော စိတ်, စေတသိက်တို့နှင့် ရုပ်အင္ဒဝိသ, နိဗ္ဗာန်သည် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သည်။ ထိုရုပ်အင္ဒဝိသ, နိဗ္ဗာန်နှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာတို့သည်လည်း ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြသည်ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

သတ္တမနယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ

၆၄—သတ္တမနယကဲ့သို့ မဟောခြင်း၏အကြောင်း

ဝိပ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ရူပက္ခန္ဓာဒီဟိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားနှင့်။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌရိတာ၊အကြောင်းအခြင်းအရာအားဖြင့် သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်နိုင်သော။ သမ္ပယုတ္တမေဝ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားသည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော်တရား၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ တေဟိ ခမ္မေဟိ ယေခမ္မာ သမ္ပယုတ္တာတဘိ၊ရူပက္ခန္ဓေန၊ပ။သမ္ပယုတ္တာ-ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ရူပက္ခန္ဓေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ. တေခမ္မာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ။ပ။ သမ္ပယုတ္တာတိ နတ္ထီတိ၊ ရူပက္ခန္ဓေန ။ပ။ နတ္ထိ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုရူပက္ခန္ဓေန ယေခမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ-အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။ ဧကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ခန္ဓာဒိနာ၊ ခန္ဓာ စသည်နှင့်။ သမ္ပယောဂါ ဘာဝတော၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တေန၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားနှင့်။ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌရိတာ၊ သော။ သမ္ပယုတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿ၊ ထိုသမ္ပယုတ် မရှိသောတရား၏။ ပုန၊ တဖန်။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာလျှင် ရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ၏။

အဋ္ဌမနယ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ
၆၅—သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တအကြောင်း

သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ ဝဏ္ဏနာယံ၊ သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တပဒ၏အဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၌။ ယံခန္ဓာဒိ ဝသေနာတိ ဣဒံ၊ ယံခန္ဓာဒိ ဝသေန-ဟူသောပုဒ်ကို။ သမာသပဒံ၊ သမာသ်ပုဒ်ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏၊ ယဿ ခန္ဓာဒိနော၊ အကြင်ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တဿဝါတိ၊ တဿဝ-ဟူသောပုဒ်၏။ တဿဝ ခန္ဓာဒိနော၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်၏သာလျှင်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ဟောတိ၊ ၏။ကိံ ဟောတိ၊အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူ။ယံဓမ္မဇာတံ၊အကြင်သဘောတရားကို။ ဣမေ၊ ဤနဝမနယ၌။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရူပက္ခန္ဓာဒီသု၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သော။ အရူပဏ္ဏေသု၊ အရူပ အဆုံးရှိကုန်သော တရားတို့တွင်။ ယေန ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနာ၊ အကြင်ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောကို။ ပုန၊ တဖန်။ တဿဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနော၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်၏သာလျှင်။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပယောဂံ၊ ယှဉ်သည်ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊မေးတော်မူ၍။ ဝိသဇ္ဇနံ၊အဖြေကို။ ကတံ၏။ တံဓမ္မဇာတံ၊ ကို။အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။သမ္ပယုတ္တေန၊ယှဉ်သောတရားနှင့်။သမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဒ္ဒါရိတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင် ဣဒံဝုတ္တံ ဟောတိ-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်,အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—တတ္ထ ယံခန္ဓာဒိဝသေန သမ္ပယုတ္တံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠ်တွင် ယံခန္ဓာဒိဝသေန-ဟူသောပုဒ်ကို အဘယ်ပုဒ်ဟု မှတ်ယူရမည်နည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ယံခန္ဓာဒိဝသေနာတိ သမာသပဒံ ဣဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ သမာသ်ပုဒ်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် သမာသ်ပုဒ်ဟု မှတ်အပ်ပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ယဿ ခန္ဓာဒိနော ဝသေနာတိ အတ္ထော-ကို မိန့်။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ယဿ ခန္ဓာဒိနော ဝသေန-ဟူသောအနက် ကြောင့် သမာသ်ပုဒ်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤ ယဿ ခန္ဓာဒိနော ဝသေနာတိ အတ္ထော-ကို ယံခန္ဓာဒိ ။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟူသော ပဋိညာ၌ ဟေတု၊ သို့မဟုတ် ကာရဏစပ်အပ်၏။ ။ထိုကြောင့် ယောခန္ဓော—ယံခန္ဓော။ ။ကမ္မဓာရယ သမာသ်။ ။ယံခန္ဓောအာဒိ ဧတဿာတိ ယံခန္ဓာဒိဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်တွဲ။

> ယသဒ္ဒဿ သမာသမှိ၊ သဒ္ဒိံ ပရပဒေဟိ ဝေ။
> နိဂ္ဂဟိတာဂမော ဝါထ၊ ဒွိဘာဝေါ ဝါ သိယာ ဒွိဓာ။
> (သဒ္ဒနီတိပဒမာလာ)

တံဟိ အတ္တနာ ။ပ။ နိဒ္ဒါရိတန္တိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့် စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ့်, ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသတို့သည် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြသည်။ထိုစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ့်,စေတသိက် ကေပညာသတို့နှင့်ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ္တေန သမ္ပယုတ္တနယကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ဣဒံဝုတ္တံ ဟောတိ ။ပ။ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ-ဟူသော အနက်,အဓိပ္ပါယ်ကို သိရသည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။[သညာက္ခန္ဓာ-စသည်ကို ထိုနည်းတူ သိအပ်၏။]

၆၆—သမ္ပယောဂါ သမ္ပယောဂ တရားမျ း

ရူပေနဝါတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓသစ္စ အပစ္စယ အသင်္ခတဟိပိ၊ နိရောဓသစ္စာ, အပစ္စယဓမ္မ, အသင်္ခတဓမ္မတို့နှင့်လည်း။ အယောဂေ၊ မယှဉ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ဣတိ၊သို့။ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။တထာ၊ ထိုအတူ။ရူပမိဿကေဟိစာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာဒီဟိ၊ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ အစရှိကုန်သော။ `နိဗ္ဗာန မိဿကေဟိပိ၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသော ဓမ္မတို့နှင့်လည်း။ အယောဂေ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံပန သုခုမရူပ ဂတိက မေဝါတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ။ပ။ မေဝ-ဟူ၍။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝက္ခတိ၊ ဒသမ နယ၌ မိန့်လတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန မိဿကေဟိပိ၊နှင့်လည်း။ အယောဂေ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗာရူပက္ခန္ဓ သင်္ဂါဟကေဟီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနမေဝ၊ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏သာလျှင်။ဝါ၊ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့သည်သာလျှင်။ သမ္ပယောဂေ၊ သမ္ပယုတ်ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ငှ်။ ဝတ္တမာနေသု၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့တွင်။ ဧကမ္ပိ၊ တခုလည်းဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အနပနေတွာ၊မပယ်မူ၍။အဝိကလ စတုက္ခန္ဓသင်္ဂါဟကေဟိ၊ မချို့နာမက္ခန္ဓာလေးပါးကို ရေတွက်ကုန်သော။ အရူပ ဘဝါဒီဟိ၊ အရူပဘဝ စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ကနယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (အဋ္ဌကထာ၌စပ်) ပန၊ ဝိတ္ထာရမှတပါး သခ်ေပကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနဝမနယ၌။ ယေရူပက္ခန္ဓာဒယော၊အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။သမ္ပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ နလဘန္တိ၊ မရကုန်။ သဗ္ဗေ၊ န်သော။ တေ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဣတရေစ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့မှ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ န်သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ ဂဟိတာ၊ န်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ သခ်ေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ— ရူပမိဿကေဟိစ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ရုပ်နှင့်ရောသောတရားတို့ကို ယူသင့်လျက် အဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသောတရားတို့ကို ယူရပါသနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား ဝက္ခတိဟိ စသောပါဌ်ကို မိန့်။ ။မနာယတနံ ဧကေနာယတနေန ကောယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ဧတ္ထဟိ ယထာသုခုမရူပံဝိယ သရူပတော အနုဒ္ဒိဋ္ဌမ္ပိ နိဗ္ဗာနံ ကေဟိစိတိပဒေန ဂဟိတမေဝ ဟောတီတိ ဒေိသေသု ဌာနေသု နိဗ္ဗာနံ သုခုမရူပ ဂတိကန္တိ ဝိညာယတိ။ဧဝမိဓာပိ ရူပမိဿကေ

ဟိဝါတိ ဧတေန အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာဒီဟိ နိဗ္ဗာနမိဿကေဟိပိ အသမ္ပယော ဂေါ ဝုတ္တော ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။အနုဋီကာ။ ။မနာယတနံ ဧကေနာ ယတနေန ဧကေန ခေါယ ဓာတုယာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ဧတ္ထ၊ မနာယတနံ။ပ။ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တံ-ဟူသောပါဠ်၌။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အနုဒ္ဓဋမ္ပိ၊ မထုတ်အပ် သည်လည်းဖြစ်သော။ သုခုမရူပံ၊သုခုမရုပ်ကို။ ကေဟိစီတိပဒေန၊ကေဟိစိ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဂဟိတံဝိယ၊ ယူအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အနုဒ္ဓဋမ္ပိ၊ သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ကေဟိစီတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတမေဝ၊ ယူအပ်သည် သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊နေရာတို့၌။နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ သုခုမရူပ ဂတိကန္တိ၊ သုခုမရုပ်အလားရှိ၏ဟူ၍။ ဝါ၊ သုခုမရုပ်နှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဝိညာယတိယထာ၊သိအပ် သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣမာပိ၊ ဤနဝမနယ၌လည်း။ ရူပမိဿကေဟိဝါတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာဒီဟိ၊အနုပါဒိန္န, အနုပါဒါနိယ အစရှိကုန်သော။ နိဗ္ဗာန မိဿကေဟိပိ၊နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသောပဒတို့နှင့်လည်း။ အသမ္ပယောဂေါ၊မယှဉ် ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

နဝမ နယပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ

၆၇—မဟောသောတရားများအကြောင်း

ဝိပ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ အဂဟိတေသု၊မယူအပ်သောတရား တို့တွင်။ ဝါ၊ ဒသမနယ၌ မဟောအပ်သောတရားတို့တွင်။ ဓမ္မာယတနာဒိဓမ္မာ၊ ဓမ္မာယတန စသောတရားတို့ကို။ အနာရမ္မဏ မိဿက သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒဂတ ဓမ္မဘာဝ တော၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်ရောသော အလုံးစုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ဖြစ်သော တရားတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရား၏။ အဘာဝါ၊မရှိခြင်းငှေ့။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ ဒုက္ခသစ္စ စတုမဟာဘာဝ အဗျာကတာဒိဓမ္မာ၊ဒုက္ခသစ္စာ, ကာမဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ, သညီဘဝ, ပဉ္စဝေါကာရဘဝ ဟူသော စတုမဟာဘဝ, အဗျာကတ စသောတရားတို့ကို။ တေဟိ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တေဟိ၊ မယှဉ်ကုန်သောတရားတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ခန္ဓာ စသည်တို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂါဘာဝတော၊ ဝိပ္ပယုတ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။ဣတိအယံ ဝိသေသော၊ ဤအထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား ဒသမနယ အပြီးတည်း။

ဂဏ္ဌိ။ ။တတ္ထ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒဂတ ဓမ္မဘာဝတောတိ ဣမိနာ ဘိန္နကာလ တာဒိ ဝိသေသဝတော အရူပက္ခန္ဓဿ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မန္တရဿ အဘာဝမာဟ။အနာ

ရမ္မဏ မိဿကဘာဝတောတိ ဣမိနာပန သဗ္ဗဿာပိ။ ။အနုဋီကာ။ ။တတ္ထ၊ ထိုမွေဝါယတနာဒိဓမ္မာ စသောပါဌ်၌။သင္ခစိတ္တုပ္ပါဒဂတ ဓမ္မဘာဝတောတိ ဣမိနာ၊ သဗ္ဗ ။ ပ ။ ဘာဝတော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘိန္နကာလတာဒိ ဝိသေသ ဝတေး၊ ပြားသောကာလရှိသော အဖြစ်စသော အထူးရှိသော။အရူပက္ခန္ဓဿ၊နာမက္ခန္ဓာ၏။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မန္တရဿ၊တရားအထူး၏။ အဘာဝံ၊မရှိခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ အနာရမ္မဏ မိဿကဘာဝတောတိ ဣမိနာပန၊ အနာရမ္မဏ ။ပ။ ဘာဝတော-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်ကား။ သဗ္ဗဿာပိ၊ အလုံးစုံသောခန္ဓာ၏လည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မန္တရဿ၊ ၏။ အဘာဝံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဒသမနယ ပြီး၏။

သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ-ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ

၆၇—ရူပက္ခန္ဓာ အရူပဘာဝနှင့်တူသော တရားများ

ကောဒသမနယ ဝဏ္ဏနာယံ၊ကောဒသမနယ အဋ္ဌကထာ၌။တေစ သေသေဟိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ ဧကေန မနာယတနေန သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟီတိ တေသံပဒါနံ၊ တေစ သေသေဟိ ။ပ။ ဓာတူဟိ-ဟူကုန်သော ပုဒ်တို့၏။ သမ္ပယုတ္တာနာမာတိ ဧတေန၊ သမ္ပယုတ္တာနာမ-ဟူသောပုဒ်နှင့်။သဟ၊တကွ။ သမ္ဗန္ဓော၊ ကို။ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ သမ္ဗန္ဓမှတပါး အတ္ထကိုဆိုအံ့။ ကေဟိစိတိ တေသံ၊ ကေဟိစိ-ဟူသော ပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတူသုစ ထပေတွာ တဏှန္တိဧတေန၊ တဏှံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တေစာတိ ဝုတ္တော၊ တေစ-ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။သမုဒယသစ္စေန၊ သည်။ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန၊ ခန္ဓာ စသော ရေတွက်ခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဟိတ ဓမ္မေ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုတို့ကို။ ဝိသေသေတွာ၊ အထူးပြု၍။ ဝါ၊ ဝိသေသနကိုပြု၍။ ဝိသေသိတာနံ၊ အထူးပြုအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဝိသေသျ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံဝေ၊ ထိုသင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုတို့၏သာလျှင်။ အတ္တ ဝဇ္ဇေဟိ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုသည် ကြဉ်အပ်သည်တို့မှ။ သေသေဟိ၊ ကြွင်းကုန်သော။သမ္ပယောဂါ ရဟေဟိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုတို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော။ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ၊ ဌ။ တဏှာယစ၊ နှင့်ရင်း။ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတူသု၊ တို့၌။ တဏှာယစ၊ နှင့်ရင်း။ ဝေဒနာ သညာက္ခန္ဓေဟိစ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ, သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့်ရင်း။ သမ္ပယုတ္တတံ၊ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသေဟိ သမ္ပယုတ္တတ္တာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာနာမာတိ၊ သေသေဟိ ။ပ။ နာမ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။ဝိသေသေတွာတိဧတ္ထ တေသံ ဓမ္မာနံ တဏှာဝဇ္ဇာနံ သင်္ခါရက္ခန္ဓ ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နတာ ကိတ္တနံ ဝိသေသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။အနုဋီကာ။ ။ ဝိသေသေတွာတိဧတ္ထ၊ ဌ။ တဏှာဝဇ္ဇာနံ၊ တဏှာသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ တေသံ

မ္မွာနံ၊ ထိုသခ်ါရက္ခန္ဓာ လေးဆယ့်ကိုးခုတို့၏။ သခ်ါရက္ခန္ဓ မ္မွာယတန ဓမ္မဓာတု ပရိယာပန္နတာ ကိတ္တနံ၊သခ်ါရက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန,မ္မဓာတ်တို့၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကို။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသန-ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

သခ်ါရက္ခန္ဓေ။ပ။သညာက္ခန္ဓေဟိ ဘိ တေ ံသေသေ ဟီတိ တေဿ သရူပံ။ ။ မဓုဋီကာ။

ကောဒသမနယ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ

ဒွါဒသမ နယေစ၊ဒွါဒသမနယဒ္ဓ်လည်း။ နဝမနယေဝိယ၊ နဝမနယဒ္ဓ်ကဲ့သို့။ သမ္ပယောဂါရဟာဝ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ထိုက်သော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ယသ္မာ၊ငေ့်။ လဗ္ဘန္တိ၊ န်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေယေဝ ဥဒ္ဒဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဒွါဒသမနယ ပြီး၏။

အသင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တပဒ နိဒ္ဒေသ

၆၉—တေရသမနယဒ္ဓ် ရူပက္ခန္ဓာ အရူပဘာဝနှင့်တူသောတရားများ

တေရသမနယ ဝဏ္ဏနာယံ၊ တေရသမနယ အဋ္ဌကထာဒ္ဓ်။ ယေဟိ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ ဓမ္မာယတန အစရှိကုန်သော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ တီဟိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ, အာယတနသင်္ဂဟ, ဓာတုသင်္ဂဟတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ မရေတွက်အပ်သောတရားသည်။ ဝိညာဏမေဝ၊ ဝိညာဏ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်ဒ္ဓ်။ ရူပဥ္စ မ္မွာယတနန္တိ အာဒိ ဥဒ္ဒါနဂါထာယ၊ ရူပဥ္စ ဓမ္မာယတနံ စသော ဥဒ္ဒါနဂါထာဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်သော။ဗာဝီသ၊နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ တေမ္မွာ၊ထိုရူပက္ခန္ဓာ, ဓမ္မာယတန စသော တရားတို့ကို။ ရူပက္ခန္ဓေနံ၊ နှင့်။ သဒိသပဉှာ၊ တူသော ပဉှာ ရှိကုန်သော။ မ္မွာတိ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ န်၏။ ပန၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူသော တရားတို့မှတပါး အရူပဘာဝနှင့် တူသောတရားတို့ကိုဆိုအံ့။ အရူပဘာဝေန၊ အရူပ ဘာဝသည်။ ဩဠာရိကာယတနာနေဝ၊ ဩဠာရိကာယတနတို့ကိုသာလျှင်။ တီဟိပိ၊ န်သော။သင်္ဂဟေဟိ၊တို့ဖြင့်။အသင်္ဂဟိတာနိ၊ န်သည်။ဟောန္တိဝိယ၊ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ယေဟိ၊ အကြင်အရူပဘာဝ စသော တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သောတရား တို့သည်။ ဩဠာရိကာယတနာနေဝ၊ လျှင်။ တီဟိပိ၊ န်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာနိ၊ န်သည်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ရူပက္ခန္ဓာ,ဓမ္မာယတန စသော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ န်သော။ ဓမ္မ၊ ဤတေရသမနယဒ္ဓ်။ ဥဒ္ဒဋ္ဌာ၊ ထုတ်အပ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအရူပဘာဝ စသော

တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သောတရားတို့ကို။ အရူပ ဘဝေန၊ နှင့်။ သဒိသာတိ၊ တူကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ နိ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ— တေရသမနယ အဌကထာ၌ ရူပက္ခန္ဓေန သဒိသာ ပဉ္စာ မမွာ ယေစ အရူပဘဝေန သဒိသာ။ တေယေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ-ဟူသော ပါဠ်ဖြင့်ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူသောတရား,အရူပဘဝနှင့်တူသောတရားတို့ကို ဤတေရသမ နယ၌ ထုတ်တော်မူသည်ဟု မိန့်တော်မူရာ၌ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူသောတရား, အရူပ ဘဝနှင့်တူသောတရားတို့ကား အဘယ်တရားတို့ပါနည်းဟု စုဒ်ရှိရကား တေရသမ နယ ဝဏ္ဏနာယံ ။ပ။ အရူပ ဘဝေန သဒိသာတိ ဝုတ္တာ-ကိုမိန့်၊ ။အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ပဉ္စမနယ၌ ဟောသောမူအပ်သောတရားတို့တွင် ရူပဥ္စ မမွာယတနံ အစရှိသောပါဠ် ဖြင့် ပြအပ်ကုန်သော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသောတရားတို့သည် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် တူသော တရားတို့မည်ကုန်၏။ အရူပဘဝသည် သြဠာရိကာယတနတို့ကို သင်္ဂဟသုံးပါးတို့ဖြင့် မရေတွက်သကဲ့သို့ သြဠာရိကာယတနတို့ကို သင်္ဂဟသုံးပါးတို့ဖြင့် မရေဘွက်ကုန် သော အရူပဘဝ စသော တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော တရားတို့သည် အရူပဘဝနှင့် တူသောတရားတို့မည်ကုန်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဤတေရသမနယ၌ ရူပက္ခန္ဓာနှင့် တူသော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပုဒ်၊ အရူပဘဝနှင့် တူသော တဆယ့်ရှစ်ပုဒ်အားဖြင့် လေးဆယ် ကုန်သောပုဒ်တို့ကို ဟောတော်မူသည်။ ။ပုန ယေဟီတိ အရူပဘာဝါဒီဟိ။ ။ တေဟိ စတုဝေါကာရ ဘဝါဒယော။ ။အနုဋီကာ။

တေရသမနယ၌ မဟောသောတရားများ

သေသာတိ၊ ကား။ ပဉ္စမနယေ၊ ၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ သေသာ၊ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်တူသော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန် သောတရား, အရူပဘဝနှင့်တူသော တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သောတရားတို့မှ ကြွင်းကုန် သော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ အသင်္ဂဟိတတ္တော၊ ခန္ဓာ,အာယတန,ဓာတ်တို့ဖြင့် မရေတွက်သည်၏အဖြစ်သည်။သတိပိ၊ရှိသော်လည်း။ ဣမေ၊ ဤတေရသမ နယ၌။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ အဖြေသို့။ နရူဟန္တိ၊ မတင်ကုန်။ ဝါ၊မရောက် ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဥဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ မထုတ်အပ်ကုန်။ ပန၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည် တို့မှတပါး ဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့ကို ဆိုအံ့။ ယေဒုက္ခသစ္စာဒိဓမ္မာ၊ အကြင် ဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့သည်။ အသင်္ဂဟိကာဝေ၊ ခန္ဓာ, အာယတန,ဓာတ်တို့ ဖြင့် မရေတွက်ကုန်သည်သာလျှင်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေသု၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဘွယ်ရာသည်သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အဖြေ မတင်သော တရားတို့မှတပါး အနုသန္ဓေကိုဆိုဦးအံ့။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ နရူဟန္တိ၊ အဖြေမတင်ကုန်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထိုအဖြေသို့ မတင်ခြင်းအကြောင်းကို။ဒဿေတုံ၊ပြတော်မူခြင်းငှါ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဟိတိ အာဒိ'၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓေနဟိ စသော ပါဠ်၌။

တေသဉ္စ သမ္ပယောဂေါနာမ နတ္ထီတိ ဣတော၊ ဤ။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်,နာမ်တရားတို့၏၊ အသမ္ပယောဂေဟိ၊ သမ္ပယုတ် မရှိသော ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့်။ ဝေါမိဿတာယ၊ ရောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ သမ္ပယုတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂဏ္ဌိ။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—သေသာ ပဉ္စမနယေ အာဂတာ။ပ။ နရူပက္ခန္ဓ-ဟု မိန့်တော်မူ၏။အဘယ်ကြောင့် ဝိဿဇ္ဇနာသို့ မတင်ပါသနည်း-ဟူသော အမေး၏ အဖြေကို အနုဋီကာ၌ သတိပိ အသင်္ဂါဟကတ္တေ တေဟိ အသင်္ဂဟိတာနံ သမ္ပယောဂေါ နသမ္ဘဝတီတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော ဣဓ တေရသမနယေ ဝိဿဇ္ဇနံ နရူပက္ခန္ဓ နရောပက္ခန္ဓ-ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ။အသင်္ဂါဟကတ္တေ၊ သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်သည်း။ တေဟိ၊ ထိုဝေဒနက္ခန္ဓာ စသည်တို့သည်။ အသင်္ဂဟိတာနံ၊ တို့အား။ သမ္ပယောဂေါ၊ သမ္ပယုတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သမ္ပယုတ် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ ဣဓ တေရသမနယေ၊ ဤတေရသမနယ၌။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ သို့။ နရူပက္ခန္ဓ-နာရောပက္ခန္ဓ၊ မတင်ကုန်။ ။ယေပန အသင်္ဂါဟကာဝ နဟောန္တိ ဒုက္ခသစ္စာဒိမ္မာ၌ အသင်္ဂါဟက မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို အနုဋီကာ၌ အသင်္ဂါဟကာဝေ နဟောန္တိ အဝိကလ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိ သမုဒါယဘာဝတော-ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ။အဝိကလ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိ သမုဒါယဘာဝတော၊ မချို့သောခန္ဓာငါးပါး စသည်တို့၏ အပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ဂါဟကာဝေ၊ တို့သည်သာလျှင်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

၇၀—စောဒနာ သောဓနာ

ပန၊ တေသဉ္စ သမ္ပယောဂေါနာမ နတ္ထိ-ဟူသော ပါဠိ၏အနက်မှ တပါး စောဒနာ, သောဓနာကိုဆိုအံ့။ ရူပါရူပ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အသမ္ပယောဂေဟိ၊တို့နှင့်။ ဝေါမိဿတာယ၊ ကြောင့်။ သမ္ပယောဂေါ၊ သည်။ ယဒိနတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိသည် ဖြစ်အံ့။ (လိုက်၍ ယောဇနာ) ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ သမ္ပယုတ် မရှိသည် ရှိသော်။ (ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထီတိ နဝတ္တဗ္ဗံသိယာပ) တော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့သည်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ အသဗ္ဗဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ် တို့နှင့် မယှဉ်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာစ၊ နာမ်တရားတို့သည်ရင်း။ရူပဓမ္မာစ၊ရုပ်တရား တို့သည်ရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိယုံ၊ န်၏။ တေသံ၊ ထိုနာမ်, ရုပ်တရားတို့အား။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န နတ္ထိ၊ရှိသည်သာ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်ကုန်သော နာမ်,ရုပ်တရားတို့၏ အဖြစ်၊ ထိုနာမ်, ရုပ်တရားတို့အား ဝိပ္ပယုတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိဘ်နှစ် ချက်စွဲ) ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ (ထည့်) ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ န နဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ (လိုက်၍ယောဇနာ) ဣတိ

အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသင့်သနည်းဟူမူ ကား။ (ထည့်) ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယောဂဿ၊၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥဘယာဘာဝတော၊ သမ္ပယောဂ, ဝိပ္ပယောဂနှစ်ပါး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော၊ တို့ကို။ ဣဓ၊ ဤတေရသမနယ၌။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နရူဟန္တိ၊ အဖြေသို့ မတင်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ သည်။ အသင်္ဂဟိတာနံ၊ တို့၏။ ဝိပ္ပယောဂဿ၊ ၏။အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ (ပြန်၍စပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ တေသဥ္စ သမ္ပယောဂေါ နာမ နတ္ထိ၌ တေသံ၊ ထိုနာမ်, ရုပ်တရားတို့အား။ သမ္ပယောဂေါစနာမ၊ သမ္ပယုတ်မည်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိဟု-သမုစ္စယကို မိန့်ရာ၌ ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထိ-ဟူသော သမုစ္စေတဗ္ဗကိုလည်း သိအပ်သောကြောင့် ထိုသိအပ်သော သမုစ္စေတဗ္ဗကိုယူ၍ စောဒနာလိုသော စောဒက ဆရာသည် ယဒိပန တေ ။ပ။ နဝတ္တဗ္ဗ-ကိုမိန့်။ ။လိုရင်းကား ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထီတိ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထိ-ဟု မဆိုသင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါစ အတ္ထိ-ဟူ၍သာ ဆိုသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဆိုသင့်ပါသနည်း။စုဒ်။ ။ဘေကဒါစိ ။ပ။ဝိပ္ပယောဂေါ နတ္ထီတိ-ကို မိန့်။ ။အဲ့ပွါယ်ကား၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်ကုန်သောနာမ်, ရုပ်တရားတို့ဖြစ်ခြင်း၊ ထိုနာမ်,ရုပ်တရားတို့အား ဝိပ္ပယုတ်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဝိပ္ပယောဂေါစ အတ္ထိ-ဟု ဆိုသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။နှစ်ခုပဋ္ဌိသိ၊ ရှိတုံဘိ၊ ပကာတိအနက်ပေး-ဟူသည်နှင့်အညီ န နတ္ထိ၊ရှိသည်သာဟု ယောဇနာ။ ။အဖြေကား၊ န-ဟူသည်တည်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။န နဝတ္တဗ္ဗံ၊ဆိုသင့်သည်သာ ဟု ဖြေတော်မူသည်။ ။အဘယ်ကြောင့် ဆိုသင့်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ။ပ။ အသင်္ဂဟိတာယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ကို မိန့်။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ အသင်္ဂဟိတဖြစ်သော နာမ်,ရုပ်တို့အား ဝိပ္ပယုတ်ရှိသည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကား ဝိပ္ပယုတ် မရှိသောကြောင့် ဆိုသင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ အသင်္ဂဟိတ တရားတို့အား ဝိပ္ပယုတ်ရှိကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် မိန့်နိုင်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။ဥဘယာ။ပ။ နရူဟန္တီတိ-ကို မိန့်။ ။ သမ္ပယောဂ, ဝိပ္ပယောဂနှစ်ပါးမရှိခြင်းကြောင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ဤတေရသမနယ၌ မဟောခြင်းကြောင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ အသင်္ဂဟိတ တရားတို့အား ဝိပ္ပယောဂရှိသည်။ ထိုဝိပ္ပယောဂရှိသောကြောင့် တေသဥ္စ သမ္ပယောဂေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဝိပ္ပယောဂေါစ-ဟူသော သမုစ္စေတဗ္ဗကို အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်သင့်သည် ဖြစ်ဘိသော်။

တေ ကဒါစိ အသင်္ခတဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တာ အရူပဓမ္မာ ရူပဓမ္မာစ သိယုံ-၌ အသင်္ခတဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တ၏ ဥပမာကို အနုဋီကာ၌ အသင်္ခတဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တာ အရူပဓမ္မာ ရူပဓမ္မာစ သိယုံ၊ အဝိတက္ကာဝိစာရာဒိဓမ္မာဝိယ-ဟု မိန့်ပြတော်

မူ၏။ ။အဝိတက္ကာ ဝိစာရာဒိမ္မာ၊ အဝိတက္က အဝိစာရ စသော တရားတို့သည်။ အသင်္ခဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တာဝိယ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် မယှဉ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ တေ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့သည်။ အသင်္ခဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တာ၊ န်သော။ အရူပမ္မာစ၊ တို့သည်ရင်း။ ရူပမ္မာစ၊ တို့သည်ရင်း။ သိယုံ၊ န်၏။ ။နတေသံ ဝိပ္ပယောဂေါ နတ္ထိ၊ တမ္ဗိနိမုတ္တာဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ သမ္ဘဝ တော။ အနုဋ္ဌိကာ။ ။တမ္ဗိနိမုတ္တာဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့မှ လွတ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒဿ၏။ သမ္ဘဝတော၊ရှိခြင်းကြောင့်။တေသံ၊ ထိုနာမ်, ရုပ်တရားတို့အား။ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ သည်။ န နတ္ထိ၊ ရှိသည်သာ။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓေန အသင်္ဂဟိတာနံ အနာရမ္မဏ မိဿကတ္တာ ဝိပ္ပယောဂဿ အတ္ထိတာယာတိ ဝုတ္တံ။ ။အနုဋ္ဌိကာ။ ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊သည်။အသင်္ဂဟိတာနံ၊တို့၏။အနာရမ္မဏ မိဿကတ္တာ၊ အနာရမ္မဏ တရားတို့နှင့် ရောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပယောဂဿ အတ္ထိတာယာတိ၊ဝိပ္ပယောဂဿ အတ္ထိတာယ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၇၁—တေသဋ္ဌ သမ္ပယောဂေါနဝမ နတ္ထိ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြတော်မူခြင်း

ပန၊တေသဋ္ဌ သမ္ပယောဂေါနဝမ နတ္ထိ-ဟူသောပါဌ်၏ စောဒနာ,သောဓနာ မှတပါး အဓိပ္ပါယကိုဆိုအံ့။တွေ၊ဤတေသဋ္ဌ သမ္ပယောဂေ ါနဝမ နတ္ထိ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဝေ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန၊ သည်။ ခန္ဓာဒိ ဝသေန၊ခန္ဓာ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အနာရမ္မဏ မိဿကာ၊ ရုပ်တရားနှင့်ရောကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ဝိညာဏ ဓာတုမ္မာ၊ ဝိညာဏဓာတ်တရားတို့ကို။ အသင်္ဂဟိတာ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ န်၏။ တေသဥ္စ၊ ထိုရုပ်တရား,သတ္တဝိညာဏဓာတ် တရားတို့အားလည်း။ သမ္ပယောဂေါစ၊ သမ္ပယုတ်သည်ရင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်) ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဒိ စက္ခာယတနာဒီဟိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသော တရား, ဝိညာဏက္ခန္ဓာ စသော တရား,စက္ခာယတန စသော တရားတို့သည်။တီဟိပိ၊သုံးပါး လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ဂဟေဟိ၊ သင်္ဂဟတို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတာနံ၊ မရေတွက်အပ် ကုန်သော။ အနာရမ္မဏ သဟိတာနံ၊ ရုပ်,နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗ ဝိညာဏဓာတုနဥ္စ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့အားရင်း။ သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တာနဥ္စ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သောတရားတို့ အားရင်း။ တဒုဘယ ဓမ္မာနဥ္စ၊ အနာရမ္မဏသဟိတ သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု ဓမ္မ, သဗ္ဗ ဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တဓမ္မတို့အားရင်း။ သမ္ပယောဂေါ ဝိပ္ပယောဂေါဘာဝေါ၊ သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်နှစ်ပါးတို့၏ မရှိခြင်းသည်။ အရူပဏော၊ အဖြေသို့မတင်ခြင်း၌။

ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ (ပြန်ရှုစပ်)

ဂဏ္ဌိ။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓေနဟိ ။ပ။ ဝိပ္ပယောဂေါစ နတ္ထိ-ဦ အဘယ်ကြောင့် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ် မရှိသနည်းဟူမူ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ အသင်္ဂဟိတ တရားတို့သည် ခန္ဓာငါးပါးဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့နှင့် သမ္ပယုတ်, ဝိပ္ပယုတ်မဖြစ်။ သယံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တော နတ္ထိ။ ။အနုဋီကာ။ ။သယံ၊ မိမိသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သမ္ပယုတ္တော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ။အရှင်ဋီကာဆရာ—အဘယ်ကြောင့် ဤအဓိပ္ပါယ်ဖြစ်ပါသနည်း။ စုဒ်။ ။အနာရမ္မဏ သဟိတာနဥ္စ ။ပ။ အရူပဟဏေ ကာရဏံ-ကို မိန်း။ ။[အဓိပ္ပါယ်သိသင့်ပြီ]။ ။အနာရမ္မဏ သဟိတ သဗ္ဗဝိညာဏ ဓာတု တံသမ္ပယုတ္တ တဒုဘယဒ္မွာ အစေတသိက စေတသိက လောကိယ ပဒါဒီနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။အနုဋီကာ။ ။အနာရမ္မဏ သဟိတ သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု ဓမ္မ အရကား အစေတသိကာဓမ္မာ စသော ပဒတို့ကိုယူ။ သဗ္ဗဝိညာဏဓာတု သမ္ပယုတ္တဓမ္မ အရကား စေတသိကာဓမ္မာ စသော ပဒတို့ကိုယူ။ တဒုဘယဓမ္မ အရကား လောကိယာဓမ္မာ စသော ပဒတို့ကိုယူဟု ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ။တေန သမ္ပယောဂေါ နတ္ထီတိ ဝုတ္တေ ဝိပ္ပယောဂေါ နတ္ထီတိ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဿေတိ။ ။မဓုဋီကာ။

၇၂—ဝိပ္ပယုတ်လေးပါး

ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဝိပ္ပယုတ်သည်။ ဇာတိ ဝိပ္ပယောဂ ဘူမိ ကာလ သန္တာန် ဝိပ္ပယောဂတော၊ ဇာတိဝိပ္ပယုတ်, ဘူမိဝိပ္ပယုတ်, ကာလဝိပ္ပယုတ်, သန္တာနဝိပ္ပယုတ် အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ ကုသလာဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာတိ အာဒိ၊ ကုသလာဓမ္မာ, အကုသလာဓမ္မာ စသည်သည်။ဇာတိဝိပ္ပယောဂေါ၊ဇာတိဝိပ္ပယုတ်မည်၏။ကာမာဝစရာ ရူပါဝစရာတိ အာဒိ၊ ကာမာဝစရာ, ရူပါဝစရာ စသည်သည်။ ဘူမိ ဝိပ္ပယောဂေါ၊ ဘူမိဝိပ္ပယုတ် မည်၏။ အတီတာဓမ္မာ အနာဂတာဓမ္မာတိ အာဒိ၊အတီတာဓမ္မာ, အနာဂတာဓမ္မာ စသည်သည်။ ကာလဝိပ္ပယောဂေါ၊ ကာလဝိပ္ပယုတ်မည်၏။ အဇ္ဈတ္တာဓမ္မာ, ဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မာတိ အာဒိ၊ အဇ္ဈတ္တာဓမ္မာ, ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာ စသည်သည်။ သန္တာန ဝိပ္ပယောဂေါ၊ သန္တာန ဝိပ္ပယုတ်မည်၏။ ဧဝံ၊သို့။ဝိပ္ပယောဂေါ၊ကို။စတုဓာ၊ဖြင့်။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။

တေရသမနယ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒ နိဒ္ဒေသ

၇၃—ဓမ္မာယတန စသည်တို့ကို မဟောခြင်း၏အကြောင်း

စုဒ္ဒသမနယေ၊ ၌။ ဓမ္မာယတနာဒီနံ၊ ဓမ္မာယတန စသည်တို့၏။ အနာရမ္မဏာ မိဿက သင်္ခတဘဏ္ဍာလုပ္ပါဒဂတ ဓမ္မာဘာဝတော၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်တို့နှင့် ရောသော အလုံးစုံ ကုန်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌ဖြစ်သော တရား၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပ္ပယောဂဿ၊ ၏။ အရှုပ်ဏံ၊ အဖြေသို့ မတင်ခြင်းကို။ ဒင္ဒဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ၊ ဤစုဒ္ဒသမ နယ၌။ ဇာတိအာဒိတ္တယဿ၊ဇာတိ စသော တရားသုံးပါးအပေါင်း၏။ မေ့သဘာဝ မတ္တတ္တာ၊ တရားတို့၏ သဘောမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကထဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အခြင်း အရာဖြင့်။ သမ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ နရှုပတိ၊ မရောက်။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓမ္မာနံ၊ အဇ္ဈတ္တဓမ္မ, ဗဟိဒ္ဓ ဓမ္မတို့၏၊ သဗ္ဗ မှ သမောဓာ နတ္တာ၊ အလုံးစုံကုန်သောတရားတို့၏ အပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ နရှုပတိ၊ မရောက်။ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ ဒီနံ၊ တို့၏။ အနာရမ္မဏ မိဿက သင်္ခတဘဏ္ဍာလုပ္ပါဒတ္တာ၊ ရုပ်, နိဗ္ဗာန်နှင့်ရောသော အလုံး စုံသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။သမ္ပယောဂေါစ၊သည်ငှင်း။ ဝိပ္ပယောဂေါစ၊ သည်ငှင်း။ နရှုပတိ၊မရောက်။ ဒုက္ခသစ္စာဒိ ဓမ္မာဝ၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသော တရားတို့ကို သာလျှင်။ ဣဓ၊ဤစုဒ္ဒသမနယ၌။ တေဟိ၊ထိုဒုက္ခသစ္စာ စသည်တို့နှင့်။ဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာသဗ္ဘာဝေါ၊ သင်္ဂဟ, အသင်္ဂဟ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟိတာ၊ နိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပါဠိဥဒ္ဒါနဂါထာယံ၊ ပါဠိတော် ဥဒ္ဒါန ဂါထာ၌။ သမုစ္ဆေဒနုပလဗ္ဘန္တီတိ တွေ၊ ၌။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ နယေ၊ စုဒ္ဒသမ နယ၌။ နုပလဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မောဃပုစ္ဆကေနစာတိ ဣဒံ၊ မောဃပုစ္ဆကေနစ-ဟူသော ဤစကားကို။ ဝါ၊ သည်။ နုပလဗ္ဘမာနာစ၊ မရအပ် သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဓမ္မာယတန စသော တရားတို့ကို။ မောဃပုစ္ဆ ကေန၊ မောဃပုစ္ဆာဟူသော။ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ နုပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့် မရအပ်ကုန်သနည်းဟူမူကား။ တေသံ၊ ထိုဓမ္မာယတန စသော တရားတို့၏။ ပုစ္ဆာယ၊၏။ မောဃတ္တာ၊အချည်းနှီး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။ အထဝါ ကား။ အဌမော၊ ရှစ်ခုမြောက် သော။ နယော၊သည်။ မောဃပုစ္ဆကော၊မည်၏။ တေနစ၊ ထို အဌမနယနှင့်လည်း။ သဟ၊ တကွ။ဩသာန နယေ၊ အဆုံးဖြစ်သော စုဒ္ဒသမနယ၌။ တေ ့မှာ၊ ထိုဓမ္မာ ယတန စသော တရားတို့ကို။ ဝိပ္ပယောဂဿပိ၊ ဝိပ္ပယောဂ၏လည်း။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သမ္ဘဝထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နုပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဓာတုကထာယ၊ ဓာတုကထာပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာ၏။ လီနတ္ထဝဏ္ဏနာ၊ ကွယ်ဝှက်မမြင်၊မထင်ရှားသောအနက်ကို ဖွင့်ပြသော ဓာတုကထာ မူလဋီကာသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

ဂဏ္ဌိ။ ။မောဃပုစ္ဆာဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အမေးတော်ကို ဟောတော်မူပါသနည်းဟူသောအမေးကို အနုဋီကာ၌။ ။သာ တထာ ဘူတာပိ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ မွောဘာဝဿ ဉာပိကာ ဟောတိ-ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ။သာ၊ ထို မောဃပုစ္ဆာသည်။ တထာဘူတာပိ၊ ထိုသို့ပင် အချည်းနှီးဖြစ်သော်လည်း။ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ မွောကာဝဿ၊ ဖြေအပ်ကုန်သောတရားတို့၏ မရှိခြင်းကို။ ဉာပိကာ၊ သိစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဓာတုကထာ မူလဋီကာ ဂဏ္ဌိနိဿယ ပြီးပြီ။

နိဂုံး

(က) ဧတ္တာဝတာစ ဟံသာဝတနဂရေ ဝိဟာရေ ကြာခံနာမကေ ဝသန္တေန ကေလာသောတိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန မဟာထေရေန ပုညကာမေန ဗုဒ္ဓိကာမာနံ ဟိတကာမေန ကတော ယော သင်္ဂဟော ဓာတုကထာ အဘိဓမ္မဋီကာ နိဿယော အာဘိဓမ္မိကာန-မဇ္ဈာယ ဥတ္တမော၊ သော သက္ကရာဇေ ပဥ္စဝီသာဓိက တေရသ သတေ သမ္ပတ္တေ သာဝဏ မာသဿ ဇုဏှပက္ခ ဆဋ္ဌဒိဝသေ သုက္ကဒိနေ နိဋ္ဌိတော အနာယာသေနာ-တိ။

(၁) အာဘိဓမ္မိကဘိက္ခူနံ၊ ကတောယံ သုခ-ဗောဓိယာ။
ဝလိတံ ကိဋ္ဌိ စေ ပဿိ၊ သောဓေတွာ တုဋ္ဌ-မာနသာ။
ဗုဒ္ဓိကာမေန စိတ္တေန၊ ပဿန္တု သာဓု သာဝဓော ။

(၂) ဘဝေယျံ-နေန ပုညေန၊ ပိဋကတ္တယ-ဓာရကော။
အဓရာဂေါ ပညဝါ လောဘာ-ဒိနံ တနု သဟာယဝါ။

(၃) ကုသလော စ-ဘယတ္တေသု၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ။
သမိဇ္ဈန္တု သု-သံကပ္ပါ၊ မယှံ စ သဗ္ဗပါဏိနံ။

(က) စ၊ မှတ်ရန်တထုံး ကျမ်းနိဂုံးကို ကျဉ်းချုံးဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်သော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဟံသာဝတ နဂရေ၊ ဟံသာဝတမြို့၌။ ကြာခံနာမကေ၊ ကြာခံအမည်ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဝသန္တေန၊ နေတော်မူသော။ ကေလာသောတိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန၊ ကေလာသဟု ဆရာမြတ်တို့ မှည့်အပ်သော ဘွဲ့နာမည်ရှိသော။ ပုည ကာမေန၊ လာဘ-ယသ စသည်မြော်ကိုး ပစ္စုပ္ပန်ကျိုးမဖက် ကောင်းမှုသက်သက်ကို အလိုရှိသော။ ဗုဒ္ဓိကာမာနံ၊ ဂန္ထိရဉာဏ် ရင့်သန်ခြင်းကို အလိုရှိကြကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဟိတ ကာမေန၊ အကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော။ မဟာထေရေန၊ မဟာထေရ်သည်။ အာဘိဓမ္မိကာနံ၊ အဘိဓမ္မာကို သင်ကုန်, ဆောင်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ သ-ဂဟောကော၊ ဂဏ္ဌိနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ယောဓာတုကထာ အဘိဓမ္မဋီကာနိဿယော၊ အကြင်ဓာတုကထာမည်သော အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာ၏ ဋီကာနိဿယကို။ ကတော၊ စီရင်အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုနိဿယသည်။ သက္ကရာဇေ၊ သက္ကရာဇ်သည်။ ပဥ္စဝီသာဓိက တေရသ သတေ၊ တထောင်သုံးရာ နှစ်ဆဲ့ငါးခုနှစ်သို့။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဝါ၊ ရောက်သောအခါ။ သာဝဏ မာသဿ၊ ဝါခေါင်လ၏။ ဇုဏှပက္ခ ဆဋ္ဌဒိဝသေ၊ လဆန်း ခြောက်ရက်နေ့၌။ သုက္ကဒိနေ၊ သောကြာနေ့၌။ အနာယာသေန၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ရွှင်လန်းစွာဖြင့်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးဆုံးလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား နိဂုံးတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

(၁)။ ။အာဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနီ၊ အဘိဓမ္မာကို သင်ကုန်, ဆောင်ကုန်, ချစ်ပိုကုန်သော ဘိက္ခုမည်တွင် ရဟန်းရှင်တို့၏။ သုခ-ဗောဓိယာ၊ အဘိဓမ္မာဋီကာ၏ အနက်, အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ အယံ၊ ဤဂဏ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော နိဿယကျမ်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤကျမ်း၌။ ကိဉ္စိ၊ အနည်းငယ်သော။ ခလိတံ၊ သတိလွတ်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ချွတ်ယွင်းချက်ကို။ စေ-ပဿိ၊အကယ်၍ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝေဲသတိ၊ ဤသို့ တွေ့မြင်သည်ရှိသော်။ တုဋ္ဌမာနသာ-တုဋ္ဌမနသာ၊ အပြစ်မတင် ကြည်လင်သော သဒ္ဓါစိတ်ဖြင့်။ သောဓေတွာ၊ အမှားကိုလျှင် မှန်အောင်ပြင်လျှက်။ ဗုဒ္ဓိကာမေန၊ဂမ္ဘီရဉာဏ်ရင့်သန်ခြင်းကို အလိုရှိသော။ စိဒ္ဓေသာန၊ စိတ်ဖြင့်။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သာဓု၊ ကောင်းစွာ။ ပဿန္တု၊ ကြည့်ရှုနိုင်ကြစေကုန်သတည်း။

(၂)။ ။အနေန ပုညေန၊ကျမ်းပြုပါရ ဤမြတ်ပုညကြောင့်။သံသရန္တော၊ ဘဝတပါးမှ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းရသည်ရှိသော်။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၌။ ပိဋကတ္တယ-ဓာရကောစ၊ ပိဋကသုံးပုံကိုဆောင်သည်ရင်း။ အ-ရောဂေါစ၊ အနာရောဂါကင်းသည်ရင်း။ ပညဝါစ၊ တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌမြတ်သော ပဋိသန္ဓေဉာဏ်ပညာရှိသည်ရင်း။ လောဘာဒိနံ၊လောဘစသော ကိလေသာတို့၏။တနုစ၊နည်းပါးသည်ရင်း။ သဟာယဝါ၊ ကလျာဏမိတ္တကို ရရှိသည်ရင်း။ ဘဝေယျံ၊ဖြစ်ရပါလို၏။

(၃)။ ။ဥဘယတ္ထေသု၊ ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာတို့၌။ ဝါ၊ သူငါနှစ်ပါး ကျိုးတရားတို့၌။ ကုသလောစ၊ လိမ္မာသည်ရင်း။ ပရိသာသု၊ပရိသတ်တို့၌။ ဝိသာရဒေါစ၊ကြောက်ရွံ့ကင်းရှင်း ရဲရင့်ခြင်းရှိသည်ရင်း။ ဘဝေယျံ၊ဖြစ်ရပါလို၏။ မယှံစ၊ငါ၏ရင်း။ သဗ္ဗပါဏိနံစ၊ အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ရင်း။သု-သံကပ္ပါ၊ ကောင်းသော အကြံအစည်တို့သည်။ သမိဇ္ဈန္တု၊ ပြည့်ပါစေကုန်သတည်း။

ဝေဒတုကထာ မူလဋီကာ ဂဏ္ဌိ နိဿယ

ကျမ်းစာအုပ်ကို လှူဒါန်းပါသည်

ကြာခံ—ဆရာတော် ဟသ်ာတမြို့။

J